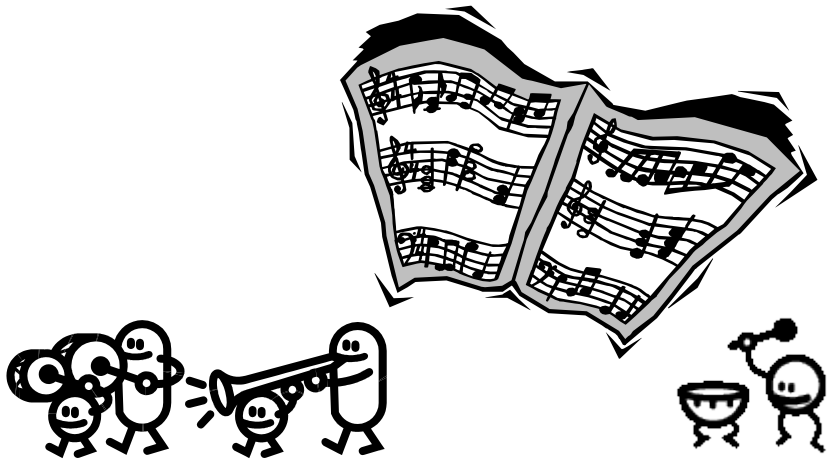
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání č.j. ZŠ/300/2007

Základní škola Havířov-Město Žákovská 1/1006 okres Karviná

Předkladatel: **7**
Zřizovatel: **7**
Platnost dokumentu od: **7**
Charakteristika školy ***8***
Úplnost a velikost školy **8**
Vybavení školy **8**
Charakteristika pedagogického sboru **8**
Charakteristika žáků **8**
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty **9**
Tradiční akce školy **9**
Charakteristika ŠVP ***10***
Zaměření školy **10**
Výchovné a vzdělávací strategie **10**
Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami **11**
Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných **12**
Využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření **13**
Začlenění průřezových témat: **14**
Průřezová témata 14
Přehled průřezových témat s jejich tématickými okruhy 14
I. stupeň 18
Osobnostní a sociální výchova 18
Výchova demokratického občana 18
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 18
Multikulturní výchova 19
Environmentální výchova 19
Mediální výchova 19
II. stupeň 20
Osobnostní a sociální výchova 20
Výchova demokratického občana 20
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 20
Multikulturní výchova 21
Environmentální výchova 21
Mediální výchova 21
Učební plán ***22***
Tabulace učebního plánu: **22**
Učební plán pro I. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy 22
Učební plán pro I. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy 23
Učební plán pro II. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy 24
Učební plán pro II. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy 25
Volitelné předměty 26
Poznámky k učebnímu plánu **26**
I. stupeň: 26

II. stupeň: 27
Učební osnovy *28*
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace **28**
Český jazyk a literatura pro I. stupeň 28
Charakteristika 28
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....30
Český jazyk a literatura pro II. stupeň 40
Charakteristika 40
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....43
Anglický jazyk pro I. stupeň....51
Charakteristika 51
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....53
Anglický jazyk pro II. stupeň 57
Charakteristika 57
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....59
Německý jazyk pro II. stupeň 65
Charakteristika 65
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....68
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace....**75**
Matematika pro I. stupeň 75
Charakteristika 75
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....77
Matematika pro II. stupeň....83
Charakteristika 83
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....85
Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie **92**
Informatika pro I. stupeň 92
Charakteristika 92
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....94
Informatika pro II. stupeň 96
Charakteristika 96
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....98
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět **103**
Člověk a jeho svět....103
Charakteristika 103
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....105
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost....**114**
Dějepis 114
Charakteristika 114
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....117
Občanská výchova 124
Charakteristika 124
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....127
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda **134**
Fyzika....134
Charakteristika 134
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....136
Chemie 144
Charakteristika 144
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....147
Přírodopis....153

Charakteristika 153
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 156
Zeměpis 163
Charakteristika 163
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 166
Vzdělávací oblast: Umění a kultura 174
Hudební výchova pro I. stupeň 174
Charakteristika 174
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 176
Hudební výchova a nauka pro I. stupeň 181
Charakteristika 181
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 183
Hudební výchova pro II. stupeň 187
Charakteristika 187
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 189
Hudební výchova a nauka pro II. stupeň 193
Charakteristika 193
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 196
Výtvarná výchova pro I. stupeň 202
Charakteristika 202
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 204
Výtvarná výchova pro II. stupeň 209
Charakteristika 209
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 212
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví 218
Člověk a zdraví 218
Charakteristika 218
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 220
Rodinná výchova 223
Charakteristika 223
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 226
Tělesná výchova pro I. stupeň 234
Charakteristika 234
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 236
Tělesná výchova pro II. stupeň 245
Charakteristika 245
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 247
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce 253
Pracovní výchova pro I. stupeň 253
Charakteristika 253
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 255
Pracovní výchova pro II. stupeň 262
Charakteristika 262
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 265
Osobnostní a sociální výchova 269
Charakteristika 269
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 271
Volitelné předměty 272
Anglický jazyk – 2. cizí jazyk 272
Charakteristika 272
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 274
Německý jazyk – 2. cizí jazyk 278

Charakteristika 278
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 280
Osobnostní a sociální výchova II 285
Charakteristika 285
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 287
Psaní na PC a tvorba prezentací 288
Charakteristika 288
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 290
Tabulkové a grafické editory 292
Charakteristika 292
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 294
Internet a tvorba webových stránek 295
Charakteristika 295
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 297
Výtvarné techniky 299
Charakteristika 299
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 302
Míčové hry 303
Charakteristika 303
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 305
Sportovní hry 306
Charakteristika 306
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 308
Hudba a počítače 309
Charakteristika 309
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 311
Dramatická výchova 312
Charakteristika 312
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu 314

Hodnocení žáků a autoevaluace školy 315

Pravidla pro hodnocení žáků 315
Cíle základního vzdělávání (Školský zákon § 44) 315
Zásady pro hodnocení a klasifikaci (§14 vyhlášky č. 48/2005 Sb.) 315
Způsoby hodnocení 315
Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků 315
Kritéria hodnocení 316
Stupně hodnocení v případě použití klasifikace 316
Hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech 316
Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a výchovná opatření 318
Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření 319
Celkové hodnocení prospěchu 319
Celkové hodnocení v zájmových útvarech 320
Postup do vyššího ročníku 320
Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení 320
Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení 321
Hodnocení vzdělávání dětí, žáků mimořádně nadaných 321
Výstupní hodnocení 321
Komisionální a opravné zkoušky 321

Autoevaluace školy 322
Oblasti a podoblasti 322
Kritéria 322
Kritéria k hodnocení ukazatelů 322
Kritéria k hodnocení podoblastí 323

Časové rozvržení evaluační činnosti....323
Nástroje....323
Dodatky....*324*
Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 1....**324**
Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 2....**325**
Učební plán pro I. stupeň....325
Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 3....**326**
S účinností od 1. září 2012 se upravuje v kapitole „Pravidla pro hodnocení žáků“ „Celkové hodnocení v zájmových útvarech“ a „Výstupní hodnocení“.....**326**
Nově se celkové hodnocení žáků v zájmových útvarech neprovádí.....**326**
Výstupní hodnocení se neprovádí.Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 4....**326**
Anglický jazyk pro I. stupeň (1.- 2. roč.)....327
Charakteristika....327
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....329
č.j. ZŠŽÁK/291/2013 Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 5....**331**
Část I.....**331**
Německý jazyk – další cizí jazyk....331
Charakteristika....331
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....334
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....337
Ruský jazyk – další cizí jazyk....340
Charakteristika....340
Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu....342
Část II....**346**
Učební plán pro II. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy....346
Učební plán pro II. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy....347
Část III.....**348**
Část V....**350**
Učební plán pro II. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy....350
Učební plán pro II. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy....351

Identifikační údaje

Předkladatel:

- Název školy: Základní škola Havířov – Město Žákovská 1/1006 okres Karviná
- Adresa: Žákovská 1/1006, 736 01 Havířov - Město
- Ředitelka: Mgr. Helena Klimšová
- Kontakty: tel.: 596 411046
  fax: 596411046
  e-mail: zs.zakovska@volny.cz
  web: www.zakovska-havirov.cz

- IČO: 62 331 230
- IZO školy: 102 156 816
- RED-IZO: 600 136 418

Zřizovatel:

- Název Statutární město Havířov, okres Karviná
- adresa Svornosti 2/86, Havířov – Město 736 01
- kontakty tel: 59 6803 111 – spojovatelka
  web: www.havirov-city.cz

Platnost dokumentu od:

- datum: 1. 9. 2007

- podpis ředitelky:

- razítko školy

Změny na základě novelizace zákona 561/2004 účinné od 1. 9. 2016:

- datum: 1. 9. 2016

- podpis ředitele:

- razítko školy

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Naše základní škola vznikla v roce 1986 sloučením dvou škol z důvodu úbytku žáků. Jsme úplná základní škola sídlištního typu ležící na hranici městských částí Město a Podlesí. Od roku 1992 jsme školou s rozšířenou výukou hudební výchovy.

Naši školu navštěvuje průměrně 550 žáků, ale jejich počet se stále snižuje. Na prvním i druhém stupni probíhá výuka paralelně nejméně ve dvou třídách v ročníku. Třídy navštěvuje průměrně 25 žáků.

Vybavení školy

Škola je tvořena dvěma velkými budovami, ve kterých se odděleně vyučují žáci prvního a druhého stupně. Tyto budovy jsou propojeny průchozím traktem, v němž se nachází školní jídelna, školní družina a odborné učebny k výuce praktických činností. Žáci se vyučují ve svých kmenových třídách a pro výuku odborných předmětů navštěvují odborné učebny přírodopisu, fyziky, chemie, zeměpisu, cizích jazyků, výtvarné výchovy a společenských věd. K výuce informatiky mohou žáci využívat odbornou učebnu vybavenou počítači s volným přístupem na internet.

Vzhledem k hudebnímu zaměření školy mají žáci k dispozici čtyři specializované učebny hudební výchovy. Jelikož na škole působí několik pěveckých sborů, k jejich činnosti je zřízena velká zkušebna ve středním traktu. Za zmínku stojí i sálek využívaný k menším vystoupením v rámci školy. Tento sálek je také vybaven projekční technikou a je využíván i k přednáškám, besedám a také ve výuce.

K rozvoji tělesné zdatnosti slouží dvě velké tělocvičny, malá tělocvična ve školní družině, posilovna, nové školní hřiště včetně víceúčelové plochy s umělým povrchem. V příštích letech bude žákům k dispozici nová sportovní hala využívaná zejména pro sportovní gymnastiku. Obě tělocvičny jsou také využívány ke spontánním volnočasovým aktivitám dětí i dospělých.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat odpočinkové koutky na chodbách, žákovskou knihovnu nebo učebnu informatiky. Plánujeme zřízení studovny vybavené odbornou literaturou, časopisy, počítačovou technikou a kopírkou. Na chodbách jsou stoly na stolní tenis, které jsou využívány jak o přestávkách, tak i po vyučování.

V době před začátkem vyučování a po jeho ukončení mohou žáci navštěvovat čtyři smíšená oddělení školní družiny maximálně pro 100 žáků. Dětem jsou nabízeny spontánní i řízené aktivity a odpočinková činnost, které kompenzují zátěž během školního vyučování, příprava na vyučování a příležitostné akce jako besídky, karnevaly, soutěže, besedy a výchovné pořady. Práce je vedena formou měsíčních projektů např. „Naše město – cestujeme“, „Chceme mít silné a zdravé tělo“, „Já a moje rodina – mámo, táto, to jsem já“ a dalších.

Pro práci učitelů je škola vybavena dvěma sborovnami vybavenými výpočetní technikou, odbornými kabinety a učitelskou knihovnou.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří učitelé a vychovatelky školní družiny, kteří svou odborností garantují kvalitní výuku. Požadovanou kvalifikaci v současné době splňuje 90 % pracovníků. Ve sboru jsou zastoupeni mladí i zkušení pedagogové. Na škole pracuje metodik prevence patologických jevů, výchovný poradce a také speciální pedagog pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Téměř všichni učitelé byli proškoleni v kursech první pomoci, počítačové gramotnosti a cizích jazyků. Je kladen důraz na další vzdělávání nejen v odbornosti jednotlivých předmětů, ale také v nových formách a metodách výuky, osobnostní výchově, multikulturní výchově a dalších oborech.

Charakteristika žáků

Převážná většina našich žáků je ze spádové oblasti školy, díky zaměření školy na hudební výchovu k nám dojíždějí také žáci ze vzdálenějších částí Havířova. Do kolektivu žáku jsou integrováni také žáci se specifickými poruchami učení a chování, kterým je věnována reedukační péče.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče jsou pravidelně informováni o výsledcích práce svých dětí na třídních schůzkách a informačních dnech. Dále mohou školu kdykoliv navštívit po předchozí vzájemné dohodě s vyučujícími. O akcích školy se také mohou informovat na internetových stránkách.

Na škole pracuje Sdružení rodičů a přátel školy, které se podílí na organizování některých celoškolních akcí a volnočasových aktivit žáků. Nabízíme celou řadu kroužků s různým zaměřením – sportovní, hudební, výtvarné, taneční, atd.

Škola spolupracuje s Magistrátem města Havířova zejména na zajišťování kulturních programů jejich akcí. Před několika lety byl navázán kontakt s mateřskými školami Resslova a Švabinského, jde zejména o společné akce jejich dětí a našich prvňáčků. Za zmínku stojí také každoroční besedy o právním vědomí a bezpečnosti pořádané městskou policií, návštěva výchovných programů Centra prevence pro děti a mládež zaměřených na vzájemné vztahy žáků. Využíváme služeb pedagogicko-psychologické poradny jak pro vyšetření dětí, které mají problémy s učením nebo chováním, tak pro vzdělávací programy.

Příkladná je také spolupráce s městskou knihovnou, která pro žáky naší školy připravuje literární besedy.

Tradiční akce školy

Žáci ze tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy vystupují na společenských akcích, koncertech, přehlídkách a soutěžích v rámci města, regionu a celé republiky, ale také akcích mezinárodních. K pravidelným již patří přehlídka dětských pěveckých sborů v Orlové, Svátky písní v Olomouci, soutěž v sólovém zpěvu, duet a trii Jaro přišlo k nám a soutěž ve hře na zobcovou flétnu Zdravé pískání.

Tradicí se již stalo pořádání vánočního a jarního koncertu naší školy, kde se představí nejen všechny pěvecké sbory, které na škole působí, ale i další talentované děti. Tyto koncerty jsou věnovány rodičům našich žáků, ale také široké veřejnosti.

Tradičně se výuka doplňuje organizováním pěveckých soustředění, lyžařských kurzů, škol v přírodě, letních a podzimních poznávacích výletů a kulturně-historických exkurzí do Prahy, Osvětimi a Krakova pro žáky 9. ročníků a do archeoskanzenu pro žáky 7. ročníků.

Žáci prvního stupně se každoročně zapojují do akce Zdravé zuby a také se aktivně účastní projektových dnů zaměřených k jednotlivým ročním obdobím. Pro naše prvňáčky organizujeme ve spolupráci s městskou knihovnou pasování na mladé čtenáře.

Pro zpestření školního života připravujeme čertovskou soutěž, karnevaly pro žáky prvního stupně a spolupracujících mateřských škol, dopravní soutěže, školní radovánky, plavecký den, školní lyžařské závody, akce ke Dni dětí a víkendové turistické zájezdy. Pro naše žáky a žáky ostatních havířovských škol organizujeme turnaj „O pohár ředitelky ZŠ Žákovská“ ve florbalu. Za zmínku stojí také společné návštěvy žáků, rodičů a učitelů ostravských divadel.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Zvolili jsme hudební výchovu jako náš profilový předmět. Proto v našem vzdělávacím programu klademe maximální důraz na komplexní rozvoj kultivované osobnosti žáka. Tomuto cíli vycházíme vstříc skladbou povinných i volitelných předmětů a mimoškolních aktivit, snažíme se najít a efektivně rozvinout talent, dáváme možnost vyniknout žákům na různorodých vystoupeních a soutěžích a věnujeme se praktickým stránkám kulturního života. Zcela zásadním prvkem v naší činnosti je motivace k pozitivnímu životnímu postoji stejně jako propojení výchovné a vzdělávací složky; zde je pro nás prioritou maximální rozvoj dovedností a schopností před hromaděním vědomostí.

Pochopitelně umožňujeme všem žákům využití jejich potenciálu pro rozvoj kompetencí ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech. Nicméně uvědomujeme si nezadržitelný apel doby na možnost přístupu k nepřebernému množství informací, který se neobejde bez schopnosti komunikace v cizích jazycích. A proto v rámci globalizace, cestování a otevření světového trhu práce připravujeme žáky v oblasti cizích jazyků pro potřeby běžné komunikace tak, aby byli připraveni ke vstupu na nekompromisní trh práce i v budoucnosti.

Respektujeme individuální zájmy a potřeby žáků, proto jim nabízíme pestrou škálu volitelných předmětů; s rostoucími požadavky v oblasti informačních technologií je pro nás samozřejmostí, že výuku musíme rozšířit o předměty zaměřené tímto směrem. A proto téměř ve všech předmětech využíváme informační technologie, mnohdy se specializovanými výukovými programy. Pozornost věnujeme také žákům sportovně založeným i tvořivým; pomáháme rozvíjet jejich sebepoznání a poznávat i prožívat různé role v kolektivu.

Jistě nám nikdo nebude oponovat v názoru, že děti jsou dnes a denně vystavovány množství nebezpečenství. A tak velice dbáme na péči o kvalitní využití mimoškolního času našich žáků. Na škole chceme stále nabízet pestrou škálu odpoledních zájmových kroužků vedených odborníky v dané oblasti.

Z našeho zaměření vyplývá existence několika úspěšných dětských pěveckých sborů pod profesionálním vedením sbormistrů. Sbory mají na škole velkou tradici, kterou se budeme snažit minimálně udržet, ne-li překonat. Prostředkem tohoto cíle jsou každoroční soustředění sborů, účast na nejrůznějších vystoupeních, přehlídkách, festivalech a mezinárodních soutěžích.

V rámci neodmyslitelné ochrany životní prostředí a péče o něj se hodláme intenzivně věnovat mnoha ekologickým aktivitám.

Zájem o učení podpoříme účastí na nejrůznějších vědomostních, dovednostních a sportovních soutěžích, aktivně se zaměříme na prevenci sociálně patologických jevů, budeme pořádat poznávací výlety, odborné exkurze, výcviky a školy v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení. Ve výuce klademe důraz na propojení teoretických poznatků s praktickým životem.Podporujeme různé způsoby dosažení cíle. Motivujeme k učení, snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení. Podporujeme samostatnost a kreativitu s ohledem na možnosti a zájmy žáků. Vyžadujeme pravidelnou přípravu na vyučování. Uplatňujeme individuální přístup k žákovi a jsme nápomocni při hledání chyb a jejich nápravě.

Kompetence pracovní

Kompetence pracovní rozvíjíme u žáků především praktickou činností. Učíme žáky systematickým postupům a šetrnému zacházení s veškerým materiálem, pomůckami a majetkem školy. Dbáme na dokončení a odevzdání zadaných prací v dohodnutém termínu. Propojujeme činnosti a jednání se zdravím a morálními postoji. Žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení jejich reálných

možností při profesní orientaci. Ve všech oblastech práce žáků podporujeme především flexibilitu, kreativitu a snahu o efektivní hodnocení.

Kompetence občanská

Kompetenci občanskou rozvíjíme seznamováním žáků s jejich právy, povinnostmi a s principy sociálního chování. Ve třídních kolektivech vytváříme společně pravidla chování a spolupráce s cílem vybudovat pozitivní školní a třídní klima. Dbáme na jejich dodržování.

Nabízíme žákům různé kulturní aktivity a vedeme k jejich využití ve výuce. Klademe důraz na environmentální vzdělávání a multikulturní výchovu.

Podporujeme u žáků jejich aktivní přístup k řešení krizových situací.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k efektivní oboustranné komunikaci, která se řídí pravidly slušného chování. Žákům dáváme dostatečný prostor pro vhodné vyjadřování a obhájení vlastních názorů, učíme naslouchat názorům druhých Do výuky začleňujeme takové metody a formy, které vedou k efektivnímu rozvoji kooperativního učení a týmové práce. Učíme žáky pracovat s informačními technologiemi. Dbáme, aby se žáci aktivně podíleli na plánování různých akcí ve škole i mimo ni.

Kompetence sociální a personální

Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti, ve kterých žáci procházejí různými rolemi, čímž se učí respektu sobě samému i k ostatním. Při těchto činnostech využíváme také modelových situací.

Učíme žáky tolerovat názory jiných, respektovat fyzické a psychické odlišnosti lidí, vedem je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré mezilidské vztahy. Rozvíjíme pozitivní sebereflexi žáků, jejich zdravé sebevědomí, učíme je asertivnímu chování.

Vedem žáky k efektivním metodám sebepoznání, sebehodnocení a duševní hygieny.

Kompetence k řešení problémů

Žákům předkládáme informace v souvislostech tak, aby se neučili izolovaná fakta, ale vytvářeli se ucelený obraz světa. Spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a s chováním, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi. Zadáváme problémové úlohy, které předpokládají identifikování problému a nalezení vhodného řešení. Vedeme žáky k samotnému řešení problémů ve škole i v praktickém životě.

Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP.

PLPP resp. IVP sestavuje třídní učitel společně s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů ve spolupráci se školním speciálním pedagogem a výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním se sejde školní speciální pedagog, výchovný poradce, třídní učitel a vyučující daných předmětů z důvodu stanovení cílů tak, aby bylo u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami dosaženo možná co nejefektivnějších výsledků v jejich vzdělávání. V případě nutnosti je na schůzce přítomen i ředitel školy. Jedná se především o metody práce s žáky a způsoby kontroly osvojených znalostí a dovedností. Školní speciální pedagog stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP a IVP konzultuje s pracovníky PPP resp. SPC. Hodnoceni PLPP se provádí po 3 měsících, v případě zlepšení žáka se SVP se tento založí, v případě, že nedojde k jeho zlepšení, odešle se žák do PPP resp. SPC. Hodnocení IVP probíhá 2 x ročně, doplňuje se dle potřeb průběžně formou dodatků k původnímu IVP, se kterými je prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se SVP

Při vzdělávání žáků se SVP spolupracuje škola s regionálními PPP a SPC. Pracovníci obou institucí poskytují konzultace podle potřeby a minimálně dvakrát ročně je na škole konáno konzultační odpoledne, určené pedagogům školy v rámci jejich DVPP.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Školní poradenské pracoviště školy je tvořeno školním speciálním pedagogem, který zároveň koordinuje jeho činnost, výchovným poradcem a školním metodikem prevence. Školní speciální pedagog je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací s PPP.

Specifikace podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se SVP

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve škole využívána podle doporučení PPP resp. SPC a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) reedukace žáků:
- bude probíhat pod vedením školního speciálního pedagoga nad rámec povinné hodinové dotace

d) speciální pedagogická péče žáků:
- bude probíhat pod vedením školního speciálního pedagoga, resp. pedagoga, který splňuje odbornou kvalifikaci pro speciální pedagogickou péči v rámci disponibilních hodin v jednotlivých ročnících s možností výběru:

1. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
2. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
3. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
4. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
5. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
6. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
7. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
8. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin
9. ročník: možnost výběru dle počtu disp. hodin

Přehled předmětů speciální pedagogické péče žáků se SVP

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči, ergoterapie pro žáky s tělesným postižením a práce s počítačem pro žáky s tělesným postižením. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.“

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáků nadaných a mimořádně nadaných

PLPP resp. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, školním speciálním pedagogem a výchovným poradcem na základě doporučení PPP. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Speciální pedagog zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Speciální pedagog po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných spolupracuje škola s PPP Karviná a SPC Karviná. Pracovníci PPP poskytují konzultace podle potřeby a dvakrát ročně je na škole konáno konzultační odpoledne, určené pedagogům školy v rámci jejich DVPP.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané

Školní poradenské pracoviště školy je tvořeno školním speciálním pedagogem, který zároveň koordinuje jeho činnost, výchovným poradcem a školním metodikem prevence. Školní speciální pedagog je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací s PPP resp. SPC.

Specifikace podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- občasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů a zájmových aktivit

Využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako

v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Začlenění průřezových témat:

Průřezová témata

Průřezová témata realizujeme integrací do jednotlivých předmětů. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova realizujeme navíc i jako samostatný předmět.

Průřezová témata jsou členěna do tématických okruhů. V následujících textech uvádíme pouze zkratkou průřezového tématu s číslem tématického okruhu.

Přehled průřezových témat s jejich tématickými okruhy

***Osobnostní a sociální výchova* – OSV**

1. **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
2. **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
3. **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
4. **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
5. **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
6. **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
7. **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
8. **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
9. **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
10. **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

11. **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana – VDO

1. **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
2. **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
3. **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
4. **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS

1. **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
2. **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
3. **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Multikulturní výchova – MKV

1. **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
2. **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k

zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

3. **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
4. **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
5. **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Environmentální výchova – EV

1. **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
2. **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
3. **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
4. **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich

komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Mediální výchova – MV

1. **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
2. **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
3. **stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
4. **vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
5. **fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách
6. **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
7. **práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

I. stupeň

Osobnostní a sociální výchova

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
OSV 1	ČJ, M, HV, VV, TV, PV	ČJ, HV, VV, TV, PV	ČJ, HV, HVN,VV, PV	ČJ, AJ, HVN, VV, TV	AJ, HVN, VV, TV
OSV 2	TV	TV	AJ, TV	AJ, TV	TV
OSV 3	TV	TV	HVN, TV	HVN	HVN, TV
OSV 4	TV	TV	HVN	HVN, TV	HVN, TV
OSV 5	VV, PV	HV, VV, PV	HV, HVN, VV, PV	HV, HVN, VV, TV, PV	M,HV, HVN, VV, TV, PV
OSV 6	ČJS			AJ, TV	AJ, TV
OSV 7	VV, TV	VV, TV	ČJ, VV, TV	ČJ, VV, TV	VV, TV
OSV 8	ČJ, TV	ČJ, ČJS, TV		AJ, TV	AJ, HV, HVN, TV
OSV 9	TV	TV	ČJ, M, TV	HVN, TV	ČJ, HV, HVN, TV
OSV 10	TV	TV	TV	TV, PV	TV, PV
OSV 11					

Výchova demokratického občana

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
VDO 1			ČJ		
VDO 2					HV, HVN
VDO 3					
VDO 4					

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
VMEGS 1	VV	ČJ, VV	ČJ, VV	AJ, VV, PV	AJ, ČJS, VV, PV
VMEGS 2	HV			HV, HVN	ČJS
VMEGS 3					

Multikulturní výchova

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
MKV 1			HVN	TV	TV
MKV 2	ČJ, PV	PV	VV, PV	HV, HVN, VV, PV	HVN, VV, PV
MKV 3				ČJS	
MKV 4			HV	ČJ, AJ, HV	AJ, HV
MKV 5					

Environmentální výchova

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
EV 1			ČJS	ČJS	VV
EV 2					
EV 3			TV	TV	ČJS, TV
EV 4		HV		HV, HVN, VV, PV	PV

Mediální výchova

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
MV 1					ČJ, INF
MV 2					INF
MV 3					
MV 4	HV		HVN	HVN	HVN
MV 5				TV	TV
MV 6					INF
MV 7					INF

II. stupeň

Osobnostní a sociální výchova

	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
OSV 1	ČJ, AJ, NJ, OV,FY, Z	ČJ, AJ, NJ, FY, Z, TV, DV	ČJ, AJ, NJ, AJ2, NJ2,VT, DV	ČJ, AJ, NJ, AJ2, NJ2, VT, DV
OSV 2	AJ, NJ, OV, OSV	FY, VV, TV, MH, RV	ČZ, PV, AJ2, NJ2, MH, SH	AJ, NJ, TV, PV, AJ2, NJ2, MH, SH, RV
OSV 3	OV, TV, PV, OSV, RV	OV, PV, MH, RV	TV, VT, MH, SH	OV, VT, MH, SH, RV
OSV 4	OV, TV, OSV, RV	M, RV	M, TV	M, TV
OSV 5	ČJ, HV, HVN, VV, TV, PV, OSV	ČJ, HV, HVN, VV, TV, OSV II, HP, DV	ČJ, HV, VV, TV, HP, DV, SH	ČJ, HV, HVN, VV, TV, PV, HP, DV, SH
OSV 6	OV, TV, RV	OSV II, DV	DV	DV
OSV 7	TV, OSV, RV	HVN, TV, OSV II, MH, RV	OV, HVN, MH, SH	PV, MH, SH
OSV 8	AJ, NJ, TV, OSV	ČJ, AJ, NJ, DV, RV	ČJ,AJ, NJ, OV, TV, AJ2, NJ2, DV, SH	ČJ, AJ, NJ, AJ2, NJ2, DV, SH
OSV 9	HVN, TV, OSV	OV, HVN, TV, DV, RV	HVN, DV	HV, TV, DV
OSV 10	TV, OSV	OV, OSV II, MH	M,OV, TV, VT, MH, SH	M, TV, VT, MH, SH
OSV 11		OV, OSV II, DV, RV	OV, ČZ, DV	OV, CH, DV, RV

Výchova demokratického občana

	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
VDO 1		OV	Z, VT	TV, VT
VDO 2	OV, RV	OV	D,OV, Z, PV	D, OV, Z
VDO 3		OV	Z	OV, Z
VDO 4	D	OV	D,OV, Z	D, OV,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
VMEGS 1	ČJ, AJ, NJ, VV	AJ, NJ, D	AJ, NJ, Z, HV, HVN, VV, AJ2, NJ2	AJ, NJ, D, Z, HVN, AJ2, NJ2
VMEGS 2	OV	D,OV	D, Z	D, OV
VMEGS 3	D	D	D,OV, Z, VV	D, OV, Z

Multikulturní výchova

	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
MKV 1	ČJ, Z	Z, TV	D, Z, HV, HVN	HVN
MKV 2	D, FY, VV, OSV	D, Z, VV	OV, Z, HV, HVN, VV, VT	D, HVN, VV, TV, VT
MKV 3	D	D, Z	D, OV, Z, ČZ	D,OV
MKV 4	ČJ, AJ, NJ	AJ,NJ, Z	ČJ, AJ, NJ, D, Z, AJ2, NJ2	AJ,NJ, D, OV, AJ2, NJ2
MKV 5			OV, Z	OV

Environmentální výchova

	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
EV 1	D, FY, PŘ	PŘ, Z	CH, PŘ, Z	PŘ, Z
EV 2	OV, FY, PŘ, Z	PŘ, Z	OV, CH, PŘ, Z	AJ, FY, CH,PŘ
EV 3	D, OV, PŘ, VV, PV	D, FY, PŘ, Z, PV	D, OV, CH, PŘ, Z, SH	NJ, D, FY, CH, PŘ, Z, VV, TV, SH
EV 4	OV, PŘ, RV	PŘ, TV, RV	OV, Z, VT	ČJ, D, CH, PŘ, VV, VT

Mediální výchova

	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
MV 1		ČJ, VV, RV	CH, ČZ	OV, CH, RV
MV 2	ČJ	RV	ČJ, OV	ČJ, OV, ITW, RV
MV 3	ČJ			
MV 4		ČJ	OV, VV	ČJ
MV 5	VV	RV	ČZ, PV	D, OV, VV, RV
MV 6	ČJ, INF, INF +, VV	ČJ, INF, VV, PPC	INF, VV, TV	ČJ, D, VV, ITW
MV 7	INF, INF +	ČJ, INF	INF	ČJ, VV

Učební plán

Tabulace učebního plánu:

Učební plán pro I. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**ČJ**	8	9	8	7	7	**39**
	Anglický jazyk	**AJ**	0	0	3	3	3	**9**
Matematika a její aplikace	Matematika	**M**	4	5	4	5	5	**23**
Informační technologie	Informatika	**INF**	0	0	0	0	1	**1**
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	**ČJS**	2	2	2	4	3	**13**
Umění a kultura	Hudební výchova	**HV**	2	2	0	0	0	**4**
	Hudební výchova a nauka	**HVN**	0	0	3	3	3	**9**
	Výtvarná výchova	**VV**	1	1	1	1	1	**5**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	**PV**	1	1	1	1	1	**5**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**TV**	2	2	2	2	2	**10**
Součet hodin v ročníku			**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**
Disponibilní hodiny			1	3	2	2	1	**9**

čerpání 1 disponibilní hodiny

čerpání 2 disponibilních hodin

Učební plán pro I. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**ČJ**	8	9	8	7	7	**39**
	Anglický jazyk	**AJ**	0	0	3	3	3	**9**
Matematika a její aplikace	Matematika	**M**	4	5	4	5	5	**23**
Informační technologie	Informatika	**INF**	0	0	0	0	1	**1**
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	**ČJS**	2	2	2	4	3	**13**
Umění a kultura	Hudební výchova	**HV**	2	2	1	1	1	**7**
	Výtvarná výchova	**VV**	1	1	2	2	2	**8**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	**PV**	1	1	1	1	1	**5**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**TV**	2	2	3	3	3	**13**
Součet hodin v ročníku			**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**
Disponibilní hodiny			1	3	2	2	1	**9**

čerpání 1 disponibilní hodiny

čerpání 2 disponibilních hodin

Učební plán pro II. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**ČJ**	4	4	4	4	**15+1**
	Cizí jazyk	**AJ, NJ**	3	3	3	3	**12**
Matematika a její aplikace	Matematika	**M**	4	4	4	4	**15+1**
Informační technologie	Informatika	**INF +**	1	0	0	0	**1**
Člověk a společnost	Dějepis	**D**	2	2	1	3	**11+1**
	Občanská výchova	**OV**	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	**F**	1	2	2	1	**21+2**
	Chemie	**CH**	0	0	2	2	
	Přírodopis	**PŘ**	2	2	1	1	
	Zeměpis	**Z**	2	2	1	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	**PV**	1	1	1	1	**3+1**
Umění a kultura	Hudební výchova a nauka	**HVN**	3	3	3	3	**10+8**
	Výtvarná výchova	**VV**	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**TV**	2	2	2	2	**10**
	Rodinná výchova	**RV**	1	1	0	0	
	Člověk a zdraví	**ČZ**	0	0	2	0	**0+2**
	Osobnostní a sociální výchova	**OSV**	1	0	0	0	**0+1**
Součet hodin v ročníku			**30**	**30**	**31**	**31**	**122**
Disponibilní hodiny	volitelné předměty		0	1	3	3	**7**
	mimo volitelné						**17**
	celkem						**24**

Učební plán pro II. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**ČJ**	5	4	4	4	**15+2**
	Cizí jazyk	**AJ, NJ**	3	3	3	3	**12**
Matematika a její aplikace	Matematika	**M**	4	4	4	4	**15+1**
Informační technologie	Informatika	**INF**	1	1	1	0	**1+2**
Člověk a společnost	Dějepis	**D**	2	2	1	3	**11+2**
	Občanská výchova	**OV**	1	1	1	2	
Člověk a příroda	Fyzika	**F**	1	2	2	1	**21+2**
	Chemie	**CH**	0	0	2	2	
	Přírodopis	**PŘ**	2	2	1	1	
	Zeměpis	**Z**	2	2	1	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	**PV**	1	1	2	1	**3+2**
Umění a kultura	Hudební výchova	**HV**	1	1	1	1	**10**
	Výtvarná výchova	**VV**	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**TV**	3	3	2	2	**10+3**
	Rodinná výchova	**RV**	1	1	0	1	
	Člověk a zdraví	**ČZ**	0	0	2	0	**0+2**
	Osobnostní a sociální výchova	**OSV**	1	0	0	0	**0+1**
Součet hodin v ročníku			**30**	**30**	**31**	**31**	**122**
Disponibilní hodiny	volitelné předměty		0	1	3	3	**7**
	mimo volitelné						**17**
	celkem						**24**

Volitelné předměty

Předmět		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Psaní na PC a tvorba prezentací	**PPC**	0	1	0	0
Tabulkové a grafické editory	**TGE**	0	0	1	0
Internet a tvorba webových stránek	**ITW**	0	0	0	1
Osobnostní a sociální výchova	**OSV II**	0	1	0	0
Hudba a počítače	**HP**	0	1	1	1
Dramatická výchova	**DV**	0	1	1	1
Míčové hry	**MH**	0	1	1	1
Sportovní hry	**SH**	0	0	2	2
Výtvarné techniky	**VT**	0	0	2	2
Druhý cizí jazyk	**AJ II** **NJ II**	0	0	3	3

Poznámky k učebnímu plánu

I. stupeň:

Člověk a jeho svět

V tomto předmětu jsou realizovány očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět vznikl integrací předmětů Přírodověda, Vlastivěda a Prvouka. Ve 4. ročníku je hodinová dotace navýšena o 1 disponibilní hodinu.

Umění a kultura

V 1. a 2. ročníku je vzdělávací obsah jednotlivých předmětů totožný, hodinová dotace hudební výchovy je navýšena o 1 disponibilní hodinu v obou ročnících. Od 3. ročníku jsou třídy rozděleny na třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy a třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy. Ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy jsou zbývající hodiny vzdělávací oblasti využity k rozvoji hudební výchovy, ve třídách bez rozšířené výuky hudební výchovy jsou hodiny využity k posílení výtvarné výchovy.

Ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy je hodinová dotace hudební výchovy posílena 4 disponibilními hodinami (Hudební výchova a nauka), které jsou využity k hlasové výchově, hře na zobcovou flétnu, rozšíření hudební nauky a výuce sborového zpěvu. Ve třídách bez rozšířené hudební výchovy je výtvarná výchova posílena ve 3. ročníku 1 disponibilní hodinou.

Tělesná výchova

Ve třídách bez rozšířené výuky hudební výchovy jsou využity zbývající disponibilní hodiny k posílení povinné hodinové dotace ve 3. až 5. ročníku

II. stupeň:

Člověk a zdraví

Předmět vznikl integrací vzdělávacího obsahů Biologie člověka a části vzdělávacího obsahu Obecná biologie a genetika ze vzdělávacího oboru Přírodopis a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Hodinová dotace je tvořena 1 hodinou z oblasti Člověk a zdraví a 1 hodinou z oblasti Člověk a příroda.

Hudební výchova a nauka

Předmět je realizován ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy. Hodinová dotace je tvořena z hodinové dotace předmětu Hudební výchova (třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy) a 2 disponibilních hodin využitých k rozvíjení hudební nauky a hlasové výchovy a k výuce sborového zpěvu.

Osobnostní a sociální výchova

V tomto předmětu jsou realizovány okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Učební osnovy

Vzdělávací oblast: ***Jazyk a jazyková komunikace***

Český jazyk a literatura pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících a je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Směřuje k osvojení správné techniky čtení a psaní, osvojení základů českého pravopisu a k získání dovedností spojených s komunikací. Český jazyk přispívá k rozvoji slovní zásoby, učí žáka správně používat Pravidla českého pravopisu, slovníky a encyklopedie.

Jazyková výchova vede žáky k dovednosti souvisle se vyjadřovat a správně a kultivovaně komunikovat v běžných situacích. Literární výchova směřuje k tomu, aby se žáci přiměřeně svému věku naučili číst s porozuměním a interpretovat texty, vytvářet si základní čtenářské dovednosti a návyky. Prostřednictvím literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí. Získává prostředky k tomu, aby chápal význam nejdůležitějších literárních výtvorů národní a evropské kultury z minulosti i současnosti. Komunikační a slohová výchova se zaměřuje na získání základních komunikačních a stylistických pravidel.

Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků. Významnou funkcí českého jazyka a literatury je také podporovat emocionální zrání žáků a na příkladech jim ozřejmovat životní a mravní hodnoty. Tímto se jim otevírá cesta k sebepoznání a sebehodnocení.

Časová dotace

- v 1. ročníku 8 vyučovacích hodin týdně
- ve 2. ročníku 9 vyučovacích hodin týdně
- ve 3. ročníku 8 vyučovacích hodin týdně
- ve 4. – 5. ročníku 7 vyučovacích hodin týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- mimo budovu školy – divadla, kina, knihovna, muzeum

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
OSV 7 – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)
OSV 8 – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků
OSV 9 – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny)

Výchova demokratického občana

VDO 1 - spolupráce školy se správními orgány a institucemi ve městě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Multikulturní výchova

MKV 2 - uplatňování principu slušného chování
MKV 4 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin a vstřícný postoj k odlišnostem

Mediální výchova

MV 1 - pěstování kritického přístupu k reklamě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – samostatná práce, skupinové práce,
- beseda , dialog, dramatizace, diskuze, výtvarné vyjádření díla,
- individuální přístup k žákovi
- práce s chybou
- návštěva divadla, kina, koncertů

Kompetence k učení

- žáci respektují dílčí vzdělávací cíle v pravopisu stanovené učitelem, zdokonalují si své čtenářské dovednosti, žáci se aktivně zapojují do pracovního procesu, hodnotí a posuzují vlastní práci a pokrok v učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení problémů dokončení úkolu, správně používají Pravidla, slovníky a encyklopedie, žáci navrhují za pomoci učitele různá řešení problému

Kompetence komunikativní

- žáci si formou diskusí a dialogů se spolužáky obohacují svoji slovní zásobu, při komunikaci se spolužáky se vyjadřují kultivovaně, souvisle a v logickém sledu, učitel umožní žákům, aby na základě kritérií zhodnotili literární dílo své i svých spolužáků, při prezentaci vyjadřují svůj názor a myšlenky

Kompetence sociální a personální

- žáci projevují svůj vlastní názor, pracují ve skupinách, v rámci společné diskuse podporují svou sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- žáci používají naučnou literaturu, vyrábějí si jednoduché pomůcky a respektují zvolené postupy učitele pro individuální přístup k žákům s poruchami, žáci volí vhodné postupy a druhy komunikace ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní

- žáci dodržují dohodnutá pravidla, termíny a postupy, za pomoci učitele si plánují a organizují způsob výuky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk **Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky Čte a přednáší zpaměti jednoduché texty	- Poznává a vyslovuje hlásky - Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - Reprodukuje rytmus - Rozkládá slova na slabiky a hlásky, skládá slabiky ve slova (analýza, syntéza) - Rozpoznává jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - Správně přečte a napíše jednotlivá písmena - Píše slabiky, jednoduchá slova a věty - Přepíše, opíše tiskací písmeno, slabiku, větu do psané podoby, - Tvoří jednoduché věty (dramatizuje jednoduchý text) - Vypravuje pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy - Recituje jednoduché básně, říkadla - Naslouchá vyprávění, čtenému textu, nahrávce - Čte slova a krátké věty - Výtvarně doprovází text - Orientuje se na stránce v knize, rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta - Přiřazuje obrázky ke slovům	Zvuková stránka jazyka –sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek (samohlásek a souhlásek a souhláskových skupin) Čtení, psaní (opis, přepis) Vyjadřovací schopnosti Poslech literárních textů Přednes básní Výtvarný doprovod Říkanka, hádanka, rozpočitadlo	HV TV VV	OSV 1
Plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti	- Vázaně čte slabiky, slova - Odpovídá na otázky - Vyhledává slova v textu - Rozumí obsahu - Reprodukuje text	Čtení (prvopočáteční): praktické, přiměřeně rychlé, uvědomělé Plynulé spojování slabik a slova Výslovnost délky hlásek Písmeno, slabika, slovo,věta		OSV 8
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- Objasňuje (rozumí) význam slov	Naslouchání textu a mluvenému slovu Krátký mluvený projev		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- Naslouchá - Sleduje mimoslovní komunikaci	Mluvní cvičení Dialog Pozdrav, oslovení, omluva		MKV 2
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- Rozšiřuje svou slovní zásobu	Vyprávění		
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- Využívá (obrázkovou) osnovu - Vyjadřuje se v krátkých větách	Vypravování Popis Osnova	ČJS	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- Správně sedí, drží psací náčiní	Technika psaní		

Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev nebo nedbalou výslovnost	- Uvolňuje ruku pomocí cviků - Napodobuje tvary písmen - Píše písmena, slabiky	Pravopis lexikální		

Předmět: Český jazyk **Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- Rozkládá slova na hlásky - Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - Rozlišuje samohlásky a souhlásky (dvojhlásky) - Rytmizuje slova - Dělí slova na konci řádku - Vyslovuje a píše samohlásky a souhlásky na konci a uvnitř slova	Zvuková stránka jazyka –sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek (samohlásek a souhlásek a souhláskových skupin) Říkadla	HV	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	- Porovnává významy slov - Používá slov opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená - Třídí slova podle různých hledisek (počet slabik, počet hlásek, význam slova a podobně)	Slovní zásoba a tvoření slov-slova a pojmy, význam slov	VV	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- Vyhledává v textu podstatná jména a slovesa - Třídí slova do skupin podle významu - Tvoří s těmito slovy věty	Tvarosloví- tvary slov Význam slov		
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- Vybírá z textu slova - Vyhledává v textu podstatná jména a slovesa a tvoří s nimi věty - Přiřazuje slova ke slovním druhům	Tvarosloví – slovní druhy (podstatná jména a slovesa)	PČ	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího	- Vyhledává v textu různé druhy vět podle postoje mluvčího - Rozpozná různé druhy vět (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací) - Přiřazuje k různým druhům vět správné znaménko (otazník, tečka, vykřičník)	Druhy vět podle posto-je mluvčího		OSV 1
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně,ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob	- Vyjmenuje slabiky (dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě) - Vyhledá v textu slabiky (dě, tě, ně aj.) - Píše gramaticky správně slabiky - Odůvodňuje a doplňuje i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - Odůvodňuje psaní ú/ů (na začátku, uprostřed a na konci slova) - Používá při psaní velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen	Pravopis: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, pravopis:psaní velkých písmen		

Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- Plynule čte jednoduché věty - Čte s porozuměním texty přiměřené svým schopnostem - Vyslovuje zřetelně a spisovně slova se správnou intonací (otázka, oznamovací věta) - Reprodukuje jednoduchý text (říkadlo, rozpočitadlo, hádanka, pohádka, báseň) - Recituje jednoduché krátké básně - Naslouchá	Uvědomělé čtení – jednoduché věty se správnou výslovností, intonace, hlasité čtení, tiché čtení, poslech literárních textů, literární pojmy: báseň, pohádka, říkadlo, rozpočitadlo, hádanka, vyprávění)		VMEGS 1
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- Vlastními slovy vyjadřuje zážitek a vypráví děj z přečteného textu - Dramatizuje příběh přečteného textu - Výtvarně doprovází text	Poslech literárních textů, zážitkové čtení, vyprávění, literární pojmy: příběh, děj, herec, režisér, ilustrace, ilustrátor	VV	
Plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti	- Vázaně čte slabiky, slova - Odpovídá na otázky - Vyhledává slova v textu - Rozlišuje písmeno (hlásku), slabiky - Rozumí obsahu - Reprodukuje text	Čtení (prvopočáteční): praktické, přiměřeně rychlé, uvědomělé Písmeno, slabika, věta		OSV 8
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- Objasňuje (rozumí) význam slov - Vyjadřuje vlastními slovy (text) - Vyjadřuje vlastní názor na text (hodnotí)	Naslouchání textu a mluvenému slovu Druhy vět		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- Naslouchá - Sleduje mimoslovní komunikaci - Doptává se = reaguje otázkami	Mluvní cvičení Dialog	ČJS	
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- Používá spisovná slova - Rozšiřuje svou slovní zásobu	Reprodukce textu Recitace	AJ, NJ HV	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- Dbá na správné dýchání (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	Krátká mluvní cvičení Dialog		
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- Volí vhodné vyjadřovací prvky v různých komunikačních situacích - Užívá mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika, postoj těla)	Pozdrav, oslovení, omluva	ČJS	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- Využívá (obrázkovou) osnovu - Zdvořile vystupuje - Vypravuje, popisuje	Vypravování Popis		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- Správně sedí, drží psací náčiní - Dodržuje správnou techniku psaní (úhledně, čitelně, přehledně – úprava textu)	Písemný projev		
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev nebo nedbalou výslovnost	- Píše správné tvary písmen, českých slov	Pravopis lexikální		

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- Určí dějovou posloupnost - Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - Vypravuje podle obrázkové osnovy - Roztřídí obrázky podle osnovy	Vypravování Osnova	VV	

Předmět: Český jazyk **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky	- Určuje počet slabik - Člení slova na hlásky - Správně klade slovní přízvuk - Procvičuje sluchovou paměť - Rozkládá slova na hlásky (analýza, syntéza)	Zvuková stránka jazyka –sluchové rozlišení hlásek, výslovnost hlásek (samohlásek a souhlásek a souhláskových skupin)	HV	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	- Porovnává významy slov - Vyhledá v textu antonyma, synonyma - Tvoří slova opačného významu - Vyhledává v textu slova nadřazená, podřazená, souřadná, příbuzná - Rozlišuje slova jednovýznamová a vícevýznamová (uvádí příklady) - Obohacuje si slovní zásobu - Tvoří slova podřazená k nadřazenému	Slovní zásoba a tvoření slov-slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma	VV	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	- Vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů (podstatná jména, slovesa, předložky) - Přiřazuje správné otázky (Jedná se o osobu, zvíře, věc? Co osoba, zvíře nebo věc dělá? co se s ní děje? - Roztřídí slova do skupin podle významu - Orientuje se v základních slovních druzích (podstatná jména a slovesa)	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov Význam slov		OSV 9
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- Vyhledává v textu různé slovní druhy - Přiřazuje slova ke slovním druhům - Uvede příklady podstatných jmen, sloves a předložek a tvoří s nimi věty - Ptá se vhodnou otázkou na slovní druhy - Člení slovní druhy na ohebné a neohebné	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	PČ	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- Přiřazuje správné koncovky - Vyjadřuje se souvisle, ve větách a souvětích - Moduluje souvislou řeč (tempo, intonace a přízvuk)	Zvuková stránka jazyka- – modulace souvislé řeči (tempo, intonace a přízvuk), mluvnické kategorie jmen		

Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- Vyhledává v textu různé spojky a spojovací výrazy - Skládá jednoduché věty do souvětí - Člení souvětí na jednoduché věty	Skladba – věta jednoduchá a souvětí		
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- Vyhledává v textu různé druhy vět podle postoje mluvčího - Třídí věty podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací) - Aktivně používá vhodné jazykové prostředky k vyjádření postoje mluvčího	Druhy vět podle posto-je mluvčího		
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech;dě, tě, ně,ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- Používá znalosti o slabikách (dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě) v písemném projevu - Odůvodňuje a doplňuje i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - Vyjmenuje vyjmenovaná slova - Přiřadí slova příbuzná ke slovům vyjmenovaným - Aplikuje poznatky o vyjmenovaných slovech v písemném projevu - Aktivně používá při psaní velká písmena na začátku věty - Píše velká písmena ve vlastních jménech (osob, zvířat a místních pojmenováních) - Uvádí příklady vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (názvy vesnic, měst, pohoří, řek aj.)	Pravopis: i/y, vyjmenovaná slova po b,f,l,m,p,s,v,z, pravopis obecných a vlastních jmen		OSV 1
Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- Plynule a hlasitě čte věty a souvětí - Čte různé druhy textů potichu i nahlas (umělecké, naukové) - Správně intonuje, moduluje hlas - Čte s porozuměním texty přiměřené svému věku - Recituje básně - Reprodukuje text	Uvědomělé čtení, správná výslovnost, intonace, větný přízvuk), hlasité čtení Tiché čtení, čtení s porozuměním Přednes, reprodukce, literární pojmy: báseň, pohádka, povídka, bajka, pověst		
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- Popisuje své pocity z přečteného textu - Popíše příběh (děj) přečteného textu - Dovede naslouchat druhým - Porovná své pocity s ostatními spolužáky - Dramatizuje přečtený text - Výtvarně doprovází přečtený text	Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivá činnost s literárním textem (dramatizace, výtvarný doprovod Vyprávění Literární pojmy: příběh, děj, divadlo, herec, režisér, prostředí)	VV	
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- Rozlišuje prózu a poezii - Vyjmenuje základní znaky pohádky - Vypravuje pohádku - Naslouchá - Rozlišuje pohádku mezi různými druhy vyprávění	Přednes básně Poslech literárních textů Literární pojmy: próza, poezie, pohádka		

Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- Řídí se pokyny učitele - Naslouchá - Vypráví děj přečteného textu - Hledá v textu hlavní postavy - Hledá klíčová slova - Výtvarně zpracovává přečtený text - Dramatizuje jednoduchý text - Domýšlí děj nedokončeného příběhu - Vymýšlí vlastní příběh	Poslech literárních textů Tvořivá činnost s literárním textem (dramatizace, přednes, výtvarný projev) Literární pojmy: děj, postava, hlavní postava	VV	OSV 7
Plynule čte s porozuměním texty přiměřené rozsahu a náročnosti	- Odpovídá na otázky - Vyhledává slova v textu - Rozumí obsahu - Reprodukuje text	Čtení (prvopočáteční): praktické, přiměřeně rychlé, uvědomělé		
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- Řídí se mluvenými i písemnými pokyny	Naslouchání textu a mluvenému slovu		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- Naslouchá - Sleduje mimoslovní komunikaci - Doptává se = reaguje otázkami	Mluvní cvičení Dialog		
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- Vyhledává spisovná slova - Opravuje nespisovná slova - Užívá slovník spisovné češtiny - Rozšiřuje svou slovní zásobu	Spisovná a nespisovná slova Práce se slovníkem, encyklopedií	AJ, NJ	
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- Volí vhodné tempo řeči a přizpůsobuje se řeči partnera	Mluvní cvičení	AJ, NJ	
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- Volí vhodné vyjadřovací prvky v různých komunikačních situacích - Užívá mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika, postoj těla)	Pozdrav, oslovení, omluva	ČJS	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- Využívá (obrázkovou) osnovu - Sestaví jednoduché vyprávění (úvod, vlastní vyprávění, závěr)	Vypravování, popis, osnova		VMEGS 1
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev nebo nedbalou výslovnost	- Opravuje text - Pracuje s chybou - Vyhledává v pravidlech českého pravopisu a slovníku spisovné češtiny	Pravopis lexikální		
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev - Sestaví blahopřání, pozdrav z prázdnin, jednoduchý dopis	Dopis, tiskopis, inzerát Pozdrav,blahopřání		VDO 1
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- Určí dějovou posloupnost - Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - Vypravuje podle obrázkové osnovy - Roztřídí text podle osnovy	Vypravování Osnova	AJ, NJ ČJS	

Předmět: Český jazyk **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- Třídí slova podle významu - Vybírá slova stejného nebo podobného významu z textu - Uvede příklady vícevýznamových slov a - Tvoří s nimi věty - Uvede příklady synonym, antonym a homonym a tvoří s nimi věty - Rozlišuje slova citově zabarvená (hanlivá, lichotná)	Význam slov, slova jednovýznamová, mnohovýznamová, slova stejného nebo podobného významu Slova citově zabarvená		MKV 4
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou	- Vyznačuje kořen daného slova - Vybírá slova příbuzná (se společným kořenem) - Přiřazuje ke kořenu část předponovou a příponovou - Pomocí předpon a přípon tvoří slova odvozená - Rozlišuje předpony a předložky	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová)	PČ	OSV 1
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- Přiřazuje slova ke slovním druhům - Skloňuje podstatná jména - Časuje slovesa v čase přítomném - Rozlišuje slova ohebná a neohebná - Vyhledá v textu příklady neohebných slov - Používá gramaticky správné tvary slov při komunikaci	Slovní druhy a jejich třídění Tvary slov Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	PČ	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- Vyhledá v textu a v mluveném projevu slova spisovná a nespisovné tvary - Nespisovné tvary nahradí spisovnými a použije je v mluveném i psaném projevu - Vyhledá slova v Pravidlech českého pravopisu	Slova spisovná a jejich nespisovné tvary		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- Tvoří věty jednoduché a souvětí - U souvětí vyhledává slovesa určitá - Rozčlení souvětí na smysluplné dílčí větné celky - Používá spojovací výrazy a spojky - Změní větu jednoduchou na souvětí - Vytváří souvětí podle jednoduchého vzorce	Skladba – věta jednoduchá a souvětí Spojky a spojovací výrazy GVV	PČ	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- Používá spojovací výrazy v rámci dialogu (když, ale, že, protože a zájmeno který) - Obmění spojovací výraz - Vybere vhodný spojovací výraz - Využije v písemném projevu čárku před danými spojkami (ale, protože aj.)	Práce s větou Souvětí Spojovací výrazy a jejich funkce		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- Používá slova příbuzná ve větě - Odůvodňuje a doplňuje i/y po obojetných souhláskách - Upevňuje pravopis i, y ve dvojicích slov souzvučných (homonym) – být a bít aj.	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná	PČ, VV	

Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- Popisuje své dojmy a pocity z přečteného textu - Čte texty dle vlastního výběru - Vytváří referáty o knize	Literární pojmy: čtenář, spisovatel, básník, referát		
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- Volně reprodukuje jednoduchý text podle vlastního výběru - Vytváří vlastní text na jednoduché téma - Dramatizuje jednoduchý text - Rozděluje role v dramatizaci textu	Tvořivá činnost (dramatizace, přednes) Literární pojmy: herec, režisér, divadlo	VV	OSV 7
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- Přiřazuje text k próze a k poezii - Provádí rozbor jednoduchých literárních textů - Vyhledá hlavního hrdinu, vedlejší postavy	Rozbor textu Literární pojmy: postava, prostředí, místo, kapitola, děj)		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- Hledá hlavní postavy - Charakterizuje postavy - Hledá klíčová slova - Rozdělí text do částí a převypráví ho	Příběhy ze života dětí Věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova)	literatura AJ, NJ	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- Porozumí textu - Najde hlavní myšlenku (základní informaci) - Hledá klíčová slova - Třídí informace - Rozlišuje a zapisuje: podstatné a nepodstatné	Práce se slovníkem, encyklopedií, pravidly	ČJS M	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- Vybaví si obsah textu - Reprodukuje vlastními slovy daný text - Vyhledává podstatné informace v textu - Rozlišuje podstatné a nepodstatné informace	Čtení klasické, tiché Čtení z různých informačních pramenů Čtení s porozuměním	ČJS	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku	- Dramaticky předvede různé typy dialogů a telefonický rozhovor - Naslouchá druhému - Střídá se v roli mluvčího a posluchače	Mluvený projev, dialog na základě obrazového materiálu, telefonický rozhovor	AJ, NJ	MKV4
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- Užívá základní techniky mluveného projevu - Volí vhodné mimojazykové prostředky (intonace, pauzy, tempo)	Mluvený projev Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba)	AJ, NJ	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary - Opravuje nespisovnou výslovnost - Vyjadřuje se spisovně	Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu (výslovnost) Vyjadřování závislé na komunikační situaci		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- Píše gramaticky správně - Drží se tématu - Upravuje text po formální stránce (odstavce)	Žánry písemného projevu: pozdrav z prázdnin, zpráva (SMS, email), oznámení, pozvánka, dopis, vzkaz, jednoduché tiskopisy	VV	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- Sestaví osnovu - Vypráví podle osnovy - Napíše vypravování podle osnovy	Osnova Vypravování		

Předmět: Český jazyk **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- Tvoří příklady synonym, antonym a homonym - Nahrazuje slova ve větách slovy podobného významu - Tvoří slovo nadřazené ke slovům podřazeným - Rozlišuje slova citově zabarvená, hanlivá, lichotná a tvoří s nimi věty	Význam slov, slova jednovýznamová, mnohovýznamová, slova stejného nebo podobného významu		OSV 9
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- Určí kořen daného slova - Rozdělí slovo na kořen, část předponovou a příponovou - Vybere z textu slova příbuzná (se společným kořenem) a odůvodní jejich příbuznost - Utvoří slova příbuzná se společným kořenem - Odlišuje koncovku a příponovou část - Odlišuje předponu a předložku a správně napíše předponu a předložku	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)		
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- Určí slovní druhy v textu - Rozliší slova ohebná a neohebná a uvede příklady těchto slov - Skloňuje podstatná jména - Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - Časuje slovesa v různých časech a odůvodní psaní koncovek - Určuje mluvnické kategorie sloves - Ve svém mluvním projevu používá gramaticky správné tvary	Slovní druhy a jejich třídění Tvary slov Mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	PČ	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- Vyhledá v textu holý podmět a holý přísudek - Vyhledá v textu rozvitý podmět a přísudek - Určí ve větě základní skladební dvojici - Označuje základ věty v neúplné ZSD - Rozlišuje podmět holý a rozvitý - Rozlišuje přísudek holý a rozvitý - Rozvíjí holý podmět a přísudek - Rozlišuje přísudek jmenný, slovesný, několikanásobný	Skladba-základní skladební dvojice Podmět holý, přísudek holý Podmět a přísudek rozvitý Podmět nevyjádřený		
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- V souvětí určí počet vět, spojovací výrazy a odůvodní psaní znamének v textu - Změní větu jednoduchou na souvětí - Píše větné vzorce delších souvětí - Určuje základní větné členy	Skladba – věta jednoduchá a souvětí Spojky a spojovací výrazy Základní větné členy Rozvíjející větné členy	PČ	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- Obmění podle potřeby projevu spojovací výraz - Vybere vhodný spojovací výraz - Používá v písemném projevu pravidlo psaní čárky	Práce s větou Souvětí Spojovací výrazy a jejich funkce		

Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- Odůvodňuje a orientuje se v pravopise i/y po obojetných souhláskách - Utvoří k vyjmenovaným slovům slova příbuzná - Ovládá pravopis homonym (mýt a mít aj.)	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná	PČ, VV	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- Zvládá základy syntaktického pravopisu - Odůvodňuje a doplňuje i/y v koncovkách příčestí minulého - Používá vzory podstatných jmen	Shoda přísudku s holým podmětem Vzory podstatných jmen		
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- Popisuje své dojmy a pocity z přečteného textu - Hodnotí a doporučuje texty ostatním - Čte knihy dle vlastního výběru - Písemně zaznamenává přečtené knihy - Vytváří referát o přečtené knize	Literární pojmy: referát, knihy různých žánrů		
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- Reprodukuje složitější text - Vytváří vlastní text, báseň na dané téma - Sestaví osnovu k vlastnímu textu - Dramatizuje text	Poezie, próza		OSV 9
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- Vyjmenuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - Přiřadí texty k uměleckým a neuměleckým textům	Umělecký text Neumělecký text		
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- Provádí rozbor literárních textů - Rozčlení text do kapitol - Najde v textu hlavní myšlenku - Popíše děj přečteného textu - Charakterizuje postavy	Rozbor textu Literární pojmy: hlavní myšlenka, děj, čas, charakteristika)		
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- Porozumí textu - Najde hlavní myšlenku (základní informaci) - Hledá klíčová slova - Rozlišuje a zaznamenává: podstatné a nepodstatné informace	Pohádky Povídky Vyhledání z encyklopedií, slovníků Mimočítanková četba	ČJS AJ, NJ	
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- Pracuje s osnovou textu - Na základě osnovy sestaví text	Praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu, čtení pozorné)		
Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	- Vyjmenuje druhy reklamy - Navrhne reklamu a předvede reklamu - Zhodnotí reklamu	Písemný projev (plakát, pozvánka, reklama, reklamní slogany)	ČJS VV	MV 1
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- Rozlišuje spisovné a nespisovné tvary - Opravuje nespisovnou výslovnost - Vyjadřuje se spisovně	Mluvený projev Základy techniky mluveného projevu (výslovnost) Vyjadřování závislé na komunikační situaci		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- Řadí text do odstavců - Píše gramaticky správně - Drží se tématu - Ve vyprávění a popisu používá vhodné jazykové prostředky	Popis Vypravování		

Český jazyk a literatura pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro větší přehlednost je rozdělen do tří vzájemně propojených složek – Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova a Literární výchova. V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka, jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem ke srozumitelnému vyjadřování. V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se v nejrůznějších situacích. Učí se také posuzovat formální stránku textu a jeho výstavbu. V Literární výchově poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat umělecké záměry autora, formulovat vlastní názory na přečtené dílo a rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Součástí výuky předmětu Český jazyk jsou i návštěvy divadelních a filmových představení a knihovnické lekce v městské knihovně.

Časová dotace

- v 6. ročníku ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy 4 vyučovací hodiny týdně
- v 6. ročníku ve třídách bez rozšířené výuky hudební výchovy 5 vyučovacích hodin
- v 7. – 9. ročníku ve všech třídách 4 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- školní sál
- učebna PC
- knihovna
- divadlo

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV 5 - rozvoj základních rysů kreativity – nápady, originalita
OSV 8 - komunikace – řeč těla, technika řeči, specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Multikulturní výchova

MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV 4- specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

Environmentální výchova

EV 4 - životní styl; aktuální ekologické problémy – způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor a jeho zdůvodňování, prezentace

Mediální výchova

MV 1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hodnotící prvky ve sdělení výběr slov a záběrů; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělení
MV 2 – různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce; vztah mediálních sdělení a sociální zkušenosti, stavba mediálních sdělení – principy sestavovaní zpravodajství; příklady stavby a uspořádání zpráv
MV 4 – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru
MV 6 – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
MV 7 – práce v realizačním týmu - komunikace a týmová spolupráce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce,
- soutěže, testy, dramatizace, PC, video, prezentace
- knihovnické lekce
- divadelní a filmová představení

Kompetence k učení

- žák vysvětlí obsah textu, vyhledává informace z různých zdrojů, pracuje samostatně i ve skupině, efektivně pracuje se svou pamětí, řeší úkoly přiměřené jeho schopnostem, formuluje vlastní myšlenky, vysvětlí význam termínů, aplikuje poznatky a dovednosti, zkoumá a zkouší nové postupy

Kompetence k řešení problémů

- žák rozebere problém a diskutuje o něm, najde chybu a hledá způsoby k jejímu odstranění, vyhledává konkrétní informace, porovná různě složité texty

Kompetence komunikativní

- žák vhodnou formou vyjadřuje charakter textu, zhodnotí umělecký dojem přednesu, prezentace, projevu, mluví a píše spisovně, správně artikuluje, dodržuje pravidla společenské komunikace, kritizuje vhodným způsobem a svůj názor zdůvodní

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje v týmu a hodnotí výsledky práce, respektuje názory jiných, obhájí svou pozici ve skupině, provede i přijme kritiku

Kompetence občanské

- žák zodpovědně přistupuje k plnění svých úkolů, dodržuje školní řád, vhodnou formou prosazuje své názory, vyhledává a nabídne pomoc, uvědomuje si výsledky svého chování a jednání, vhodně se chová v různých kulturních institucích, vybírá si vhodné kulturní programy, vysvětlí pojem tradice a jejich význam, vyjádří svůj názor na umělecké dílo

Kompetence pracovní

- žák pracuje v týmu, sestaví osnovu, pracovní postup, propojuje teorii s praxí, popíše a pojmenuje různé profese, dokončí a odevzdá práci v dohodnutém termínu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Český jazyk **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- Odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	Útvary národního jazyka Zvuková stránka jazyka		MKV 4
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- Použije ukázky různých nářečí	Nářečí, obecná čeština		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- Používá samostatně slovníky pro určení významu slova - Orientuje se v PČP	Jazykové příručky	D – 6. ročník	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikaci V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- Přiřadí slovo ke slovnímu druhu - Vybere z textu ohebné slovní druhy - Rozliší mluv. významy u ohebných slovních druhů - Využívá učivo o shodě přísudku s podmětem - Ústně odůvodňuje a zvládá pravopisné, lexikální, morfologické a syntaktické jevy - Rozpozná spodobu znělosti	Ohebné slovní druhy Pravopis – být x bít, předpony s-, z-, výslovnost		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- Rozliší základní větné členy - Rozliší větu jednoduchou a souvětí - Využívá poznatků o stavbě věty jednoduché ve stylistických cvičeních - Využívá jazykové prostředky různých komunikačních situacích	ZSD Věta jednoduchá, souvětí Rozvíjející větné členy Řeč přímá a nepřímá		
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejúčinnější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přednesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- Rozpozná způsoby tvoření slov pomocí předpon a přípon - Využívá slovní zásobu při stylistických cvičeních	Stavba slova		
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- Vyjádří ústně i písemně své zážitky, názory v různých situacích - Rozšíří si slovní zásobu / hovorová - slova/ - Používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci / přímá řeč, krátké věty…/ - Reprodukuje text - Připraví mluvený projev na dané téma - Podá informace stručně, zřetelně a výstižně - Vyhledá v tisku zprávu a oznámení - Porovná zprávu a oznámení, určí rozdíly mezi nimi - Sestaví zprávu a výtvarně zpracuje oznámení	Vypravování Zpráva Oznámení		MV 6 MV 2,3,6

Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- Vytvoří kultivovaný písemný projev - Vyjmenuje náležitosti dopisu - Stylizuje soukromý dopis	Dopis		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- Formuluje hlavní myšlenky vlastními slovy vyhledává v textu klíčová slova - Popíše výstavbu souvislého textu a způsoby jeho členění - Vyhledá příklady pracovního postupu / návody, recepty / - Přiřadí jednotlivé operace v postupu podle časové posloupnosti - Využije vhodné jazykové prostředky - Sestaví jednoduchý pracovní postup	Vypravování, popis pracovního postupu	PV - 6. ročník	
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- Přečte text - Reprodukuje vlastními slovy - Vysvětlí hlavní myšlenku textu - Najde rozdíl mezi jednotlivými žánry	Ústní lidová slovesnost, bible	D – 6. ročník VV – 6. ročník	VMEGS 1
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- Vytvoří vlastní text - Zhodnotí svou práci - Recituje báseň	Pohádka, povídka		OSV 1 OSV 5
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- Vybírá vhodnou četbu, pořizuje si záznamy o přečtených knihách - Formuluje názory na obsah díla	Doporučená četba Němcová, Erben, Petiška		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich Vypracuje referát o knize mné představitele	- Zařadí text k literárnímu žánru - Vysvětlí znaky jednotlivých žánrů a prostředky uměleckého díla	Literární pojmy		
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- Uvede přestavitele jednotlivých žánrů	Bajka, pohádka, pověst	D – 6., 7. ročník	MKV 1
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	- Orientuje se v knihovně a zúčastní se besedy na dané téma - Získá informace prostřednictvím dostupných zdrojů - Zpracuje informace	Knihovnické lekce	INF - 6. ročník	

Předmět: Český jazyk **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejúčinnější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přednesená	- Vysvětlí pojem slovo a sousloví - Definuje základní pojmy - Vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby - Rozpozná slova odvozená, složená a zkratková a vyhledá je v	Významy slov Způsoby obohacování slovní zásoby		MV 6

pojmenování, zvláště ve frazémech	textu - Vyhledá v textu rčení, přísloví, vyjádří vlastními slovy význam rčení a přísloví a využívá je v mluveném projevu - Vyhledá termíny v textu a přiřadí je k příslušným oborům			
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- Vyhledá obtížnější tvary slov - Orientuje se v jazykových příručkách	Práce s jazykovými příručkami		
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- Vyjádří vlastními slovy pravopis jmen vlastních a zeměpisných - Procvičuje a ověřuje si správné psaní velkých písmen - Rozliší mluvnické významy u ohebných slovních druhů, správně je užívá v komunikačních situacích - Vysvětlí neohebné slovní druhy a jejich využití v písemném i mluveném projevu	Psaní velkých písmen Ohebné a neohebné slovní druhy		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- Rozliší rozvíjející větné členy - Vytvoří větu jednočlennou a dvojčlennou a vysvětlí rozdíl mezi nimi - Definuje druhy vět podle postoje mluvčího - Určí v souvětí počet vět a jejich druh - Vytvoří jednoduchá souvětí - Užije správně interpunkce v textu	Rozvíjející větné členy Druhy vět		
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- Volí co nejvhodnější spojky v souvětí - V mluveném i písemném projevu užívá vhodně zájmena	Souvětí		
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- Využívá znalostí při tvorbě souvislých textů	Souvětí		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- Na základě obrázkové předlohy vymyslí příběh - Pokračuje ve vypravování započatého příběhu	Vypravování		
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- Vyjmenuje náležitosti úředního dopisu - Stylizuje úřední dopis - Rozliší písemný projev v soukromém a úředním dopise	Úřední dopis Žádost Objednávka Inzerát	INF – 8. ročník	MV 1 MV 6
Využívá základy studijního čten í- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- Formuluje hlavní myšlenky celého textu - Vytvoří osnovu - Vypíše hlavní myšlenky jednotlivých odstavců	Výpisek	D – 6. – 9. ročník	

Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- Vyhledá informace o vybraném výrobku z dostupných zdrojů - Vyjádří svůj názor k shlédnuté reklamě v médiích¨ - Sestaví vlastní reklamu¨ - Zaujímá kritický postoj k reklamě	Reklama		MV 1 MV 6 MV 7
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- Popíše vlastními slovy danou osobu / postup od celku k částem / - Vybere vhodná podstatná a přídavná jména, třídí informace o výrobcích a porovnává je - Vyjádří začlení do textu rčení, přirovnání	Popis osoby	VV – 7. ročník RV – 7. ročník	
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- Připraví mluvený projev na téma dle vlastního výběru - předvede mluvený projev - Využívá verbální i neverbální prostředky řeči	Technika mluveného projevu		MV 4 OSV 8
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- Přečte text s porozuměním - Vysvětlí základní literární pojmy a najde v textu - Předvede dramatizaci literárního textu - Přednese báseň	Bible, literární pojmy a žánry		OSV 1 OSV 8
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- Dovypráví příběh	Pohádka		OSV 5
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- Hodnotí přečtené dílo - Charakterizuje hlavního hrdinu - Formuluje vlastní názor na četbu	Povídka		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele	- Vysvětlí znaky jednotlivých žánrů	Literární žánry		
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	- Orientuje se v knihovně a zúčastní se besedy na dané téma - Získá informace prostřednictvím dostupných zdrojů - Zpracuje informace	Knihovnické lekce	INF – 6. ročník	

Předmět: Český jazyk **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejúčinnější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přednesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- Užívá frekventovaná přejatá slova - Nahradí přejaté slovo českým ekvivalentem - Skloňuje často užívaná přejatá slova	Přejímání slov z cizích jazyků	AJ, NJ – 8. ročník	

Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- Samostatně používá slovníky	Práce s jazykovými příručkami	INF – 6. ročník	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- Dodržuje pravidla výslovnosti a pravopis přejatých slov	Pravopis a výslovnost přejatých slov		
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- Pracuje s ukázkami textů slovanských jazyků - Přiřadí český jazyk k příslušné jazykové skupině - Převede text z nespisovné podoby jazyka do spisovné	Slovanské jazyky Útvary českého jazyka	D – 7. ročník	MKV 4
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický a syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- Rozliší obsahové souvislosti mezi hlavními vedlejšími větami a v několikanás. větném členu - Určí druh souvětí - Správně užívá interpunkci v souvětí - Vysvětlí zvláštnosti větné stavby a doloží na příkladech, vyhledá druhy přívlastků v textu	Významové poměry mezi větami Zvláštnosti větné stavby		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- Třídí informace o sobě - Vyjmenuje náležitosti patřící k životopisu - Sestaví vlastní životopis	Životopis	PV – 9. ročník D – 7. ročník	
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- Využije vhodné terminologie - Připraví písemný i mluvený projev na dané téma	Výtah, výklad, referát		MV 2 OSV 8
Využívá základy studijního čtení- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu,samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- Formuluje hlavní myšlenky textu - Vysvětlí rozdíl mezi výpiskem a výtahem - Vyhledá klíčová slova textu - Pořídí výtah z odborného textu - Využívá veškeré informační zdroje přednese připravený text	Výtah Referát Výklad		MV 2
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- Rozliší charakteristiku vnější a vnitřní - Přiřadí lidské vlastnosti k rčení a přirovnání - Vyjmenuje charakter. rysy popisované osoby - Projevuje vztah k přírodě, k místu, kde žije - Využívá vhodná citově zabarvená slova - Obohatí svůj projev o základní umělecké prostředky / metafora, personifikace, přirovnání, kontrast…/	Charakteristika Subjektivně zabarvený popis	RV – 7. ročník D – 7. ročník	

Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- Přečte text s porozuměním - Vysvětlí základní literární pojmy - Předvede dramatizaci textu - Přednese báseň	Představitelé poezie 19. a 20. stol.	D – 8. ročník	OSV 1
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- Vytvoří vlastní text podle svých schopností	Poezie, próza /aktuální téma/		OSV 5
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- Hodnotí přečtené dílo a formuluje vlastní názor k četbě - Porovná literární námět a filmové zpracování	Próza, poezie		
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich významné představitele	- Vysvětlí znaky jednotlivých žánrů	Literární žánry		
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	- Orientuje se v knihovně a zúčastní se besedy na dané téma - Získá informace prostřednictvím dostupných zdrojů - Zpracuje informace	Knihovnické lekce	INF – 7. ročník	
Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Poezie, próza		
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- Uvede představitele literárního směru	Romantismus, realismus	D – 8. ročník HV, HVN – 8. – 9. ročník VV – 8. – 9. ročník	
Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	- Vysvětlí znaky jednotlivých žánrů a porovná různá ztvárnění téhož námětu	Román		

Předmět: Český jazyk **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- Vyhledá v textu přechodník - Tvoří spisovné tvary slov	Přechodníky		
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- Využívá všech dostupných informačních zdrojů	Význam slov Přejatá slova		

Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- Určí rozvíjející větné členy - Vyhledá vedlejší větu doplňkovou - Provede komplexní rozbor složitého souvětí - Analyzuje problematiku interpunkce	Doplněk Tvarosloví, skladba, zvuková stránka jazyka		OSV 1
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- Pracuje s různými ukázkami textů ze starší a současné literatury - Rozliší jazyk. disciplíny	Vývoj jazyka Disciplíny jazykovědy	D – 7. ročník	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- Využívá jazykové prostředky v různých komunikačních situacích	Souvětí		
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- Vysvětlí pravidla diskuse - Vyjádří vlastními slovy svůj názor a obhájí jej, respektuje názory druhých¨ - Navrhne řešení	Diskuse	RV – 9. ročník CH – 9. ročník	EV 4 MV 4 OSV 8
Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- Zapojí se do diskusi - Řídí diskusi	Diskuse		MV 7
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- Uvažuje nad zadanými tématy - Využívá citáty, přísloví - Formuluje vlastní názory na aktuální problémy - Uplatňuje vlastní zkušenosti, postoje - Písemně zpracuje zadané téma s využitím vhodných jazykových prostředků	Úvaha	VV – 9. ročník	EV 4
Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- Definuje slohový útvar - Využije podněty z médií, z okolního světa - Analyzuje nabízená sdělení z médií - Posoudí věrohodnost sdělení, jejich přesnost - Ověřuje si fakta	Reportáž Fejeton	CH – 9. ročník	MV 2 MV 6
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- Připraví mluvený projev na dané téma - Předvede mluvený projev- využije verbální i neverbální prostředky řeči	Proslov		MV 6 OSV 8
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- Vyjádří vlastními slovy obsah textu - vyhledá smysl a podstatu díla - Vysvětlí kompozici díla	Poezie a próza 20. stol. Poezie Próza Drama	D – 9. ročník HV, HVN – 9. ročník	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- Vytvoří vlastní text podle svých schopností - Prezentuje vlastní text	Próza /aktuální téma/		MV 6 OSV 5
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	- Vyjádří zážitek z četby - Vyjádří vlastní názor - Charakterizuje literární postavu	Ukázky literatury 20. stol.		

Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- Vysvětlí znaky hodnotné a konzumní literatury - uvede na konkrétních příkladech - Vyjádří svůj názor na dílo	Próza 20. stol.		
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích	- Orientuje se v knihovně a zúčastní se besedy na dané téma - Získá informace prostřednictvím dostupných zdrojů - Zpracuje informace	Knihovnické lekce	INF – 6. ročník	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- Posoudí výběr jazykových prostředků - Hodnotí výběr uměleckých prostředků	Čeští a světoví autoři 20. stol.	NJ – 9. ročník	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- Vyjmenuje autory uměleckých děl - Charakterizuje současnou uměleckou tvorbu	Samizdatová, exilová literatura	D - 9. ročník	

Anglický jazyk pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk si klade za cíl vytvářet předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa a připravovat žáky k praktickému užívání jazyka (např. k možnosti práce v zahraničí).

Žáci postupně získávají zkušenosti s využitím jazyka, seznamují se s mluvenou i psanou formou jazyka, základními gramatickými pravidly a reáliemi anglicky mluvících zemí, s jejich zvyky a tradicemi, životním stylem, kulturou a sociálními konvencemi. Osvojují si učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka.

1. a 2. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby příslušného jazyka a na zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou v prvních dvou letech učení se cizímu jazyku nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. K těmto dvěma grafickým dovednostem se přistupuje teprve až po důkladném audioorálním procvičení jazykových jevů. Výklad gramatických pravidel je omezen na nezbytné minimum; slovní zásoba je volena adekvátně věku dětí.

Časová dotace

- ve 3. – 5. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- jazyková učebna
- kmenová třída
- počítačová učebna

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení studium)
OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo)
OSV 6 – poznávání lidí (vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
OSV 8 – komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a ke světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

MKV 4 – multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam a užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- pozorování, poslech, video, dramatizace, tvořivé činnosti, hry, reprodukce říkánek, rozpočitadel, písniček aj.
- výuka propojena s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou (hraní rolí, dramatické improvizace atp.)
- frontální výuka, práce ve dvojících a ve skupinkách

Kompetence k učení

- žáci poznávají důležitost komunikovat v cizím jazyce jak pro další studium tak v praktickém životě, naslouchají a čtou s porozuměním, reprodukují slyšené a čtené, pracují s textem, vyhledávají a třídí informace, pracují s vícero informačními zdroji (učebnice, pracovní sešit, slovníky, video, CD, aj.), navazují na učivo z předešlých ročníků, aplikují naučená gramatická pravidla a vzájemně je propojují, obohacují slovní zásobu, posuzují vlastní učení (např. pomocí „Progress Diary“ nebo „Portfolia“), aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci volí vhodné postupy řešení problému, hledají chyby a způsoby odstranění (např. opsat jinými slovy to, co chtějí vyjádřit, chybí-li slovní zásoba), požádají o pomoc, využívají znalostí z jiných oborů, analyzují přečtené texty, porovnávají jevy, zjišťují shody a odlišnosti, třídí podle hledisek do kategorií

Kompetence komunikativní

- žáci využívají v komunikaci všech smyslů (sluch, zrak, hmat, řeč, …), reprodukují jednoduchý text a slyšené slovo (shrnou, uspořádají, předvedou, učí se zpaměti a tvoří vlastní text), pojmenují objekty na obrázku a uvedou děj, vyjádří vlastními slovy obsah obrázku, uspořádají obrázky, kladou otázky a odpovídají na ně, zapojují se do rozhovoru, zahájí a ukončí dialog

Kompetence sociální a personální

- žáci se v cizím jazyce představí, poví základní informace o sobě a svých zájmech, pracují samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, střídají role, podílí se na stanovení pravidel práce ve skupině a jejich respektování, prezentují svou práci před spolužáky

Kompetence občanské

- žáci respektují kulturní dědictví a tradice jiných národů, rozlišují zdravý životní styl, volí vhodný pozdrav a rozloučení s dospělým i mezi sebou navzájem

Kompetence pracovní

- žáci plní své povinnosti (příprava na výuku, nošení pomůcek, plnění zadaných úkolů a prací, vč. odevzdávání v dohodnutém termínu), dodržují pořádek a stanovená pravidla (ŘŠ, v odborné učebně, při poslechové práci aj.), používají vhodné pomůcky (slovníky, aj.)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	- Zopakuje vyslechnuté slovo/větu s co nejpřesnější výslovností a intonací po učiteli/nahrávce - Vysloví a přečte známé slovo/větu se správnou výslovností, intonací a přízvukem - Rozliší větu oznamovací od otázky - Rozliší slova s odlišnou výslovností - Navrhne výslovnost nového slova - Přiřadí ke slovům správné významy - Přeloží slova - Rozliší významy jednotlivých slov a rozdělí slova do skupin podle jejich významů - Vybere z nabídky vhodný chybějící výraz do věty	Čísla /1-100/, základní fonetické značky, slovní zásoba z tematických celků		
Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	- Vysloví a napíše slovo zpaměti - Přiřadí ke slovům správné významy - Přeloží slova - Rozliší významy jednotlivých slov - Rozdělí slova do skupin podle jejich významů - Vybere z nabídky vhodný chybějící výraz do věty - Vybere vhodné výrazy pro vyjádření toho, co chce - Zopakuje po učiteli (nahrávce) vyslechnutou větu/pokyn - Přeloží větu/pokyn - Navrhne význam věty/pokynu i bez předchozí znalosti nových slov - Předvede význam věty/pokynu pantomimicky - Rozliší kladnou větu, zápornou větu, otázku a pokyn - Navrhne vhodnou větu/odpověď/reakci na otázku/pokyn v modelové situaci - Sestaví do dvojice pokyn a reakci na něj - Dá pokyn a zareaguje na pokyny	Pozdravy a rozloučení, představování se, souhlas a nesouhlas, záliby, pocity, reakce na pokyny		OSV 2
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov	- Vysloví fonetický znak - Předvede správné postavení mluvidel při tvoření různých fonémů - Přečte fonetický přepis slova - Přiřadí fonetický přepis slova k jeho psané podobě a naopak - Vysloví napsané slovo, napíše vyslovené slovo	Abeceda /spelling/, četba autentických textů, psaní tématické slovní zásoby, používání slovníku s výslovností		

Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	- Přeloží věty v jednoduchém rozhovoru do mat. jazyka (zpočátku s obrázkovou osnovou nebo textovou předlohou) - Vyjádří rozhovor vlastními slovy (v mateřském jazyce) - Odpoví na otázku kladně i záporně - Odpoví na základní zjišťující otázky - Přiřadí z nabídky odpovědi k otázkám a naopak - Seřadí slova ve větě ve správném pořadí (z nabídky) - Sestaví, vytvoří a předvede krátký rozhovor	Otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, osobní zájmena		
Používá abecední slovník učebnice	- Naučí se zpaměti abecedu - Předříká abecedu - Rozliší písmena graficky i foneticky - Vyhledá v učebnici a pracovním sešitě slovníček - Vyhledá potřebné slovo - Přečte slovo podle fonetického přepisu - Podle výslovnosti najde v nabídce slovo (odlišné, ne výslovnostně podobné) v jeho grafické podobě - Prověří správnost nalezeného slova (s učitelem)	Abeceda, hláskování		

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	- Zopakuje vyslechnuté slovo/větu po učiteli/nahrávce - Přečte a napíše slovo - Naučí se slovo zpaměti - Přiřadí český výraz k anglickému a naopak - Přeloží slova/věty - Nakreslí a předvede slovo/význam věty pantomimicky - Rozdělí slova do skupin podle jejich významů	Synonyma, antonyma, popis osoby, zvířete, četba autentického textu, volný překlad, pocity a stavy /I am happy, sad…/		OSV 6
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	- Přečte text tichým čtením - Rozezná v textu známá slova a určí jejich význam - Odhadne význam slov/vět bez předchozí znalosti nových slov - Pojmenuje jednotlivé objekty obrazového materiálu - Přiřadí z nabídky k obrazovému materiálu vhodná slova/věty - Přeloží jednoduché věty z poslechu	Slovní zásoba z tematických celků, četba autentického textu, poslech, sledování a chápání slov v kontextu		OSV 1 OSV 8
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	- Přečte známé slovo se správnou výslovností a přízvukem - Zopakuje a přečte jednoduchou větu/otázku se správnou intonací, melodií a správným vázáním - Rozliší intonačně větu oznamovací od otázky	Četba textu z učebnice, vázání slov		MKV 4 VMEGS 1

Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a tvoří odpověď na otázku	- Najde klíčová slova/informace - Odpoví na otázky	Odvození slova z kontextu, porovnání zvyků v ČR a v anglicky mluvících zemích		
Používá dvojjazyčný slovník	- Vyhledá a přepíše potřebné slovo ze slovníčku učebnice - Vysloví slovo podle fonetického přepisu	Práce s autentickým textem		
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů	- Píše velká písmena na začátku věty a u anglických slov, která to vyžadují - Píše větu se základní interpunkcí - Pojmenuje a přeloží údaje z formuláře - K údajům vyplní své osobní údaje	Časování sloves, množné číslo, otázky ano/ne, odpověď, jméno, věk, místo bydliště		
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	- Porovná správnost psaní (na základě osvojených pravidel, podle předlohy) - Prezentuje vlastní text ústně nebo písemně - Posoudí reprodukce ostatních žáků	Zásoba z tematických celků, rodina, kamarádi		OSV 2
Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- Uvede ke slovům synonyma, antonyma - Prezentuje vlastní text - Porovná vlastní text s texty jiných žáků	Slova stejného a podobného významu, porovnání smyslu textů, reprodukce čteného a slyšeného textu		
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- Zapojí se do jednoduché konverzace - Položí otázku, odpoví na otázku (kladně/záporně, na „Wh“ otázky) - Vyjmenuje pravidla jednoduché komunikace v běžných situacích - Vybere správnou formu pozdravu (v ústní podobě)	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdravy, poděkování, zdvořilostní fráze		OSV 6

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	- Vysvětlí význam slova/věty - Vybere, doplní vhodný chybějící výraz do věty - Najde základní skladební dvojici - Uspořádá slova ve větě podle správného slovosledu - Najde princip uspořádání slov ve větě - Převede větu kladnou do otázky a záporu a naopak - Najde chybu ve větě	Odlišnosti českého a anglického slovosledu		OSV 6
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	- Volně přeloží text - Převypráví text svými slovy (v mateřském jazyce) - Pro přesné pochopení najde neznámá slova ve slovníku - Odpoví na návodné otázky k textu - Odhalí gramatickou nebo obsahovou chybu ve cvičení	Slovní zásoba z tematických celků, četba autentického textu, poslech, sledování a chápání slov v kontextu		OSV 1 OSV 8

	vztahujícím se k textu - Porovná obsah jednotlivých odstavců - Podle obrazového materiálu pojmenuje jednotlivé činnosti, prostředí - Odhadne situaci v obrazovém a poslechovém materiálu - Přiřadí z nabídky k obrazovému materiálu vhodné věty - Doplní údaje do formuláře			
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	- Rozezná ve slově hlavní přízvuk (i ve fonetickém přepisu) - Rozliší slova s různou výslovností - Zopakuje a přečte jednoduchou větu/otázku se správnou intonací, melodií a správným vázáním - Rozliší intonačně větu oznamovací od otázky	Četba textu z učebnice, vázání slov, znělost, neznělost, základní slovní zásoba		MKV 4 VMEGS 1
Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a tvoří odpověď na otázku	- Přeloží návodné otázky vztahující se k textu - Najde odpovědi na návodné otázky vztahující se k textu - Odpoví/vytvoří odpovědi	Odvození slova z kontextu, tvorba otázky a záporu, porovnání zvyků v ČR a v anglicky mluvících zemích		
Používá dvojjazyčný slovník	- Najde jednotlivé části dvojjazyčného slovníku - Vybere z uvedených překladů slova významově nejvhodnější výraz (podle kontextu)	Práce s autentickým textem		
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů	- Na základě poznaných pravidel slovosledu vytvoří vlastní větu - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině) - Pojmenuje a přeloží údaje z formuláře - K údajům správně vyplní své osobní údaje	Jednoduché sdělení - pohlednice, dopis, pořádek slov ve větě, určení polohy předmětů ve třídě, osobní údaje ve formuláři, množné číslo, zájmena, časování sloves, zápor, otázka, čas přítomný prostý, čas přítomný průběhový		
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	- Popíše text /obrázek/ poslechovou osnovu jednoduchými větami - Vytvoří vlastní větu	Zásoba z tematických celků, každodenní program		
Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- Uvede ke slovům synonyma, antonyma - Na základě daného textu (myšlenek textu) vytvoří vlastní věty - Prezentuje vlastní text a porovná s texty ostatních žáků	Slova stejného a podobného významu, porovnání smyslu textů, reprodukce čteného a slyšeného textu		
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- Zapojí se do jednoduché konverzace - Doptá se, pokud nerozumí kladené otázce - Položí otázku, odpoví na otázky (kladně/záporně, na „Wh“ otázky) - Použije správnou formu pozdravu (v písemné podobě)	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - zdvořilostní fráze, nakupování, objednávka v restauraci, reakce na otázky na čas		OSV 6

Anglický jazyk pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk na 2. stupni navazuje na jazykové základy z 1. stupně. Žáci postupně získávají stále hlubší zkušenosti s využitím jazyka, seznamují se do větších detailů s reáliemi anglicky mluvících zemí, s jejich zvyky a tradicemi, životním stylem, kulturou a sociálními konvencemi. Osvojují si učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka a rozšiřují si všeobecný kulturní přehled.

Ve 3. období jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Výuka se soustřeďuje na komplexní rozvoj řečových dovedností; větší důraz se nyní klade na rozvoj četní s porozuměním a písemné vyjadřování. Více se pracuje s autentickými materiály, uplatňuje se snaha využívat informací z cizojazyčných zdrojů pro obohacení výuky i jiných předmětů. Více se uplatňuje logičnost a tvořivá samostatná práce žáků. Pozornost je věnována osvojování účinných studijních dovedností a návyků, včetně uplatňování autokorekce. Žáci si uvědomují odlišnost struktur studovaného cizího jazyka a mateřského jazyka.

Časová dotace

- v 6. – 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- jazyková učebna
- kmenová třída
- počítačová učebna

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení studium)
OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo)
OSV 8 – komunikace (komunikace v různých situacích)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a ke světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

MKV 4 – multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam a užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Environmentální výchova

EV 2 – základní podmínky života (ochrana biologických druhů)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- pozorování, poslech, video, dramatizace, tvořivé činnosti, hra, reprodukce, testy, PC
- frontální výuka, práce ve dvojících a ve skupinkách, samostatná práce

Kompetence k učení

- žáci poznávají důležitost komunikovat v cizím jazyce jak pro další studium tak v praktickém životě, naslouchají a čtou s porozuměním, reprodukují slyšené a čtené, pracují s textem, vyhledávají a třídí informace, pracují s vícero informačními zdroji (učebnice, pracovní sešit, slovníky, příručky, encyklopedie, gramatické tabule, časopisy, internet, výukové programy, video, CD, DVD aj.), navazují na učivo z předešlých ročníků, aplikují naučená gramatická pravidla a vzájemně je propojují, obohacují slovní zásobu, posuzují vlastní učení (např. pomocí „Progress Diary“ nebo „Portfolia“), aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci volí vhodné postupy řešení problému, hledají chyby a způsoby odstranění (např. opsat jinými slovy to, co chtějí vyjádřit, chybí-li slovní zásoba), požádají o pomoc, využívají znalostí z jiných oborů, analyzují přečtené texty, porovnávají jevy, zjišťují shody a odlišnosti, třídí podle hledisek do kategorií

Kompetence komunikativní

- žáci využívají v komunikaci všech smyslů (sluch, zrak, hmat, řeč, …), reprodukují text a slyšené slovo (shrnou, uspořádají, předvedou, učí se zpaměti a tvoří vlastní text), kladou otázky a odpovídají na ně, zapojují se do rozhovoru, zahájí a ukončí dialog, jejich promluva je souvislá a kultivovaná, má logický sled a adekvátní slovní zásobu, doprovází slova vhodnými gesty, mluví a píší spisovně, formulují vlastní myšlenky, píší v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci se v cizím jazyce představí, popovídají o sobě, svých zájmech, vlastnostech, pracují samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, střídají role, podílí se na stanovení pravidel práce ve skupině a jejich respektování, efektivně spolupracují, přednesou v cizím jazyce krátký projev před spolužáky (prezentují svou práci)

Kompetence občanské

- žáci respektují kulturní dědictví a tradice jiných národů, rozlišují zdravý životní styl, v cizím jazyce pracují s tématy zdraví, nemoc, úrazy, volí vhodný pozdrav a rozloučení s dospělým i mezi sebou navzájem, vhodně oslovují

Kompetence pracovní

- žáci plní své povinnosti (příprava na výuku, nošení pomůcek, plnění zadaných úkolů a prací, vč. odevzdávání v dohodnutém termínu), dodržují pořádek a stanovená pravidla (ŘŠ, v odborné učebně, při poslechové práci aj.), používají vhodné pomůcky (slovníky, počítač aj.), v cizím jazyce pojmenovávají různé profese a vyjadřují se, co je baví a proč

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- Rozliší výslovnost i psanou podobu zvukově podobných slov a přečte je správně - Na základě poslechu určí, na které slabice je hlavní přízvuk - Přečte slovo se správně položeným přízvukem	Přízvuk, koncovky, sykavky, souhlásky, samohlásky, přídech, tichá písmena, slabé a silné formy		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Najde v textu klíčová slova a fráze - Odpoví na návodné otázky k textu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé či na základě textu nevíme a zdůvodní svou odpověď - Vybere vhodné obrázky a seřadí je podle textu	Stravování, oblékání, nákupy, příroda, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník Z – 6. – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Najde v promluvě klíčová slova a fráze	Stravování, oblékání, nákupy, příroda, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník Z – 6. – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Najde v textu známá slova/fráze a přeloží je - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Stravování, oblékání, nákupy, příroda, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník Z – 6. – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Rozliší fonetické symboly na základě poslechu a přečte je správně - Vyhledá slovo	Překlady autentických textů, pravopis		MKV 4
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Uvede příklady dlouhých a krátkých (stažených) tvarů a vhodně je použije v ústním i písemném vyjádření - Předvede pravidla a výjimky u zkracování - Sestaví větu se správným pořádkem slov	Stravování, oblékání, nákupy, příroda, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí, oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, přání, žádost o pomoc a informaci	RV – 6., 7. ročník Z – 6. – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Zvolí vhodný gramatický čas - Rozvine jednoduchou větu - Obmění větu za použití synonym	Stravování, oblékání, nákupy, příroda, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí, gramatika, slovní zásoba	RV – 6., 7. ročník Z – 6. – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Roztřídí informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Vybere z textu klíčová slova a důležité informace - Převypráví text podle obrázků	Stravování, oblékání, nákupy, příroda, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník Z – 6. – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2

Vyžádá jednoduchou informaci	- Rozliší otázky typu „ano/ne“ a „wh“ - Vytvoří otázky - Použije vhodnou frázi	Žžádost o informaci, základní vztahy (kdo, kde, kam, kdy, jaký, který, jak, kolik)		OSV 1
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi - Zapojí se do hovoru, zahájí/zakončí rozhovor - Vytvoří vlastní rozhovor	Situační rozhovory		OSV 8 MKV 4

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- Rozliší výslovnost všech samohlásek a souhlásek v různých kolokacích - Rozliší slova se stejnými kolokacemi písmen, které se jinak vyslovují, a přečte je správně - Rozdělí slova do slabik	Souhlásky, samohlásky, dvojhlásky, slabiky, tichá písmena		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Najde v textu klíčová slova a fráze - Odpoví na návodné otázky k textu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé či na základě textu nevíme a zdůvodní svou odpověď - Vybere vhodné obrázky a seřadí je podle textu	Domov, rodina, bydlení, škola,volný čas a zájmová činnost, dotazník, sport, cestování, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6. ročník Z – 6., 7. ročník	VMEGS 1
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Najde v promluvě klíčová slova a fráze - Určí téma promluvy a konverzace	Domov, rodina, bydlení, škola,volný čas a zájmová činnost, dotazník, sport, cestování, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6. ročník Z – 6., 7. ročník	VMEGS 1
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Najde v textu známá slova/fráze a přeloží je - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Domov, rodina, bydlení, škola,volný čas a zájmová činnost, dotazník, sport, cestování, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6. ročník Z – 6., 7. ročník	VMEGS 1
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Rozliší všechny fonetické symboly na základě poslechu a přečte je správně - Vyhledá potřebné slovo - Přečte slovo v jeho fonetickém přepisu - Zapíše slovo v jeho fonetickém přepisu - Přepíše slovo na základě fonetického přepisu do grafického	Překlady autentických textů, pravopis		MKV 4

Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Uvede příklady dlouhých a krátkých (stažených) tvarů a vhodně je použije v ústním i písemném vyjádření - Předvede pravidla a výjimky u zkracování - Sestaví větu se správným pořádkem slov - Roztřídí věty do odstavců - Vytvoří vlastní text - Vyjádří své myšlenky volně, s citem pro cizí jazyk	Prosba, žádost, setkání, souhlas/nesouhlas, společenský program, domov, rodina, bydlení, škola,volný čas a zájmová činnost, dotazník, sport, cestování, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6. ročník Z – 6., 7. ročník	VMEGS 1
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Vysvětlí naučená gramatická pravidla a použije je při tvorbě vlastní věty - Z naučených gramatických pravidel vyvodí nové - Rozliší a zvolí vhodný gramatický čas - Rozvine jednoduchou větu - Spojí věty v souvětí - Obmění větu za použití synonym - Nahradí ve větě nepotřebné výrazy zájmeny - Navrhne, co textu/příběhu předcházelo - Naváže na text/příběh volným pokračováním	Domov, rodina, bydlení, škola,volný čas a zájmová činnost, dotazník, sport, cestování, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí, gramatika, slovní zásoba	RV – 6. ročník Z – 6., 7. ročník	OSV 1 VMEGS 1
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Roztřídí informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Vybere z textu klíčová slova a důležité informace - Převypráví text podle obrázků	Domov, rodina, bydlení, škola,volný čas a zájmová činnost, dotazník, sport, cestování, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6. ročník Z – 6., 7. ročník	VMEGS 1
Vyžádá jednoduchou informaci	- Vytvoří otázky - Doptá se anglicky, pokud nerozumí - Použije vhodnou frázi	Základní vztahy (kdo, kde, kam, kdy, jaký, který, jak), prosba, žádost, setkání, souhlas/nesouhlas, společenský program		OSV 1
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi - Zapojí se do hovoru, zahájí/zakončí rozhovor - Vytvoří vlastní rozhovor	Situační rozhovory		OSV 8 MKV 4

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- rozliší slabé a silné formy ve větě	Souhlásky, samohlásky, silné a slabé formy		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Vyhledá požadovanou informaci v textu/poslechu, přestože nerozumí každému slovu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé či na základě textu nevíme a zdůvodní svou odpověď - Rozliší v textu odstavce	Škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, město, oblékání, nákupy, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník PV – 8. ročník Z – 7.., 8. ročník ČJ – 8. ročník	VMEGS 1

	- Odhadne logické pořadí izolovaných odstavců tak, aby vytvořily souvislý text			
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Najde v promluvě klíčová slova a fráze - Určí téma promluvy a konverzace	Škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, město, oblékání, nákupy, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník PV – 8. ročník Z – 7.., 8. ročník ČJ – 8. ročník	VMEGS 1
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Najde v textu nová slova a na základě významu známých slov odhadne jejich význam - Navrhne překlad věty s novým neznámým slovem - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, město, oblékání, nákupy, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník PV – 8. ročník Z – 7.., 8. ročník ČJ – 8. ročník	VMEGS 1
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Vyjmenuje rozdíly mezi překladovým a výkladovým slovníkem - Přečte slovníkové zkratky a určí jejich významy - Přiřadí fonetický přepis symbolu/slova k jeho grafické podobě a naopak - Vyhledá potřebné slovo - Přepíše slovo na základě fonetického přepisu do grafického - Zpětně vyhledá různé překlady slova v opačné části dvojjazyčného slovníku a pro svou práci zvolí vhodný ekvivalent	Překlady autentických textů, pravopis		MKV 4
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Uvede příklady dlouhých a krátkých (stažených) tvarů a vhodně je použije v ústním i písemném vyjádření - Roztřídí věty do odstavců - Vytvoří vlastní souvislý a plynulý text - Vyjádří své myšlenky volně, s citem pro vyjádření v anglickém jazyce	Škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, město, oblékání, nákupy, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí, žádost o informaci	RV – 6., 7. ročník PV – 8. ročník Z – 7.., 8. ročník ČJ – 8. ročník	VMEGS 1
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Vysvětlí naučená gramatická pravidla a použije je při tvorbě vlastní věty - Z naučených gramatických pravidel vyvodí nové - Zvolí vhodný gramatický čas - Nahradí ve větě nepotřebné výrazy zájmeny - Navrhne, co textu/příběhu předcházelo - Naváže na text/příběh volným pokračováním	Škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, město, oblékání, nákupy, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí, gramatika, slovní zásoba	RV – 6., 7. ročník PV – 8. ročník Z – 7.., 8. ročník ČJ – 8. ročník	OSV 1 VMEGS 1
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Opíše informace vlastními slovy - Převypráví text bez obrázkové opory - Shrne odstavec/text v anglickém jazyce - Převypráví text z jiného úhlu pohledu (podle jiné osoby)	Škola, volný čas a zájmová činnost, osobní dopis, město, oblékání, nákupy, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 6., 7. ročník PV – 8. ročník Z – 7.., 8. ročník ČJ – 8. ročník	VMEGS 1
Vyžádá jednoduchou informaci	- Vytvoří otázky - Doptá se anglicky, pokud nerozumí - Použije vhodnou frázi	Žádost o informaci		OSV 1

Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi - Zapojí se do hovoru, zahájí/zakončí rozhovor - Vytvoří vlastní rozhovor	Situační rozhovory		OSV 8 MKV 4

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- Přečte větu s důrazem na správných slovech	Důraz ve větě		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Vyhledá požadovanou informaci v textu/poslechu, přestože nerozumí každému slovu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé či na základě textu nevíme a zdůvodní svou odpověď - Diskutuje o otázkách k textu - Přiřadí odstavcům nadpisy	Ppéče o zdraví, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 7. ročník PV – 8. ročník Z – 6., 7. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 2
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Najde v promluvě klíčová slova a fráze - Určí téma promluvy a konverzace	Péče o zdraví, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 7. ročník PV – 8. ročník Z – 6., 7. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 2
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Najde v textu nová slova a na základě významu známých slov odhadne jejich význam - Navrhne překlad věty s novým neznámým slovem - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Péče o zdraví, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 7. ročník PV – 8. ročník Z – 6., 7. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 2
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Vybere vhodný druh slovníku pro svou práci - Vyhledá potřebné slovo - Zpětně vyhledá různé překlady slova v opačné části dvojjazyčného slovníku a pro svou práci zvolí vhodný ekvivalent - Pro lepší pochopení významu vyhledá příkladovou větu použití slova ve výkladovém slovníku	Překlady autentických textů, pravopis		MKV 4
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Uvede příklady dlouhých a krátkých (stažených) tvarů a vhodně je použije v ústním i písemném vyjádření - Roztřídí věty do odstavců - Vytvoří vlastní souvislý a plynulý text - Vyjádří své myšlenky volně, s citem pro vyjádření v anglickém jazyce	Péče o zdraví, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí, omluva, reakce na omluvu, blahopřání, souhlas/nesouhlas	RV – 7. ročník PV – 8. ročník Z – 6., 7. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 2
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Vysvětlí naučená gramatická pravidla a použije je při tvorbě vlastní věty - Z naučených gramatických pravidel vyvodí nové - Zvolí vhodný gramatický čas - Vynechá ve souvětí nepotřebná zájmena	Péče o zdraví, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí, gramatika, slovní zásoba	RV – 7. ročník PV – 8. ročník Z – 6., 7. ročník	OSV 1 OSV 2 VMEGS 1 EV 2

Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Opíše informace vlastními slovy - Převypráví text bez obrázkové opory - Shrne odstavec/text v anglickém jazyce - Převypráví text z jiného úhlu pohledu (podle jiné osoby)	Péče o zdraví, člověk a společnost, reálie anglicky mluvících zemí	RV – 7. ročník PV – 8. ročník Z – 6., 7. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 2
Vyžádá jednoduchou informaci	- Vytvoří otázky - Doptá se anglicky, pokud nerozumí - Použije vhodnou frázi	Omluva, reakce na omluvu, blahopřání, souhlas/nesouhlas		OSV 1
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi - Zapojí se do hovoru, zahájí/zakončí rozhovor - Vytvoří vlastní rozhovor	Situační rozhovory		OSV 8 MKV 4

Německý jazyk pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk si klade za cíl vytvářet předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravit žáky jak k praktickému užívání jazyka (např. k možnosti práce v zahraničí), tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Německý jazyk je jazyk našich nejbližších sousedů a je potřeba žáky seznamovat také s negativními stereotypy svázanými s minulostí Německa. Je potřeba tyto stereotypy odlišit, rozlišit a přenést se přes ně.

Žáci postupně získávají stále hlubší zkušenosti s využitím jazyka, seznamují se do větších detailů s reáliemi německy mluvících zemí, s jejich zvyky a tradicemi, životním stylem, kulturou a sociálními konvencemi. Osvojují si učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizího jazyka a rozšiřují si všeobecný kulturní přehled, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu a k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů.

V 3. období jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Žáci si uvědomují postupně odlišnost struktur studovaného cizího jazyka a mateřského jazyka. K těmto účelům slouží především konverzační témata (rodina, bydlení, představení se, volný čas, škola, volba povolání, reálie německy mluvících zemí, Česká republika aj.)

Časová dotace

- v 6. - 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna cizích jazyků
- kmenové třídy
- učebna PC

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

*OSV*1 - rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení studium)
OSV2 - sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo)
OSV8 - komunikace (komunikace v různých situacích)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

*VMEGS*1 -Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a ke světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

*MKV*4 - multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam a užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Environmentální výchova

*EV*3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – kombinace frontální výuky s prací ve dvojících, trojicích, skupinové vyučování, samostatná práce, pozorování, poslech, imitace, tvořivé činnosti, hry, reprodukce scének, práce s autentickými materiály, informační zdroje (učebnice, pracovní sešity, encyklopedie, gramatické tabule, CD, DVD, výukové programy, autentické materiály)
- výuka probíhá ve skupinách s max.počtem 24 žáků

Kompetence k učení

- žáci si uvědomují důležitosti komunikovat v cizím jazyce jak pro další studium, tak v praktickém životě, naslouchají a čtou s porozuměním, reprodukují slyšené a čtené, pracují s textem, vyhledávají a třídí informace, pracují s vícero informačními zdroji (učebnice, pracovní sešit, slovníky, příručky, encyklopedie, gramatické tabule, časopisy, internet, výukové programy, video, CD, DVD aj.), navazují na učivo z předešlých ročníků, aplikují naučená gramatická pravidla a vzájemně je propojují, obohacují si svou slovní zásobu, aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci volí vhodné postupy řešení problému, k hledání chyby a způsobů odstranění (např. naučit se opsat jinými slovy to, co chce vyjádřit, chybí-li slovní zásoba), dokáží požádat o pomoc, využívají znalostí z jiných oborů, analyzují přečtené texty, porovnávají jevy, zjistí shody a odlišností, třídí podle hledisek do kategorií

Kompetence komunikativní

- žáci využívají v komunikaci všech smyslů (sluch, zrak, hmat, řeč, …), reprodukují text a slyšené slovo (shrnou, uspořádají, předvedou, učí se zpaměti a tvoří vlastní text), kladou otázky a odpovídají na ně, zapojují se do rozhovoru, zahájí a ukončí dialog, jejich promluva je souvislá a kultivovaná, má logický sled a adekvátní slovní zásobu, doprovází slova vhodnými gesty, vhodnou mimikou, mluví a píší spisovně, formulují vlastní myšlenky, píší v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci se v cizím jazyce představí, povídají o sobě, svých zájmech, vlastnostech, pracují samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, střídají role, podílí se na stanovení pravidel práce ve skupině a jejich respektování, efektivně spolupracují, přednesou v cizím jazyce krátký projev před spolužáky (prezentují svou práci)

Kompetence občanské

- žáci respektují kulturní dědictví a tradice jiných národů, v cizím jazyce pracují s tématy zdraví, nemoc, úrazy, volí vhodný pozdrav a rozloučení s dospělým i mezi sebou navzájem, vhodně oslovují

Kompetence pracovní

- žáci získávají smysl pro zodpovědné plnění povinností (skrze přípravu na výuku, nošení pomůcek, plnění zadaných úkolů a prací, vč. odevzdávání v dohodnutém termínu) a pro pořádek a

dodržování stanovených pravidel (ŘŠ, v odborné učebně, při poslechové práci aj.), používají vhodné pomůcky (slovníky, počítač aj.), v cizím jazyce pojmenují různé profese

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- Aplikuje pravidla výslovnosti všech samohlásek a souhlásek v různých kolokacích (vč. délky, tichých písmen, přízvučných a nepřízvučných koncovek a sykavek) - Rozliší výslovnost i psanou podobu zvukově podobných slov a čte je správně - Rozliší stejně se píšící slova/kolokace písmen, které se jinak vyslovují a čte je správně - Sluchově rozliší, na které slabice je hlavní přízvuk - Přečte slovo se správně položeným přízvukem	Koncovky, přízvuk, výslovnost souhlásek na začátku, uprostřed a na konci slova, zdvojené samohlásky, přehlásky samohlásek u množného čísla, znělé a neznělé		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Odpoví na otázky k textu - Určí správnost vět v textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé, na základě textu zdůvodní svou odpověď - Vybere správné obrázky a seřadí je podle textu - Najde v textu klíčová slova a fráze	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Zachytí v promluvě klíčová slova a fráze a aplikuje je v praxi	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Najde v textu známá slova/fráze a přeloží je - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník	VMEGS 1 OSV 2
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Aplikuje fonetické symboly (samohlásky, souhlásky, přízvuk, délka) - Rozliší všechny fonetické symboly na základě poslechu a čte je správně - Vyhledá potřebné slovo	Práce s autentickými texty, překlad, převyprávění autentických textů		MKV 4
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Uvede příklady dlouhých a krátkých (stažených) tvarů a vhodně je použije v ústním i písemném projevu - Sestaví větu se správným slovosledem	Přítomný čas sloves, modální slovesa, podstatná jména v singular a plural, osobní zájmena, splývání předložky se členem, tvoření otázek a rozvitých odpovědí, větný rámec s modální slovesem a slovesy s odlučitelnými předponami		

Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Zvolí vhodný gramatický čas - Rozvede jednoduchou větu - Obmění větu za použití synonym - Využije získaných gramatických poznatků	Časování sloves v přítomném čase,modální slovesa, slovesa s odlučitelnými předponami, skloňování podstatných jmen, určitý a neurčitý člen, skloňování přivlastňovacích zájmen,skloňování osobních zájmen,předložky, bezspojkové věty, nevyjádřený podmět, negace		MKV 4
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Roztřídí jednotlivé informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Vybere z textu klíčová slova a důležité informace, které aplikuje v praxi	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů		VMEGS 1 OSV 2
Vyžádá jednoduchou informaci	- Rozliší otázky typu „ano/ne“ a „W- Fragen“ - Vytvoří otázky v cizím jazyce - Využije naučené fráze	Tvoření otázek, žádost o informaci, pomoc, formulář, otázky existenciální, prostorové, časové, kvalitativní, kvantitativní		OSV 1
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi a správnou gramatiku - Reaguje na tok hovoru zapojením se, zahájí/zakončí rozhovor - Vyjádří svůj souhlas/nesouhlas, názor, náladu, pocit - Vytvoří vlastní rozhovor	Reakce na každodenní situace – pozdrav, blahopřání, žádost o pomoc, poděkování, omluva, telefonát, dopis, reportáž, rozhovor v obchodě, na poště		OSV 8 MKV 4

Předmět: Německý jazyk **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- Aplikuje pravidla výslovnosti všech samohlásek a souhlásek v různých kolokacích - Rozliší stejně se píšící slova/kolokace písmen, které se jinak vyslovují a čte je správně - Najde pravidlo/princip výslovnosti u stejných kolokací písmen - Demonstruje rozdělení slova do slabik	Souhlásky a samohlásky na začátku, uprostřed a na konci slov, slova s podobnou výslovností, přízvučné a nepřízvučné slabiky		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Najde v textu klíčová slova a fráze,aplikuje je - Odpoví na otázky k textu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé, na základě textu zdůvodňuje svou odpověď - Vybere vhodné obrázky a seřadí je podle textu	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník	VMEGS 1 MKV 4
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Zachytí v promluvě klíčová slova a fráze - Na základě získaných znalostí a osvojené slovní zásoby správně určí téma promluvy a konverzace	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník	VMEGS 1 MKV 4

Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Najde v textu známá slova/fráze a přeloží je - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník	VMEGS 1 MKV 4
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Aplikuje fonetické symboly (samohlásky, souhlásky, přízvuk, délka) - Rozliší všechny fonetické symboly na základě poslechu a čte je správně - Přečte slovo v jeho fonetickém přepisu - Zapíše slovo v jeho fonetickém přepisu - Přepíše slovo na základě fonetického přepisu do grafického	Autentické texty tematických okruhů, literární díla předních německých spisovatelů	ČJ – 9. ročník	MKV 4
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Uvede příklady dlouhých a krátkých (stažených) tvarů a vhodně je použije v ústním i písemném vyjádření - Sestaví větu se správným slovosledem - Roztřídí věty do odstavců - Vytvoří vlastní souvislý a plynulý text - Zvolí vhodné výrazy pro vyjádření svého názoru, vlastní zkušenosti - Vyjádří se přirozeně – přeloží své myšlenky volně, s citem pro vyjádření v cizím jazyce - Vyjádří myšlenku jinými slovy (opíše)	Jednoduchá sdělení – žádost o pomoc, prosba, poděkování, dopis, dialogy situačních rozhovorů, neurčitý podmět „man“, předložky, časování sloves v přítomném čase, modální slovesa, slovesa s odlučitelnými předponami		
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Aplikuje naučená gramatická pravidla při tvorbě vlastní věty - Z naučených gramatických pravidel vyvodí nové - Rozvede jednoduchou větu - Redukuje rozvitou větu na jednoduchou se zachováním smyslu - Spojí jednoduché věty v souvětí pomocí spojovacích výrazů - Obmění větu za použití synonym - Navrhne, co textu/příběhu předcházelo - Naváže na text/příběh volným pokračováním	Sloveso „wissen“, slovesa s neodlučitelnou předponou v přítomné čase, préteritum pomocných sloves „haben“+ „sein“, perfectum pravidelných sloves, skloňování podstatných jmen s určitým a neurčitým členem, stupňování přídavných jmen, skloňování bez členu, osobní zájmena, spojky, číslovky řadové		OSV 1
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Roztřídí jednotlivé informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Vybere z textu klíčová slova a důležité informace - Převypráví text podle obrázků	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů		VMEGS 1 MKV 4
Vyžádá jednoduchou informaci	- Vytvoří otázky v cizím jazyce - Doptá se v cizím jazyce, pokud nerozumí - Využije správně naučené fráze v praktických činnostech	Otázky a odpovědi základních vztahů – existenciální, prostorové, časové		OSV 1
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi a správnou gramatiku - Reaguje na tok hovoru zapojením se, zahájí/zakončí rozhovor - Vyjádří svůj souhlas/nesouhlas, názor, náladu, pocit - Vytvoří vlastní rozhovor	Situační rozhovory – simulace situací		MKV 4 OSV 8

Předmět: Německý jazyk **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- Vysloví správně nová slova na základě poznaných pravidel a souvislostí - Rozliší slova s běžně položeným přízvukem a výjimky z pravidla - Váže slova ve větě - Aplikuje naučená pravidla v praktických činnostech	Základní principy německé výslovnosti		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Najde v textu klíčová slova a fráze - Vyhledá požadovanou informaci v textu/poslechu, přestože nemusí rozumět každému slovu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé, zdůvodňuje svou odpověď - Diskutuje o otázkách k textu - Rozliší v textu odstavce - Vysvětlí smysl textu/poslechu	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník ČJ – 9. ročník	VMEGS 1 MKV 4
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Určí v promluvě klíčová slova a fráze, které pak aplikuje v praktických činnostech - Na základě získaných znalostí a osvojené slovní zásoby určí téma promluvy a konverzace - V rozhovoru určí použitý gramatický čas	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník ČJ – 9. ročník	VMEGS 1 MKV 4
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Určí v textu známá slova/fráze a překládá je - Označí v textu nová slova a na základě významu známých slov odhadne jejich význam - Navrhne překlad věty s novým neznámým slovem - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 8. ročník ČJ – 9. ročník	VMEGS 1 MKV 4
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Rozliší mezi překladovým a výkladovým cizojazyčným slovníkem - Rozliší slovníkové zkratky a jejich význam - Přiřadí fonetický přepis symbolu/slova k jeho grafické podobě a naopak - Čte slovo v jeho fonetickém přepisu - Přepíše slovo na základě fonetického přepisu do grafického - Zpětně kontroluje různé překlady vyhledaného slova v opačné části dvojjazyčného slovníku a pro svou práci volí vhodný ekvivalent	Autentické texty německých spisovatelů, autentické texty konverzačních témat	ČJ – 9. ročník	MKV 4

Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Roztřídí věty do odstavců - Vytvoří vlastní souvislý a plynulý text - Zvolí vhodné výrazy pro vyjádření svého názoru, vlastní zkušenosti - Vyjádří se přirozeně – překládá své myšlenky volně - Vyjádří myšlenku jinými slovy (opisuje)	Modální slovesa, perfektum a préteritum pravidelných sloves, slovesné vazby, složená podstatná jména, příslovce		
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Na základě kontextu píše správně slova stejně znějící - Naučená gramatická pravidla aplikuje při tvorbě vlastní věty - Z naučených gramatických pravidel vyvodí nové - Zvolí vhodný gramatický čas - Redukuje rozvitou větu na jednoduchou se zachováním smyslu - Spojí jednoduché věty v souvětí pomocí spojovacích výrazů - Navrhne, co textu/příběhu předcházelo - Naváže na text/příběh volným pokračováním	Reflexivní slovesa, perfectum nepravidelných sloves, préteritum, slovesa v minulém čase s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami, skloňování přídavných jmen se členem určitým a neurčitým, osobní zájmena, negace, předložky, spojky		OSV 1
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Vybere z textu klíčová slova a důležité informace - Opíše informace vlastními slovy - Převypráví text bez obrázkové opory - Shrne odstavec/text v cizím jazyce - Reprodukuje text z jiného úhlu pohledu (podle jiné osoby)	Tematické okruhy a autentické texty		VMEGS 1 MKV 4
Vyžádá jednoduchou informaci	- Vytvoří otázky v cizím jazyce - Doptá se v cizím jazyce, pokud nerozumí - Využije správně naučené fráze v praktických činnostech	Žádost o pomoc, informaci, prosba, situační rozhovory každodenních situací		OSV 1
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi a správnou gramatiku - Reaguje na tok hovoru zapojením se, zahájí/zakončí rozhovor - Vyjádří svůj souhlas/nesouhlas, názor, náladu, pocit - Vytvoří vlastní rozhovor	Pozdravy, situační rozhovory, reportáž, souhlas a nesouhlas, vyjádření vlastních názorů a postojů		OSV 8 MKV 4

Předmět: Německý jazyk **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	- Váže slova ve větě - Přečte věty se správnou výslovností a přízvukem	Výslovnost, přízvuk ve větě		MKV 4
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	- Přečte text s porozuměním i způsobem skenování - Vyhledá požadovanou informaci v textu/poslechu, přestože nemusí rozumět každému slovu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé, zdůvodňuje svou odpověď - Diskutuje o otázkách k textu - Přiřadí odstavcům nadpisy - Vysvětlí smysl textu/poslechu	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 9. ročník D – 9. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 3 MKV 4

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	- Určí v promluvě klíčová slova a fráze - Na základě získaných znalostí a osvojené slovní zásoby určí téma promluvy a konverzace	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 9. ročník D – 9. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 3 MKV 4
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	- Určí v textu známá slova/fráze a překládá je - Najde v textu nová slova a na základě významu známých slov odhadne jejich význam - Přeloží věty s novým neznámým slovem - Přeloží myšlenku věty volně, ne slovo od slova	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů	Z – 9. ročník D – 9. ročník	OSV 2 VMEGS 1 EV 3 MKV 4
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- Použije vhodný druh slovníku pro svou konkrétní práci - Rozliší všechny fonetické symboly na základě poslechu a čte je správně - Zpětně zkontroluje různé překlady vyhledaného slova v opačné části dvojjazyčného slovníku a pro svou práci volí vhodný ekvivalent - Vyhledá příkladovou větu použití slova ve výkladovém slovníku	Autentické texty německé literatury a konverzačních témat	ČJ – 9. ročník	MKV 4
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	- Uvede příklady dlouhých a krátkých (stažených) tvarů a vhodně je používá v ústním i písemném vyjádření - Roztřídí věty do odstavců - Vytvoří vlastní souvislý a plynulý text - Zvolí vhodné výrazy pro vyjádření svého názoru, vlastní zkušenosti - Vyjádří se přirozeně – překládá své myšlenky volně, s citem pro vyjádření v cizím jazyce - Vyjádří myšlenku jinými slovy (opisuje)	Tematické okruhy, perfectum a präteritum pravidelných a nepravidelných sloves, smíšená slovesa, slovesné vazby, skloňování přídavných jmen, skloňování osobních zájmen, větný rámec		OSV 2 VMEGS 1
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	- Na základě kontextu píše správně slova stejně znějící - Aplikuje naučená gramatická pravidla při tvorbě vlastní věty - Z naučených gramatických pravidel vyvodí nové - Zvolí vhodný gramatický čas - Spojí jednoduché věty v souvětí pomocí spojovacích výrazů	Plusquamperfektum, pasivum, modální slovesa v minulém čase, zeměpisné názvy, 2. pád vlastních jmen, přídavná jména zeměpisných názvů, letopočty a datumy, zájmena, spojky		OSV 1 OSV 2 VMEGS 1
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	- Vybere z textu klíčová slova a důležité informace - Opíše informace vlastními slovy - Převypráví text bez obrázkové opory - Shrne odstavec/text v cizím jazyce - Reprodukuje text z jiného úhlu pohledu (podle jiné osoby)	Tematické okruhy konverzačních témat a autentické texty německé literatury		VMEGS 1
Vyžádá jednoduchou informaci	- Vytvoří otázky v cizím jazyce - Doptá se v cizím jazyce, pokud nerozumí - Využije naučené fráze	Tvoření otázek, žádost o pomoc, informaci, prosba, blahopřání, představení se, situační rozhovory každodenních situací		OSV 1 OSV 8

Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- Použije vhodnou slovní zásobu, frázi a správnou gramatiku - Reaguje na tok hovoru zapojením se, zahájí/zakončí rozhovor - Vytvoří vlastní rozhovor	Dopis, situační rozhovor, tisk, reportáž, situační rozhovory každodenních situací		OSV 8 MKV 4

Vzdělávací oblast: ***Matematika a její aplikace***

Matematika pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Matematika poskytuje rozvoj paměti, představivosti, tvořivosti, abstraktního a logického myšlení. Rozvíjí osobnost žáka, vytrvalost, pracovitost a kritické myšlení. Nutí ho dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozování logických závěrů. Žáci řeší úlohy z praktického života s užitím početních úkonů.
Matematika spolu s českým jazykem je osou vzdělávacího působení na základních školách.
Vzdělávací obsah matematiky na I. stupni je rozdělen na 4 tématické okruhy:

Čísla a početní operace
Závislosti a vztahy
Geometrie v rovině a prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Časová dotace

- v 1. ročníku– 4 hodiny týdně
- v 2. ročníku – 5 hodiny
- v 3. ročníku – 4 hodiny
- v 4. ročníku– 5 hodin týdně
- v 5. očníku – 5 hodin týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna PC
- vycházky do terénu

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
OSV 5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
OSV 9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina-diskuze, výklad, skupinové vyučování, soutěže, testy, samostatná práce, PC

Kompetence k učení

- žáci manipulují s konkrétními pomůckami, pozorují, třídí , zapojují co nejvíce smyslů

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozvíjejí svou tvořivost na předkládaných úkolech, které nemají vždy jediné řešení, vyhledávají vhodné informace, pracují s nimi a nalézají řešení, která umí obhájit. Podle svého uvážení žáci na základě činností nacházejí shodné, podobné nebo odlišné znaky. Postupují od jednoduchých problémů ke složitějším. Nedají se odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

- žáci vymýšlejí slovní úlohy, otázky, hovoří o postupu ve složitější početní úloze, vyvolávají se mezi sebou navzájem a zkusí druhým poradit s řešením

Kompetence sociální a personální

- žáci se podílí na stanovení pravidel ve skupině, učí se vzájemné toleranci a odpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu

Kompetence občanské

- žáci se mezi sebou pomáhají, uznávají se a oceňují nápady druhých

Kompetence pracovní

- žáci se učí udržovat pořádek na pracovním místě, systému ukládání pomůcek a samostatné přípravě pomůcek na výuku

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika **Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- Manipuluje s předměty - Vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20-ti - Počítá prvky	Obor přirozených čísel 0-20	ČJS PV VV TV	OSV1
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- Porovná soubory prvků - Přečte a zapíše číslice - Přečte a zapíše čísla - Přečte a zapíše vztahy rovnosti a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0-20 Zápis čísla v desítkové soustavě	PV	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- Zakreslí čísla na číselné ose - Vyjmenuje číselnou řadu tam i zpět - Rozliší a pojmenuje jednotky, desítky	Obor přirozených čísel 0-20 Číselná osa	PV	
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- Postřehne počet na početních kartách 0-10 - Vysvětlí početní operaci sčítání jako přibývání prvků - Vysvětlí početní operaci odčítání jako ubývání prvků - Vymodeluje početní operaci přičítání do desítky pomocí konkrétních souborů - Dočte do desítky - Sečte a odečte správně bez přechodu přes desítku	Obor přirozených čísel 0-20		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- Zapíše slovní úlohu názorně - Převede slovní informace do správného početního úkonu s pomocí návodných otázek učitele - Objasní použití početního úkonu - Zapíše příslušnou početní operaci - Vypočítá početní operaci - Vydedukuje správnou odpověď z dané otázky - Vysloví správnou odpověď - Zapíše správnou odpověď - Sestaví slovní úlohu podle dané početní operace	Obor přirozených čísel 0-20 (bez přechodu přes desítku) Slovní úlohy	ČJS	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- Zakreslí čísla na číselnou osu - Vysvětlí slovní instrukci o n-více, o n-méně s užitím příslušné početní operace - Doplní jednoduché tabulky se vztahem o n-více, o n-méně s užitím příslušné početní operace	Obor čísel 0-20 Tabulky Číselná osa		

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- Orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, vzad, nad, pod, hned před, hned za) - Třídí předměty podle tvaru - Pojmenuje a rozlišuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh - Vyhledá tvary v reálném životě (čtverec, obdélník, trojúhelník a kruh)	Konkrétní orientace v prostoru Základní útvary v rovině	ČJS PV VV TV	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- Porovná velikost geometrických útvarů v rovině s užitím vztahů větší, menší, stejný odhadem	Základní útvary v rovině		
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- Vymodeluje geometrické útvary v rovině podle zadání	Základní útvary v rovině	PV	

Předmět: Matematika **Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- Vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100 (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) - Počítá prvky (po jedné, po desítkách) - Vymodeluje a znázorní násobení jako postupné sčítání	Obor přirozených čísel 0 – 100 Násobilka	ČJS PV VV TV	
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- Porovná soubory prvků - Přečte a zapíše daná čísla - Přečte a zapíše vztahy rovnosti - a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0 - 100 Zápis čísla v desítkové soustavě		
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- Zakreslí a zapíše čísla na číselné ose - Vyjmenuje číselnou řadu tam i zpět - Rozliší jednotky, desítky - Pojmenuje jednotky, desítky	Obor přirozených čísel 0 - 100 Číselná osa		
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- Rozloží číslo na dva sčítance - Rozloží číslo na dva sčítance s dočítáním do desíti - Rozloží číslo na jednotky a desítky - Zapíše rozklad čísla na dva sčítance - Vyjmenuje řadu násobků v oboru násobilek 1,2,3,4,5,6 a 10 - Vysvětlí princip záměny činitelů	Obor přirozených čísel 0 – 100 Sčítání, odčítání s přechodem přes desítku Násobilka Zaokrouhlování na desítky	ČJS PV VV TV	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- Převede slovní informace do správného početního úkonu s pomocí návodných otázek učitele - Objasní použití početního úkonu - Zapíše příslušnou početní operaci - Vypočítá početní operaci - Zapíše správnou odpověď - Sestaví slovní úlohu podle dané početní operace	Obor přirozených čísel 0 – 100 Slovní úlohy (sčítání , odčítání, porovnávání čísel, o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně) Násobilka	ČJS PV VV	

Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- Přečte údaje na různých typech hodin - Převede jednoduché jednotky času (den, hodina, minuta, sekunda) - Vybere příslušné matematické operace k popisu jednoduchých závislostí z praktického života (nákup) - Objasní použitý početní úkon	Orientace v čase Obor přirozených čísel 0-100 Násobilka Početní operace +, -	ČJS PV	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- Aplikuje známé postupy při doplňování tabulek - Znázorní násobky na číselné ose	Obor přirozených čísel 0-100 Násobilka Početní operace +, -		
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- Rozliší krychli,kvádr, kouli a válec - Vyhledá v realitě reprezentaci geometrických těles (krychle, kvádr, koule, válec) - Vymodeluje tělesa	Základní útvary v prostoru	ČJS PV	
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- Nakreslí křivé a rovné čáry - Vyznačí a pojmenuje bod - Narýsuje a pojmenuje úsečku - Odhadne délku úsečky (cm, dm) - Změří délku úseček (cm)	Základní útvary v rovině Délka úsečky		

Předmět: Matematika **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
užívá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- Vytvoří konkrétní soubory s daným počtem prvků do 1000 (penězi, ve čtvercové síti, milimetrovým papírem apod.) - Počítá prvky (po jednotkách, po desítkách, po stovkách) - Modeluje a znázorní násobení jako opakované sčítání	Obor přirozených čísel 0 – 1000 Násobilka	ČJS PV VV TV	,
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- Porovná soubory prvků - Čte a zapíše trojciferná čísla - Porovná čísla do tisíce - Písemně sečte a odečte dvě trojciferná čísla - Provede kontrolu svého výpočtu	Obor přirozených čísel 0 - 1000 Zápis čísla v desítkové soustavě Písemné algoritmy početních operací		
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- Zakreslí a zapíše čísla na číselné ose - Vyjmenuje číselnou řadu tam i zpět - Rozliší a pojmenuje jednotky, desítky, stovky	Obor přirozených čísel 0 - 1000 Číselná osa		
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- Sečte a odečte násobky sta - Vysvětlí princip zaokrouhlování - Zaokrouhlí dané číslo na desítky - a stovky - Sečte a odečte čísla bez přechodu násobku sta - Sečte a odečte čísla s přechodem násobku sta	Obor přirozených čísel 0 – 1000 Násobilka Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	ČJS	OSV9

	- Násobí a dělí v oboru malé násobilky 7,8,9 - Vyjmenuje řadu násobků v oboru těchto násobilek - Zaměňuje činitele - Vynásobí a vydělí dvojciferná čísla jednociferným v jednoduchých případech - Určí neúplný podíl a zbytek - Provede odhad výsledku - Vysvětlí význam závorek - Vypočítá daný příklad s užitím závorek			
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- Převádí slovní informace do správného početního úkonu s pomocí návodných otázek učitele - Objasní použitý početní úkon - Zapíše příslušnou početní operaci - Vypočítá početní operaci - Zapíše správnou odpověď - Sestaví slovní úlohu podle dané početní operace	Obor přirozených čísel, 0 – 1000, násobilka, slovní úlohy (sčítání , odčítání, porovnávání čísel, o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně, násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným)	ČJS PV VV	
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- Převede jednoduché jednotky času (rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, sekunda)	Orientace v čase	ČJS PV	
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- Převede jednotky času (den, hodina, minuta, sekunda) - Vybere příslušné matematické operace k popisu jednoduchých závislostí z praktického života (nákup) - Objasní použitý početní úkon	Obor přirozených čísel 0-1000 Násobilka Orientace v čase	ČJS	
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- Aplikuje známé postupy při doplňování tabulek - Znázorní násobky na číselné ose - Vyhledá požadované údaje (ceník, jednoduchý jízdní řád)	Obor přirozených čísel 0-1000 Násobilka	ČJS	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- Označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - Převede jednotky délky s užitím měnitele (10, 100, 1000) - Pojmenuje geometrická tělesa v praxi - (krychle, kvádr, koule, kužel) - Vymodeluje tělesa podle daného plánu (stavebnice, krabičky apod.)	Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru Délka úsečky	ČJS PV	

Předmět: Matematika **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- Zaměňuje činitele, sčítance - Výhodně využije záměny sčítanců a činitelů pro snadnější a rychlejší výpočty - Pamětně sečte a odečte čísla mající nejvýše dvě číslice různé od nuly	Obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 Násobilka	ČJS	

Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- Písemně sečte a odečte daná čísla - Písemně vynásobí dané číslo jedno a dvojciferným činitelem - Písemně vydělí dané číslo jednociferným dělitelem - Provede odhad a kontrolu svého výpočtu	Obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 Písemné algoritmy početních operací		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- Provede odhad a kontrolu svého výpočtu - Zaokrouhlí dané číslo na stovky, tisíce a desetitisíce	Obor přirozených čísel 0 – 1 000 000	ČJS	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- Počítá do milionu po statisících, desetitisících, tisících - Přečte čísla do milionu na číselné ose - Zobrazuje čísla do milionu na číselné ose - Porovná čísla do milionu - Provede rozklad čísla v desítkové soustavě (rozvinutý zápis) - Převádí slovní informace do správného početního úkonu - Objasní použitý početní úkon - Zapíše příslušnou početní operaci - Vypočítá početní operaci - Zapíše správnou odpověď - Sestaví slovní úlohu podle dané početní operace	Obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Slovní úlohy (sčítání , odčítání, porovnávání čísel, o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně, se dvěma početními operacemi)	ČJS	
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- Sestrojí kružnici s daným středem a daným poloměrem - Narýsuje čtverec, obdélník	Základní útvary v rovině	ČJS PV VV	
Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- Sečte a odečte graficky úsečky - Graficky určuje délku lomené čáry - Určuje obvod jednoduchého obrazce sečtením délek jeho stran (trojúhelník, čtverec, obdélník)	Délka úsečky Délka lomené čáry		
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	- Sestrojí rovnoběžky a kolmice - Rýsuje přesně a čistě	Rovnoběžky Kolmice		
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- Určí osu souměrnosti úsečky překládáním, modelováním - Určí souměrný útvar - Nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti	Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru	PV	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- Vyřeší jednoduché obrázkové řady			

Předmět: Matematika **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá při pamětném i písemném	- Vypočítá daný příklad se závorkami	Obor přirozených čísel		

počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- Zaměňuje činitele, sčítance - Využije výhodně záměny sčítanců a činitelů pro snadnější a rychlejší výpočty - Sečte a odečte písemně čísla mající nejvýše dvě číslice různé od nuly	Násobilka		
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- Sečte písemně tři až čtyři přirozená čísla - Odečte písemně dvě přirozená čísla - Násobí písemně trojciferným činitelem - Dělí písemně dvojciferným dělitelem	Obor přirozených čísel Písemné algoritmy početních operací		
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- Provede odhad a kontrolu svého výpočtu - Zaokrouhlí čísla na desetitisíce, statisíce, miliony	Obor přirozených čísel		
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- Počítá v oboru přirozených čísel po statisících, desetitisících, tisících, milionech - Přečte čísla v oboru přirozených čísel na číselné ose - Zobrazí čísla v oboru přirozených čísel na číselné ose - Porovná čísla v oboru přirozených čísel - Provede rozklad čísla v desítkové soustavě (rozvinutý zápis) - Vyřeší jednoduché slovní a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům	Obor přirozených čísel Násobilka Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly		
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	- Narýsuje pravoúhlý trojúhelník	Základní útvary v rovině	ČJS PV VV	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- Vypočítá obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě - Vypočítá obsah čtverce a obdélníku pomocí vzorce - Vyjmenuje jednotky obsahu (cm^2, m^2) - Vymodeluje jednotky obsahu (cm^2, m^2) - Převede jednotky obsahu (cm^2, m^2)		ČJS	
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- Vyřeší slovní úlohy s netradičními postupy		ČJS PV	OSV5

Matematika pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Matematika je vyučována jako samostatný předmět, který navazuje na učivo matematiky I. stupně. Vzdělávání v matematice je zaměřeno nejen na osvojování nových matematických pojmů a poznatků v návaznosti na předchozí matematické znalosti, ale i na řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života. Matematika rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků, vede je k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji.

Časová dotace

- v 6. – 9. ročníku, 4 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna PC

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 4 – dobrá organizace času
OSV 10 – dovednosti pro rozhodování z hlediska různých typů problémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, soutěže, testy, práce PC

Kompetence k učení

- žáci rozvíjí logické, kombinatorické a pravděpodobnostní myšlení, rozvíjí a posilují psychické procesy, které jsou základem efektivního učení, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávají a třídí informace, pracují s daty, nacházejí vztahy a souvislosti mezi nimi, učí se operovat s matematickými symboly a znaky v různých znakových reprezentacích, učí se samostatně formulovat (potenciální) problémy a s nimi související matematické úlohy a anticipovat tak svoje chování v nových životních situacích, aplikují naučená pravidla a vzájemně je propojují

Kompetence sociální a personální

- žáci efektivně spolupracují s ostatními žáky při řešení úloh, při projektové práci apod., řeší úlohy různé náročnosti zvyšují si sebedůvěru ve vlastní schopnosti, rozvíjí představivost a tvůrčí fantazii v nejrůznějších podobách (prostorová představivost, tvorba hypotéz, umění „vidět“ v matematice), poznávají možnosti a význam matematiky pro praktický život a situace, v nichž se ocitá každý občan naší společnosti, pravidelně se připravují na výuku, plní domácí úkoly, chystají si pomůcky

Kompetence komunikativní

- žáci jasně formulují a vyjadřují své myšlenky, vyjadřují se logicky a přesně, čtou s porozuměním zadání řešených problémů, osvojují si dovednosti klasifikovat reálné objekty, pojmy, dovednosti nebo poznatky z hlediska zvolených nebo navržených kriterií, navrhují řešení a hledají (deduktivní) argumenty pro jejich zdůvodnění, logicky zdůvodňují výsledky vlastního řešení problému, projevují se v rámci obecně uznávaných norem slušného chování

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozvíjí základní myšlenkové operace opírající se o logické usuzování, učí se uchopit problémovou situaci, analyzovat ji, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné, tvoří nebo rozpoznávají algoritmus řešení problémů a osvojit si jeho užití, identifikují chybu, hledají variantní cesty k jejímu odstranění, modelují reálné situace (matematizovat) užitím osvojených matematických nástrojů a po matematickém řešení interpretovat jeho výsledky v jazyce reálné situace, využívají vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k řešení problémů (zejména výpočetní techniky)

Kompetence občanská

- žáci vhodnou formou prosazují své názory a tolerují názory druhých, vyhledávají a nabízí pomoc, učí se oceňovat a uznávat nápady druhých, aktivně se zapojují do výuky; zodpovědně se rozhodují podle dané situace, rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a poznávají své možnosti (např. při řešení úloh), postupně rozvíjí systematičnost, vytrvalost a přesnost

Kompetence pracovní

- žáci si zdokonalují grafický projev; plánují práci do jednotlivých kroků; dodržují pracovní postup, pracují podle návodu, navrhují nové postupy práce, nachází nová řešení, způsoby, měří veličiny, porovnávají, získávají a třídí data, rozvíjí představivost a tvůrčí fantazii, tvorbou náčrtů a přesným rýsováním se zdokonalují v preciznosti práce, na základě řešení aplikačních a praktických úloh využívají získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Matematika **Ročník: 6**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel	- Přečte a zapíše desetinná čísla - Porovná a zaokrouhlí desetinná čísla pomocí dané symboliky - Provede početní výkony s desetinnými čísly - Zapíše rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - Čte a zapíše zlomek - Rozšíří a zkrátí zlomek - Porovná zlomky pomocí dané symboliky - Provede početní operace se zlomky - Převede zlomek na smíšené číslo a opačně - Upraví složený zlomek - Vyjádří zlomek desetinným číslem a naopak - Identifikuje zlomek v množině čísel a znázorní zlomek	Desetinná čísla, rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, zlomky	F – 6. ročník	
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- Zaokrouhlí desetinná čísla - Odhadne předem výsledek	Zaokrouhlování des.č.		
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- Definuje pojem společný násobek a dělitel - Využije znaky dělitelnosti k výpočtu - Rozezná prvočíslo a číslo složené - Rozloží číslo na součin prvočísel - Získané znalosti aplikuje ve slovních úlohách	Dělitelnost přirozených čísel, společný násobek, společný dělitel		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, desetinným číslem, zlomkem)	- Znázorní graficky část celku - Zobrazí čísla na číselné ose	Zlomky, desetinná čísla, zobrazení čísel na čís. ose		
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	- Převede jednotky - Vyřeší slovní úlohy z praxe, navrhne vlastní slovní úlohu a sestaví její řešení	Zlomky, desetinná čísla, převod jednotek, slovní úlohy		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- Identifikuje (pozná) přímku, polopřímku, úsečku, kružnici, kruh, obdélník, čtverec, trojúhelník - Vyjmenuje vlastnosti přímky, polopřímky, úsečky, kružnice, obdélníku, čtverce, trojúhelníku - Rozdělí je do skupin podle vlastností	Rovinné obrazce	F – 6. ročník VV – 6. ročník	

Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- Určí velikost úhlu měřením a výpočtem - Definuje pojem úhel a uvede příklady - Popíše úhel třemi body a písmeny řecké abecedy - Narýsuje úhel určité velikosti pomocí úhloměru - Změří úhel a zapíše výsledek měření - Převede jednotky úhlů - Provede početní výkony s úhly - Graficky sčítá, odčítá a násobí úhly - Sestrojí osu úhlu - Pojmenuje úhly vedlejší a vrcholové a určí jejich velikost na základě jejich vlastností - Rozdělí úhly podle velikosti	Úhel		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - čtverec a obdélník	- Čte text a provede nákres - Vybere správný vzorec a vypočítá obvod, nebo obsah - Použije správné jednotky formuluje odpověď - Výsledek srovná s realitou	Další úlohy na výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce		
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti úhlů a trojúhelníku	- Rozdělí úhly podle velikosti - Vyřeší problémové úlohy pomocí vlastností vedlejších a vrcholových úhlů - Definuje a využívá trojúhelníkovou nerovnost	Úhel, trojúhelník		
Načrtne a sestrojí rovinné útvary (trojúhelník)	- Rozdělí trojúhelníky podle velikosti stran a vyjmenuje jejich vlastnosti - Rozdělí trojúhelníky podle velikosti úhlů a vyjmenuje jejich vlastnosti - Využije trojúhelníkovou nerovnost při konstrukci trojúhelníku - Pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly…) - Sestrojí výšky, těžnice, střední příčky trojúhelníku - Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Trojúhelník, kružnice opsaná a vepsaná		
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (krychle, kvádr), analyzuje jejich vlastnosti	- Identifikuje (pozná) krychli a kvádr - Uvede příklady v realitě - Charakterizuje jednotlivá tělesa - Najde rozdíly mezi krychlí a kvádrem	Krychle a kvádr		
Načrtne a sestrojí síť kvádru, krychle	- Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru - Vyrobí model krychle a kvádru	Síť kvádru a krychle		
Načrtne a sestrojí obraz kvádru, krychle v rovině	- Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání	Konstrukce kvádru a krychle		
Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru	- Definuje pojem povrch a objem - Uvede příklady užití v praxi - Pomocí vzorců odhadne a vypočítá objem a povrch - Užije jednotky povrchu a objemu a vzájemně je převede	Objem a povrch kvádru a krychle, různé jednotky objemu, převádění jednotek objemu a povrchu	F – 6. ročník	

Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (pro krychli a kvádr)	- Vyřeší slovní úlohy z praxe (povrch a objem krychle a kvádru)	Příklady na výpočet povrchu a objemu krychle a kvádru		

Předmět: Matematika **Ročník: 7**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Provádí početní operace v oboru celých čísel	- Rozliší kladná a záporná čísla - Zobrazí celá čísla na číselné ose - Napíše opačné číslo - Určí absolutní hodnotu daného čísla a vysvětlí její geometrický význam - Uspořádá a porovnává celá čísla - Provede početní operace s celými čísly	Celá čísla, číselná osa, absolutní hodnota čísla	F – 6. ročník	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel	- Vyřeší jednoduché slovní úlohy z praxe - Navrhne vlastní slovní úlohy a sestaví jejich řešení	Celá čísla, řešení slovních úloh		
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem)	- Vyjádří poměr mezi čísly - Upraví poměr na základní tvar - Zvětší a zmenší číslo v daném poměru - Rozdělí číslo v poměru	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost (trojčlenka)	F – 8. ročník	
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítkem plánu a map	- Identifikuje přímou a nepřímou úměrnost - Uvede příklady přímé a nepřímé úměry - K řešení úloh využije trojčlenku - Vysvětlí vlastními slovy měřítko plánu a mapy - Užije měřítko plánu a mapy k řešení úloh z praktického života	Měřítko plánu a mapy, poměr, postupný poměr, měřítko plánu a mapy	CH – 8. – 9. ročník Z – 6. ročník	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem)	- Vyjádří vlastními slovy pojem 1% - Vyjádří část celku pomocí procent - Převede zlomky na procenta a naopak - Převede desetinná čísla na procenta a naopak	Procenta	CH – 8. ročník OV – 9 ročník	
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- Rozpozná základ, procentovou část a počet procent - Využije trojčlenku při řešení úloh z praktického života - Navrhne vlastní slovní úlohu a sestaví její řešení	Výpočet procentové části, výpočet základu, výpočet počtu procent, užití trojčlenky v procentovém počtu		
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti přímek při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- Načrtne rovnoběžky proťaté příčkou - Identifikuje souhlasné a střídavé úhly - Vyřeší problémové úlohy pomocí vlastností souhlasných a střídavých úhlů	Přímky proťaté příčkou		

Načrtne a sestrojí trojúhelník, využívá potřebnou matematickou symboliku; Užívá k argumentaci věty o shodnosti trojúhelníků	- Sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu - Rýsuje s důrazem na přesnost a čistotu projevu - Zapíše postup konstrukce s využitím matematických symbolů	Trojúhelník, věty o shodnosti trojúhelníků, shodnost geometrických útvarů		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku	- Definuje pojem obvod a obsah - Uvede příklady užití v praxi - Pomocí vzorců odhadne a vypočítá obvod a obsah - Užije jednotky obvodu a obsahu a vzájemně je správně převede	Obvod a obsah trojúhelníku, jednotky obvodu a obsahu		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu (trojúhelník)	- Vyřeší slovní úlohy z praxe	Slovní úlohy		OSV 4
Načrtne a sestrojí pravidelný šestiúhelník	- Sestrojí pravidelný šestiúhelník - Vyjmenuje vlastnosti pravidelného šestiúhelníku	Konstrukce 6-ti úhelníku		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- Rozliší osovou a středovou souměrnost - Identifikuje útvar osově nebo středově souměrný - Uvede příklady útvarů osově nebo středově souměrných - Sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti	Osová a středová souměrnost		

Předmět: Matematika **Ročník: 8**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Užívá ve výpočtu druhou mocninu a odmocninu	- Vysvětlí pojem mocnina (odmocnina) - Přečte a správně zapíše druhou mocninu a odmocninu - Určí druhou mocninu a odmocninu - Provede početní úkony s druhými mocninami a odmocninami - Vyřeší slovní úlohy z praxe	Druhá mocnina, odmocnina		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- Rozliší výraz číselný a výraz s proměnnou - Určí hodnotu výrazu - Zapíše slovní text pomocí výrazu v jednoduchých příkladech - Přečte a zapíše číslo s přirozeným mocnitelem - Provede početní výkony s mocninami - Zapíše rozvinutý zápis čísla ve tvaru $a.10^n$ (n je celé číslo) - Provede početní výkony s výrazy - Rozloží mnohočleny na součin	Výrazy, výrazy s proměnnou, mnohočleny		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice; Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- Vybere z textu úlohy neznámou - Podle podmínek úlohy sestaví rovnici - Vyřeší lineární rovnice a provede zkoušku řešení - Vyřeší slovní úlohu a ověří výsledek řešení (porovná s podmínkami úlohy) - Vyjádří neznámou ze vzorce	Rovnice, výpočet neznáme ze vzorce, slovní úlohy	CH – 8. ročník F – 7., 9. ročník	

Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti pravoúhlého trojúhelníku při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- Pojmenuje strany pravoúhlého trojúhelníku - Definuje Pythagorovu větu - Využije znalosti Pythagorovy věty při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - Využije znalosti Pythagorovy věty při řešení úloh z praxe	Pythagorova věta a její užití v praxi		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu a kružnice	- Rozliší mezi pojmy poloměr a průměr - V kružnici vyznačí poloměr a průměr - Rozliší mezi pojmy délka kružnice a obsah kruhu - Vypočítá délku kružnice (obvod) a obsah kruhu	Kruh, kružnice	F – 6. – 9. ročník	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- Vyřeší slovní úlohy z praxe	Kruh, kružnice, slovní úlohy		
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh; Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	- Definuje pojem množina všech bodů dané vlastnosti - Charakterizuje množinu všech bodů dané vlastnosti - Určí vzájemnou polohu přímky ke kružnici - Využije geometrický význam Thaletovy kružnice při konstrukčních úlohách - Určí vzájemnou polohu dvou kružnic	Konstrukční úlohy, Thaletova kružnice, množina bodů dané vlastnosti		OSV 10
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	- Charakterizuje pojem rovnoběžník - Rozliší různé typy rovnoběžníků, lichoběžníků - Vyjmenuje vlastnosti lichoběžníků a rovnoběžníků	Čtyřúhelníky		
Načrtne a sestrojí čtyřúhelník, využívá potřebnou matematickou symboliku	- Načrtne a sestrojí čtyřúhelník - Zapíše postup konstrukce s využitím matematické symboliky - Rýsuje s důrazem na přesnost a čistotu projevu	Konstrukce čtyřúhelníku		
Odhaduje a vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníků	- Definuje pojem obvod a obsah - Pomocí vzorců vypočítá obvod a obsah daných obrazců - Užije správné jednotky obvodu a obsahu a navzájem je převede	Obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku, převody jednotek		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- Vyřeší slovní úlohy z praxe	Slovní úlohy		OSV 4

Předmět: Matematika **Ročník: 9**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic; Užívá logickou úvahu a kombinační	- Vyřeší rovnici se dvěma neznámými - Vyřeší soustavu rovnic se dvěma neznámými - Provede zkoušky správnosti řešení	Rovnice se dvěma neznámými, soustava rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy		

úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- Označí v textu úlohy neznámé informace - Podle podmínek úlohy sestaví příslušné rovnice - Vyřeší slovní úlohu a ověří výsledek řešení			
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	- Vlastními slovy popíše rozdíl mezi shodnými a podobnými geometrickými útvary - Definuje podobnost geometrických útvarů - Na základě definice vypočítá koeficient podobnosti - Pomocí vět o podobnosti trojúhelníku (sss, sus, uu) vyřeší početní úlohy - Graficky změní (zvětší, zmenší) a rozdělí úsečku v daném poměru	Podobnost trojúhelníků		
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti	- Rozpozná těleso od obrazce - Pojmenuje jednotlivá tělesa - Vyjmenuje základní vlastnosti těles - Uvede příklady v realitě	Tělesa		
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles; Účelně využívá kalkulátor	- Definuje pojem povrch a objem - Pomocí vzorců odhadne a vypočítá objem a povrch - K výpočtům používá kalkulátor - Užije jednotky povrchu a objemu a vzájemně je správně převede	Povrch a objem těles, převody jednotek		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu; Účelně využívá kalkulátor; Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	- Vyřeší slovní úlohy z praxe (povrch a objem uvedených těles) - K daným výpočtům použije kalkulátor	Využití objemu a povrchu těles v praktických úlohách		
Načrtne a sestrojí sítě těles; Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tématických a vzdělávacích oblastí	- Načrtne obraz uvedených těles ve volném rovnoběžném promítání - Sestrojí síť daných těles	Síť těles		
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- Definuje pojmy nárysna, půdorysna - Sestrojí půdorys, nárys daného tělesa - Rýsuje s důrazem na přesnost a čistotu projevu	Zobrazení těles v pravoúhlém promítání		
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data; Porovnává soubory dat	- Vyhledá vhodná data ke zpracování - Rozliší mezi kvalitativním a kvantitativním znakem - Zpracuje data do tabulky, z tabulky vytvoří graf, diagram - Definuje a vypočítá aritmetický průměr	Grafy, tabulky, finanční matematika, statistika	OV – 7. ročník	OSV 10
Určuje vztah přímé nebo nepřímé úměrnosti	- Rozliší z textu, tabulky, grafu a rovnice přímou a nepřímou úměrnost a vyjmenuje jejich vlastnosti	Přímá a nepřímá úměrnost		

Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- Vysvětlí vlastními slovy pojem pravoúhlá soustava souřadnic (PSS) - Zakreslí body v PSS - Definuje pojem funkce, definiční obor - Pomocí rovnic definuje funkce přímá a nepřímá úměrnost a funkci lineární - Sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - Z grafu a rovnice určí základní vlastnosti funkce - Graficky vyřeší soustavy rovnic	Funkce	F – 8. ročník	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- Na základě znalostí o funkcích řeší úlohy z praxe	Slovní úlohy s využitím funkcí		OSV 4

Vzdělávací oblast: ***Informační a komunikační technologie***

Informatika pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Informační a komunikační technologie nabývají stále většího využití. Proto je důležitou součástí výuky žáků předmět informatika, který nabízí žákům možnost získat základní počítačovou gramotnost. Ta jim bude prospěšná nejen pro nynější studium, ale i pro jejich budoucí vzdělání a další život.

Žáci si v předmětu informatika rozšíří své znalosti a dovednosti o práci s jednoduchými textovými a grafickými editory. Dozví se jak správně využívat internet, jako jednu z možností hledání informací pro své učení, jak správně zacházet se získanými, případně vytvořenými daty a informacemi. Žáci se rovněž naučí jak s ICT technologiemi správně zacházet, pečovat o ně a jak je účelně využívat.

Znalosti a dovednosti získané v předmětu informatika mají v životě žáků široké uplatnění.

Časová dotace

- v 5. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- učebna PC
- kmenové třídy

Realizace průřezových témat

Mediální výchova

MV1 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
MV2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
MV6 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
MV7 - utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, soutěže, testy, PC, video

Kompetence k učení

- žáci pomocí internetu získávají informace, které slouží k zefektivnění jejich učení, vyhledávají informace z různých zdrojů a porovnávají je a třídí, zkouší nové cesty a možnosti postupu získání informací

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají problém, pojmenují ho a hledají vhodný způsob, jak jej vyřešit a odstranit, k řešení používají nejen možnosti vyhledání a roztřízení a použití potřebných informací na internetu, ale využívají pomoci spolužáků, rodičů a učitelů

Kompetence komunikativní

- žáci používají ke komunikaci s učitelem formu mluveného slova, formu diskuse, kladení otázek a odpovědí, nebo psaného slova, což vede ke zřízení emailové schránky a podle pokynů učitele zasílají vypracované úkoly a své dotazy pomocí emailové adresy

Kompetence sociální a personální

- žáci dodržují základní pravidla pro práci ve skupině, která si stanoví společně s učitelem, dovedou naslouchat názorům ostatních a jsou k nim tolerantní, každý žák pracuje s vědomím zodpovědnosti za splnění dílčího cíle ve skupině a dokáže zhodnotit splnění dílčích i celkového cíle skupiny, v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Kompetence občanské

- každý žák se aktivně zapojuje do vytváření prostředí ve své učební skupině, je si vědom svých práv a povinností, v rámci toho dodržuje nejen řád dané skupiny, učebny, ale komplexně řád školy, respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru

Kompetence pracovní

- žáci si ke splnění svých pracovních cílů, vybírají takové prostředky, které jim jejich práci usnadní a jsou tou nejjednodušší a nejúčelnější cestou pro splnění daných cílů, práci odevzdávají v zadaném termínu se všemi náležitostmi, znají a dodržují zásady bezpečnosti a ochrany svého zdraví při práci na PC a s jeho příslušenstvím

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Informatika **Ročník: 5. ročník**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie	- Vyjmenuje základní části počítače a přídavná zařízení - Popíše jejich funkci - Popíše pojem operační systém a jeho funkci - Historie PC - Vyjmenuje různé druhy formátů souborů - Přiřadí formáty souborů k dokumentům - Nastaví formát souboru při ukládání	Historie PC, základní části PC, přídavná zařízení PC, formáty souborů		
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- Řídí se pokyny vyučujícího - Dodržuje řád učebny - Popíše rozdíl mezi hardware a software - Popíše možná rizika spojená se špatným používáním počítače - Vyhledá odbornou pomoc v případě jakékoliv závady PC - Provádí jednoduchou údržbu PC	Zásady bezpečné práce, hardware, software		
Chrání data před poškozením	- Vysvětlí pojem data - Vyjmenuje příčiny poškození dat - Popíše způsoby prevence poškození dat	Zabezpečení PC		
Při hledání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- Vysvětlí pojem internet a jeho funkci - Vyjmenuje možnosti najití informace na internetu - Správně formuluje požadavek při hledání informací - Při hledání informací používá klíčová slova	Internet		MV 1
Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	- Popíše pojem portál, vyhledávač, knihovna, databáze - Vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými možnostmi nalezení informace	Internetové vyhledávače, portály, knihovny, databáze		MV 2
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- Vyjmenuje základní způsoby komunikace mezi lidmi - Popíše způsoby komunikace pomocí internetu - Založí si vlastní emailovou adresu - Používá ji pro komunikaci s učitelem - Vyzkouší různé možnosti komunikace po internetu s okolím	Způsoby komunikace, email		
Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	- Vyjmenuje různé typy textových a grafických editorů - Napíše jednoduchý text v textovém editoru - Upravuje ho podle svého estetického cítění a podle pokynů učitele - Vloží do dokumentu obrázek - Nakreslí jednoduchý obrázek v grafickém editoru - Používá různé techniky kresby a úpravy obrázků - Soubor uloží a vytiskne - Při ukládání souboru vybere vhodný formát souboru	Textový editor, grafický editor		MV 6,7

	- Spustí a předvede práci s různými typy výukových programů - Vyjmenuje známé firmy, které se zabývají tvorbou výukových programů			

Informatika pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuka je orientována tak, aby žák dovednosti a znalosti získával na základě individuální nebo maximálně čtyřčlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem.

Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohl dále rozvíjet na středním stupni vzdělání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, aby byl schopen ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat k organizaci a řízení svého života.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákovi aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Časová dotace

- v 6. – 8. ročníku, 1 hodinu týdně
- v 6. ročníku, 1 hodinu týdně – ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy

Místo realizace

- odborná učebna Informatiky
- kmenové třídy
- mimo budovu školy.

Realizace průřezových témat

Mediální výchova

MV6 – tvorba mediálního sdělení pro školní časopis či internetové médium
MV7 – redakce školního časopisu či internetového média; pravidelnost mediální produkce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – individuální a skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, soutěže, testy
- práce v terénu (použití digitálního fotoaparátu)

Kompetence k řešení problémů

- žák najde a pojmenuje problém, vyhledává chybějící informace k řešení problému v učebnicích, na internetu, z časopisů, knih, z vlastních zkušeností; navrhne způsoby a možnosti řešení problému, spolupracuje se spolužáky, učitelem a rodiči; najde chybu a hledá způsoby k jejímu odstranění; dokáže požádat o pomoc; obhájí svůj způsob řešení; vyjmenuje běžné zdroje informací; vybere, zpracovává a třídí podstatná fakta; vyhledává souvislosti mezi informacemi; ověřuje daná fakta a jejich pravdivost

Kompetence k učení

- žák vyhledává informace z různých zdrojů: vyjmenuje obecné zdroje informací, najde zdroje informací, porovnává zdroje; pracuje: samostatně, ve skupinách; zažívá úspěch: řeší úkoly

přiměřené schopnostem, účastní se soutěží, prezentuje své výsledky; vypracovává dobrovolné úkoly, referáty; kombinuje informace z různých zdrojů; prakticky si osvojí práci podle návodu; propojuje informace do souvislostí

Kompetence pracovní

- žák naplánuje práci do jednotlivých kroků, s pomocí učitele naplánuje dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu; odhaduje čas na realizace; dodržuje pracovní postup, pracuje podle návodu; dokončí započatou práci, zhodnotí svou práci; dodržuje pokyny učitele, řády učeben, řád školy; propojuje činnosti a jednání se zdravím a morálními postoji; udržuje pořádek a čistotu pracovního místa; dokončí a odevzdá práci v dohodnutém termínu; propojuje teorii s praxí; poznává a objevuje činnosti, ve kterých by mohl v budoucnu uspět; vytváří pozvánky, plakát na školní akce, vytvoří fiktivní reklamu, zformuluje jednoduchý inzerát; třídí novinové i internetové zprávy podle oboru (zaměření)

Kompetence komunikativní

- žák porovnává, třídí a najde rozdíly v textech; píše v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci; vybírá vhodnou grafickou úpravu; na základě vlastních zážitků vytvoří vlastní projev; pozná písmena a symboly na klávesnici; pracuje s výukovými programy podle pokynů učitele, ale i samostatně; vyhledává webové stránky, zřídí si e-mailovou adresu; pro svou práci využívá vhodné počítačové programy; využívá datové nosiče – disketa, CD, flash disk …; komunikuje prostřednictvím e-mailu, chatu, skype aj.

Kompetence občanská

- žák zodpovědně přistupuje k plnění svých úkolů; vhodnou formou prosazuje své názory; toleruje názory druhých; hájí svá práva a práva jiných; vyhledá a nabídne pomoc; rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe i jiné; uplatňuje mravní principy a pravidla společenského chování bez hrubostí a násilí; aktivně se zapojuje do výuky

Kompetence sociální a personální

- žák respektuje pravidla; obhajuje svůj názor, respektuje názor jiných; poskytne pomoc i radu druhým; důvěřuje svým schopnostem – sebevědomé vystupování; je tolerantní při sdělování různých názorů, postojů, informací; spolupracuje s ostatními na dosažení výsledku, cíle; podpoří názor méně oblíbeného člena skupiny; přednese mluvený projev před spolužáky; plní úkoly přiměřené svému věku, schopnostem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Informatika **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- Ukáže a správně pojmenuje základní části počítače, přídavná a výstupní zařízení počítače, popíše jejich funkci - Vysvětlí pojmy základní deska, pevný disk, paměť RAM/ROM - Vysvětlí funkci těchto částí počítače - Uvede jednotky používané k měření objemu dat nebo místa na disku - Vysvětlí pojmy HW a SW - Určí formáty souborů podle přípony - Orientuje se v základním uživatelském prostředí OS Windows - Vysvětlí pojmy a uvede příklady: data, program (aplikace), soubor (zazipovaný soubor), složka, dokument, pracovní plocha, okno, nabídka, ikona, kurzor, formátování disku - Předvede základní operace se složkami a dokumenty (označení, přesun, zrušení, kopírování, vyjmutí, přejmenování, vložení, uložení na pevný disk či jiné záznamové médium) - Vyhledá a uloží soubor v adresáři, předvede základní operace se souborem	Popis počítače, Vstupní a výstupní zařízení; Hardware a software; Operační systém Windows; Základy práce se soubory a složkami		
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- Uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje - Udržuje počítač i příslušenství (i pracovní místo) v čistotě - Uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - Vyjmenuje rizika spojená s prací na počítači - Navrhne způsoby prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik		
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů	- Vysvětlí pojmy informace, informatika - Uvede, kde se dají informace získat (informační zdroje) - Odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje - Vysvětlí pojem internet, www, LAN, WAN - Objasní způsob přenosu informací v celosvětové síti, vyhledá informační zdroj podle adresy - Aktivně využívá vlastností hypertextu - Formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace v internetovém prohlížeči - Informaci uloží a vytiskne	Informatika jako vědní obor; Věrohodnost informací; Internet – celosvětová síť; Práce s internetovým prohlížečem		MV – 6, 7
Ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací	- Napíše požadovaný text, opraví v textu chyby - V nastavení stránky upraví vzhled dokumentu	Textový editor (MS Word)		MV - 6

	- Označí různé bloky textu myší a některé klávesnicí			
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- Zformátuje text odstavce - Za pomoci tabulátoru napíše text ve formě tabulky - Vloží do dokumentu obrázek, upraví obrázek dle potřeby - Ke grafické úpravě dokumentu použije různé grafické prvky - Dokument uloží a vytiskne	Textový editor (MS Word)		MV - 6
Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje vztahy mezi nimi	- Uvede různé příklady informačních zdrojů - Vyhodnotí vztahy mezi údaji - Zhodnotí informace z hlediska jejich závaznosti	Práce s daty		MV – 6, 7
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- Vysvětlí pojem softwarové pirátství - Uvědomuje si ochranu osobních dat na internetu - Zajímá etický přístup k nevhodným obsahům na internetu	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví		
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- Obrázek a textový dokument odešle jako přílohu svého emailu - Komunikuje prostřednictvím komunikátorů	Textový editor, Internet		

Předmět: Informatika **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- Napíše požadovaný text, opraví v textu chyby - Dle zadání text upraví (změní typ i velikost písma, zformátuje odstavec, vloží obrázek, změní nastavení stránky) - Pracuje s textovým polem - Pracuje s Wordartem a Klipartem - Vytvoří v textu jednoduchou tabulku - Dokument uloží a vytiskne	Textový editor (MS Word)		MV - 6
Ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací	- Vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapové a vektorové grafické editory) - V grafickém programu vytvoří obrázek; obrázek upraví, uloží a vytiskne (bitmapová vs. vektorová grafika)	Grafický editor (část MS Word – prvky pro kreslení, ACDsee, Malování)		MV - 6
Ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- Vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - Vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat, řádek, sloupec - Předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace, způsoby zarovnání, sloučení) - Vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data (suma, průměr) - Vytvoří jednoduchou tabulku - Vloží obrázek k tabulce - Danou tabulku prezentuje v podobě grafu	Tabulkový editor (MS Excel)		MV - 6

Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- Pojmenuje vývojové trendy informačních technologií - Uvede, kde se dají informace získat, odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje, zhodnotí informace z hlediska závažnosti - Vyjmenuje druhy zapojení počítačů do sítí - Stručně charakterizuje funkci daného zapojení a nakreslí obrázek zapojení (kruh, hvězda, sběrnice) - Aktivně používá internetový prohlížeč - Komunikuje prostřednictvím e-mailu (své práce odesílá jako přílohy) a jiných komunikátorů	Historie PC; Věrohodnost informací, závažnost a vzájemná návaznost informací; Počítačové sítě; Internet		MV – 6, 7
Používá informace z různých informačních zdrojů	- Při samostatné práci použije ke zpracování informace z různých informačních zdrojů	Internet a jiné informační zdroje		MV – 6, 7
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě	- Vhodnou formou zpracuje údaje dle zadaných kritérií - Volí vhodnou formu prezentace - Ve zvoleném editoru použije vhodné formy úprav	Samostatná práce v editoru (MS Word, MS Excel)		

Předmět: Informatika **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- Vysvětlí, co je počítačový virus; co může virus způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit - Vyjmenuje alespoň 3 antivirové programy - Spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem - Vysvětlí, co je spyware - Jmenuje alespoň 1 program na vyhledání spyware v počítači - Spustí spywarový program a ověří, zda se do počítače dostal nějaký spyware - Uvede příklad významné, méně významné a bezvýznamné informace k zadanému tématu - K aktuální společenské nebo politické otázce najde více informačních zdrojů a posoudí jejich věrohodnost - Uvede příklady nevěrohodných informačních zdrojů	Viry a antiviry, Spyware; Hodnota informací a jejich věrohodnost		MV – 6, 7
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- Vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, copyright, informační etiketa - Objasní, proč internet ne-vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, uvede příklady	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví		
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- V textech regionálních tiskovin vyhledá porušení typografických pravidel a vyjádří se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu	Estetická a typografická pravidla		MV - 6

Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě	- Ukáže na příkladech způsoby prezentace informací - Spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentaci - Vytvoří vlastní prezentaci (ppt, html) na zadané téma - Předvede práci s různými výukovými programy - Vyjmenuje firmy (alespoň 3), které se zabývají tvorbou výukových programů	Prezentace informací (PowerPoint, FrontPage, multimédia)		
Používá informace z různých informačních zdrojů; Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- V textovém editoru zpracuje materiál ke zvolenému referátu do vybraného předmětu; uplatňuje zde správně typografická pravidla; uvádí informační zdroje, ze kterých čerpal - Vhodnou formou zpracuje zadané informace pomocí tabulkového editoru (zpracuje do tabulky, vytvoří graf) - Na vybrané téma ze vzdělávacího obsahu některého vyučovacího předmětu vytvoří vlastní prezentaci (ppt, html), která bude sloužit jako výukový materiál pro nižší ročníky (u prezentace v ppt bude rozsah min. 10 snímků); výsledek prezentace (srozumitelnost, estetický dojem) ověří na vybrané skupině žáků; uvede informační zdroje, ze kterých čerpal	Samostatná práce (MS Word, MS Excel, prezentace, internet)		MV – 6, 7

Předmět: Informatika – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy **Ročník: 6. ročník**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- Vysvětlí základní informační pojmy - Uvede, kde se dají informace získat (informační zdroje) - Odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje - Vysvětlí pojmy internet, www, LAN, WAN - Objasní způsob přenosu informací v celosvětové síti, vyhledá informační zdroj podle adresy - Formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace v internetovém prohlížeči - Informaci uloží a vytiskne - Aktivně používá internetový prohlížeč - Komunikuje prostřednictvím e-mailu a jiných komunikátorů	Informatika jako vědní obor; Věrohodnost informací; Internet – celosvětová síť; Práce s internetovým prohlížečem	OV – 8. ročník	MV – 6, 7
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- Napíše požadovaný text, opraví v textu chyby - V nastavení stránky upraví vzhled stránky - Dle zadání text upraví (změní typ i velikost písma, zformátuje odstavec, vloží obrázek, změní nastavení stránky) - Využívá grafické prvky textového editoru vytvoří v textu jednoduchou tabulku - Dokument uloží a vytiskne	Textový editor; Grafický editor; Tabulkový editor		MV - 6

	- V grafickém programu vytvoří obrázek - Obrázek upraví, uloží a vytiskne - Vysvětlí základní pojmy: buňka, list, řádek, sloupec, typy dat - Předvede základní operace s buňkami (vyplňování daty, způsoby zarovnání) - S pomocí vzorce (suma, průměr) zpracuje číselná data - Vytvoří jednoduchou tabulku - Tabulku uloží a vytiskne			
Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- Zformátuje text odstavce - Za pomoci tabulátoru napíše text ve forma tabulky - Vloží do dokumentu obrázek, upraví obrázek dle potřeby - Ke grafické úpravě dokumentu použije různé grafické prvky - Dokument uloží a vytiskne - V textech regionálních tiskovin vyhledá porušení typografických pravidel a vyjádří se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu	Textový editor; Estetická a typografická pravidla	ČJ – 6. – 9. ročník	MV - 6
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- Vysvětlí pojem softwarového pirátství - Objasní, proč internet ne vždy zaručuje pravdivost informací a že obsahuje informace eticky závadné, uvede příklady	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví	OV – 7. ročník	
Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- Uvede různé příklady informačních zdrojů - Vyhodnotí vztahy mezi údaji - Zhodnotí informace z hlediska jejich závažnosti - Při samostatné práci použije ke zpracování informace z různých informačních zdrojů - V samostatné práci uvede informační zdroje, ze kterých čerpal	Práce s daty, internet; Samostatná práce (textový editor, Internet …)	ČJ – 6. – 9. ročník	MV – 6, 7
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	- Pro zpracování samostatné práce vyhledá potřebné informace na internetu, informace zpracuje v textovém editoru s použitím estetických a typografických pravidel, doplní vhodnými obrázky - Prezentaci své práce doplní vhodnou hudbou z média	Samostatná práce (textový a grafický editor, Internet…)	F – 8. – 9. ročník	

Vzdělávací oblast: ***Člověk a jeho svět***

Člověk a jeho svět

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Úvod tohoto předmětu je koncipován tak, aby uvedl žáky do prostředí školy a řádu školního života a pomáhal jim překlenout období, kterým je pro ně zahájení školní docházky. Dále pak žáci získávají informace o sobě a okolním světě, vytvářejí si vztah k životu, k přírodě, k vlasti, k ostatním lidem i k sobě samým. Učí se základním pracovním a společenským návykům, získávají vědomí odpovědnosti za vlastní zdraví a bezpečnost, vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi i ději kolem sebe. Učí se jednat a rozhodovat v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných. Předmět přispívá k formování správného nenásilného chování žáků mezi sebou, tak aby si nevynucovali své potřeby a požadavky násilím, respektovali odlišné názory jiných, chápali nevhodnost hrubých a urážlivých výrazů a nepoužívali je v rozhovoru s jiným člověkem.

Časová dotace

- v 1. – 3. ročníku: 4 hodiny týdně
- v 4. ročníku: 4 hodiny týdně
- v 5. ročníku 3 hodiny týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna společenských věd
- učebna PC
- výuka mimo budovu školy (exkurze, vycházky do přírody, návštěvy muzeí a výstav)

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 6 – vzájemné poznávání se ve třídě
OSV 8 – komunikace v různých situacích, omluva, pozdrav, prosba a řešení konfliktů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
VMEGS 2 – naše vlast a Evropa, evropské krajiny

Multikulturní výchova

MKV 3 – etnický původ, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti

Environmentální výchova

EV 1 – les, pole, způsoby hospodaření, vodní zdroje, lidské sídlo – město, vesnice
EV 3 – hospodaření s odpady, Den Země

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina, skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video
- beseda
- exkurze, vycházky do přírody

Kompetence k učení

- žáci uvažují o daném problému, vyjadřují vlastní závěry, objevují návaznost na předchozí dovednosti, vědomosti a návyky, využívají vlastních zkušeností ve výuce

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší problémy a úkoly vedoucí ke konkrétnímu řešení, třídí, rozlišují, seskupují i vyřazují určité pojmy, obhajují různé závěry a řešení, vyhledávají nové informace a propojují je s učivem

Kompetence komunikativní

- žáci při každé činnosti hovoří o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu, vyjadřují a obhajují vlastní názor, diskutují o poznaných souvislostech a zkušenostech z vlastního života, naslouchají si a respektují se navzájem

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují, vzájemně se domlouvají a respektují se navzájem, dokáží požádat o pomoc a jsou ochotni podle svých možností pomoc poskytnout

Kompetence občanské

- žáci dodržují obecné morální zásady, odmítají hrubost a násilí jako nevhodnou formu řešení sporů, podílí se na vytváření pravidel chování ve třídě, uvědomují si svá práva i povinnosti

Kompetence pracovní

- žáci poznávají různé obory lidské činnosti, jejich výsledky a význam pro ostatní lidi a vytvářejí si základní pracovní návyky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Člověk a jeho svět **Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- Popíše bezpečnou cestu do školy a zpět domů - Řekne svoji adresu - Napíše svoji adresu - Pojmenuje jednoduché dopravní značky a světelnou signalizaci - Vysvětlí význam jednoduchých dopravních značek a světelné signalizace - Orientuje se ve školní budově, třídě	Znalost základních pravidel silničního provozu Jsem školák Orientace v místě a prostoru	PV VV TV	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy a role členů rodiny	Rodina	VV HV	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- Vyjmenuje náležitosti základních profesí	Práce dospělých	ČJ HV PV	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- Uplatňuje pravidla slušného chování, nutnost pomáhat nemocným, sociálně slabým a toleranci národnostních a rasově odlišných jedinců	Soužití lidí, chování lidí	ČJ	OSV 6
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- Orientuje se v čase (minulost, přítomnost, budoucnost), porovná roční období a charakterizuje je, sestaví vlastní režim dne s pomocí dospělých	Orientace v čase	M	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- Vyjmenuje základní etapy lidského života - Vyjmenuje zvyky a tradice v rodině	Rodina	ČJ VV HV	
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě, v jednotlivých ročních obdobích	- Vyjádří vlastními slovy proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, shrne vliv ročních období na přírodu - Vede Kalendář přírody	Roční období	ČJ VV HV	
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- Určí části lidského těla - Uplatní základní hygienické návyky a dodržuje režim dne	Lidské tělo	ČJ VV HV	
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- Zdůvodní zásady bezpečného chování k sobě i ostatním	Soužití lidí	ČJ	

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	- Předvede vhodné chování při snaze neznámého člověka o navazování kontaktů (modelové situace) - Vyjmenuje možnosti přivolání pomoci pro sebe i jiné dítě	Soužití lidí		
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- Uplatní základní pravidla účastníků silničního provozu	Domov	ČJ VV	
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- Rozlišuje mezigenerační vztahy v rodině	Rodina	ČJ VV PV	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- Rozliší profese (práce duševní a fyzická) - Vysvětlí důležitost zaměstnání pro život rodiny	Rodina	ČJ VV HV	

Předmět: Člověk a jeho svět **Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - Reaguje adekvátně na pokyny dospělých i při mimořádných událostech	Znalost základních pravidel silničního provozu		
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- Rozlišuje mezigenerační vztahy v rodině, funkci rodiny ve společnosti	Rodina	VV HV	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- Vyjmenuje některé profese práce duševní, fyzické - Objasní důležitost zaměstnání pro život rodiny	Práce dospělých	ČJ HV PV	
Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- Uvede příklady kladných a záporných mezilidských vztahů - Uvede příklady práv a povinností žáků školy a nutnosti ochrany společného vlastnictví	Soužití lidí	ČJ VV	OSV 8
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- Určuje čas podle hodin a kalendáře - Pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období - Vyjmenuje činnosti, probíhající v rámci ročních období	Orientace v čase	ČJ	

Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- Sleduje data narození členů rodiny i data jiných významných dnů a objasní, co se s nimi pojí (přání, dárky, oslavy)	Orientace v čase	ČJ VV PV HV	
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě, v jednotlivých ročních obdobích	- Porovnává pravidelně počasí a průběžně je zaznamenává do kalendáře přírody	Orientace v čase		
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě	- Vyjmenuje typické přírodniny v naší lokalitě	Živá a neživá příroda		
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- Užívá a dodržuje znalost pravidel silničního provozu	Osobní bezpečí		
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	- Nekomunikuje s neznámými lidmi v neznámém prostředí	Osobní bezpečí	ČJ	

Předmět: Člověk a jeho svět **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- Nakreslí jednoduchý plán okolí školy a svého bydliště	Město	VV M	
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- Pojmenuje náš region (Moravskoslezský kraj) - Vyjmenuje význačné budovy města - Popíše dopravní síť	Město, kraj	PV	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- Rozpozná přírodní útvar od lidského výtvoru - Uvede rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím - Posoudí klady a zápory života na vesnici a ve městě	Město, místní krajina	VV	EV 1
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- Sleduje a zaznamenává důležité chvíle členů rodiny a rodinných událostí	Rodina	HV VV PV	
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- Zvažuje důležitost duševní a fyzické práce pro společnost	Soužití lidí Profese	ČJ	

Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- Vyjmenuje svá práva a povinnosti	Právo a spravedlnost		
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- Vyjádří vlastními slovy průběh lidského života (fáze života od narození do stáří)	Rodina		
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- Uvede příklady pověstí nebo bájí spojených s místem, kde žije - Vyjmenuje kulturní a historické památky regionu - Pojmenuje význačné rodáky současnosti i minulosti a uvede jejich profesi - Předvede scénku související s jejich tvorbou	Náš region	ČJ HV VV	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- Zjistí od rodičů a prarodičů informace z doby, když byli malí a mladí - Porovná na základě zkušeností svých příbuzných život kdysi a nyní	Náš region		
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě	- Vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodou - Vybere z daného souboru organismy z našeho regionu	Živá a neživá příroda Nerosty, horniny, půda		
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- Porovnává vlastnosti látek - Popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě porovnání a pokusů	Látky a jejich vlastnosti		
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- Vyjmenuje části lidského těla - Aplikuje vhodné chování a činnosti ve vztahu ke svému zdraví - Sestaví jednoduchý jídelníček	Lidské tělo Péče o zdraví Zdravá výživa		
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- Vyjmenuje pravidla bezpečného chování za dané situace - Objasní pravidla bezpečného chování za dané situace	Osobní bezpečí	ČJ VV	
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	- Požádá o pomoc v případě potřeby v nebezpečí pro sebe i jiné dítě - Předvede bezpečné chování v dané modelové situaci	Osobní bezpečí	ČJ VV	

Předmět: Člověk a jeho svět **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- Určí polohu místa bydliště v krajině a správním celku (regionu) - Charakterizuje zvláštnosti místní krajiny, významná města, místa a stavby regionu	Město a místní krajina		
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- Orientuje se podle hlavních a vedlejších světových stran na mapě i v přírodě - Pracuje s kompasem a mapou	Město a okolní krajina	ČJ	
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	- Vysvětlí pojmy povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo - Vysvětlí význam barev a mapových značek (vyzná se v legendě mapy)	Město a okolní krajina Mapy		
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- Charakterizuje zvláštnosti osídlení místní krajiny, uvede atraktivní místa cestovního ruchu a střediska rekreace v regionu - Vyjmenuje základní poznatky o zemědělství, průmyslu, rekreaci a chráněných oblastech regionu - Vyjmenuje základní poznatky historických skutečností regionu	Místní oblast regionu	VV	
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlastni i v jiných zemích	- Prezentuje zkušenosti z vlastních cest s rodinou nebo organizacemi v regionu	Regiony ČR Evropa	VV ČJ	
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- Vyjmenuje státní symboly ČR - Uvede jména prezidenta a premiéra republiky	Naše vlast	ČJ	
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- Spoluutváří bezpečné prostředí a klima ve třídě a pravidla soužití se spolužáky - Vysvětlí klady a zápory dodržování pravidel	Soužití lidí	VV	
Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	- Odděluje problém od jednotlivých osob, respektuje i toho, koho nemá rád, přizná i vlastní chybu	Soužití lidí		

Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- Vyjádří vlastními slovy základní lidská práva a povinnosti dítěte - Porovná práva a povinnosti žáků školy	Právo a spravedlnost	ČJ	MKV 3
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- Vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností - Jmenuje první státní útvary na našem území	Současnost a minulost v našem životě	ČJ VV	
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- Vyhledá konkrétní informace k minulosti pomocí encyklopedií, internetu, návštěv muzeí, galerií, výstav (region) - Navštíví regionální chráněné území přírody a místní kulturní historické památky	Regionální památky	ČJ VV	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- Seznámí se pomocí exkurze se způsobem práce a života na našem území (regionální specifikum – hornictví, Landek, doly)	Náš region	VV HV	
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- Pojmenuje významné dny a státní svátky	Současnost a minulost v našem životě	ČJ HV	
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- Dává do souvislosti vzájemný vztah mezi organismy v rámci rovnováhy v přírodě (potravinový řetězec)	Rozmanitost přírody	VV	
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- Shrne základní poznatky o živočiších a rostlinách v rámci jednotlivých ekosystémů	Rostliny, houby, živočichové		EV 1
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- Popíše základní podmínky života na Zemi (5 podmínek) a schopnost přizpůsobení organismů na prostředí - Třídí živočichy a rostliny podle základních znaků	Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky	VV	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- Uvede příklady ohleduplného chování člověka k přírodě a jejího poškozování - Vysvětlí pojem smog	Životní podmínky		
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- Změří hmotnost, objem, čas a teplotu - Zavede pokus na rozpouštění látek - Vede o pozorováních stručný záznam	Látky a jejich vlastnosti	M	

Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- Naplánuje svůj čas pro povinnosti i zábavu (sestaví si vlastní režim dne)	Péče o zdraví	VV TV	
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	- Vyjmenuje součásti povinné výbavy jízdního kola - Předvede bezpečné chování v silničním provozu v roli cyklisty	Osobní bezpečí	VV PV	
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	- Pozná nejznámější jedovaté houby a rostliny - Vysvětlí nebezpečí užívání léků bez vědomí lékaře a dospělých - Bezpečně zachází s běžnými čistícími prostředky - Vysvětlí rizika lepidel, barev a ředidel	Osobní bezpečí		

Předmět: Člověk a jeho svět **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- Určuje polohu bydliště v rámci ČR	Česká republika		
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- Orientuje se podle světových stran na mapě ČR - Vyjmenuje zásady bezpečného pohybu v přírodě - Nalezne orientační body v krajině	Okolní krajina	TV	
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	- Charakterizuje krajinu ČR, hl. město a významná města, místa a stavby ČR - Určuje pomocí obecně zeměpisné mapy povrch, podnebí, vodstvo, živočišstvo, rostlinstvo na mapách ČR, Evropy a polokoulí - Vyhledá na mapách sousední státy ČR a významné státy EU	Česká republika Evropa	ČJ HV CJ	VMEGS 2
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest porovná způsob života a přírodu v naší vlastni i v jiných zemích	- Prezentuje zkušenosti z vlastních cest po evropských zemích	Česká republika Evropa		VMEGS 1
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- Vyjmenuje orgány moci a významné osobnosti mezi politiky - Vyjmenuje státní symboly ČR a uvede jméno prezidenta a premiéra republiky	Naše vlast		
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích	- Vysvětlí co je soukromé vlastnictví - Posoudí hodnotu peněz, používá je v běžných situacích	Vlastnictví	M	

Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- Vysvětlí význam a způsob třídění odpadů a šetření energiemi - Popíše umístění a označení kontejnerů na tříděný odpad	Základní globální problémy	PV	EV 3
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- Ukáže na časové ose historická období (od pravěku do současnosti)	Orientace v čase	M	
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- Vyhledá konkrétní informace z minulosti z regionu a celé ČR	Současnost a minulost v našem životě	ČJ	
Rozeznává současné i minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- Porovná hlavní reálie minulosti a současnosti celé republiky ve vztahu k našemu regionu	Současnost a minulost v našem životě		
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- Vyhledá v encyklopediích, na internetu informace ze života našich předků - Interpretuje informace ze života a práce předků získané z rozhovorů s se staršími rodinnými příslušníky	Kulturní a historická odlišnost	ČJ	
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- Vysvětlí význam státních svátků a pojmů domov, vlast a rodný kraj - Uvede základní historická data a události v návaznosti na státní svátky	Současnost a minulost v našem životě	HV VV ČJ	
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru - Znázorní pohyb Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy, střídání ročních období a dne a noci (návštěva planetária)	Vesmír a Země		
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- Třídí organismy podle podnebného pásu	Životní podmínky		
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- Vybere příklady ochrany rostlin a živočichů, likvidace a třídění odpadů - Uvede příklady živelných pohrom a ekologických katastrof	Ochrana přírody		
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- Vyvodí vlastnosti magnetu	Látky a jejich vlastnosti		

Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	- Určí základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů a jejich funkce - Uplatňuje zásady zdravého způsobu života	Lidské tělo	VV	
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- Vysvětlí vznik a vývoj jedince	Lidské tělo		
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	- Vysvětlí pojmy: šikana, týrání, sexuální zneužívání - Předvede v modelových situacích způsoby ochrany vlastní osobnosti	Osobní bezpečí		
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- Vyjmenuje zdravotní rizika návykových látek - Zhodnotí zdravotní rizika návykových látek - Osvojí si jednoduché způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích	Osobní bezpečí		
Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- Předvede na modelových situacích ošetření drobných úrazů a poranění - Vyjmenuje situace, při kterých je nutné volat záchrannou službu - Předvede telefonický rozhovor při přivolání pomoci	Péče o zdraví	ČJ	
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- Vyjádří vlastními slovy získané informace o bezpečném způsobu sexuálního chování chlapců a dívek: rodina, partnerství, puberta a dospívání, etická stránka sexuality a její úskalí	Základy sexuální výchovy		

Vzdělávací oblast: ***Člověk a společnost***

Dějepis

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

V předmětu Dějepis je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost, oboru dějepis.Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili historické, sociální a kulturně-historické souvislosti o vývoji společnosti a důležitých společenských jevech. Hlavní poslání předmětu Dějepis spočívá v kultivaci historického vědomí kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Znalost různých historických etap napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti kulturních, politických, sociálních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života. K specifickým úkolům výuky dějepisu patří i vytváření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, smyslu pro pochopení a respektování odlišných kultur.

Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti. Důraz je proto kladen především na hlubší poznání dějin našeho národa v kontextu s evropským a světovým vývojem.

Při výuce dějepisu v 6. – 9. ročníku základní školy je uplatňováno chronologické hledisko. Některé tematické celky (např. z dějin umění) umožňují navázání mezipředmětových vztahů a kooperaci s dalšími předměty (např. hudební, výtvarnou a literární výchovou). Propojení s jinými předměty je přínosné především v tom, že tyto předměty nahlížejí na daný historický jev, událost či osobnost pod svým specifickým úhlem.

Časová dotace

- v 6. a 7. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně
- v 8. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně
- v 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna společenských věd
- učebna PC
- exkurze, přednášky, besedy mimo budovu školy

Realizace průřezových témat

Výchova demokratického občana

VDO 4 - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMGES 1 - místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě

VMGES 2 - naše vlast a Evropa, Evropa a svět

VMGES 3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, Evropská integrace

Multikulturní výchova

MKV 1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV 2 - vztahy mezi kulturami, rovnocennost všech etnických skupin a kultur
MKV 3 - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, projevy rasové nesnášenlivosti

Environmentální výchova

EV 1 - změny okolní krajiny vlivem člověka, kulturní krajina
EV 3 - doprava a životní prostředí, průmyslová revoluce a demografický vývoj, změny v krajině

Mediální výchova

MV 5 - vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy, vliv médií na kulturu, role médií v politických změnách

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – práce ve skupinách, diskuse, výklad, práce s textovým a obrazovým materiálem, referáty, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video
- besedy
- výstavy v muzeu
- exkurze rozvíjející učivo jednotlivých ročníků

Kompetence k učení

- žáci vybírají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vyhledávají a třídí informace, tím, že se orientují „v důležitosti“ historických faktů pro další vývoj společnosti a vnímají historické jevy a události v širších souvislostech, ne pouze jako samotný, izolovaný fakt. Rozvíjí schopnost samostudia, tzn. sami si osvojují práci se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji

Kompetence k řešení problémů

- žáci směřují ke kritickému myšlení a k schopnosti obhájit svá rozhodnutí, tím že porovnávají společenské jevy a procesy v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích, hledají paralely mezi současnými a minulými událostmi, učí se vyjadřovat stanoviska k některým kontroverzním etapám dějin – např. únorový převrat 1948, listopadová revoluce 1989 apod.

Kompetence komunikativní

- žáci formulují své myšlenky a názory výstižně, souvisle a v logickém sledu a rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových a jiných informačních prostředků, tím že na základě připravených podkladů z různých zdrojů odpovídají na položenou otázku, umí své stanovisko vysvětlit a s pomocí informačních materiálů zasadit do historického kontextu

Kompetence sociální a personální

- žáci diskutují v malé skupině a debatují ve třídě, respektují různá hlediska i pohledy jiných lidí, tím že rozvíjí úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k respektování kulturních a jiných odlišností

Kompetence občanské

- žáci respektují, chrání a oceňují naše tradice kulturního a historického dědictví a projevují pozitivní vztah k uměleckým dílům, tím že rozvíjí svůj zájem o minulost vlastního národa i jiných národů a upevňují vědomí sounáležitosti k evropské kultuře

Kompetence pracovní

- žáci získávají nové zkušenosti a poznatky ze světa práce, tím že sledují změny způsobu výroby v průběhu historického vývoje, uvědomují si, jaké změny přinesla průmyslové revoluce v souvislosti se vznikem nových průmyslových odvětví apod.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Dějepis **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	- Svými slovy charakterizuje význam poznatků získaných v hodinách dějepisu pro jeho osobnost i pro společnost	Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách		VMEGS 3
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	- Definuje pojem historický pramen - Z vystavených předmětů vybere příklady hmotných a písemných pramenů - Zjistí, kde se v blízkosti jeho bydliště nacházejí muzea, archívy, knihovny	Historické prameny, muzea, archívy, galerie, archeologie	OV – 7. ročník VV – 6. –9. ročník ČJ – 6. ročník	VMEGS 3
Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- Zaznamená letopočty na časové ose - Zařadí rok do století - Vyjmenuje hlavní historická období v chronologickém sledu - Popíše způsob vyhledávání informací z historické mapy	Historický čas a prostor	Z – 6. ročník	VMEGS 3
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	- Na obrázcích vysvětlí postupný vývoj člověka - Vyjmenuje hlavní způsoby obživy pravěkých lidí a popíše požívané nástroje - Vysvětlí příčinu vzniku náboženství a zdůvodní úctu ke kultu ženy – matky - Uvede příklady pravěkých uměleckých děl - Vyhledá na mapě archeologická naleziště	Pravěk, paleolit, člověk zručný, člověk vzpřímený, člověk rozumný, člověk dnešního typu	Z – 8. ročník ČZ – 8. ročník VV – 6. ročník	MKV 3
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracovávání kovů pro lidskou společnost	- Vysvětlí pojem „úrodný půlměsíc“ a ukáže ho na mapě - Vyjmenuje hlavní znaky neolitu - Porovná život pravěkých lovců a sběračů a prvních zemědělců - Objasní výhody používání nástrojů a zbraní zhotovovaných z kovů - Objasní příčiny vzniku řemesel - Přiřadí k řemeslu příklady výrobků - Z hlíny se pokusí vyrobit a vyzdobit (otiskem šňůry) keramický výrobek, popř. provede nákres do sešitu	Neolit, počátky zemědělství a dobytkářství, rodová společnost, společenská diferenciace, eneolit, řemeslná výroba, zpracování 1. kovů, doba bronzová, doba železná	VV – 6. ročník Z – 8. ročník	EV 1
Uvede příklady archeologických kultur na našem území	- Popíše charakteristické rysy jednotlivých archeologických kultur - Ukáže na mapě archeologická naleziště - Vysvětlí pojem stěhování národů a popíše konstituování prvních kmenů na našem území	Doba bronzová, doba železná, pravěk na našem území, stěhování národů, první Slované	Z – 8. ročník	MkV 3 EV 1
Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	- Ukáže na mapě nejstarší starověké státy - Vysvětlí příčinu vzniku nejstarších civilizací a objasní souvislost jejich vzniku s přírodními podmínkami - Popíše rozvrstvení společnosti a způsob obživy u jednotlivých starověkých států	Starověk, nejstarší starověké civilizace, blízký východ a Středomoří	Z – 7. ročník	VMEGS 3 EV 1 EV 3

Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	- Zhodnotí kulturní přínos Mezopotámie, Egypta, Indie, Číny a států na Blízkém východě - Vyjmenuje nejdůležitější objevy a vynálezy		VV – 6. ročník ČJ – 6. ročník	MkV 2
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislosti s judaismem	- Na obrázcích rozezná základní antické sloupy - Uvede příklady památek řecké kultury - Zhodnotí přínos řecké vědy a kultury - Vysvětlí historickou úlohu a význam Alexandra Makedonského - Vysvětlí vznik a vývoj křesťanství a jeho význam při dalším vývoji římské společnosti - Uvede významné osobnosti a důležité kulturní památky římské říše	Antické státy Starověké Řecko Makedonie	Z – 6., 8. ročník VV – 6. ročník OV – 7. ročník	VMEG 3
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- Na mapě ukáže oblast starověkého Řecka a nejvýznamnější městské státy - Popíše uspořádání společnosti - Uvede základní funkce městských států - Porovná způsoby vlády ve Spartě a Aténách - Na mapě ukáže rozsah římské říše v jednotlivých fázích vývoje - Vyjmenuje postupné změny způsobu vlády a státního zřízení v Římě	Starověký Řím	Z – 8. ročník OV – 7. ročník VV – 6. ročník ČJ – 6. ročník	VDO 4

Předmět: Dějepis **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- Vysvětlí, proč došlo ke stěhování národů ve střední Evropě - Ukáže na mapě, kde se jednotlivé kmeny usazovaly a vytvářely nové říše - Popíše původ a způsob života Slovanů	Raný středověk Nový etnický obraz Evropy	ČJ – 7. ročník Z – 8. ročník	VMEGS 1 VMEGS 3
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	- Popíše společenské rozvrstvení jednotlivých říší - Vysvětlí fungování feudálního systému - Na mapě ukáže jednotlivé říše - Vymezí základní mezníky dějin jednotlivých států - Nalezne shodné rysy v křesťanství a islámu - Zhodnotí přínos arabské vědy a kultury	Utváření nových států, byzantská říše, arabská říše, francká říše, křesťanství v Evropě, počátky významných evropských států, státy východních a jižních Slovanů, Sámova říše	Z – 7., 8. ročník OV – 7. ročník	VMEGS 1 MKV 3
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- Ukáže na mapě centrum Velké Moravy a nejvýznamnější hradiště - Popíše politický vývoj velkomoravského státu - Objasní význam cyrilometodějské mise - S pomocí obrazové dokumentace pojmenuje velkomoravské stavby, slovanské šperky - Reprodukuje nejstarší pověsti o vzniku českého státu a o Přemyslovcích	Velkomoravská říše Počátky českého státu český stát v době knížecí český stát v době posledních Přemyslovců	ČJ – 6. ročník OV – 7. ročník Z – 9. ročník	VMEGS 2

	- Charakterizuje úlohu panovnické dynastie - Ukáže na mapě územní rozsah českého státu - Uvede a časově zařadí historické události mající vztah k vývoji naší státnosti			
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- Objasní postavení církve ve středověké společnosti - Uvede, proč a kdy se křesťanské náboženství rozdělilo na dvě církve - Vysvětlí příčiny křížových výprav a stručně popíše jejich průběh a výsledky - Popíše příčiny a průběh stoleté války - Charakterizuje vládu Lucemburků - Na konkrétních příkladech demonstruje význam osobnosti Karla IV. pro české země	Vrcholný a pozdní středověk Křížové výpravy Český stát za Lucemburků	OV – 7. ročník Z – 8. ročník	
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- Na příkladu české společnosti osvětlí strukturu středověké společnosti - Popíše proměnu středověké krajiny - Objasní vznik a funkci měst - Uvede charakteristické rysy románského stavebního slohu - Uvede typické znaky gotického slohu a vyjmenuje nejznámější stavební památky u nás a v ostatních evropských státech	Struktura středověké společnosti Vznik měst Románská kultura Gotická kultura	VV – 7. ročník HV, HVN – 8., 9. ročník	EV 3 EV 3
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	- Vysvětlí pojmy renesance a humanismus - Uvede typické znaky architektury, vyjmenuje renesanční umělce - Vysvětlí příčiny nespokojenosti různých společenských vrstev v 16. století a porovná je s husitskou revolucí v 15. století - Vysvětlí pojmy reformace a protireformace - Popíše průběh reformace v Německu, Anglii a Francii	Raný novověk Renesance a humanismus Reformace a protireformace Hospodářské a kulturní změny v 16. století	ČJ – 7. ročník VV – 7. ročník HV, HVN – 8., 9. ročník	MKV 2 MKV 2
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	- Vysvětlí, co vedlo J.Husa ke kritice církve - Vlastními slovy popíše život, dílo a vliv J.Husa na českou společnost - Na časovou osu zaznamená nejvýznamnější události husitské revoluce - Pojmenuje husitské zbraně a objasní způsob vojenské taktiky husitů - Zhodnotí význam mírových návrhů Jiřího z Poděbrad směřujících k vytvoření středoevropského soustátí - Popíše poměry v českých zemích za vlády Jagellonců	Jan Hus a počátky českého husitského hnutí Husitské války Český stát za Jiřího z Poděbrad a Jagellonců	ČJ – 7. ročník	VMEGS 2 VMEGS 3
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- Objasní důvody objevných plaveb - Ukáže na mapě cesty významných mořeplavců - Diskutuje o pozitivních a negativních dopadech zámořských objevů	Zámořské objevné plavby Počátky dobývání světa	Z – 7. ročník	VMEGS 2

Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	- Zhodnotí postavení zemí Koruny české v rámci habsburské monarchie (sídelní město, nárůst moci stavů atd.) - Zhodnotí, jaký význam pro kulturní úroveň Prahy měla osobnost Rudolfa II. - Charakterizuje předbělohorskou kulturu českých zemí	Nástup Habsburků na český trůn Předbělohorská kultura		VMEGS 2
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- Stručně popíše průběh českého stavovského povstání a následujících jednotlivých etap třicetileté války - Vyjmenuje významné vojevůdce,myslitele – exulanty - Vyvodí společenské, náboženské, sociální důsledky třicetileté války pro české země	Třicetiletá válka české stavovské povstání		VMEGS 2 VMEGS 3

Předmět: Dějepis **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	- Srovná novověk se středověkem v politické a hospodářské oblasti - Popíše průběh občanské války v Anglii - Popíše způsob vlády v jednotlivých zemích - Na konkrétním příkladě objasní absolutistický způsob vlády Ludvíka XIV.	Vrcholný novověk Absolutistické monarchie v Evropě	OV – 7. ročník	VMEGS 3
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- Uvede základní znaky barokní architektury vyjmenuje nejvýznamnější barokní umělce(architekty, malíře, hudební skladatele)	Baroko	VV – 8. ročník HV, HVN – 8., 9. ročník	EV 3
Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	- Uvede, v čem se osvícenství lišilo od středověkého pohledu na svět - Vyjmenuje významné osvícence - Na mapě ukáže země, které byly v 18. století anglickými koloniemi - Popíše průběh války o americkou nezávislost - Popíše důsledky třicetileté války pro obyvatelstvo českých zemí - Objasní pojem osvícenský absolutismus - Popíše významné reformy obou panovníků a zhodnotí jejich význam pro společnost i další vývoj habsburské monarchie	Osvícenství Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA Habsburská monarchie po třicetileté válce Vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II.	OV – 7. ročník	VMEGS 2 VMEGS 3

Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	- Charakterizuje vládu Ludvíka XVI.a vyvodí příčiny nespokojenosti francouzské společnosti - Definuje pojem revoluce - Popíše průběh francouzské revoluce - Diskutuje o vlivu francouzské revoluce na vývoj lidských a občanských práv - Na mapě ukáže země, kam směřovaly Napoleonovy výboje a místa významných bitev - Zhodnotí význam francouzské revoluce a Napoleonovy vlády pro ostatní Evropu	Velká francouzská revoluce Napoleonské války	OV – 8. ročník	VMEGS 3
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- Objasní podstatu revolučních nepokojů v Evropě před rokem 1848 - Popíše průběh revolucí v roce 1848 v jednotlivých zemích - Vysvětlí, jaké byly snahy českých obrozenců v 1. polovině 19. století (jazykový charakter počátku obrození) - Zpracuje krátký referát o vybrané osobnosti národního obrození	Národní hnutí evropských národů Habsburská monarchie v době metternichovského absolutismu Revoluce roku 1848 v Evropě Revoluční události v habsburské monarchii a českých zemích Národní obrození	ČJ – 8. ročník	MKV 1 MKV 3 VDO 2
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	- Definuje pojem průmyslová revoluce - Svými slovy popíše hospodářské a společenské změny, proměnu krajiny a zrychlení dopravy - Srovná sociální postavení kapitalistů a dělnictva - Vyčlení základní mezníky mající vliv na formování moderní občanské společnosti charakterizuje průběh průmyslové revoluce v českých zemích	Průmyslová revoluce Sociální otázka	OV – 8. ročník Z – 8. ročník	VMEGS 3 EV 3
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	- Stručně charakterizuje podstatu jednotlivých politických proudů a demonstruje na konkrétních příkladech v Anglii, Francii, USA apod - Popíše události vedoucí ke sjednocení Německa a Itálie - Popíše důvody rozpadu habsburské říše a vzniku Rakouska-Uherska	Politické proudy 19. století Sjednocení Německa a Itálie Občanská válka v USA Habsburská monarchie v 2. polovině 19. století, vznik Rakouska-Uherskaí	Z – 7., 8. ročník	VDO 2 VDO 4
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- Vyjmenuje jednotlivé slohy a charakterizuje jejich znaky - Uvede hlavní stavitele, spisovatele, malíře, hudební skladatele apod. - Pozná budovy ND a NM, zná jejich architekty	Kulturní rozrůzněnost 19. století	VV – 8. ročník ČJ – 8. ročník HV, HVN – 8., 9. ročník	MKV 4

Předmět: Dějepis **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje	- Uvede, kam směřovala expanzivní politika evropských velmocí a zhodnotí význam kolonií	Technicko-vědecká revoluce (2. průmyslová revoluce)	Z – 8. ročník	MKV 3 EV 3

jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- Srovná první a druhou průmyslovou revoluci - Charakterizuje spojenecké vztahy mezi velmocemi před první světovou válkou	Konflikty mezi velmocemi, vznik Trojspolku a Dohody		
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- Uvede příčiny, které vedly k vypuknutí první světové války - Stručně popíše průběh první světové války - Zná významné události, na mapě ukáže místa stěžejních bitev - Vysvětlí příčiny a důsledky revolučních událostí v Rusku v roce 1917 - Objasní pojem zahraniční odboj a zhodnotí význam T. G. Masaryka při jeho konstituování	První světová válka Ruské revoluce v roce 1917 Češi za první světové války	Z – 9. ročník	VMEGS 3
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	- Popíše změny v politickém a územním uspořádání Evropy po první světové válce - Popíše události, které vedly ke vzniku ČSR - Popíše změny v územním uspořádání, charakterizuje politické strany a hospodářskou situaci první republiky - Na příkladě ČSR popíše fungování demokratického státu	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě po první světové válce Vznik ČSR, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Kultura a věda	Z – 7. – 9. ročník OV – 7. ročník ČJ – 9. ročník VV – 9. ročník HV, HVN – 8., 9. ročník	VDO 4 VMEGS 2 MKV 2
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- Popíše okolnosti vzniku, projevy a důsledky světové hospodářské krize - Osvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vznikem extrémistických hnutí - Definuje pojem totalita a na příkladu Německa a SSSR uvede její znaky a projevy - Uvede důsledky mnichovské dohody pro ČSR	Světová hospodářská krize Komunismus a fašismus (nacismus) Dopad světové hospodářské krize na vývoj v ČSR Druhá republika	OV – 7., 9. ročník	VDO 4 VMEGS 2 MV 5
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	- Osvětlí Hitlerovy názory o „čistotě rasy“, vysvětlí pojem konečné řešení židovské otázky, holocaust a genocida - Diskutuje o nepřijatelnosti popírání holocaustu	Holocaust Naše země v období Protektorátu Čechy a Morava	OV – 9. ročník NJ – 9. ročník	VMEGS 1 VMEGS 3 MKV 3
Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- Stručně a s pomocí mapy popíše příčiny, průběh a výsledky druhé světové války - Popíše běžný život v Protektorátu Čechy a Morava	Druhá světová válka Naše země v období Protektorátu Čechy a Morava Domácí a zahraniční odboj	Z – 9. ročník NJ – 9. ročník	VMEGS 1 VMEGS 2 VMEGS 3
Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- Charakterizuje vývoj Československa v letech 1945-1948 - Charakterizuje komunistický převrat v Československu roku 1948 a jeho důsledky - Na konkrétních příkladech uvede porušování lidských práv v komunistickém Československu - Vysvětlí pojem „socialismus s lidskou tváří“ - Uvede konkrétní akce protikomunistického hnutí v 80. letech s vyústěním v sametovou revoluci - Do přehledné tabulky zpracuje politicko-správní vývoj od roku 1993 do současnosti	Poválečné Československo v letech 1945- 1948 Československo od únorového převratu do roku 1989 Vznik ČR	OV – 7. ročník ČJ – 9. ročník	VMEGS 2 VDO 2 MV 5

Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	- Vysvětlí pojem studená válka a konkretizuje na příkladech - Provede rekapitulaci mezinárodně politických vztahů od konce druhé světové války	Studená válka	OV – 9. ročník	VMEGS 3 MKV 2
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- Porovná vývoj východního bloku (totalitní systém) se západním blokem (demokratický systém)	Západní a východní Evropa	Z – 8. ročník OV – 9. ročník	MKV 2
Posoudí postavení rozvojových zemí	- Na mapě ukáže oblasti tzv. třetího světa a uvede příčiny rozpadu kolonialismu - Na mapě ukáže místa, kde dodnes přetrvávají ohniska napětí	Rozpad koloniálního systému		MKV 4 EV 4
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- Charakterizuje tzv. masovou kulturu poválečného světa - Srovná obecné rysy kultury západního a východního bloku - Uvede příklady vědeckých objevů a vysvětlí souvislost mezi rozvojem vědy a techniky na jedné straně a ekologickými problémy na druhé straně	Věda, technika, kultura a vzdělání v druhé polovině 20. století Globální problémy lidstva	OV – 6. ročník Z – 8. ročník	EV 3 EV 4 MV 5

Občanská výchova

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět. Jeho úkolem je připravit žáky na život v demokratické společnosti a poskytnout jim podklad a motivaci pro to, aby se mohli stát jejími plnohodnotnými občany. Proto je akcent položen na sebepoznání žáků a rozvoj jejich osobnostních vlastností, schopnost soužití s ostatními lidmi a toleranci k odlišnostem, orientace v bazálních ekonomických problémech a nabytí co možná maximálního právního vědomí.

Časová dotace

- v 6. – 9. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna společenských věd
- učebna PC
- exkurze

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje psychika, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem
OSV 3 – vůle; organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSV 4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času
OSV 6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
OSV 8 – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
OSV 9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
OSV 10 – dovednosti pro rozhodování z hlediska různých typů problémů
OSV 11 – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

VDO 1 – škola jako model otevřeného partnerství
VDO 2 – občan jako odpovědný člen společnosti, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému, principy soužití s minoritami
VDO 3 – volební systémy a demokratické volby a politika, obec jako základní jednotka samosprávy státu
VDO 4 – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie, význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 2 – naše vlast a Evropa, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly

VMEGS 3 – Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování, čtyři svobody a jejich dopad na život jedince, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Multikulturní výchova

MKV 2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami, uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, lidská solidarita,
MKV 3 – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
MKV 4 – multikulturalita současného světa, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem
MKV 5 – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, otázka lidských práv, základní dokumenty

Environmentální výchova

EV 2 – voda, ovzduší, půda, energie
EV 3 – vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí
EV 4 – naše obec, náš životní styl, ekologický problém

Mediální výchova

MV 1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel,
MV 2 – rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem
MV 4 – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení
MV 5 – faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, sokratovský rozhovor reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video
- beseda
- dotazníky – interwiev

Kompetence k učení

- žáci se cíleně poznávají, hodnotí, vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti, získané poznatky hodnotí, třídí a zpětnou vazbou začleňují do sebevýchovného procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší takové úkoly, které rozvíjejí jejich tvořivost a ne vždy mají jediné řešení, pak vybírají vhodné informace, dále s nimi pracují hledají řešení, hájí svá rozhodnutí s ohledem na názor druhých

Kompetence komunikativní

- žáci při poskytnutí dostatečného prostoru učitelem komunikují s ohledem na složky komunikace a její zvláštnosti, formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně, v diskusích naslouchají druhým lidem, vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

- žáci svou cílenou snahou upevňují dobré mezilidské vztahy, spolupracují v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, hodnotí práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- žáci vyhledávají informace vztahující se k základům legislativy, dodržují obecné morální zásady, respektují názory ostatních, pomocí sebepoznávacích a sebezdokonalovacích aktivit si formují rysy osobnosti, přijímají odpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

- žáci si plánují svou práci, vykonávají ji v logickém sledu, informace o sobě využijí při zodpovědné volbě povolání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Občanská výchova **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	- Určí symboly českého státu - Popíše způsoby užívání státních symbolů - Vyjádří vlastními slovy účel státních symbolů	Symboly státu		VDO 2, VMEGS 2
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	- Popíše vandalské chování - Objasní příčiny a důsledky vandalského chování - Diskutuje o vandalismu - Nachází argumenty proti vandalismu - Navrhuje opatření směřující k eliminaci vandalismu	Vandalismus		OSV 11
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- Vysvětlí pojmy realistické sebepoznání a sebehodnocení, potenciál - Odhadne co všechno na sobě může poznávat a vliv tohoto poznání na rozhodování o opatřeních utvářejících kvalitu života - Diskutuje o systému osobních hodnot	Sebehodnocení, vrozené předpoklady, osobní potenciál, vnímání a posuzování skutečnosti	OSV - 6.ročník PV - 8. ročník	OSV 2, 3
Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	- Vyjmenuje osobnostní vlastnosti člověka, popíše co je vůle - Jinou formou vyjádří projevy důležitých vlastností člověka - Na příkladech předvede projevy důležitých vlastností člověka a vliv vůle na ně - Specifikuje vztah mezi vůlí a ostatními osobními vlastnostmi jedince - Navrhuje možnosti rozvoje své osobnosti - Argumentuje ve prospěch seberozvíjení	Vnímání, prožívání, posuzování sebe i druhých, osobnostní vlastnosti	OSV - 6. ročník	OSV 3
Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	- Pojmenuje negativní osobnostní vlastnosti - Na příkladech vysvětlí projevy kladných a záporných vlastností jedince - Ve skupině diskutuje o projevech charakterových vlastností a na příkladech demonstruje vhodné chování - Provede rozbor svých charakterových vlastností - Navrhne možnosti korigování svých charakterových vlastností	Záporné charakterové vlastnosti, posuzování druhých lidí	OSV - 6. ročník	OSV 2, 6
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- Definuje charakterové a volní vlastnosti a sebedůvěru - Odhaduje pozitivní a negativní aspekty ovlivňující osobnost a dopad sebedůvěry na ně - Plánuje postup při možném rozvoji některých svých vlastností	Vnímání, prožívání, chování, životní cíle a plány, perspektiva, adaptace na změny	VV - 6. ročník OSV - 6. ročník	OSV 2, 3, 4

Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčinu i možné důsledky pro život lidstva.	- Vyjmenuje nejzávažnější planetární problémy současnosti - Svými slovy vyjádří příčiny vzniku globálních problémů	Globální problémy	Z - 8. ročník D - 9. ročník	EV 2, 3, 4
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, v regionu.	- Uvede a popíše způsoby, jak se může člověk osobně podílet na ochraně životního a kulturního prostředí svého bydliště (obce, regionu)	Řešení globálních problémů, ekologická hnutí, WTO, WHO, Červený kříž	Z - 8. ročník	EV 3, 4

Předmět: Občanská výchova **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- Vyhledává informace v nabídkách kulturních akcí - Rozčlení informace z nabídky kulturních akci podle různých kritérií. - Navrhne výběr kulturní akce pro různé skupiny - Porovná nabídky vybraných kulturních institucí a vybere z nich ty, které jsou vhodné pro něj	Kulturní život	D - 6. ročník	OSV 10
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	- Definuje solidaritu - Vlastními slovy vyjádří, co je to solidarita - Na příkladech načrtne aplikaci solidárního jednání - Specifikuje principy solidarity - Organizuje modelovou pomocnou akci - Předkládá argumenty na podporu sociálně-solidárního jednání	Solidarita, mezilidské vztahy, ochrana osob za mimořádných situací, morálka	RV - 6., 7. ročník	OSV 11
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- Vysvětlí, co je to spolupráce - Objasní výhody spolupráce - Načrtne možnosti spolupráce v konkrétních příkladech - Vyvodí vlastnosti důležité pro spolupráci - Na konkrétních příkladech obhájí přínos spolupráce (ve škole, rodině, v obci)	Spolupráce, život ve škole, v rodině a v obci	RV - 6. ročník	OSV 9, VDO 1
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady	- Popíše vznik a zánik vlastnictví, vyjmenuje jeho jednotlivé formy - Objasňuje znaky různých forem vlastnictví	Majetek, vlastnictví-formy, ochrana majetku	D - 6., 7. ročník	

Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	- Definuje pojem „duševní vlastnictví“, vyjmenuje, k čemu se vztahuje - Objasní, proč se dbá na ochranu duševního vlastnictví, v čem jsou její slabiny - Na příkladech demonstruje možné dopady zneužití duševního vlastnictví - Hledá dílčí aspekty duševní tvorby (kdo tvoří, čas…) - Hledá společné znaky duševní i „hmotné“ tvorby - Oponuje názorům o nepotřebnosti ochrany duševního vlastnictví	Hmotné a duševní vlastnictví a jeho ochrana	INF - 6. ročník	OSV 11, VDO 2
Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- Definuje majetek - Rozliší druhy majetku podle jejich základních znaků - Navrhuje rodinný rozpočet - Vysvětlí běžné způsoby zacházení s penězi a majetkem - Najde nevýhody jednotlivých způsobů hospodaření s penězi	Funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, majetek	M - 9. ročník D - 7. ročník PV - 9. ročník	OSV 3
Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	- Popíše znaky nejčastějších typů a forem států - Objasní znaky nejčastějších typů a forem států - Na příkladech demonstruje vybrané typy a formy států - Podle vybraných znaků rozčlení vybrané typy a formy států	Znaky, typy a formy státu	D - 6., 8., 9. ročník Z - 8., 9. ročník	VDO 4, VMEGS 2
Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí	- Definuje úkoly jednotlivých složek státní moci v ČR i jejich orgánů a institucí - Vlastními slovy formuluje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - Specifikuje vybrané úkoly některých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí	Státní moc, Ústava ČR, právní řád ČR, orgány a instituce státní moci	D - 8. ročník	VDO 3

Předmět: Občanská výchova **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	- Vysvětlí co je verbální a neverbální komunikace, naslouchání, a popíše co je jejich obsahem - Demonstruje jednotlivé způsoby komunikace (monolog, dialog...) - Definuje jednotlivé způsoby chování (asertivní, agresivní, submisivní…) - Vybere způsob chování pro danou situaci - Demonstruje vhodné chování a komunikaci v situacích modelujících život	Komunikace, společenské chování, řešení konfliktů, mravnost	INF - 6. ročník PV - 9. ročník	OSV 7, 8, 10, MKV 2
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy,	- Na příkladech rozpozná tolerantní jednání - Ilustruje důsledky netolerantního jednání - Uvede možné výhody odlišnosti lidí	Tolerance, zájmy, problémy lidské nesnášenlivosti, mravnost		OSV 11, MKV 3, 5

způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- V modelových situacích demonstruje rozdíl mezi tolerantním a netolerantním jednáním - Specifikuje dílčí aspekty tolerantního jednání - Klasifikuje jednotlivé způsoby jednání z hlediska tolerance - Zdůvodní význam svého tolerantního jednání			
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	- Uvede některá svá práva a definuje oprávněné zájmy lidí i lidská práva a svobody a uvede příklady ochrany lidských práv a svobod - U vybraných modelových situací popíše svá práva i práva ostatních lidí - Na příkladech načrtne možnosti uplatnění svých práv, na modelových situacích provede rozbor oprávněných zájmů lidí a diskutuje o jejich respektování - Ve vybraných situacích specifikuje význam ochrany lidských práv a svobod - Oponuje názorům, které směřují k potlačování lidských práv a svobod	Základní lidská práva, práva dítěte, poškozování lidských práv	D - 8. ročník	VDO 2, VMEGS 3
Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	- Pojmenuje co je to právní úkon a jaké může mít důsledky - Napíše příklady smluv upravující občanskoprávní vztahy- osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - Vlastními slovy vyloží obsah jednoduchých právních úkonů a jejich možné důsledky - V modelových situacích používá jednoduché právní úkony a načrtne jejich možné důsledky - Z konkrétních modelových situací vyvodí obecné závěry pro možné důsledky plynoucí z jednoduchých právních úkonů - Obhájí význam jednoduchých právních úkonů	Význam právních vztahů, právní úkony		VDO 2
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	- Vysvětlí co je zákon (ústava), vyhláška - Vysvětlí vybraná právní ustanovení, která se na něj vztahují - Napíše rizika, která s sebou přináší porušování výše uvedených právních ustanovení - Objasní vybraná právní ustanovení, která se na něho vztahují a odhadne rizika spojená s porušením těchto ustanovení - Na modelových situacích načrtne dodržování právních ustanovení a navrhne řešení situace v situaci, kdy byly právní ustanovení porušeny	Právní normy, předpisy, publikování právních norem		VDO 2

Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	- Uvede příklady orgánů právní ochrany a jaká je jejich činnost - Pro danou situaci odhadne úkoly orgánů právní ochrany - Pro danou situaci načrtne možnosti činnosti orgánů právní ochrany občanů - V modelové situací rozliší úkoly orgánů právní ochrany - V dané situaci klasifikuje možné činnosti orgánů právní ochrany občanů - V modelové situaci uvede klady a zápory jednotlivých možných činností orgánů právní ochrany občanů	Orgány právní ochrany občanů – možnosti a formy ochrany		VDO 2
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- Definuje přestupek a trestný čin - Objasní protiprávní jednání – přestupek a trestný čin a uvede jejich příklady - Diskutuje o protiprávním jednání - Specifikuje rozdíl mezi přestupkem a trestným činem	Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost		OSV 11, VDO 4
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčinu i možné důsledky pro život lidstva.	- Objasní vzájemnou propojenost společenských a přírodních faktorů - Na příkladech prokáže souvislosti mezi příčinami a dopady globálních problémů - Zhodnotí riziko globálních problémů v současnosti i budoucnosti pro lidskou společnost - Vyjádří svůj osobní postoj k uvedeným problémům	Globální problémy	Z - 8. ročník D - 8. ročník PŘ - 9. ročník CH - 8. ročník	EV 2, 3, 4
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jejich potírání	- Definuje terorismus a uvádí jeho příklady - Vlastními slovy vyjádří co je to terorismus - Diskutuje o mezinárodním terorismu - Rozezná projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti - Navrhne řešení, jak lze tyto projevy zmírnit, popř. odstranit - Dokáže svůj návrh řešení mezinárodního terorismu obhájit, ale i kriticky přehodnotit	Problémy národností, náboženské, terorismus	Z - 8. ročník D - 7. ročník	MV 2, 4

Předmět: Občanská výchova **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- Definuje a objasní význam slov vlastenectví a nacionalismus - Na příkladech uvede projevy vlastenectví a nacionalismu	Vlastenectví a nacionalismus		MKV 3
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- Vyhledává „tutéž“ informaci ve více zdrojích a porovnává je - Vysvětlí, co je to propaganda, co je to objektivní informace - Vysvětlí funkci reklamy - Popíše základní typy reklam	Druhy médií, vliv médií na život	RV - 7., 9. ročník TV - 9. ročník	MV 1, 2, 5

	- Na příkladech uvede rozdíl mezi informací manipulativní a objektivní - V modelových situacích rozliší manipulativní a objektivní zprávu - Vytvoří vlastní jednoduchou reklamu daného typu - Oponuje manipulativní informaci			
Rzpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- Popíše základní rozdíly mezi rasami, rovněž mezi světovými náboženstvími - Objasní způsoby netolerantního, rasistického, xenofobního a extrémistického jednání - Ve skupině diskutuje o projevech výše uvedených způsobů chování - Na příkladech rozliší sociálně vhodné chování od nepřijatelného - Navrhne pozitivní alternativu k netolerantnímu, rasistickému, xenofobnímu či extrémistickému chování - Zdůvodní důležitost aktivního jednání proti projevům lidské nesnášenlivosti	Tolerance, přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi	D - 9. ročník Z - 8. ročník	OSV 11, MKV 3, 4, 5
Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- Vysvětlí, co znamená hospodárnost, riziko, inflace - Uvede různé způsoby ukládání a investování peněz - Vlastními slovy formuluje pravidlo: „Větší zisk znamená větší riziko“ - Ilustruje důsledky nehospodárného zacházení s penězi	Funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny	D - 9. ročník	OSV 3
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	- Vyjmenuje produkty, které patří k základní nabídce bank - Popíše funkci banky - Vyhledá vhodný bankovní produkt pro danou situaci	Bankovnictví, inflace	M - 7. ročník	VDO 2
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- Vyjmenuje složky příjmů státu - Vyjmenuje hlavní oblasti, do kterých směřují státní výdaje	Rozpočet státu, význam daní, sociální funkce státu	M - 7. ročník	VDO 2
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- Vyjmenuje sféry národního hospodářství - Objasní rozdíl mezi primérem, sekundérem a terciérem - Přiřadí konkrétní ekonomické činnosti k jednotlivým sférám - hospodářství - Uvádí rozdíly mezi sférami NH - Uvádí příklady návaznosti sfér NH	Výroba, obchod, služby		VDO 2
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	- Načrtne graf nabídky a poptávky - Popíše graf nabídky a poptávky - V grafu vysvětlí příklad interakce nabídky a poptávky	Nabídka, poptávka, trh, fungování trhu		VDO 2, VMEGS 3

Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	- Pojmenuje výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - Vlastními slovy vyjádří výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Principy a znaky demokracie, politický pluralismus	D - 6., 9. ročník	VDO2, 4, VMEGS 3
Vyloží smysl voleb do obecních zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- Pojmenuje základní principy voleb do obecních zastupitelstev - Reprodukuje smysl voleb do obecních zastupitelstev i jejich možný vliv na každodenní život občanů	Zastupitelská demokracie – volby, význam a formy	Z - 8. ročník	VDO 3, VMEGS 3
Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	- Definuje důležité právní vztahy – vlastnictví, prac. poměr, manželství - Odhadne důvody pro nezbytnost výše uvedených právních vztahů	Právní normy, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady		VDO 4
Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- Objasní příčiny a vývoj integrace evropských států. - Vysvětlí na příkladu ČR podmínky členství v EU - Uvede příklady uplatnění práv občanů ČR v rámci EU (čtyři svobody) - Navrhne způsoby uplatnění těchto práv	Evropská integrace. EU a ČR.	Z - 8. ročník D - 9. ročník	VMEGS 2, 3
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	- Vyjmenuje významné mezinárodní organizace a společenství - Popíše jejich strukturu, vysvětlí fungování - Uvede příklady činností významných mezinárodních společenství ve světovém dění - Na příkladech z minulosti i současnosti našeho státu demonstruje potřebu začleňování do mezinárodních struktur - Shrne výhody vyplývající z mezinárodní spolupráce	Mezinárodní organizace (NATO, OSN, RE). Ekonomická, politická, vojenská a bezpečnostní spolupráce mezi státy.	Z - 8. ročník D - 9. ročník	VMEGS 3
Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	- Definuje pojem globalizace - Charakterizuje projevy globalizace v ČR a ve světě - Na příkladech rozliší, které projevy konzumního chování jednotlivce je možné považovat z hlediska zdravého životního stylu za nevhodné - Na příkladech ze světového dění i každodenního života v ČR porovná klady a zápory srůstání světa	Globalizace – projevy, klady a zápory. Konzumní společnost.	Z - 8. ročník	MKV 4 VMEGS 3

Vzdělávací oblast: ***Člověk a příroda***

Fyzika

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje podpoře hledání a poznávání faktů a jejich vzájemných souvislosti, vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat fyzikální vlastnosti a procesy, k utváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování. Napomáhá osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie.

Časová dotace

- v 6. a 9. ročníku 1 vyučovací hodina týdně
- v 7. a 8. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- odborná učebna fyziky
- kmenové třídy
- učebna PC

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Multikulturní výchova

MKV 2 - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti

Environmentální výchova

EV 1 - vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinou ekologii)
EV 2 - ovzduší (význam pro život na zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsob šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na životní prostředí)
EV 3 - doprava a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce s využitím měřidel, přístrojů, pracovních listů
- samostatné pozorování
- hry a soutěže

- výklad učiva

Kompetence k učení

- žáci pozorují fyzikální jevy, hovoří o pozorovaném, hodnotí a obhajují závěry pozorování a na základě obecného sdělení vytváří konkrétní úsudky, vyhledávají informace z různých zdrojů a navzájem je porovnávají, řeší úlohy přiměřené svým schopnostem, aplikují naučená pravidla a vzájemně je propojují, vysvětlují teoretické poznatky na příkladech ze života

Kompetence k řešení problémů

- žáci nacházejí a pojmenují problém, hledají podobnosti problému v reálném světě, vyhledávají informace k řešení problému, navrhují způsoby a možnosti řešení, řeší problém na základě logického úsudku a předchozích znalostí, diskutují o správnosti svého řešení, hledají chyby v řešení a způsoby, jak je odstranit, nabyté vědomosti a dovednosti si prakticky ověřují v soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

- žáci vyjadřují své názory k probíraným fyzikálním jevům, pokládají vlastní otázky týkající se jevů, odpoví na návodné, zjišťovací a doplňovací otázky, diskutují se spolužáky, sledují a konstruktivním způsobem kritizují jejich závěry, své názory zdůvodní, naslouchají upřesnění učitele, poznávají nové odborné názvy veličin a jevů a vyjadřují se odborně správně, ovládají audiovizuální a komunikační techniku na uživatelské úrovni

Kompetence sociální a personální

- žáci se společně s učitelem podílejí na tvoření pravidel pro práci ve skupinách, na utváření příjemné atmosféry pro práci, jsou ohleduplní k druhým, respektují jejich názory, přijmou kompromisní postoj, domluví se, poskytují radu nebo pomoc sobě navzájem, spolupracují s ostatními na dosažení výsledků, vysvětlí význam skupinové práce, uvedou klady i zápory práce ve skupině a práce jednotlivce, podpoří názor méně oblíbeného člena skupiny, plní úkoly přiměřené svému věku a schopnostem, zvyšují nároky na sebe, pravidelně se připravují na výuku, plní domácí úkoly, chystají si pomůcky

Kompetence občanské

- žáci zodpovědně přistupují k plnění svých úkolů, dodržují školní řád, vhodnou formou prosazují své názory a tolerují názory druhých, vyhledají a nabídnou pomoc, rozhodují se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožovali a nepoškozovali jiné, uvědomují si důsledky svého chování a jednání, aktivně se podílejí na vytváření zdravého životního prostředí, popíší vlastními slovy vliv člověka na životní prostředí, vysvětlí příčiny jeho zhoršení, získávají a třídí informace týkající se ekologické problematiky
-

Kompetence pracovní

- žáci získávají zručnost při sestavování pokusů a manipulaci s pomůckami, se svěřenými pomůckami zacházejí šetrně, sestaví si osnovu pro svou práci, dodržují pracovní postup, navrhují nové postupy práce, z výsledků své činnosti vyvozují logické závěry, dokončí započatou práci a zhodnotí ji, podílejí se na tvorbě pravidel bezpečnosti v dané situaci a prostředí, poznávají a objevují činnosti, ve kterých by mohli uspět

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Fyzika **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- Rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné a plynné - Rozlišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles - Popíše vlastnosti látek pevných, kapalných a plynných - Vyjmenuje z čeho se skládá atom - Správně používá pojmy: atom, molekula, iont - Popíše aspoň jeden jev, který svědčí o neustálém a neuspořádaném pohybu částic	Stavba látek	CH – 8. ročník	OSV 1 EV 1
Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- Ovládá značky a jednotky základních veličin - Změří délku předmětu vhodným délkovým měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách - Zapíše výsledky měření a přiřadí jednotku - Vzájemně převádí jednotky téže veličiny	Fyzikální veličiny	M – 6., 7. ročník	
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- Změří teplotu vody a vzduchu teploměrem - Z naměřených hodnot určí rozdíl hodnot - Uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty	Měření teploty tělesa	Z – 6. ročník	EV 2 MKV 2
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- Určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem podle vzorce $\rho = m : V$ - Vyhledá hustotu látky v tabulkách, zapíše její velikost a přiřadí jednotku - Vypočítá hustotu různých látek - Vypočítá hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty	Hustota látky	M – 6., 7. ročník	
Změří velikost působící síly	- Pomocí pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly - Změří sílu siloměrem - Vysvětli vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při jednoduchých úlohách	Síla		

Předmět: Fyzika **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso vykonává vzhledem k jinému tělesu	- Rozhodne, zda je těleso vzhledem k jinému tělesu v klidu nebo v pohybu - Určí trajektorii pohybu tělesa a rozliší pohyb přímočarý a křivočarý - Rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	Pohyb tělesa	M – 8.ročník	OSV – 1

Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem	- Ke každému pohybu uvede příklad z praxe - Změří dráhu uraženou tělesem a příslušný čas - Určí rychlost rovnoměrného pohybu podle vztahu v=s:t - Zvolí vhodnou jednotku rychlosti - Vzájemně převádí jednotky rychlosti - Nakreslí graf závislosti dráhy na čase - Z grafu určí rychlost rovnoměrného pohybu - Vypočte průměrnou rychlost z daných údajů		TV – 7. – 9. ročník	
Změří velikost působící síly. Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- Rozeznává jednotlivé druhy sil - Znázorní sílu graficky - Určí výslednici sil působících na těleso v jedné přímce výpočtem i graficky - Rozhodne, zda jsou dvě síly v rovnováze - Pokusně určí těžiště tělesa - Vyhledá těžiště čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kruhu graficky - Rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní či nestabilní - Změří třecí sílu - Porovná třecí síly mezi tělesy - Rozhodne, zda je v dané situaci tření škodlivé anebo užitečné - Navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly - Definuje brzdné síly - Rozlišuje síly třecí a odporové	Síla. Skládání sil.	TV – 7. – 9. ročník PŘ – 7. ročník	OSV – 1
Využívá Newtonovy pohybové zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles přizpůsobení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	- Vyjmenuje Newtonovy pohybové zákony - Vlastními slovy uvede jejich znění - Využívá znalosti pohybových zákonů k řešení jednoduchých příkladů z praxe	Pohybové zákony	PŘ – 6. ročník	
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- Nakreslí a popíše páku - Rozhodne, zda je páka v rovnovážné poloze - Výpočtem nebo pokusem určí sílu nebo moment síly tak, aby byla páka v rovnováze - Uvede příklady užití páky v praxi - Určí podmínku rovnováhy pro kladku pevnou a volnou - Uvede příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody - Předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí - Uvede příklady z praxe - Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí - Navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak	Otáčivé účinky síly	ČZ – 8. ročník	

Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- Předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny je tlak ve všech místech stejný - Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení - Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku - Porovná tlaky v různých hloubkách u téže kapaliny - Porovná tlaky v různých kapalinách ve stejné hloubce - Použije vztah $p=h.\rho.g$ při řešení konkrétních problémů - Vysvětlí význam značek použitých ve vzorci a přiřadí jim správné jednotky	Mechanické vlastnosti kapalin	D – 7. ročník	
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	- Výpočtem určí velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině podle vztahu $Fvz = V.\rho.g$ - Znázorní sílu a výslednici sil působící na těleso ponořené do kapaliny - Porovnáním vztlakové a gravitační síly vysvětlí, zda se těleso potopí v kapalině nebo se bude vznášet nebo bude plovat na hladině - Vysvětlí vznik atmosférického tlaku - Porovná atmosférický tlak v různých výškách - Objasní vliv změn atmosférického tlaku na počasí - Uvede příklady prokazující existenci vztlakové síly v plynu - Uvede příklady jejího praktického využití - Změří tlak v uzavřené nádobě - Rozhodne, zda je v nádobě podtlak nebo přetlak	Archimédův zákon Mechanické vlastnosti plynů	D – 9. ročník	
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku, kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- Určí ve svém okolí, co je zdrojem zvuku - Vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou zvuku je látkové prostředí - Uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, ve kterém se šíří - Vysvětlí vznik ozvěny - Uvede příklady využití těchto poznatků při zařizování divadel a sálů	Zvukové jevy	HV – 7. ročník ČZ – 8. ročník	OSV – 2 EV - 3
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- Porovná zdroje zvuku podle hlasitosti a rozhodne, který je zdraví škodlivý - Pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na 1. zdroji zvuku 2. vzdálenosti od zdroje 3. prostředí, v němž se šíří 4. citlivosti zvukového ústroji - Navrhne možnosti, jak zmenšit škodlivý vliv zvuku na člověka doma, v hlučných provozech, v blízkosti dálnic	Zdroje zvuku		

Předmět: Fyzika **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejích vlastností	- Popíše stavbu atomu - Vysvětlí vznik iontu a molekul - Na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou tělesa el. přitahovat či odpuzovat - Vvysvětlí elektrování těles třením - Pokusem prokáže existenci el. pole v okolí nabitého tělesa - Pokusem převede působení el. pole na tělesa z vodiče a izolantu - Objasní podstatu el. proudu v kovových vodičích a elektrolytech - Vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou proud	Elektrický náboj Elektrické pole Elektrický proud	CH – 8. ročník	
Sestaví správně podle schématu el. obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Změří elektrický proud a napětí	- Rozhodne, zda jsou v daném obvodu splněny podmínky pro vznik proudu a ověří je pokusem - Nakreslí schéma jednoduchého obvodu - Podle schématu obvod sestaví - Změří ampérmetrem proud v obvodu - Změří voltmetrem napětí na určitém spotřebiči (např. žárovce) - Výsledky měření označí správnou značkou a přiřadí vhodnou jednotku.	Zákony elektrického proudu v obvodech	D – 8. ročník	
Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických úloh	- Na základě pokusu vysvětlí změnu proudu v obvodu při změně napětí nebo změně odporu rezistoru - Aplikuje Ohmův zákon při výpočtu proudu, napětí nebo odporu pro kovový vodič - Pokusem určí závislost proudu procházejícího daným spotřebičem na napětí mezi jeho svorkami a výsledek měření vyjádří graficky. - Z grafu závislosti proudu na napětí pro daný rezistor přiřadí napětí proud a naopak, vypočítá odpor rezistoru. - Nakreslí schéma zapojení dvou spotřebičů zapojených za sebou a vedle sebe, změří proud v obvodu a napětí na spotřebičích - Podle schématu sestaví obvod pro sériové a paralelní zapojení spotřebičů - Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními	Ohmův zákon	M – 8. ročník PV – 9. ročník ČZ – 8. ročník	

Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- Ověří existenci magnetického pole magnetu - Na základě pokusu nakreslí tvar indukčních čar magnetického pole - Pokusem vysvětlí, kde jsou póly magnetu a netečné pásmo - Prokáže pokusem existenci mg pole kolem cívky s proudem - Na příkladech z praxe objasní jeho využití (elektromagnet, zvonek, apod.) - Předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a vysvětlí, na čem závisí jeho velikost	Elektromagnetické jevy	D – 8. ročník	
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého; Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- Na základě elektromagnetické indukce objasní vznik střídavého proudu a nakreslí jeho časový průběh - Definuje, co je perioda a frekvence střídavého proudu / napětí/ a vztah mezi nimi - Rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - Nakreslí a popíše funkci transformátoru - Vysvětlí jeho praktické využití - Vysvětlí transformační poměr, uvede příklady transformace dolů a nahoru	Střídavý proud		
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastnosti	- Uvede praktické příklady vedení el. proudu v kovových vodičích, kapalinách a plynech - Objasní mechanismus vedení proudu v kovech, kapalinách a plynech - Definuje pojem polovodič a uvede podmínky, při kterých vede polovodič proud - Nakreslí polovodič typu N a vysvětlí pohyb volných elektronů - Nakreslí polovodič typu P a vysvětlí pohyb děr - Uvede příklady využití polovodičů v praxi	Polovodiče		
Zapojí správně polovodičovou diodu	- Nakreslí a popíše přechod PN a pohyb volných elektronů a děr při propustném a závěrném směru - Nakreslí schéma zapojení diody v propustném a závěrném směru - Zapojí diodu v propustném a závěrném směru - Uvede příklady usměrňujícího účinku polovodičové diody	Polovodiče		

Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- Vyjmenuje ve svém okolí různé zdroje světla - Rozliší zdroj světla a osvětlené těleso - Využívá poznatku o přímočarém šíření světla k objasnění stínu, umístění výtyček do řady atd. - Vyhledá v tabulkách rychlost šíření světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích - Nakreslí a vysvětlí zákon odrazu na rozhraní dvou optických prostředí - Využívá zákona odrazu světla k řešení problémů a úloh - Nakreslí obraz předmětu v rovinném zrcadle a vyjmenuje jeho vlastnosti - Pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které vypuklé - Uvede příklady jejich užití v praxi	Světelné jevy	M – 6. ročník VV – 6. a 7. ročník D – 6. ročník	
Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici nebo od kolmice a využívá této zkušenosti při analýze průchodu světla čočkami	- Nakreslí a popíše zákon lomu ke kolmici a od kolmice - Na příkladech uvede, kdy dochází k lomu ke kolmici a od kolmice - Nakreslí a popíše spojku a rozptylku - Najde pokusně ohnisko spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - Uvede příklady využití čoček v praxi - Předvede pokusem, že sluneční světlo je složeno z barevných světel - Vysvětlí vznik duhy v přírodě	Světelné jevy	INF – 8. ročník ČZ – 8. ročník	

Předmět: Fyzika **Ročník: 9**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Určí v jednoduchých případech práci vykonávanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- Rozhodne, zda se koná práce a které těleso práci koná - Vypočítá prácí, je-li dána síla a dráha, po níž síla působí - Předvede konání práce o velikosti přibližně 1 Joule - Porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem - Ddefinuje výkon z práce a času - Vypočítá výkon z práce a času	Práce, výkon, energie	M – 8. ročník D – 6. ročník	EV – 2
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních úloh a problémů	- Na základě znalostí o práci a výkonu řeší úlohy z praxe - Na příkladech ukáže, že pohybová a polohová energie v gravitačním poli Země se projevuje schopností tělesa konat práci - Porovná pohybovou energii těles na základě jejich rychlostí nebo	Práce, výkon, energie Přeměna energie		

	hmotností - Porovná polohovou energii těles na základě jejich hmotnosti nebo polohy v grav. poli Země - Ze změny polohové energie určí vykonanou práci - Popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu			
Urči v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- Popíše jevy, které dokazují, že se částice látek se neustále pohybují - Objasní pojem vnitřní energie a vysvětlí, jak se tato energie mění s teplotou - Vyjmenuje různé druhy změn vnitřní energie a ke každé změně uvede praktický příklad - Vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek - Vysvětlí její význam v praxi - Ze vztahu $Q=m.c./t_2 - t_1$ / vypočítá teplo přijaté nebo odevzdané tělesem bez změny skupenství - Jednoduchým pokusem předvede a vypočítá teplo přijaté a odevzdané při tepelné výměně - Porovná látky podle jejich tepelné vodivosti a uvede jejich praktické využití - Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a ke každé uvede praktický příklad - V tabulkách najde teploty tání různých látek a rozhodne, v jakém skupenství je látka při určité teplotě - Vysvětlí rozdíl mezi táním krystalické a amorfní látky - Popíše změnu objemu při tání a tuhnutí u ledu a vody a uvede příklady negativních důsledků změny objemu - Objasní jev zvaný anomálie vody a vysvětli jeho význam pro přežití živočichů ve vodě - Najde rozdíly mezi varem a vypařováním - Předpoví, jak se změní teplota varu v závislosti na tlaku a uvede praktické využití tohoto jevu - Navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování a uvede praktické využití tohoto poznatku	Vnitřní energie. Teplo Změny skupenství tání a tuhnutí, vypařování a var Kapalnění, sublimace a desublimace	PŘ – 7. ročník Z – 6. ročník PV – 6. ročník CH – 8. ročník D – 8. ročník INF – 8. ročník	

Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních úloh a problémů	- Ppíše základní stavební částice atomu a složení jádra atomu - Uvede tři základní druhy jaderného záření a jeho vlastnosti - Vysvětlí štěpení atomového jádra - Popíše řetězovou reakci - Objasní její využití v jaderných elektrárnách i nebezpečí jejího zneužití - Vysvětlí, jak je v současné době zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - Popíše možnosti ochrany před jaderným zářením	Jaderná energie	Z – 8., 9. ročník D – 9. ročník	
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- Rozhodne v konkrétních případech, zda je přeměna energie užitečná nebo představuje ztrátu a jak takovou ztrátu můžeme omezit - S využitím fyzikálních poznatků umí nalézt cesty k hospodárnějšímu využití energie v denním životě - Uvede příklady obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie - Posoudí výhody a nevýhody zdrojů energie z hlediska jejich vlivu na životní prostředí - Uvede výhody a nevýhody použití různých druhů elektráren	Energie	CH – 9. ročník PŘ – 9. ročník	EV 3
Objasní / kvalitativně / pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	- Popíše sluneční soustavu - Vysvětlí, která síla způsobuje pohyb planet a jejich měsíců - Vyjmenuje planety podle jejich vzdálenosti od Slunce	Vesmír. Sluneční soustava	Z – 6. ročník INF – 8. ročník	
Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	- Charakterizuje jednotlivé planety - Vyjmenuje základní jednotky užívané v astronomii - Objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik měsíčních fází - Odliší planety od hvězd podle jejich vlastností	Vesmír. Sluneční soustava		

Chemie

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vyučovací předmět chemie se zaměřuje na poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a navzájem se ovlivňují. Nabízí žákům nejen užitečné přírodovědné poznatky a jejich aplikaci v praktickém životě, ale také rozvíjí jejich dovednosti pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty interpretovat. V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o chemických látkách a zásadách bezpečné práce s nimi, včetně dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými chemickými látkami.

Výuka chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání chemických látek, směsí a jejich reakcí využíváním jednoduchých pokusů a řešením problémů zaměřených do praktického života. Žáci získávají dovednosti bezpečné práce s chemikáliemi, učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů, obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení problémů.

Získané poznatky umožňují žákům orientovat se v současném světě, přispívají k rozvíjení odpovědných občanských postojů, k spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi ve vztahu k přírodnímu i společenskému prostředí.

Časová dotace

- v 8. – 9. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna chemie
- učebna PC
- exkurze

Realizace průřezových témat

Environmentální výchova

EV 2 – Základní podmínky života: voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí)
EV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí: zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce (Den Země, biojarmark)
EV 4 – Vztah člověka k prostředí: naše obec (přírodní zdroje, jejich původ a využívání, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, životní styl)

Mediální výchova

MV 1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení: pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – výklad, rozhovor, diskuse, práce s textem, skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, frontální pokusy, soutěže, testy, PC, video
- laboratorní práce

Kompetence k učení

- žáci čtou s porozuměním, samostatně pracují s textem, vyhledávají a třídí informace z různých zdrojů, které zpracovávají a využívají v učení i praktickém životě; pozorují látky a děje, hovoří o pozorovaném, třídí a rozlišují poznatky, vyvozují závěry a domněnky o podstatě a průběhu děje, tyto hodnotí a používají je v dalším učení i praxi; využívají vědomostí z nižších ročníků, z jiných předmětů, z četby a jiných zdrojů včetně praktického života a vytvářejí si komplexní pohled na život; aktivně se zapojují do výuky, vypracovávají referáty k učivu, účastní se soutěží a olympiád

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají informace v různých informačních zdrojích, řeší problémové úlohy, třídí fakta a nalézají vhodná řešení v návaznosti na praktický život; řeší problémové situace samostatně, s pomocí učitele, ve skupině; volí nejlepší způsoby řešení, ověřují správnost řešení praktickými pokusy, osvědčené pokusy aplikují v nových situacích; diskutují o správnosti řešení problémů, vyhledávají a odstraňují chyby v řešení, obhajují a zhodnocují svá řešení a závěry

Kompetence komunikativní

- žáci výstižně vyjadřují své názory k probíranému učivu, popisují průběh experimentu, kladou správné otázky, diskutují s učitelem i spolužáky v rámci norem slušného chování; porovnávají své výsledky pozorování s výsledky spolužáků, naslouchají učiteli i spolužákům, vhodně argumentují a obhajují své závěry; rozumí různým záznamům v učebnici, pracovním sešitě, orientují se v grafech, schématech, periodické soustavě prvků a vybrané záznamy používají při zpracování svých protokolů laboratorních prací; vytvářejí a používají pravidla partnerské komunikace mezi sebou, při komunikaci s učitelem a dalšími osobami

Kompetence sociální a personální

- žáci se spolu s učitelem podílejí na vytváření pravidel pro práci ve skupině, tato pravidla respektují a používají za účelem dosáhnout stanoveného cíle; při práci ve skupině přebírají role, za které jsou zodpovědní, tyto role střídají; pracují v týmu v příjemné atmosféře, respektují názory jiných členů skupiny, jsou připraveni poskytnout radu či pomoc; svým chováním přispívají k rozvíjení sebedůvěry své i ostatních členů skupiny

Kompetence občanské

- žáci posoudí možnosti rozvoje i zneužití chemie; aktivně se podílí na ochraně životního prostředí, používají základní pravidla vedoucí k jeho zlepšení, navrhují opatření předcházení a minimalizace dopadu chemických látek na životní prostředí člověka; využívají poznatky o chemických zbraních a haváriích s únikem nebezpečných látek v praktickém životě, dokáží se chránit před jejich účinky, zodpovědně se rozhodovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka; dokáží poskytnout první pomoc

Kompetence pracovní

- žáci bezpečně používají laboratorní pomůcky i chemikálie, dbají na bezpečnostní pokyny pro používání chemických látek a tím chrání zdraví své, svých spolužáků i životní prostředí; při praktických pokusech uvědoměle dodržují bezpečnostní pravidla stanovená řádem odborné učebny, osvojené vědomosti i dovednosti uplatňují v dalším učení i praktickém životě; optimálně plánují svou

činnost při praktických pokusech, získané poznatky zpracovávají, třídí a vyhodnocují a vytvářejí záznamy o své práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Chemie **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Pracuje bezpečně s vybranými a běžně dostupnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- Uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, přivolá a poskytne první pomoc při úrazu (poleptání, popálení, pořezání) - Rozpozná a popíše varovné značky nebezpečných látek, vysvětlí význam H-vět, P-vět (systém GHS) a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají - Uvede příklady nebezpečných látek a zásady bezpečné práce s nimi	Laboratorní řád odborné učebny chemie, zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky a jejich označení	ČZ - 8. ročník Z - 8. ročník	EV 3
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- Rozliší pojmy látka a těleso - Odliší děj chemický od děje fyzikálního - Na základě pozorování popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - Pozoruje a objasní jednoduchý chemický pokus - Pojmenuje základní laboratorní sklo a chemické pomůcky a vysvětlí jejich použití	Vlastnosti látek Vybavení chemické laboratoře	F- 6. ročník	
Rozlišuje směsi a chemické látky	- Na příkladech popíše směs a její složky - Rozliší stejnorodé roztoky a různorodé směsi - Odliší směs od chemicky čisté látky - Uvede na příkladech směsi známé z každodenního života - Uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi	Směsi Složky směsí Chemická látka a směs Různorodá a stejnorodá směs	PŘ - 9. ročník F - 9. ročník	
Vypočítá složení roztoků, připraví praktický roztok daného složení	- Vysvětlí na příkladu pojmy rozpouštědlo, rozpouštěná látka, složky roztoků, rozpustnost - Vypočítá příklady na složení roztoků, odváží hmotnost látky - Odměří objem kapaliny - Připraví roztok daného složení	Koncentrace roztoků	F - 6. ročník	
Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	- Na příkladech z běžného života vysvětlí vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu na rychlost rozpouštění - Na příkladu objasní pojem zředěný a koncentrovaný roztok - Vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok	Rozpouštění látek	M - 8. ročník M - 6. ročník	
Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- Vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace a krystalizace - Sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci - Popíše jednoduchou destilační aparaturu - Provede jednoduchou krystalizaci - Navrhne a popíše oddělování složek směsí v praktickém životě - Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí	Oddělování složek směsí Usazování, filtrace, krystalizace, destilace		

Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a využití	- Rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě - Zhodnotí význam vody pro život na Zemi - Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - Rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, minerální a uvede příklady jejích výskytů a využití v praktickém životě - Popíše princip výroby pitné vody ve vodárnách - Posoudí možnosti šetření pitnou vodou v domácnosti	Voda Výroba pitné vody ve vodárně Čistota vody	F - 9. ročník PŘ – 6. ročník	EV 2 MV 1
Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- Popíše složení vzduchu - Charakterizuje kyslík jako složku pro hoření látek ve vzduchu - Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů - Vysvětlí pojmy inverze, smog a objasní jejich dopad na zdraví člověka - Objasní pojem skleníkový efekt, uvede jeho příčinu a důsledky - Vysvětlí pojmy ozónová vrstva, ozónová díra a objasní jejich vztah ke zdraví člověka - Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti a navrhne způsoby jejich omezení nebo likvidace	Vzduch Složení vzduchu Čistota ovzduší Voda Čistota vody	PŘ - 9. ročník Z - 6. ročník	EV 2 MV 1
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	- Uvede příklady z praxe dokazující, že látky se skládají z atomů - Popíše stavbu atomu - Vysvětlí pojem molekula - Rozliší atom od molekuly - Vysvětlí vznik iontů z neutrálního atomu - Zapíše vznik iontů z neutrálního atomu schématickým zápisem - Rozliší pojmy kation, anion	Částicové složení látek Molekuly, atomy Ionty	F - 6. ročník	
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	- Používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků - Objasní, co udává protonové číslo - Vyhledá v tabulkách názvy prvků k protonovým číslům a naopak - Ve správných souvislostech používá pojmy prvek, chemická sloučenina, chemická vazba - Rrozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - Z modelu molekuly (a ze vzorce) odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů prvků v molekule)	Chemické prvky Protonové číslo Chemická vazba	F - 6. ročník	
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozliší periody a skupiny, vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi - Rozliší kovy a nekovy, uvede příklady vlastností a použití vybraných kovů, slitin a nekovů - Zhodnotí vliv člověka na ozónovou vrstvu Země	Chemické prvky Periodická soustava prvků Vlastnosti a použití vybraných kovů a nekovů Slitiny	PŘ - 9. ročník F - 8. ročník PV - 6. ročník	EV 2 EV 3

Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozliší periody a skupiny, vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi - Rozliší kovy a nekovy, uvede příklady vlastností a použití vybraných kovů, slitin a nekovů - Zhodnotí vliv člověka na ozónovou vrstvu Země	Chemické prvky Periodická soustava prvků Vlastnosti a použití vybraných kovů a nekovů Slitiny	Z - 8. – 9. ročník D - 6. ročník	EV 2 EV 3
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- Objasní pojmy reaktanty, produkty - Rozliší reaktanty a produkty a určí je správně na konkrétních reakcích - Uvede zákon o zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při zápisu jednoduchých rovnic - Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - Přečte zápis chemické reakce s užitím názvu chemických látek - Pozná chemické slučování, chemický rozklad, chemické nahrazování, neutralizaci a zhodnotí na příkladech využití těchto reakcí pro praktický život	Chemické reakce Zákon o zachování hmotnosti Chemické slučování a chemický rozklad Chemické rovnice Neutralizace	PŘ - 6. ročník	
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí nekyslíkatých kyselin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, halogenidech, sulfidech - Zapíše k názvům vzorce oxidů, halogenidů, sulfidů a naopak - Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, halogenidů, sulfidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí - Určí oxidační číslo atomů v hydroxidech, kyselinách	Oxidy, oxidační číslo Názvosloví oxidů, halogenidů, sulfidů, hydroxidů a kyselin Vlastnosti a použití oxidů, halogenidů, sulfidů, hydroxidů a kyselin	PŘ - 9. ročník	EV 1 EV 3
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí nekyslíkatých kyselin a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- Zapíše z názvů hydroxidů, kyselin vzorec a naopak - Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů a kyselin - Zhodnotí důsledky poleptání hydroxidy a kyselinami a popíše první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - Posoudí vliv vybraných hydroxidů a kyselin na životní prostředí	Oxidy, oxidační číslo Názvosloví oxidů, halogenidů, sulfidů, hydroxidů a kyselin Vlastnosti a použití oxidů, halogenidů, sulfidů, hydroxidů a kyselin	Z - 6., 8. a 9. ročník ČZ - 8. ročník	EV 1 EV 3
Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	- Vysvětlí vznik kyselých dešťů - Zhodnotí jejich vliv na životní prostředí - Uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet	Kyseliny, kyselé deště	Z - 9. ročník	EV 2 EV 3
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoků univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - Orientuje se na stupnici pH - Změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem - Provede neutralizaci zředěných roztoků vybraných kyselin a hydroxidů - Uvede názvy a vzorce reaktantů a produktů při neutralizaci - Zapíše jednoduchou neutralizaci chemickou rovnicí - Posoudí bezpečnost práce při praktickém provádění neutralizace - Na konkrétních příkladech objasní uplatnění neutralizace v praktickém životě	Indikátory, pH Neutralizace		EV 2 EV 3

Předmět: Chemie **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- Zapíše z názvů vybraných solí vzorce a naopak - Rozliší, které látky patří mezi soli - Připraví jednoduchou reakcí sůl - Uvede uplatnění vybraných solí v praxi - Uvede význam solí, které se používají jako hnojiva a posoudí jejich vliv na životní prostředí	Soli Vznik solí Názvosloví solí Příprava solí Průmyslová hnojiva	PŘ - 9. ročník Z - 8. ročník	EV 2 EV 3 EV 4
Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	- Rozliší reaktanty a produkty chemické reakce - Sestaví jednoduchou rovnici - Uvede zákon zachování hmotnosti a využije ho při úpravě jednoduché chemické rovnice - Vysvětlí pojem látkové množství a vhodně ho využívá při čtení chemické rovnice - Vysvětlí pojem molární hmotnost a vyhledá molární hmotnosti prvků v tabulkách - Vypočítá molární hmotnost sloučeniny - Vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Chemické reakce Chemické rovnice Látkové množství, molární hmotnost Výpočty z chemických rovnic	M - 7. ročník M - 6. ročník	
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- Vysvětlí srážkovou teorii - Na praktických příkladech vysvětlí, kterými faktory lze ovlivnit rychlost chemických reakcí a posoudí jejich dopad na konkrétní výroby - Vysvětlí, jak lze regulací rychlostí reakcí předcházet jejich nebezpečnému průběhu	Rychlost chemických reakcí Srážková teorie Faktory ovlivňující rychlost reakcí Katalyzátory, biokatalyzátory	PŘ - 6. ročník	EV 2
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- Na praktických příkladech vysvětlí pojem katalyzátor, biokatalyzátor - Uuvede na příkladech využití katalyzátorů v praktickém životě - Popíše funkci katalyzátoru v automobilech z hlediska čistoty ovzduší	Rychlost chemických reakcí Srážková teorie Faktory ovlivňující rychlost reakcí Katalyzátory, biokatalyzátory	PŘ - 6. ročník	EV 2
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- Vysvětlí pojmy oxidace a redukce - Na konkrétní reakci rozhodne, zdali je redoxní - Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků proti korozi - Jednoduchým pokusem ověří vliv různých činitelů na průběh koroze - Rozliší podstatu galvanického článku a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického využití - Rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a endotermické - Používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti	Redoxní reakce Oxidace a redukce Koroze Galvanický článek Elektrolýza Reakce exotermické a endotermické	PŘ - 6. a 8. ročník	EV 2 EV 3

Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- Rozpozná označení hořlavých látek a uvede zásady bezpečné práce s nimi - Popíše, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo hasičů, poskytne první pomoc při popálení	Hoření Hašení plamene	ČZ - 8. ročník	
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití	- Rozliší nejjednodušší uhlovodíky - Uvede jejich zdroje - Utvoří vzorce - Popíše vlastnosti a použití vybraných uhlovodíků	Uhlovodíky Alkany, alkeny, alkiny, areny Zdroje uhlovodíků (ropa, uhlí, zemní plyn)	PŘ - 9. ročník Z - 8. ročník	EV 2 EV 3
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady průmyslového zpracování ropy	- Vysvětlí pojmy palivo, výhřevnost - Rozliší přírodní a vyrobená paliva - Zhodnotí využívání přírodních a fosilních paliv jako zdroje energie - Vyhledá a popíše použití produktů průmyslového zpracování ropy - Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem	Paliva Zpracování ropy	F - 9. ročník	EV 2 EV 3
Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- Rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku - Na modelech a příkladech vzorců rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu - Zapíše vzorcem základní deriváty uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a využití v praktickém životě - Uvede reaktanty a produkty esterifikace a rozpozná esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	Deriváty uhlovodíků Halogenové deriváty uhlovodíků Alkoholy a fenoly Aldehydy a ketony Karboxylové kyseliny Estery, esterifikace	ČZ - 8. ročník PŘ - 7. ročník	EV 2
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování především bílkovin, tuků, sacharidů	- Orientuje se v reaktantech a produktech fotosyntézy - Rozliší cukry, tuky, bílkoviny a vitamíny	Přírodní látky Sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny Fotosyntéza	PŘ - 6. ročník RV- 6. ročník ČZ - 8. ročník	EV 2 EV 4
Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	- Uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi	Fotosyntéza	PŘ - 6. ročník	EV 2
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	- Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - Hodnotí zdroje těchto látek z hlediska zásad správné výživy	Přírodní látky Sacharidy, tuky, bílkoviny, vitamíny	ČZ - 8. ročník	EV 2 EV 4
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- Uvede příklady prvotních a druhotných surovin - Vysvětlí na příkladech význam nejdůležitějších chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka - Zhodnotí ekonomický i ekologický význam recyklace odpadů	Chemie a společnost chemické výroby	PŘ - 9. ročník Z - 8. ročník JČ - 9. ročník	EV 2 EV 3 EV 4 MV 1

Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejích vlivech na životní prostředí	- Uvede názvy vlastností a použití vybraných plastů a posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody i nevýhody jejich používání - Vysvětlí pojmy pesticidy, insekticidy, detergenty a posoudí jejich vliv na životní prostředí - Uvede příklady základních léčiv a jejich účinek na organismus člověka - Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a jejich dopad na zdraví člověka - Uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim - Uvede příklady odpadu, který znečišťuje životní prostředí	Plasty, syntetická vlákna Pesticidy, detergenty, insekticidy Léčiva a návykové látky Otravné látky Ochrana životního prostředí	PŘ 6. – 9. ročník Z - 8. ročník D - 9. ročník ČZ - 8. ročník PV - 6. ročník	OSV 11 EV 3 EV 4
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- Uvede a zdůvodní zásady bezpečného chování v případě havárie s únikem nebezpečných látek - Zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí nebezpečí s nimi související - Popíše a objasní použití prostředků improvizované ochrany při havárii s únikem nebezpečných látek	Mimořádné události, havárie s únikem nebezpečných látek Zásady chování obyvatelstva při haváriích s únikem nebezpečných látek	Z - 8. ročník	EV 3

Přírodopis

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět přírodopis umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím také užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v běžném životě. Zaměřuje se na poznávání přírody jako celku, jehož jednotlivé části jsou spolu propojeny a navzájem se ovlivňují, a na pochopení významu udržování přírodní rovnováhy pro existenci všech živých organismů včetně člověka. Žáci postupně získávají poznatky o složitosti celého systému, o souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, o závislosti člověka na přírodních zdrojích, o vlivu lidské činnosti na životní prostředí a zpětně o jeho vlivu na lidské zdraví. Při studiu přírody si žáci rozvíjejí dovednosti objektivně pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Důležité je také vytváření kladného vztahu k přírodě a uvědomění si vlivu přírody na citový život člověka.

Časová dotace

- v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodina týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna přírodopisu
- učebna PC
- mimo budovu školy

Realizace průřezových témat

Environmentální výchova

EV 1 - *Ekosystémy* – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek), (ochrana životního prostředí, podmínky pro život na zemi)

EV 2 - *Základní podmínky života* - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

EV 3 - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; průmysl a životní prostředí (vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a

způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
EV 4 - *Vztah člověka k prostředí* - naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, samostatná práce, soutěže, testy, PC, video
- laboratorní práce
- terénní práce

Kompetence k učení

- žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, pracují samostatně i ve skupinách, plánují a organizují vlastní učení a eliminují překážky k učení; vyhledávají a třídí informace z různých informačních zdrojů a na základě jejich pochopení je propojují do souvislostí, získané informace systematicky zpracovávají a efektivně využívají v procesu učení i v praktickém životě; pracují s obecně používanými znaky, symboly a termíny, uvádějí věci do souvislostí, propojují do širších celků poznatky z různých předmětů a vzdělávacích oblastí a vytváří si komplexní pohled na vědy; samostatně pozorují a experimentují, navrhují nové postupy a řešení problémů, získané výsledky porovnávají a vyvozují obecné závěry; samostatně vypracovávají referáty k učivu, zapojují se do soutěží a olympiád

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají vhodné informace k řešení problému v různých informačních zdrojích; třídí a zpracovávají podstatná fakta; nacházejí shodné a odlišné znaky a získané informace využívají k objevování různých variant řešení a podobností v reálném světě; řeší problém samostatně nebo ve spolupráci se spolužáky, učitelem, rodiči; volí nejúčinnější postupy řešení; navrhují vlastní postupy řešení; prakticky ověřují správnost postupu řešení problému a ověřené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací; provádějí zkoušky a experimenty, hledají chyby řešení a postupy k jejich odstranění; diskutují o správnosti postupu řešení problému a dokáží obhájit svůj způsob řešení, činí uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- žáci své názory a myšlenky vyjadřují v logickém sledu, vyjadřují se výstižně; přiměřeně využívají odborné termíny; vyjadřují se kultivovaně v ústním i písemném projevu v rámci obecně uznávaných norem slušného chování**;** naslouchají promluvám jiných lidí, vhodně na ně reagují, aktivně se zapojují do diskusí a konstruktivním způsobem argumentují a kritizují**;** rozumí různým typům textů a záznamů, orientují se v grafech, diagramech a schématech; reagují na běžně užívaná gesta a zvuky**;** využívají informační a komunikační technologie pro účinnou komunikaci, využívají vhodné počítačové programy pro zpracování různých typů materiálů

Kompetence sociální a personální

- žáci se ve spolupráci s učitelem podílejí na stanovování pravidel práce ve skupině, dohodnutá pravidla respektují; spoluvytváří bezpečné klima pro práci skupiny a spolupracují s ostatními na dosažení cíle; správně a vhodně argumentují, naslouchají názorům druhých a respektují je, vyjadřují své názory a postoje

Kompetence občanské

- žáci porovnávají svůj hodnotový žebříček se spolužáky, rozlišují negativní projevy chování, předvídají a uvědomují si důsledky svého chování; aktivně se podílí na vytváření zdravého prostředí a zdravém životním stylu; formulují a dodržují základní pravidla společenského chování, slušně oslovují učitele i sebe navzájem

Kompetence pracovní

- žáci správně a šetrně zacházejí s pracovními pomůckami a materiálem, dodržují pracovní postup a pravidla bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci; používají vhodné pomůcky k ochraně svého zdraví; dodržují termíny pro vyhotovení prací, hodnotí své výsledky podle kritérií; propojují teoretické znalosti s praktickými činnostmi

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Přírodopis **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- Rozliší látky organické a anorganické - Objasní pojem fotosyntéza - Vyjmenuje základní projevy života - Zdůvodní potřebu příjmu potravy a vylučování odpadních látek	Projevy a podmínky života	CH – 8., 9. ročník	
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	- Vyjmenuje organely tvořící buňku - Vysvětlí činnost a význam organel - Srovná buňku rostlinnou, živočišnou a bakteriální a vyhledá rozdílné znaky	Buňka – základní stavební a funkční jednotka		
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	- Vysvětlí rozdíl mezi jednobuněčným organismem, kolonií buněk a mnohobuněčným organismem - Vyjmenuje a uspořádá jednotlivé úrovně uspořádanosti živých soustav - Vlastními slovy definuje pojmy tkáň a pletivo - Uvede příklady orgánů a orgánových soustav	Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy		
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- Vyjmenuje a uspořádá základní taxonomické jednotky - Uvede konkrétní příklady organismů a zařadí je do taxonomického systému - Přiřadí vybrané biologické vědy k jednotlivým oblastem zkoumání	Systémy organismů Biologické vědy		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- Srovná pohlavní a nepohlavní rozmnožování podle počtu rodičovských jedinců, vlastností rodičovského a dceřiného organismu	Projevy života		
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- Porovná znaky virů a bakterií - Uvede příklady virových a bakteriálních onemocnění - Uvede příklady využití bakterií v biotechnologiích, lékařství a v koloběhu látek - Vysvětlí význam sinic pro vznik kyslíkaté atmosféry	Viry Bakterie Sinice	ČZ – 8. ročník CH – 8., 9. ročník	
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- Uvede příklady hub s plodnicemi a roztřídí je na jedlé a jedovaté - Porovná stavbu a způsob výživy buňky hub s buňkou rostlin a živočichů - Pojmenuje hlavní části těla hub s plodnicemi - Podle charakteristických znaků určí typické zástupce hub	Houby	ČZ – 8. ročník	
Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	- Zařadí houby do potravního řetězce - Vysvětlí rozdíl mezi saprofytickými a parazitickými houbami - Uvede příklady a význam symbiózy hub s rostlinami	Houby		EV 2

Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku	- Popíše stavbu těla lišejníků - Vysvětlí pojem symbióza - Zhodnotí význam lišejníku v přírodě	Lišejníky		EV 3, 4
Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- Vyjmenuje a objasní podmínky nezbytné pro život rostlin - Vysvětlí podstatu fotosyntézy	Nižší rostliny - řasy	CH – 8., 9. ročník	
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- Rozliší hlavní druhy rostlin	Nižší rostliny - řasy		
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- Pojmenuje části těla různých skupin živočichů - Pojmenuje hlavní orgány, vysvětlí jejich funkci a přiřadí do orgánové soustavy - Porovná orgány se stejnou funkcí u různých živočichů	Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci	F – 7. ročník	
Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- Rozliší význačné zástupce hlavních živočišných taxonů - Vyjmenuje charakteristické znaky hlavních živočišných taxonů - Popíše stavbu těla a způsob života vybraných zástupců - Vysvětlí význam vybraných zástupců pro člověka	Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci	ČZ – 8. ročník	
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- Rozliší a vysvětlí základní projevy chování u hlavních taxonů - Podle stavby těla a chování odhadne přirozené prostředí živočicha	Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci		
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	- Podle vnější a vnitřní stavby těla rozliší způsoby výživy živočichů - Zařadí vybrané druhy do potravních řetězců - Uvede druhy živočichů nebezpečných člověku - Uvede druhy živočichů prospěšných člověku	Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci		
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé sféry Země - Vysvětlí základní rozdíly mezi živou a neživou přírodou - Popíše stavbu Země - Aktivně se zapojí do diskuse o názorech na vznik Země a vesmíru	Planeta Země Vznik života na Zemi	Z – 6. ročník	EV 2
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- Vysvětlí pojmy symbióza, predace, parazitismus	Vztahy mezi organismy		
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- Vysvětlí vliv biotických a abiotických podmínek na život organismů - Definuje ekosystém a uvede konkrétní příklady	Společenstva organismů Ekosystémy		EV 1, 2
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- Rozliší potravní řetězec a potravní pyramidu - Uvede příklady jednotlivých typů potravních řetězců a vysvětlí jejich obecné zákonitosti	Vztahy mezi organismy		EV 1

Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- Zhodnotí vliv antropogenních změn prostředí na život organismů	Lišejníky	CH – 9. ročník	EV 3, 4
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- Rozliší pozorování a experiment - Správně mikroskopuje - Používá vhodné pracovní pomůcky k pozorování a experimentu - Zhotoví mikroskopický preparát	Metody zkoumání přírody Laboratorní práce	F – 8. ročník	
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- Dodržuje řád učebny a pravidla bezpečné práce - Vyjmenuje zásady chování v přírodě	Řád učebny, pravidla bezpečné práce Metody zkoumání přírody		

Předmět: Přírodopis **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	- Vlastními slovy definuje pojmy tkáň a pletivo - Uvede příklady orgánů a orgánových soustav - Charakterizuje činnost jednotlivých orgánových soustav	Strunatci Vyšší rostliny		
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- Vyjmenuje a uspořádá základní taxonomické jednotky - Uvede konkrétní příklady organismů a zařadí je do taxonomického systému	Strunatci Vyšší rostliny		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- Srovná pohlavní a nepohlavní rozmnožování podle počtu rodičovských jedinců, vlastností rodičovského a dceřiného organismu	Rozmnožování rostlin		
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- Na příkladech předložených rostlin rozliší a pojmenuje jednotlivé rostlinné orgány - Rozliší význam konkrétních pletiv pro funkci orgánu - Vyjmenuje a vysvětlí funkci organel rostlinné buňky - Rozliší tělo nižších rostlin (stélku) od těla vyšších rostlin	Přechod rostlin na souš Orgány rostlin		
Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahu v rostlině jako celku	- Pojmenuje a popíše vnější a vnitřní stavbu rostlinných orgánů - Uvede hlavní funkce jednotlivých rostlinných orgánů a jejich přeměny - Vysvětlí funkci jednotlivých částí generativních orgánů rostlin v procesu rozmnožování	Orgány rostlin		

Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- Vyjmenuje a objasní podmínky nezbytné pro život rostlin - Vysvětlí podstatu fotosyntézy - Srovná fotosyntézu a dýchání - Uvede rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním u rostlin - Uvede možnosti rozmnožování u hospodářsky významných zástupců	Přechod rostlin na souš Orgány rostlin Opylování a oplození Semena a plody Rozmnožování rostlin	CH – 8. a 9. ročník	EV 1, 2
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- Podle charakteristických znaků zařadí vybrané druhy do základních systematických skupin - S využitím atlasů a klíčů určí vybrané zástupce - Rozliší hlavní druhy rostlin	Mechorosty Kapraďorosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny		
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- Porovná vzhled rostlin z různých prostředí - Vysvětlí rozdíly ve vzhledu a stavbě orgánů podle podmínek prostředí	Rostlinná společenstva	Z – 6. – 9. ročník	EV 1, 2
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- Pojmenuje části těla různých skupin živočichů - Pojmenuje hlavní orgány, vysvětlí jejich funkci a přiřadí do orgánové soustavy - Porovná orgány se stejnou funkcí u různých živočichů	Pláštěnci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci		
Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- Rozliší význačné zástupce hlavních živočišných taxonů - Vyjmenuje charakteristické znaky hlavních živočišných taxonů - S využitím atlasů, klíčů a jiné odborné literatury určí vybrané zástupce - Popíše stavbu těla a způsob života vybraných zástupců - Vysvětlí význam vybraných zástupců pro člověka	Pláštěnci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci		
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- Rozliší a vysvětlí základní projevy chování u hlavních taxonů - Vyjmenuje základní druhy chování - rozliší chování přirozené od stresového - podle stavby těla a chování odhadne přirozené prostředí živočicha	Pláštěnci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci	F – 7., 9. ročník	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	- Zařadí vybrané druhy do potravních řetězců - Vysvětlí význam domestikace a hospodářského chovu - Uvede druhy živočichů nebezpečných člověku - Uvede druhy živočichů prospěšných člověku	Pláštěnci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci		EV 1, 2
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- Vyjmenuje a charakterizuje rybí pásma - Objasní výskyt živočichů s vazbou na jiné organismy a podmínky prostředí	Rybí pásma Ptačí společenstva	CH – 8. ročník F – 7. ročník	EV 1
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- Rozliší a charakterizuje základní ekologické kategorie a uvede konkrétní příklady - Vysvětlí vliv biotických a abiotických podmínek na život organismů	Rybí pásma Sladkovodní a mořské ryby Ptačí společenstva	Z – 8. ročník	EV 1, 2

Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- Zhodnotí význam vybraných organismů v přírodě	Ryby, obojživelníci, ptáci		EV 1, 2
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- Objasní vliv zemědělství na velikost populací dravých ptáků - Objasní vliv znečišťování vod na výskyt druhů vodních obratlovců	Ryby, obojživelníci, ptáci	Z – 8. ročník CH – 9. ročník	EV 3, 4
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- Rozliší pozorování a experiment - Používá vhodné pracovní pomůcky k pozorování a experimentu	Laboratorní práce		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- Dodržuje řád učebny a pravidla bezpečné práce	Řád učebny, pravidla bezpečné práce		

Předmět: Přírodopis **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	- Uvede příklady orgánů a orgánových soustav - Charakterizuje činnost jednotlivých orgánových soustav	Vnitřní stavba těla savců		
Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- Vyjmenuje a uspořádá základní taxonomické jednotky - Uvede konkrétní příklady organismů a zařadí je do taxonomického systému	Znaky savců, přehled hlavních skupin savců, jednotlivé řády taxonomické třídy Savci		
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- Uvede příklady využití genetických metod z praktického života - Porovná morfologické znaky různých organismů z hlediska přizpůsobení prostředí	Znaky savců Vývoj savců Domestikace		
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- Pojmenuje části těla různých skupin živočichů - Pojmenuje hlavní orgány, vysvětlí jejich funkci a přiřadí do orgánové soustavy - Porovná orgány se stejnou funkcí u různých živočichů	Vnitřní stavba těla savců Vejcorodí Vačnatci Placentálové		
Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- Rozliší význačné zástupce hlavních živočišných taxonů - Vyjmenuje charakteristické znaky hlavních živočišných taxonů - Popíše stavbu těla a způsob života vybraných zástupců - Vysvětlí význam vybraných zástupců pro člověka	Jednotlivé řády taxonomické třídy Savci		
Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- Rozliší a vysvětlí základní projevy chování u hlavních taxonů - Vyjmenuje základní druhy chování - Rozliší chování vrozené od získaného - Podle stavby těla a chování odhadne přirozené prostředí živočicha	Etologie Jednotlivé řády taxonomické třídy Savci		

Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	- Vysvětlí význam domestikace a hospodářského chovu - Uvede druhy živočichů nebezpečných člověku - Uvede druhy živočichů prospěšných člověku - Uvede zásady chování při styku se zvířaty	Domestikace Kopytníci Šelmy		EV 2
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- Vyjmenuje a charakterizuje druhy biomů - Ukáže biomy na mapě - Přiřadí typické savce jednotlivým biomům	Savci biomů světa	Z – 6. – 9. ročník	EV 1, 2
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- Uvede příklady jednotlivých typů potravních řetězců a vysvětlí jejich obecné zákonitosti - Zhodnotí význam vybraných organismů v přírodě	Hlodavci Kopytníci Šelmy		EV 2
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- Na konkrétních příkladech vysvětlí vliv činnosti člověka na různé druhy savců	Kopytníci Šelmy Primáti Hlodavci	CH – 9. ročník	EV 3
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- Rozliší pozorování a experiment - Používá vhodné pracovní pomůcky k pozorování a experimentu	Laboratorní práce		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- Dodržuje řád učebny a pravidla bezpečné práce	Řád učebny, pravidla bezpečné práce		

Předmět: Přírodopis **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	- Vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé sféry Země - Vysvětlí základní rozdíly mezi živou a neživou přírodou - Popíše stavbu Země - Aktivně se zapojí do diskuse o názorech na vznik Země a vesmíru	Země jako geologické těleso Stavba Země Vznik vesmíru a Země Atmosféra Hydrosféra	Z – 6. ročník	
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- Rozdělí nerosty podle charakteristických vlastností - S využitím určovacích pomůcek určí charakteristické vlastnosti a druhy vybraných nerostů a hornin - Vysvětlí způsoby vzniku hornin	Mineralogie – vlastnosti a přehled minerálů, magmatické horniny, sedimentární horniny, metamorfované horniny	F – 6. ročník CH – 8., 9. ročník Z – 9. ročník	
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- Vysvětlí pojem eroze a rozliší jednotlivé druhy a příčiny eroze - Vysvětlí podstatu zemětřesení a sopečné činnosti - Schematicky zakreslí a popíše koloběh vody a hornin - Objasní příčiny změn zemského povrchu	Magma a sopečná činnost, tektonické pochody, zemětřesení, zvětrávání a eroze, látkové toky	Z – 6., 9. ročník CH – 8. ročník F – 6., 9. ročník	EV 1, 2
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	- Vyjmenuje hlavní typy půd a význam pro hospodářské využití člověka - Vysvětlí působení půdotvorných činitelů na vznik půd	Půdy a pedosféra Zvětrávání a eroze	Z – 6., 9. ročník	EV 1, 2

Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	- Vyjmenuje a seřadí geologická období - Přiřadí geologickým obdobím charakteristické organismy	Geologická období, paleontologie, vývoj života, geologická stavba a vývoj ČR	Z – 9. ročník	
Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	- Objasní příčiny skleníkového efektu a ozonové díry - Rozliší a uvede příklady ekologické katastrofy a globálního problému lidstva	Přírodní katastrofy Přírodní zdroje a hospodaření s nimi Surovinová základna ČR	Z – 8. ročník CH – 8., 9. ročník F – 9. ročník	EV 2, 3, 4
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- Uvede příklady kladného i záporného vlivu člověka na přírodu - Vysvětlí podstatu trvale udržitelného rozvoje	Přírodní zdroje a hospodaření s nimi Vliv těžby nerostných surovin na krajinu a životní prostředí	CH – 8. ročník F – 9. ročník OV – 8. ročník	EV 3, 4
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	- Rozliší pozorování a experiment - Používá vhodné pracovní pomůcky k pozorování a experimentu	Mineralogie a petrologie – přehled minerálů a hornin Laboratorní práce		
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- Dodržuje řád učebny a pravidla bezpečné práce	Řád učebny, pravidla bezpečné práce		

Zeměpis

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje je se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, místní oblasti a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva. Umožňuje také uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu životního prostředí na Zemi. Zabývá se vztahem lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Časová dotace

- v 6., 7., 9. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně
- v 8. ročníku , 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna zeměpisu
- učebna PC
- mimo budovu školy (planetárium, výuka v okolí školy, zeměpisné exkurze)

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1- rozvoj schopností poznávání (Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)

Výchova demokratického občana

VDO 2 – občan, občanská společnost a stát (příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
VDO 3 – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie, základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka), význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá - Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
VMEGS 2 – Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
VMEGS 3 – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Multikulturní výchova

MKV 1 – Kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
MKV 2 – Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplívající z jejich rozdílnosti)
MKV 3 – Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti
MKV4 – Multikulturita – multikulturita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti;
MKV 5 – Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám

Environmentální výchova

EV 1 – Ekosystémy – les; pole; vodní zdroje; moře; tropický deštný les; lidské sídlo – město, vesnice; kulturní krajina
EV 2 – Základní podmínky života – voda; ovzduší; půda; nové funkce zemědělství v krajině; ekosystémy – biodiverzita; energie; přírodní zdroje;
EV 3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí; odpady a hospodářství s odpady; ochrana přírody a kulturních památek; změny v krajině; dlouhodobé programy a akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
EV4 – Vztah člověka k prostředí - naše obec; náš životní styl; aktuální ekologický problém; prostředí a zdraví; nerovnoměrnost života na Zemi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- Formy práce: frontální výuka s použitím tradičních zeměpisných pomůcek, skupinová práce, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video, schematické nákresy krajiny na balicí papír, terénní výuka: zeměpisná cvičení a pozorování v terénu, komplexní exkurze
- Pomůcky pro výuku zeměpisu: glóbus, školní atlasy, mapy, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, statistiky, fotografie, dalekohled, video,počítačové prezentace, internet, modely planet, kompas, buzola, jízdní řád, turistický průvodce, katalogy cestovních kanceláří, zeměpisné grafy a tabulky, teploměr
- Metody výuky: rozhovor, reprodukce textu, vyprávění, demonstrace, diskuze, debata, procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a přiměřená analýza informací, pokus a pozorování, besedy, imitace a simulace přírodních jevů a procesů

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích (na internetu, v rozhlase, televizi, v odborných encyklopediích a časopisech), vytvářejí si ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím

Kompetence k řešení problémů

- žáci si ověřují úkoly praktickou činností, kladou otázky s geografickou tématikou a řeší problémy s tím související; řeší problémy na úrovni svých znalostí, ověřují správnost řešení problémů,

odpovídají na geografické otázky; žáci pojmenovávají podstatné regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, diskutují o problémech a hledají vhodné podmínky k jejich řešení;

Kompetence komunikativní

- žáci formulují hypotézy, pojmenovávají problémy a dokážou vyjádřit svůj názor; využívají dostupné informační a komunikační prostředky a vytvářejí si vlastní názory; žáci se učí výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích;

Kompetence sociální a personální

- žáci přijímají svou roli a ztotožňují se s ní, spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých; přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých; učí se sebekritice a chápou potřebu efektivní spolupráce

Kompetence občanské

- žáci se zajímají o prostředí v němž žijí, oceňují krásu přírody a historických a kulturních objektů, pociťují občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace, chápou význam přírodních a společenských hodnot

Kompetence pracovní

- žáci si plánují svou práci, vykonávají ji v logickém sledu, informace o sobě využije při zodpovědné volbě povolání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Zeměpis **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- Používá s porozuměním základní geografické pojmy - Vyhledává geografické informace z různých zdrojů dat - Dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat	Informační a dokumentační zdroje v geografii		OSV 1
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- Používá s porozuměním základní pojmy: glóbus, mapa, plán, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, vrstevnice, - Dokáže třídit mapy podle měřítka - Určí na mapě poledníky, rovnoběžky, - Vysvětlí pojmy: zeměpisná síť, místní poledník, hlavní poledník, rovník, obratníky, polární kruhy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka, zeměpisná poloha	Základy geografické a topografické kartografie	M – 7. ročník D – 6. ročník	OSV 1
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	- Používá glóbus k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů, světadílů a určování základních tvarů zemského povrchu podle horizontální a vertikální členitosti - Orientuje plány a mapy vzhledem k zeměpisným stranám	Aplikace kartografických a topografických znalostí	M – 7. ročník D – 6. ročník	
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- Připraví a načrtne osobní (mentální) myšlenkovou mapu - Používá myšlenková schémata a mapy k uspořádání informací o lidech, místech a životním prostředí v prostorových souvislostech	Myšlenkové (mentální) mapy		
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	- Používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, Mléčná dráha, hvězda, souhvězdí, Slunce, sluneční soustava, planeta, meteorická tělesa, kometa - Nakreslí Zemi a popíše tvar, velikost a pohyby Země - Vysvětlí pojem světový čas (časová pásma, datová hranice, smluvený čas)	Planeta Země Země ve vesmíru Měsíc – přirozená družice Země	F – 9. ročník	

Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	- Určí a popíše tvar Země s pomocí glóbusu - Předvede otáčení Země kolem své osy s pomocí glóbusu - Určí délku jednoho otočení Země kolem osy a Země kolem Slunce - Zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí - Vysvětlí pojmy zemská osa, severní pól, jižní pól, naznačí sklon zemské osy na glóbusu, vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi - Posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech na Zemi	Země ve vesmíru Pohyby Země Roční období	F – 9. ročník	
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	- Popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na glóbusu oceány, kontinenty a světadíly - Rozliší a popíše rozmanité pevninské tvary zemského povrchu podle horizontální a výškové členitosti v terénu - Rozlišuje mezi přírodní sférou, společenskou a hospodářskou sférou krajiny - Vysvětlí pojmy: litosféra, atmosféra, pedosféra, hydrosféra a biosféry - Uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlin a živočichů v jednotlivých podnebných pásech - Popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v jednotlivých biomech	Přírodní obraz Země Stavba zemského tělesa Vnitřní přírodní síly činnost Čas na Zemi Litosféra Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra Biomy Země	PŘ– 9. ročník AJ – 6., 9. ročník	EV 2
Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- Zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí - Zhodnotí na příkladech příčiny a důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními přírodními silami na přírodu a na život lidí - Popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů - Objasní protikladné působení vnitřních přírodních sil a vnějších přírodních činitelů na utváření zemského povrchu	Planeta Země Přírodní katastrofy Pedosféra Eroze Přírodní katastrofy Planeta Země Krajina		
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- Určuje světové strany na mapě a v terénu - Znázorní v mapách zeměpisnou síť	Praktická topografie při pohybu v terénu		
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	- Orientuje se podle význačných objektů v krajině - Odhaduje vzdálenosti v terénu na základě určitých zásad a postupů - Orientuje v terénu mapy, čte s porozuměním pochodové a turistické značky a vysvětlivky v mapě - Pracuje s turistickými mapami - Pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny	Praktická topografie při pohybu v terénu		
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- Aplikuje při cvičeních v terénu a při zeměpisných exkurzích v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v terénu, reaguje na modelové situace navozující nebezpečí ve volné přírodě a nebezpečí živelných pohrom	Praktická topografie při pohybu v terénu		

Předmět: Zeměpis **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- Objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán - Popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na glóbu a na mapě světa oceány, kontinenty a světadíly	Rozloha a členitost světového oceánu		
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- Vyhledá v mapách s pomocí rejstříku školního atlasu světa vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy - Vyhledá na glóbu a v mapách Atlantský oceán, Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán, určí jejich geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k sousedním oceánům, ke kontinentům a k zemským polokoulím) - Vyhledá na glóbu a na mapách světadíly (Antarktidu, Afriku, Ameriku, Asii, Austrálii, Evropu) a určí jejich geografickou polohu - Přibližně vymezí polohu světadílů v zeměpisné síti a polohu k zemským polokoulím a k podnebným pásům	Oceány - Atlantský oceán, Tichý oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán Světadíly - Afriky, Ameriky, Asie, Austrálie, Antarktida a Evropa	D – 7. – 9. ročník	OSV 1 EV 1
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- Popíše zásadní společné znaky a odlišnosti polárních oblastí – Arktidy a Antarktidy - Vysvětlí vliv zeměpisné polohy polárních oblastí na podnebí - Vysvětlí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy a pro životní prostředí na Zemi - Určí název, nadmořskou výšku a vyhledá v obecně zeměpisné mapě (Afriky, Ameriky, Asie, Austrálie) nejvyšší horský masiv - Porovná severní, východní, jižní a západní část světadílů podle převládajících tvarů povrchu - Uurčí geografickou polohu světadílů z hlediska polohy v podnebných pásech - Porovná podnebí v jednotlivých částech světadílů podle teploty a množství srážek, určí jednotlivá podnebná pásma - Vyhledá v mapách hlavní toky (Afriky, Ameriky, Asie, Austrálie), určí bezodtokové oblasti - Vyhledá v mapách nejvýznamnější jezera a vodopády světadílů - Objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva a částečně i půd na podnebí v jednotlivých světadílech - Pojmenuje, vyhledá a srovnává v mapách šířková a výškové stupně: tropické deštné lesy, savany, stepi, pouště a polopouště, subtropické lesy a křoviny - Rozlišuje přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití - Znázorní historii plaveb evropských objevitelů k pobřeží Afriky,	Arktida a Antarktida Afriky, Ameriky, Asie, Austrálie, Antarktida a – poloha; povrch; podnebí a vodstvo Afriky, Ameriky, Asie, Austrálie, Antarktida a obyvatelstvo; hospodářství; regiony	D – 6. – 9. ročník	EV 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4

	Ameriky, Asie a Austrálie - Vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zalidněné oblasti jednotlivých světadílů - Posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění - Určí a vymezí v mapách zeměpisné oblasti Afriky, Ameriky, Asie a Austrálie - Porovná zeměpisné oblasti podle zastoupení lidských ras - Pojmenuje příklady plodin pěstovaných v jednotlivých oblastech světa, uvede jejich význam pro vývoz a výživu obyvatelstva a určí v mapách oblasti jejich pěstování - Pojmenuje hlavní nerostné suroviny těžené v jednotlivých oblastech světadílů, uvede jejich význam pro hospodářství a určí v mapách lokality jejich těžby - Vyhledá v mapách nejvýznamnější města a střediska cestovního ruchu Afriky, Ameriky, Asie a Austrálie - Vyhledá v mapách vybrané státy (Afriky, Ameriky, Asie a Austrálie) a jejich hlavní města			
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- Popíše a lokalizuje rozmístění původních kultur - Posoudí příčiny nerovnoměrnosti v rozmístění obyvatelstva - Lokalizuje v mapách rozmístění lidských ras, etnických a jazykových skupin - Určí státy s nejvyšším počtem obyvatelstva - Pojmenuje hlavní náboženství (Afriky, Ameriky, Asie a Austrálie), posoudí jejich vliv na způsob života obyvatel a vymezí oblasti s jejich rozšířením	Přírodní, společenské, politické, hospodářské a Environmentální problémy	D – 9. ročník	EV 1, 2, 3

Předmět: Zeměpis **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- Vyhledá v mapách hlavní evropské toky a pohoří - Pojmenuje, vyhledá a srovnává v mapách šířková a výškové stupně - Rozlišuje přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití - Určí evropské státy a národy s nejvyšším počtem obyvatelstva - Posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva - Pojmenuje příklady plodin pěstovaných v jednotlivých oblastech Evropy, uvede jejich význam pro vývoz - Vyhledá v mapách příslušnou geografickou oblast Evropy, vymezí její geografickou polohu v zeměpisné síti a polohu vůči	Evropa – rozloha, poloha, hranice a členitost Podnebí Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Zemědělství Průmysl Sídla Regiony Evropy Severní, jižní, východní, západní a	PŘ – 6., 7. ročník NJ – 6. –9. ročník AJ – 8. ročník D – 6. – 8. ročník	VMEGS 1, 2, 3 EV 1, 2, 3, 4

	ostatním oblastem - Vyhledá na politické mapě Evropy velké zeměpisné oblasti (regiony), vybrané státy a vybraná hlavní a velká města - Určí a vyhledá v mapách státy Evropské unie a státy, které se o vstup do Evropské unie ucházejí - Určí a vyhledá v mapách evropské členské státy Severoatlantické aliance	střední Evropa		
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- Pojmenuje a vyhledá v mapách lokality tradičních a aktuálních ozbrojených konfliktů ve světě a vysvětlí příčinytěchto konfliktů - Zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů, uvede konkrétní příklady postupů - Uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení - Uvádí příklady přežívajících totalitních režimů ve světě, základní znaky a rozdíly mezi totalitním a demokratickým vládnoucím systémem - Rozlišuje mezi unitárním a federativním státem a uvede příklady - Pojmenuje kritéria pro posuzování vyspělosti států světa a rozděluje podle těchto kritérií vybrané státy - Uvádí příklady rozdělení státu na menší územně správní celky	Politická mapa světa	OV – 7. ročník	VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 VDO 1, 2, 3, 4
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	- Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - Vysvětlí základní demografické pojmy - Pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa - Argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím - Zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin - Objasní pojmy světová náboženství, monoteismus, polyteismus	Obyvatelstvo	D – 8. ročník OV – 8., 9. ročník	MKV 1, 2, 3, 4, 5
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	- Rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady z místního regionu - Zhodnotí polohu měst vůči jiným městům a důležitým prvkům v krajině - Uvádí konkrétní příklady systémů měst v podobě aglomerace a konurbace - Vvysvětlí pojem míra urbanizace - Zdůvodní výhody a nevýhody života ve městě	Sídla		
Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- Vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím vyspělých států a ekonomikou málo rozvinutých států - Uuvádí a hodnotí kritéria pro porovnání hospodářské a společenské vyspělosti zemí (HDP, podíl služeb, skladba infrastruktury) - Vysvětlí pojmy prvovýroba, druhovýroba, služby a uvede konkrétní příklady - Vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa, určí jejich specializaci	Hospodářství Zemědělství Průmysl	CH – 8. ročník D – 6., 8., 9. ročník	EV 3, 4

	- Uvádí příklady cizích plodin, které v Evropě zdomácněly díky zámořským objevům - Zhodnotí význam chovu hospodářských zvířat v různých částech světa - Uvádí příklady lovených sladkovodních a mořských ryb a jiných živočichů - Uvádí faktory, které omezují a ohrožují rybolov - Rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití			
Porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- Objasní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů a energií ve světě a posoudí nebezpečí nedostatku přírodních zdrojů	Hospodářství	F – 9. ročník	EV 3
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	- Uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací, jejich cíle a členské státy - Vzájemně srovnává státy světa podle fyzickogeografických kritérií a podle společenských a hospodářských kritéií	Mezinárodní organizace		VMEGS 3
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- Pojmenuje a vyhledá v mapách lokality ozbrojených konfliktů ve světě - Objasní obecné příčiny ozbrojených konfliktů - Zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů - Zdůvodní vznik velkého množství nových nezávislých států po roce 1990 - Srovná současnou politickou mapu světa s mapami starými 15 a více let	Ohniska neklidu v současném světě Nové státy na mapě světa	OV – 8. ročník D – 9. ročník	VMEGS 2
Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- Používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu (pevniny, oceány, moře), ve vztahu k přírodě a ve vztahu k lidské společnosti - Rozlišuje krajiny jako různě velké části pevniny s určitými znaky - Rozlišuje vzhled a znaky přírodních krajin a kulturních krajin	Krajina	OV – 6., 8. ročník	EV 1, 2
Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	- Uvádí a rozlišuje na konkrétních příkladech základní složky a prvky krajiny: přírodní krajinné složky a prvky; ekosystémy, biomy - Posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady	Krajina		EV 1, 4

Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- Uvede příklady poškozování složek krajiny ve světovém, kontinentálním a lokálním měřítku i poškozování životního prostředí podle jednotlivých aktivit v hospodářských sektorech a odvětvích - Uvede příčiny a následky globálního poškozování životního prostředí - Zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti - Vyjádří svými slovy, co každý občan může udělat pro zlepšení a rozvoj životního prostředí	Životní prostředí Globální problémy	D – 9. ročník	EV 3, 4

Předmět: Zeměpis **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry,přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	- Určí geografickou polohu a rozlohu České republiky - Rozliší typy a průběh státní hranice se sousedními státy - Popíše a určí na fyzické mapě hlavní horopisné celky České republiky - Pojmenuje hlavní činitele, ovlivňující podnebí České republiky - Zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti České republiky - Zařadí území České republiky k úmoří evropských moří - Pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je v mapách - uvede příčiny povodňových situací a pojmenuje činnosti a postupy, jak se chovat v průběhu povodní - Pojmenuje hlavní půdní typy na území České republiky, uvede jejich rozmístění - Popíše základní přírodní ekosystémy na území České republiky, uvádí příklady zástupců rostlin a živočichů v nich - Rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v České republice, uvádí jejich příklady - Určí na mapě hlavní sídla v České republice - Člení hospodářství do jednotlivých sektorů (primér,sekundér, terciér, kvartér) a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti obyvatelstva - Rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru (rudy, nerudy, paliva) a využití - Vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby paliv v České republice - Objasní pojmy obnovitelné a neobnovitelné zdroje	Česká republika Poloha a rozloha Geologie ČR Geomorfologie ČR Podnebí a počasí Vodstvo Půdy Rozmístění rostlinstva a živočišstva Ochrana přírody a životního prostředí Obyvatelstvo Sídla Přírodní zdroje, nerostné suroviny, paliva Průmysl Zemědělství, Doprava Cestovní ruch Zahraniční obchod, služby obyvatelstvu	D – 7. ročník OV – 8. ročník F – 9. ročník PŘ – 9. ročník	VMEGS 1, 3 EV 1, 3

	- Zařazuje chemický průmysl a průmysl stavebních hmot do základního systému odvětvového členění průmyslové výroby - Uvádí příklady univerzálního použití ropy - Zhodnotí zdravotní rizika spjatá s případným únikem látek z chemických a stavebních závodů - Uvádí konkrétní příklady oborů zpracovatelského průmyslu - Ukáže na mapě hlavní zemědělské oblasti České republiky a vyjmenuje hlavní plodiny pěstované v oblastech - Posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí - Člení cestovní ruch podle jeho tematického zaměření - Vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v České republice, uvádí příklady konkrétních lokalit - Pojmenuje, popíše a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a památek zapsaných v seznamu kulturního dědictví UNESCO - Pojmenuje hlavní exportní a importované druhy zboží v České republice			
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- Rozlišuje základní správní kategorie v územním členění České republiky - Objasní rozdíly mezi kulturním regionem a historickou oblastí - Srovnává jednotlivé regiony České republiky podle vybraných kritérií: z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářství, životní úrovně, kvality životního prostředí, možností dalšího rozvoje	Kraje České republiky		
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- Pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika, vysvětlí jejich zaměření	Regiony České republiky		VDO 2, 3
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- Určí geografickou polohu místního regionu (polohu v zeměpisné síti a polohu vzhledem k Evropě, k mořím a sousedním státům), posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářskou, geopolitickou)	Místní region		VDO 2, 3
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	- Hodnotí na základě dostupných a osvojených znalostí postavení (význam) místní oblasti v rámci státu a vzhledem k sousedním regiónům, posuzuje přednosti, příležitosti, bariéry a rizika v dalším rozvoji místní oblasti - Hodnotí proces urbanizace v místním regiónu	Místní region		VDO 2, 3

Vzdělávací oblast: ***Umění a kultura***

Hudební výchova pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Vede prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby, ke zpěvu a k rozvoji hudebních schopností, jež se projevují hudebními dovednostmi.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně-pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance, gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žáci poznávají hudbu různých žánrů, stylů, učí se analyzovat a interpretovat.

Časová dotace

- v 1. – 2. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně
- v 3. – 5. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- odborná učebna hudební výchovy
- sálek školy

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
OSV 5 – cvičení pro rozvoj kreativity
OSV 8 – řeč zvuků a slov, aktivní naslouchání

Výchova demokratického občana

VDO 2 – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – zvyky a tradice národů Evropy
VMEGS 2 – naše vlast, státní symboly

Multikulturní výchova

MKV 2 – uplatňování principů slušného chování, tolerance, spolupráce, rozmanitost písňové tvorby různých národů

Enviromentální výchova

EV 4 – vnímání krásy přírody

Mediální výchova

MV 4 – vnímání autora mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – práce ve dvojicích, skupinách, samostatná práce, soutěže, testy
- beseda
- výchovné koncerty

Kompetence k učení

- žáci používají obecně užívaných termínů v hudební oblasti, propojují získané poznatky a nalézají souvislosti v praxi, se dokáží přizpůsobit různým aktivitám, aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozpoznávají proudu znějící hudby některé hudební nástroje, změny ve výrazových prostředcích, nabyté poznatky a dovednosti si prakticky ověřují na soutěžích, na kulturních akcích

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory, dokážou je obhájit, v diskusích naslouchají druhým lidem, vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

- žáci aktivně pracují ve dvojicích, skupinách, týmu, posuzují odlišné kvality svých spolužáků, respektují pravidla, svou činností kladně ovlivňují kvalitu práce, pomáhají ostatním

Kompetence občanská

- žáci dodržují obecné morální zásady, otevřeně a kultivovaně projevují své city, aktivně se zapojují do školních i mimoškolních akcí, přijímají odpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

- žáci dodržují pokyny učitele,řády učeben, poznávají a objevují činnosti, ve kterých by mohli v budoucnu uspět

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- Správně provádí dechová cvičení - Lehce nasazuje hlavový tón - Srozumitelně vyslovuje - Uvádí příklady správných a špatných návyků - Rozvíjí hlasový rozsah na základě hlasových cvičení - Reaguje na gesta učitele - Orientuje se v jednoduchém zápisu písně či skladby	Navození hlavového tónu, správné dýchání, správná výslovnost, správný postoj a posezení při zpěvu, sjednocování hlasového rozsahu c^1 - a^1 , rozšiřování hlasového rozsahu c^1 - h^1, zpívání polohlasem, notová osnova, houslový klíč, noty		OSV 1
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- Reprodukuje rytmická a melodická cvičení - Vytleskává nebo vyťukává nejjednodušší texty - Vymýšlí jednoduché melodie na jednoduché texty /zpívaná otázka a odpověď/	Hudební hry, deklamování říkadel, hra na tělo(tleskání, luskání, dupání, pleskání), hra na ozvěnu(otázka – odpověď)		
Využívá jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře	- Pojmenuje nástroje Orffova instrumentáře - Reprodukuje způsob hry na jednoduché nástroje - Správně drží flétnu - Správně dýchá při hře na flétnu - Hraje na sopránovou zobcovou flétnu	Nástroje Orffova instrumentáře, technika hry na Orffovy nástroje, správné držení flétny, postoj při hře na flétnu, dechová cvičení správné nasazení tónu, hra tónů	VV	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo	- Kombinuje hudbu a pohyb - Reprodukuje hru na tělo - Vyjadřuje pohybem tempo - Využívá hudební hry - Reaguje pohybem na znějící hudbu	Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách, hra na tělo, pohybové vyjádření tempa a emocionálního zážitku z hudby	TV	
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů	- Vlastními slovy popíše kvality tónů	Zvuk – tón, řeč – zpěv		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Sluchem rozpoznává některé hudební nástroje - Pracuje s drobnými poslechovými skladbami / ukolébavka, pochod,skladby na rozpoznání tónů,zvuků/, - Poslouchá českou hymnu	Rozpoznávání některých hudebních nástrojů v sólové hře, poslech české státní hymny, vybrané poslechové skladby		VMEGS 2 MDV 4

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata

Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- Vybavuje si základní pěvecké návyky - Správně vyslovuje samohlásky - Vyslovuje koncovky slov - Nasazuje hlavový tón - Otvírá ústa při zpěvu samohlásek - Zpívá hlasová cvičení v rozsahu (c1-d2) - Zpívá jednohlasé písně - Aplikuje pěvecké návyky i dovednosti ve zpěvu písní - Intonuje 1.a 5.st. na základě opěrných písní - Orientuje se v jednoduchém zápisu písně či skladby - Pojmenovává základní hodnoty not - Zapisuje základní hodnoty pomlk - Čte noty e1-d2 - Vyvozuje a pojmenovává dynamická znaménka	Správný postoj a posazení při zpěvu, správné dýchání, správné nasazení tónu, správná výslovnost, rozvíjení hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu (c^1-d^2), zpěv vybraných písní v jednohlase, opěrné písně pro 1.st.,5.st., takt, taktová čára, pomlka, noty, dynamická znaménka	TV ČJ	OSV 1
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- Rytmizuje a melodizuje nejjednodušší texty	Hudební hry, deklamování říkadel, hra na ozvěnu, hra na tělo, hra otázka-odpověď, vytleskávání rytmu	ČJ	OSV 1
Využívá jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře	- Doprovází jednoduché písně na dětské nástroje - Aplikuje hru na zobcovou flétnu	Doprovody na Orffovy nástroje, hra na flétnu		OSV 5 OSV 1
Pohybem vyjadřuje metrum, tempo	- Reprodukuje hru na tělo - Vyjadřuje pohybem emocionální prožitek hudby	Taktování, pohybové vyjádření tempa, hra na tělo, pohybové vyjádření melodie		
Rozpozná výrazné tempové změny v proudu znějící hudby	- Popisuje kvalitu tónu - Upozorňuje na tempové změny - Vyhledává některé hudební nástroje v proudu znějící hudby - Poslouchá hudební dílo, reaguje na něj, - Vyjadřuje svůj názor	Tón vysoký, nízký,melodie stoupavá x klesavá, zrychlování, zpomalování, rozpoznávání některých hudebních nástrojů, práce s poslechovými skladbami	VV	EV 4
Odliší hudbu vokální a instrumentální	- Rozpozná hudbu vokální a instrumentální	Dětský sbor á capella, dětský pěvecký. sbor s doprovodem		

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- Dodržuje správné pěvecké návyky - Aplikuje správnou výslovnost samohlásek a souhlásek na konci slov - Správně dýchá, nasazuje tón - Zpívá jednohlasé písně - Intonuje na základě dosavadních znalostí a dovedností - Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladbě a podle svých	Dechová, artikulační, intonační cvičení, rozvíjení hlavového tónu, hlasová průprava, vybrané písně, noty a pomlky, takt, taktová čára, názvy not, tvoření taktů, stupnice, stupnice C dur, dynamická znaménka, zpívá písně s dynamikou, zpěv s výrazem		OSV 1

	individuálních schopností je realizuje - Zapisuje noty a pomlky daných hodnot - Seřadí noty do stupnice - Zpívá a hraje podle základních dynamických znamének - Vyvozuje a popisuje další dynamická znaménka	v jednohlase		
Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, hraní na tělo - Pokouší se o tvorbu předehry a dohry	Hudební hry, deklamování říkadel, hra na tělo, improvizace k tvorbě krátké předehry, dohry		OSV 5
Využívá jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře	- Vytváří jednoduché doprovody na Orffovy nástroje	Doprovodná hra na Orffovy nástroje, vytleskávání rytmů		OSV 5 OSV 1
Pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	- Demonstruje pohybové ztvárnění hudby - Kombinuje pohyb a hudbu	Pohybový doprovod znějící hudby, pochod, dvoudobá chůze, krok polky, pohyb podle hudby, taktování,	TV	
Rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- Popisuje jednotlivé kvality tónu - Diskutuje o tempových, dynamických změnách	Rozlišování jednotlivých kvalit tónů, melodie		OSV 1
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Pojmenovává hudební nástroje - Rozděluje hudební nástroje na skupiny - Rozlišuje vybrané hudební nástroje	Hudební nástroje		
Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- Rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, zpěvní hlasy, píseň lidová, umělá, práce s drobnými poslechovými skladbami, ukázky hudby různých národů		MDV 4

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v dur i moll	- Upevňuje správné pěvecké návyky, dýchání, držení těla - Aplikuje správnou výslovnost samohlásek a souhlásek na konci slov - Předvádí rytmicky přesné realizace písní - Zpívá na základě získaných pěveckých dovedností - Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby - Aplikuje znalosti not a pomlk v grafickém záznamu - Tvoří takty - Posuzuje správnost vytvořených taktů - Analyzuje jednoduchý grafický záznam písně či skladby	Intonačně čisté zpívání písní (dur i moll), rytmicky přesné realizace písní, zpěv písní v jednohlase, kánonu, automatizace získaných pěveckých dovedností, zpěv vsedě, ve stoje, zpěv české hymny, notová osnova, pomocné linky, noty s tečkou, noty c^1- c^2		MKV 2 VMEGS 2

Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností nástroje k doprovodné hře	- Hraje na Orffovy nástroje - Uplatňuje hru na další nástroje	Doprovody jednoduchých skladeb Orffovými nástroji, uplatnění hry na další hudební nástroje dle možnosti žáka		OSV 5
Upozorní na tempové,dynamické a metrorytmické změny	- Reaguje na změny tempa, dynamiky, rytmu	písně a skladby se změnami tempa, dyn., rytmu, taktování		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	- Demonstruje pohybové ztvárnění hudby s využitím tanečních kroků	Taneční kroky polky, valčíku, menuetu, hra na tělo, vyjádření zážitku pohybem – improvizace s využitím tanečních kroků	TV	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Demonstruje hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální - Sluchově rozpozná některé hudební nástroje v poslechové skladbě	Hudba taneční, (polka, valčík, menuet), hudební nástroje, zpěvní hlasy, práce s poslechovými skladbami		MDV 4 EV 4
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	- Upozorňuje na některé z užívaných výrazových prostředků - Vyhledává výrazové prostředky	Rozlišení kvality tónu, hudba lyrická a žertovná, koncert a opera		

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně správně a rytmicky přesně v jednohlase, dvojhlase v durových i mollových tóninách	- Aplikuje správnou výslovnost samohlásek a souhlásek na konci slov - Procvičuje si základy dvojhlasého zpěvu - Předvádí rytmicky přesné realizace písní - Zpívá jednohlasé písně, kánony a lidový dvojhlas - Orientuje se v zápise jednoduché písně, sklad-by - Analyzuje jednoduchý graf.záznam písně či skladby	Intonačně čisté zpívání písní dur i moll, rytmicky přesné realizace písní, zpívání písní v jednohlase, lidovém dvojhlase, kánonu, trojzvuk, čtyřzvuk, orientace v notovém záznamu, noty s tečkou, posuvky, italské hudební názvosloví tempa, dynamiky dle uvážení		OSV 9 OSV 8
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní	- Hraje na Orffovy nástroje - Doprovází dle možností žáka na různé nástroje - Reprodukuje dle možností hudební motiv na hudebním nástroji	Doprovod jednoduchých skladeb Orffovými nástroji, uplatnění hry na další hudební nástroje dle možností žáků		VDO 2
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- Poznává malou písňovou formou - Diskutuje o malé písňové formě, velké písňové formě, o rondu a variacích	Hudební forma		
Provádí elementární hudební improvizace	- Improvizuje při sestavování jednoduché předehry, dohry - Skládá velmi jednoduché popěvky na daný text	Improvizace dle dispozic, samostatná pomoc při přípravě doprovodů k vokálním aktivitám		OSV 5

Upozorní na tempové, dynamické a metrorytmické i zřetelné harmonické změny	- Reaguje na změny tempa, dynamiky, rytmu - Upozorní na změny tempa, dynamiky, rytmu	Písně a skladby se změnami tempa, dynamiky, rytmu, taktování	TV	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	- Demonstruje pohybové ztvárnění hudby s vy-užitím tanečních kroků - Tančí kroky polky, valčíku - Ztvárňuje pohybem náladu - Zapojuje se do hudebních her	Taneční kroky polky,valčíku, menuetu, hra na tělo, vyjádření zážitku pohybem, skupinové vyjádření hudby		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Sluchem rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje - Upozorní na hru hledaného nástroje - Rozpoznává hudbu taneční, poslechovou	Hudba taneční,(polka, valčík, menuet), rozpoznávání hudebních nástrojů, zpěvních hlasů, práce s poslechovými skladbami		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	- Rozpozná kvalitu tónu - Upozorní na dynamiku - Rozliší tempo,rytmus	Kvalita tónu, práce s poslechovými skladbami, vnímání populární hudby, hodnocení populární hudby		MDV 4

Hudební výchova a nauka pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. a 2. stupně. Hudební výchova vede prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby, ke zpěvu a k rozvoji jeho hudebních schopností, jež se projevují rozšířenými hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu. Své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle vlastního individuálního zájmu a zaměření. Žáci jsou vedeni k získávání rozšiřujících vědomostí z oblasti hudební nauky.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance, gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žáci poznávají hudbu různých žánrů, stylů, učí se analyzovat a interpretovat.

Časová dotace

- v 3. – 5. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- odborná učebna hudební výchovy
- sálek školy
- zkušebna sborového zpěvu

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
OSV 3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle
OSV 4 – uvolnění – relaxace
OSV 5 – cvičení pro rozvoj kreativity
OSV 8 – řeč zvuků a slov, aktivní naslouchání
OSV 9 – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Výchova demokratického občana

VDO 2 – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – zvyky a tradice národů Evropy
VMEGS 2 – naše vlast, státní symboly

Multikulturní výchova

MKV 2 – uplatňování principů slušného chování, tolerance, spolupráce, rozmanitost písňové tvorby různých národů

Environmentální výchova

EV 4 – vnímání krásy přírody

Mediální výchova

MV 4 – vnímání autora mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – práce ve dvojicích, skupinách, týmu, samostatná práce, soutěže, testy
- beseda
- výchovné koncerty

Kompetence k učení

- žáci používají obecně užívaných termínů v hudební oblasti, propojují získané poznatky a nalézají souvislosti v praxi, se dokáží přizpůsobit různým aktivitám, aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozpoznávají v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, změny ve výrazových prostředcích, nabyté poznatky a dovednosti si prakticky ověřují na soutěžích, na kulturních akcích

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory, dokážou je obhájit, v diskusích naslouchají druhým lidem, vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

- žáci aktivně pracují ve dvojicích, skupinách, týmu, posuzují odlišné kvality svých spolužáků, respektují pravidla, svou činností kladně ovlivňují kvalitu práce, pomáhají ostatním

Kompetence občanská

- žáci dodržují obecné morální zásady, otevřeně a kultivovaně projevují své city, aktivně se zapojují do školních i mimoškolních akcí, přijímají odpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

- dodržují pokyny učitele, řády učeben, poznávají a objevují činnosti, ve kterých by mohli v budoucnu uspět

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova a nauka **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- Upevňuje již naučené správné pěvecké návyky, dýchání, držení těla. - Aplikuje správnou výslovnost samohlásek a souhlásek na konci slov - Reprodukuje hlasová cvičení na rozšiřování hlasového rozsahu - Správně dýchá, frázuje - Zpívá hlasová a intonační cvičení pro nácvik dvojhlasu, kánonu. - Intonuje na základě znalostí volného nástupu 1., 5. st. - Vyvozuje volný nástup 3., 8. stupeň	Dechová, artikulační, intonační cvičení, rozvíjení hlavového tónu, hlasová průprava, hlasová průpravná cvičení v dvojhlase, opěrné písně pro volný nástup 1.,3.,5.,8. st., zpívání vybraných písní v jednohlase, lidovém dvojhlase, kánonu	TV	OSV 1
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladbě a podle svých individuálních schopností je realizuje	- Používá ke grafickému záznamu znalosti hodnot not a pomlk - Popíše pravidla 2/4,3/4 taktu - Tvoří takty 2/4,3/4 taktu - Vyhledává chyby v zápisu taktů - Dotváří nedokončené takty - Seřadí noty do stupnice - Popíše základní pravidla pro tvoření stupnic - Zapisuje stupnice do notové osnovy - Vyjmenuje posuvky - Vysvětlí rozdíl mezi základními tóny a tóny s posuvkou - Aplikuje znalosti dynamiky ve zpěvu a hře na nástroj - Vyvozuje a popisuje další dynamická znaménka	Noty, takt, taktová čára, názvy not, tvoření vlastních taktů, stupnice, posuvky, dynamická znaménka, zpěv písní s dynamikou, zpěv s výrazem		OSV 1 OSV 5
Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, hraní na tělo - Pokouší se o tvorbu předehry a dohry	Hudební hry, deklamování říkadel, hra na tělo, improvizace v tvorbě krátké předehry, dohry		OSV 5
Využívá jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře	- Vytváří jednoduché doprovody na Orffovy nástroje - Hraje na zobcovou flétnu - Doprovází na jiné nástroje dle možnosti žáka	Doprovodná hra na Orffovy nástroje, vytleskávání rytmů, výběr písní a skladeb pro zobcovou flétnu		OSV 1 OSV 3 OSV 4
Pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	- Předvádí pohybové ztvárnění hudby podle své fantazie - Reaguje pohybem na změny tempa, na dynamiku - Kombinuje pohyb a hudbu	Pohybový doprovod znějící hudby, pochod, dvoudobá chůze, krok polky, pohyb podle hudby, pohybové vyjádření, taktování, pohybové ztvárnění písní a poslouchaných skladeb		
Rozpozná tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- Popisuje jednotlivé kvality tónu - Diskutuje o tempových, dynamických změnách	Rozlišování jednotlivých kvalit tónů, rozpoznávání melodie stoupavé, klesavé, zesilování, zeslabování, zrychlování, zpomalování		

Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Pojmenovává hudební nástroje - Rozděluje hudební nástroje na skupiny - Rozlišuje vybrané hudební nástroje - Sluchem rozpozná některé nástroje -	Hudební nástroje	VV	
Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- Rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - Popíše rozdíl mezi lidovou a umělou písní - Sluchem rozpozná zpěvní hlasy - Poslouchá a vlastními slovy hodnotí poslouchanou skladbu či píseň	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, rozdělení zpěvních hlasů, píseň lidová, umělá, práce s drobnými poslechovými skladbami, ukázky hudby různých národů (čínská, indická aj.)		MKV 1 MV 4

Předmět: Hudební výchova a nauka **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, dvojhlase v dur i moll	- Aplikuje správné pěvecké návyky, dýchání, držení těla, frázování, správnou výslovnost samohlásek a souhlásek na konci slov - Procvičuje si základy dvojhlasého zpěvu - Předvádí rytmicky přesné realizace písní - Zpívá na základě získaných pěveckých dovedností - Intonuje s volnými nástupy 1., 3., 5., 8. st. - Vyvozuje volný nástup spodního 5. st. - Rozpoznává jednotlivé tóny trojzvuku - Zpívá českou hymnu - Zpívá písně lidové i umělé - Zpívá sborové úpravy písní	Zpěv písní (dur i moll), Zpívání písní jednohlase, dvojhlase, kánonu, sborové úpravy lidových písní, vícehlasé umělé písně, dýchání, nasazení tónu, hlavový tón, artikulace, zpěv vsedě, vstoje, intonace s volnými nástupy 1., 3., 5., 8. spod. 5. st. – opěrné písně, tříhlasý zpěv trojzvuku, poznávání trojzvuku, zpěv české hymny		MKV 2 VMEGS 2 OSV 9
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby	- Poznává noty a pomlky různých hodnot - Zapisuje nota a pomlky různých hodnot - Vyvozuje a popisuje noty šestnáctinové - Vytleskává rytmus s různými hodnotami not a pomlk - Pojmenovává názvy intervalů - Rozděluje intervaly do skupin čisté a velké - Orientuje se v durových stupnicích do 5 křížků a béček - Tvoří takty - Posuzuje správnost vytvořených taktů - Analyzuje jednoduchý grafický záznam písně či skladby	Notová osnova, pomocné linky, noty, intervaly, tvoření základních intervalů v C dur, stupnice durové do 5 křížků, 5 béček, sestavování stupnice, vytváření půltónů, trojzvuků, takty, čtení a zápis rytmického schématu písně, notový záznam v houslovém klíči.		OSV 1

Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností nástroje k doprovodné hře	- Doprovází Orffovy nástroje - Dle svých možností doprovází a hraje na jiný hudební nástroj - Hraje na sopránovou zobcovou flétnu v rozsahu	Doprovod jednoduchých skladeb Orffovými nástroji, uplatnění hry na další hudební nástroje dle možností žáků, výběr skladeb pro zobcovou flétnu v daném rozsahu		OSV 1 OSV 3 OSV 4
Upozorní na tempové, dynamické a metrorytmické změny	- Reaguje na změny tempa, dynamiky, rytmu - Upozorní na změny	Písně a skladby se změnami tempa, dynamiky, rytmu		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	- Demonstruje pohybové ztvárnění hudby s využitím tanečních kroků - Taktuje skladby - Tančí polkové kroky, valčíkové kroky, kroky menuetu	Taktování, rytmický diktát, rytmické vícehlasy, taneční kroky polky, valčíku, menuetu, hra na tělo, vyjádření emoc.zážitku pohybem, improvizace s využitím tanečních kroků	TV	OSV 5
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Demonstruje hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální - Rozlišuje hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální - Rozpozná v proudu hudby některé hudební nástroje	Hudba taneční, polka, valčík, menuet, hudební nástroje, zpěvní hlasy, práce s poslechovými skladbami		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	- Upozorňuje na některé z užívaných výrazových prostředků - Porovnává hudbu lyrickou a žertovnou - Pojmenuje rozdíly mezi koncertem, operou, operetou - Nabývá povědomí o některých hudebních skladatelích	Kvalita tónu, rytmus, melodie, rozlišování hudby lyrické a žertovné, rozlišení koncertu a opery, operety, nabývání povědomí o skladatelích	TV ČJ	MDV 4 EV 4 OSV 4

Předmět: Hudební výchova a nauka **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zpívá na základě svých dispozic intonačně správně a rytmicky přesně v jednohlase, dvojhlase v durových i mollových tóninách	- Správně dýchá, frázuje, drží tělo - Aplikuje správnou výslovnost samohlásek a souhlásek na konci slov - Zpívá jednohlasně, dvojhlasně - Procvičuje zpěv trojzvuku - Zpívá jednodušší trojhlasá cvičení - Rozpoznává trojzvuk, čtyřzvuk - Sluchově analyzuje intervaly - Intonuje pomocí opěrných písní - Předvádí rytmicky přesné realizace písní - Zpívá na základě získaných pěveckých dovedností	Zpěv písní (dur i moll), rytmicky přesné realizace písní, zpěv písní v jednohlase, dvojhlase, kánonu, sborové úpravy lidových písní, vícehlasé umělé písně, intonace s volnými nástupy 1., 3., 5., 8., spod. 5. st. - opěrné písně, tříhlasý zpěv trojzvuku, poznávání trojzvuku, čtyřzvuku, průprava na zpěv trojhlasu, sluchová analýza intervalů		OSV 8 OSV 9 OSV 1 MKV 2
Orientuje se v zápise jednoduché písně, skladby	- Analyzuje jednoduchý grafický záznam písně či skladby - Rozpozná tóninu, ve které je skladba napsána - Vytleská metrum, rytmus písně - Zapisuje noty a pomlky různých hodnot - Tvoří takty	Orientace v notovém záznamu, noty s tečkou, posuvky (křížky, béčka), stupnice dur do 7 křížků, béček, italské hudební názvosloví tempa, dynamiky dle uvážení, základní poznatky		OSV 1

	- Zapisuje noty pomocí posuvek - Pojmenovává noty s posuvkami - Zapisuje durové stupnice - Vytváří trojzvuky - Vyznačuje půltóny - Rozpoznává dynamická znaménka - Poznává zápis mollových stupnic - Zapisuje stupnici a moll	moll.stupnic		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednotlivých motivů skladeb a písní	- Hraje a doprovází na Orffovy nástroje - Hraje na sopránovou zobcovou flétnu - Hraje a doprovází na jiné nástroje dle svých schopností a možností	Doprovod jednoduchých skladeb Orffovými nástroji, uplatnění hry na další hudební nástroje dle možností žáků, vybrané skladby na flétnu v daném rozsahu		VDO 2 OSV 5 OSV 3 OSV 4 OSV 1
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- Diskutuje o malé písňové formě, velké písňové formě, o rondu a variacích - Porovnává písňové formy, rondo, variace	Hudební forma – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace		
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry	- Pokouší se tvořit nejjednodušší předehry, mezihry a dohry	Předehra, mezihra, dohra s využitím tónového materiálu písně		OSV 5
Provádí elementární hudební impro-vizace	- Improvizuje jednoduché nápěvky na daný text - Improvizuje při samostatném vytváření rytmických doprovodů - Dle dispozic pomáhá při tvorbě doprovodů k vokálním aktivitám	Improvizace předeher, meziher, doher, dle dispozic samostatná pomoc při přípravě doprovodů k vokálním aktivitám		OSV 5
Upozorní na tempové, dynamické a metrorytmické i zřetelné harmonické změny	- Reaguje na změny tempa, dynamiky, rytmu - Taktuje se změnami rytmu, tempa	Písně a skladby se změnami tempa, dynamiky, rytmu, taktování, rytmický diktát, rytmické vícehlasy		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků	- Demonstruje pohybové ztvárnění hudby s využitím tanečních kroků - Tančí kroky polky, valčíku, menuetu - Tančí v choreografii skupiny - Zapojuje se do hudebně pohybových her	Taneční kroky polky, valčíku, menuetu, hra na tělo, vyjádření emoc. zážitku pohybem, skupinové vyjádření hudby, pohybové projevy odvozené z rytmické složky hudby populární, práce s hudebně pohybovými hrami	TV	MKV 2
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Sluchem rozpozná v proudu hudby dané hudební nástroje - Zařadí jednotlivé nástroje do skupin podle rozezvučení	Hudba taneční, (polka, valčík, menuet), rozpoznávání hudebních, rozpoznávání zpěvních hlasů		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	- Vyhledává některé z užívaných výrazových prostředků - Vlastními slovy hodnotí hudební umělecká díla	Práce s poslechovými skladbami, rozlišení kvality tónu, vnímání populární hudby, hodnocení poslouchané populární hudby	ČJ	MDV 4

Hudební výchova pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění umění. Snaží se žáky nasměrovat aktivnímu vnímání hudby a využívání jako prostředku komunikace.

Hudební činnosti rozvíjejí u žáků jeho hudební schopnosti a dovednosti – vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové. Žáci získávají prostor pro uplatnění svého hudebního potenciálu při individuálním a sborovém zpěvu, při instrumentálních aktivitách a při pohybovém doprovodu hudby. Mají možnost pro svou hudební seberealizaci interpretovat hudbu podle svých zájmů a zaměření.

Žáci postupně získávají zkušenosti a seznamují se s kulturním dědictvím, tradicemi a zvyky českého národa i jiných národů. Získávají všeobecný kulturní přehled, který je potřebný pro další formování osobnosti žáka, k porozumění jednotlivých komponent soužití mezi národy a k pěstování vzájemné tolerance a úcty.

V šestém a sedmém ročníku je výuka zaměřena především na teorii hudební nauky a pochopení základních komponent hudby. V osmém a devátém ročníku se výuka zaměřuje na dějiny hudby v kontextu světových dějin různých národů.

Obsahem vokálních činností je především práce s hlasem a kultivace pěveckého a mluveného projevu.

Prostřednictvím hudebně poslechových činností se žáci učí vnímat hudbu jako celek, analyzovat ji, ztvárňovat hudbu a poznávat jednotlivá stylová a žánrová odvětví, souvislosti s člověkem a dějinami.

Časová dotace

- v 6. – 9. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně ve třídách bez rozšířené výuky hudební výchovy

Místo realizace

- učebna hudební výchovy
- učebna PC

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality, tvořivost v mezilidských vztazích

OSV 7 - péče o dobré vztahy

OSV 9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Multikulturní výchova

MKV 1 - respektování zvláštností různých etnik

MKV 2 - vztahy mezi kulturami

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáka

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, frontální vyučování, samostatná práce, soutěže, testy, práce s informačními zdroji (učebnice, internet, CD, DVD, výukové programy), improvizační cvičení, nácvik hlasových a instrumentálních dovedností, reprodukce hudby pohybem
- realizace vlastní tvorby

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají informace z různých zdrojů, aplikují naučená pravidla a vzájemně je propojují, orientují se v odborné hudební literatuře, vysvětlují význam hudebních termínů a symbolů, organizují a řídí svou činnost, stanovují dílčí cíle, orientují se v hudebních stylech a žánrech**,** hodnotí svůj výkon

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají získané informace, systematicky si vedou zápisy, využívají znalosti z jiných oborů, roztřídí pojmy do jednotlivých hudebních kategorií, vysvětlují význam umění v lidském životě, rozvíjí svou hudební představivost a tvořivost

Kompetence komunikativní

- žáci rozšiřují svůj hlasový projev, hlasovou deklamaci, reflektují svůj vokální projev, pracují s výukovými programy hudební výchovy, využívají datové nosiče, aktivně se podílejí na kulturních akcích a soutěžích, projevují se v rámci obecně uznávaných norem slušného chování

Kompetence sociální a personální

- žáci spoluutvářejí bezpečné prostředí a klima ve velké skupině, posilují svou sebedůvěru a rozvíjí svou samostatnost, učí se vystupovat před spolužáky (veřejností), přijímají různé názory na hudbu, objasňují si funkci hudby vzhledem k životu jedince i společnosti, ke kulturním tradicím a zvykům, vytváří si vlastní postoj

Kompetence občanská

- žáci zodpovědně přistupují k plnění svých povinností, aktivně se zapojují do výuky a do školních a mimoškolních akcí, respektují kulturní dědictví jiných národů, respektují pracovní tempo ostatních, aktivně se podílejí na zdravém životním stylu, objasňují si život v jednotlivých historických epochách

Kompetence pracovní

- žáci propojují teorii s praxí, reprodukují a tvoří jednoduché doprovody s využitím Orffových nástrojů, organizují svůj pracovní prostor i čas, dokončují a odevzdávají práci v dohodnutém termínu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 6**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Vytleská rytmus jednoduché lidové písně - Rytmicky doprovodí jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, v kánonu - Rozpozná a identifikuje slyšenou jednoduchou píseň	Lidová píseň, hudební výrazové prostředky, Orffovy nástroje		OSV 5
Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- Reprodukuje slyšený tón dle svých hlasových dispozic - Reprodukuje souvislý rytmicky celek - Kultivovaně naslouchá projevu druhých	Hlasová výchova, hlasová hygiena, sluchová analýza	ČZ – 8. ročník	
Orientuje se v zápisech písní a skladeb různých stylů a žánrů	- Sluchově rozpozná stupnici dur a moll - Vysvětlí předznamenání, akord, interval, stupnice - Rozliší skladbu vokální a instrumentální - Vysvětlí rozdíl mezi lidovou a umělou písní - Definuje pojem partitura - Rozliší a zařadí hudební nástroje do systému - Charakterizuje a vlastními slovy popíše variace, prakticky ukáže - Vysvětlí rozdíl mezi dvojdílnou a třídílnou písňovou formou - Slovně charakterizuje vývoj písně - Charakterizuje hudební formy a uvede příklady - Popíše vývoj české opery	Stupnice, předznamenání, akord, interval, píseň a její proměna ve staletích, partitura, hudební nástroje, hudební formy, skladatelé oper		
Rozpozná některé z tanců různých stylových období,zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě svých individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- Rytmickým pohybem reaguje na znějící hudbu - Vysvětlí rozdíl mezi baletem, výrazovým tancem a pantomimou, melodramatem a scénickou hudbou - Vyjmenuje významné autory baletu a melodramu	Hudba a slovo, hudba a tance, hudba na jevišti		OSV 5

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 7**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá své individuální a hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Vytleská rytmus lidové písně - Rytmicky doprovodí píseň na Orffovy nástroje - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky	Lidová píseň, Orffovy nástroje		OSV 5

	přesně zpívá v jednohlase, v kánonu - Rozpozná a identifikuje slyšenou jednoduchou píseň			
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, v kánonu - Dodržuje hlasovou hygienu - Dodržuje správnou artikulaci	O lidském hlase, nešvary v hudbě	ČZ – 8. ročník	
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Vysvětlí rozdíl mezi homofonií a polyfonií a jejich vývoj - Charakterizuje hudební formy - Vysvětlí rozdíl mezi duchovní a světskou hudbou	Hudební formy, duchovní a světská hudba, polyfonie, muzikál		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- Spojí poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - Jednoduchými gesty reaguje na znějící hudbu - Na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje jednoduchý hudební motiv	Hlasová a nástrojová reprodukce melodií, pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky		
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a dovedností svým způsobem realizuje	- Sluchově rozpozná stupnici dur a moll - Vysvětlí předznamenání, akord, interval, stupnice - Rozliší skladbu vokální a instrumentální - Vysvětlí rozdíl mezi lidovou a umělou písní - Definuje pojem partitura - Rozliší a zařadí hudební nástroje do systému - Charakterizuje vývoj písně - Charakterizuje hudební formy a uvede příklady	Stupnice, akord, interval, hudební nástroje, hudební formy, notový záznam a jeho proměny, taktování		
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami, vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- Identifikuje charakteristické znaky a rysy jednotlivých stylových období - Vysvětlí rozdíl mezi skladatelem, interpretem a dirigentem - Popíše vlastními slovy vývoj hudebních nosičů - Vysvětlí pojem akustika	Stylová období artificiální hudby v průběhu staletí, skladatel, dirigent,interpret, hudební nosiče, akustika	F – 7., 9. ročník	

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 8**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá své individuální a hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Vytleská rytmus písně - Rytmicky doprovodí píseň na Orffovy nástroje - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, v kánonu - Rozpozná a identifikuje slyšenou píseň	Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné		OSV 5
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Popíše vznik hudby, vysvětlí rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou - Popíše vlastními slovy vznik a vývoj jazzu - Popíše proudy rockové hudby - Vyjmenuje charakteristické vlastnosti rocku a roztřídí jej podle schémat - Vysvětlí příčiny vzniku moderních hudebních nástrojů	Původ hudby, artificiální a nonartificiální hudba, jazzová hudba, Rock´n roll, country and western, Rock, moderní hudební nástroje		
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- Spojí poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - Jednoduchými gesty reaguje na znějící hudbu - Na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje jednoduchý rytmus, improvizuje	Hlasová a nástrojová reprodukce melodií		OSV 5
Orientuje se v zápise písní a skladeb	- Vysvětlí pojmy: akord, stupnice interval - Rozpozná dur a moll - Analyzuje znějící souzvuk	Stupnice, akord, interval		
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami, vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- Identifikuje charakteristické znaky a rysy jednotlivých stylových období světových dějin hudby	Proměny světové artificiální hudby v průběhu staletí v souvislosti s jinými druhy umění, hudební forma skladatel a dílo, národní povaha v hudbě	D – 7. – 9. ročník	MKV 1,2 VMEGS 1

Předmět: Hudební výchova **Ročník: 9**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá své individuální a hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Vytleská rytmus písně - Rytmicky doprovodí píseň na Orffovy nástroje - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, v kánonu - Rozpozná a identifikuje slyšenou píseň	Vokálně instrumentální aktivity individuální a společné		OSV 9

Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Popíše vlastními slovy vznik a vývoj českého jazzu - Popíše jednotlivé proudy vzniku české rockové hudby - Pojmenuje základní formy divadla - Popíše vývoj českého divadla malých forem	Česká nonartificiální hudba, divadla malých forem	ČJ – 9. ročník DV – 7. – 9. ročník	
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - Jednoduchými gesty reaguje na znějící hudbu - Na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností reprodukuje jednoduchý rytmus, improvizuje	Hlasová a nástrojová reprodukce melodií		OSV 5
Orientuje se v zápise písní a skladeb	- Vysvětlí pojmy: akord, stupnice interval - Rozpozná dur a moll - Analyzuje znějící souzvuk	Stupnice, akord, interval		
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami, vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- Identifikuje charakteristické znaky a rysy jednotlivých stylových období českých dějin hudby	Proměny české artificiální hudby v průběhu staletí v souvislosti s jinými druhy umění, hudební forma skladatel a dílo	D – 7. – 9. ročník	

Hudební výchova a nauka pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět hudební výchova a nauka vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění umění. Snaží se žáky nasměrovat k aktivnímu vnímání hudby a využívání jako prostředku komunikace a seberealizace.

Hudební činnosti rozvíjejí u žáků jeho hudební schopnosti a dovednosti – vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové. Žáci získávají prostor pro uplatnění svého hudebního potenciálu při individuálním a především sborovém zpěvu, při instrumentálních aktivitách a při pohybovém doprovodu hudby. Žáci mají možnost pro svou hudební seberealizaci a interpretovat hudbu podle svých zájmů a zaměření.

Žáci postupně získávají zkušenosti a seznamují se do větších detailů s kulturním dědictvím, tradicemi a zvyky českého národa i jiných národů. Získávají všeobecný kulturní přehled, který je potřebný pro další formování osobnosti žáka, k porozumění jednotlivých komponent soužití mezi národy a k pěstování vzájemné tolerance a úcty.

V šestém a sedmé ročníku je výuka zaměřena především na hudební nauku a instrumentální činnosti, na rozvoj hlasových a instrumentálních dovedností. Žáci získávají základní poznatky z hudební teorie a hlasové hygieny, které pak následně mohou aplikovat v praxi při individuálních hudebních činnostech a sborovém zpěvu.

V osmém a devátém ročníku je výuka zaměřena na dějiny umění v kontextu s hudbou. Žákům jsou představovány jednotlivé složky hudebního umění v souvislosti s dějinami jednotlivých národů. Hudba je brána jako celek a prostředek komunikace a seberealizace.

Při vokálních činnostech je kladen důraz na rozvoj hlasových dispozic, kultivaci hlasového projevu a v souvislosti s tím i k posilování správných pěveckých návyků a hlasové hygieny a to při zpěvu individuálním i sborovém.

Prostřednictvím instrumentálních činností žáci rozvíjí své schopnosti hry na nástroj a její využití při doprovodu vokálních činností a vlastních improvizačních činnostech.

Hudebně pohybové činnosti rozvíjejí u žáka schopnosti vnímání hudby, hudebních výrazových prostředků a následné pohybové realizace.

Prostřednictvím poslechových činností žáci aktivně vnímají tok znějící hudby, rozpoznávají její různé žánrové a stylové podoby, které se učí analyzovat a dávat do souvislostí se získanými informacemi.

Časová dotace

- v 6. – 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy

Místo realizace

- specializovaná učebna hudební výchovy
- učebna PC

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality, tvořivost v mezilidských vztazích
OSV 7 - péče o dobré vztahy
OSV 9 - rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Multikulturní výchova

MKV 1 - respektování zvláštností různých etnik
MKV 2 - vztahy mezi kulturami

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, frontální vyučování, samostatná práce, soutěže, testy, práce s informačními zdroji (učebnice, internet, CD, DVD, výukové programy), improvizační cvičení, nácvik hlasových a instrumentálních dovedností, reprodukce hudby pohybem
- realizace vlastní tvorby
- koncerty, veřejná vystoupení

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají informace z různých zdrojů, aplikují naučená pravidla a vzájemně je propojují, orientují se v odborné hudební literatuře, stanovují si dílčí cíle, aplikují poznatky a dovednosti, propojují získané informace s praktickou hudební činností, vysvětlí význam hudebních termínů a symbolů, získané poznatky zařazují k jednotlivým oborům hudby, organizují a řídí svou činnost, pracují s notovým zápisem, reprodukují zapsané melodie, orientují se v hudebních stylech a žánrech, v toku slyšené hudby, hodnotí svůj výkon

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají získané informace, systematicky si vedou zápisy, využívají znalosti z jiných oborů, využívají vlastních hudebních zkušeností, roztřídí pojmy do jednotlivých hudebních kategorií, demonstrují analýzu hudebních děl, vysvětlí význam umění v lidském životě, rozvíjí svou hudební představivost a tvořivost

Kompetence komunikativní

- žáci rozšiřují svůj hlasový projev, hlasovou deklamaci, techniku vokálního projevu, využívají získané poznatky při vokálním i instrumentálním projevu, reflektují svůj vokální projev, využívají hudebně výrazových prostředků, které aplikuje v praxi, pracují s výukovými programy hudební výchovy, využívají datové nosiče, aktivně se podílejí na kulturních akcích a soutěžích, projevují se v rámci obecně uznávaných norem slušného chování

Kompetence sociální a personální

- žáci spoluutvářejí bezpečné prostředí a klima ve velké skupině, posilují svou sebedůvěru a rozvíjí svou samostatnost, učí se vystupovat před spolužáky (veřejností), objasňují si funkci hudby vzhledem k životu jedince i společnosti, ke kulturním tradicím a zvykům, vytváří si vlastní postoj, spolupracují s ostatními na dosažení vytyčeného cíle

Kompetence občanské

- žáci zodpovědně přistupují k plnění svých povinností, aktivně se zapojují do výuky a do školních a mimoškolních akcí, respektují kulturní dědictví jiných národů, respektují pracovní tempo ostatních, aktivně se podílejí na zdravém životním stylu – hlasová hygiena, objasňují si život v jednotlivých historických epochách, seznamují se se zástupci jednotlivých epoch hudebních dějin

Kompetence pracovní

- žáci se učí správně zacházet s hudebními nástroji, organizují svůj pracovní prostor i čas, propojují teorii s praxí, aplikují získané dovednosti ve volném čase, reprodukují a tvoří jednoduché doprovody s využitím Orffových nástrojů, dokončují a odevzdávají práci v dohodnutém termínu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudební výchova a nauka **Ročník: 6**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- Reprodukuje intonačně správně slyšený tón - Převede tóny z nezpěvné pozice do zpěvné - Deklamačně správně vyslovuje dané texty (jazykolamy) - Sluchově rozlišuje mezi zahraným jedním tónem a dvěma tóny - Sluchově rozlišuje durový a mollový akord - Intonačně správně reprodukuje základní intervaly - Vytleská rytmus jednoduché písně - Zapíše slyšený jednoduchý rytmus - Rozlišuje mezi 2/4 a 3/4 taktem - Dodržuje základy hlasové hygieny - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, dvojhlase, v kánonu - Rozpozná a identifikuje slyšenou jednoduchou píseň - Kultivovaně naslouchá projevu druhých	Sluchová analýza – akordová, intervalová, reprodukce znějících tónů, intervaly, lidová píseň, rytmus, takt		
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách; Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody	- Rytmicky správně doprovodí píseň pomocí Orffova instrumentáře, keyboardů - Pomocí rytmicko-melodických nástrojů vyjádří různé představy	Hlasová a nástrojová reprodukce písní, krátké improvizační etudy		OSV 5
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- Orientuje se v notovém záznamu - Správně zapíše noty do notové osnovy + posuvky - Vytvoří libovolnou durovou, mollovou stupnici - Utvoří základní a odvozený interval - Vytvoří durový, mollový kvintakord, vytvoří obraty durového akordu - Rozliší starou notaci a moderní - Vysvětlí český význam základního italského hudebního názvosloví - Vysvětlí a popíše vlastnosti zvuku	Stupnice dur a moll, základní a odvozené intervaly, základní kvintakordy durové a mollové, obraty durového akordu, základní italské názvosloví, zvuk	F – 7. ročník	

Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- Pohybem reaguje na změny v proudu znějící hudby - Předvede základní kroky tanců - Z poslechu rozpozná jednoduché metrum skladby	Základní lidové tance		OSV 9
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá určité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Vyjmenuje a charakterizuje základní hudební výrazové prostředky - Charakterizuje dvoudílnou a třídílnou písňovou formu - Rozpozná z poslechu, nebo z notového zápisu dvoudílnou a třídílnou písňovou formu - Rozliší hudbu instrumentální, vokální a vokálně instrumentální	Hudební výrazové prostředky, písňová forma, hudba – instrumentální, vokální a vokálně instrumentální		
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- Vyjmenuje charakteristické rozdíly mezi jednotlivými tanci a identifikuje	Druhy tanců		

Předmět: Hudební výchova a nauka **Ročník: 7**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- Reprodukuje intonačně správně slyšený tón - Převede tóny z nezpěvné pozice do zpěvné - Deklamačně správně vyslovuje dané texty (jazykolamy) - Sluchově identifikuje počet harmonicky zahraných tónů - Sluchově rozlišuje durový a mollový akord, obraty durového akordu - Intonačně správně reprodukuje odvozené intervaly - Vytleská rytmicky správně složitější rytmy - Rytmicky přesně převede slyšený, nebo hraný rytmus do notového (grafického) záznamu - Dodržuje základy hlasové hygieny - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, dvojhlase, trojhlase a v kánonu v různých tóninách - Rozpozná a identifikuje slyšenou píseň - Kultivovaně naslouchá projevu druhých	Sluchová analýza, rytmus, taktování, grafický záznam rytmu, lidový dvojhlas, lidová píseň, základy hlasové hygieny	ČZ – 8. ročník	OSV 7

Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách; Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody	- Rytmicky správně doprovodí píseň pomocí Orffova instrumentáře, keyboardů - Identifikuje hlavní motivy skladeb - Pomocí notačního softwaru vytváří jednoduché doprovody k písním	Nástrojová improvizace, improvizační etudy, notační software – notační zápis vlastního doprovodu písni		OSV 5
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- Orientuje se v notovém záznamu - Vytvoří mollovou stupnici aiolskou, harmonickou, melodickou - Vytvoří dominantní septakord - Rozpozná partituru pro orchestr, pro smíšený pěvecký sbor, zápis skladby pro sólový nástroj - Vysvětlí český význam základního italského hudebního názvosloví	Mollové stupnice, dominantní septakord, partitura a orientace v ní, základní italské názvosloví		
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- Pohybem vyjádří změny tempové, dynamické, rytmicko-metrické ve znějící hudbě - Předvede základní kroky tanců - Vyjmenuje různé druhy tanců a zařadí je do charakteristické skupiny (systému)	Druhy tanců		OSV 9
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá určité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Vysvětlí pojem polyfonie (vokální) - Z poslechu rozpozná polyfonii od homofonie - Charakterizuje jednotlivé hudební formy - Popíše sonátovou formu - Vysvětlí pojem programní hudba	Polyfonie a homofonie, hudební formy, sonátová forma, fuga, programní hudba		
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- Z poslechu identifikuje (vokální) polyfonii od homofonie a popíše její charakteristické rysy + formy - K poslechovým ukázkám přiřadí správné názvy a autory - Vyjmenuje a popíše charakteristické hudební formy pro daná období	Hudební formy v průběhu staletí, základní poslechové skladby k jednotlivým hudebním formám v průběhu staletí, vokální polyfonie		

Předmět: Hudební výchova a nauka **Ročník: 8**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu	- Reprodukuje intonačně správně slyšený tón - Převede tóny z nezpěvné pozice do zpěvné	Sluchová analýza, hlasová výchova, písně v dvojhlasu, trojhlasu, kánon	ČZ – 8. ročník	OSV 9

v běžném životě; Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- Vytleská rytmicky správně složitější rytmy - Reprodukuje durovou stupnici od daného tonu dle svých individuálních dispozic - Dodržuje základy hlasové hygieny - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, dvojhlase, trojhlase a v kánonu v různých tóninách - Rozpozná a identifikuje slyšenou píseň - Kultivovaně naslouchá projevu druhých			
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace; využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Pomocí rytmicko-melodických hudebních nástrojů doprovodí píseň - Pomocí notačního softwaru vytváří doprovody k písním - Pomocí notačního softwaru upraví jednohlasou skladbu do dvojhlasu	Doprovody lidových písní, grafický záznam jednoduché partitury doprovodu písně, práce s notačním softwarem – úprava jednoduchých písní		OSV 7
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- Přiřadí jednotlivým hudebním etapám charakteristické tance - Podle poslechu rozpozná jednotlivé druhy daných tanců	Druhy tanců		
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá určité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Popíše vznik hudby, vysvětlí rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou - Identifikuje základní hudební formy - Vyjmenuje základní charakteristické rysy jednotlivých hudebních období - Zařadí podle poslechu a charakteristických rysů skladbu do daného období - Identifikuje církevní stupnice - Identifikuje hlavní motivy skladby - Popíše vlastními slovy vznik a vývoj jazzu - Zařadí poslechové ukázky do jednotlivých jazzových proudů - Popíše jednotlivé proudy vzniku rockové hudby - Vyjmenuje charakteristické vlastnosti rocku a roztřídí jej podle schémat - Vysvětlí příčiny vzniku moderních hudebních nástrojů	Artificiální a nonartificiální hudba, hudební formy, artificiální hudba v průběhu staletí, církevní stupnice, jazzová hudba, rocková hudba		

Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- Identifikuje a popíše charakteristické znaky a rysy jednotlivých stylových období světových dějin hudby, přiřadí k dílu autora a stručně popíše jeho životopis - K poslechovým ukázkám přiřadí správné názvy a autory - Vyjmenuje a popíše charakteristické hudební formy pro daná období	Stylová období, základní rysy jednotlivých stylových období, hudební skladatelé v průběhu staletí, vývoj hudebních forem jednotlivých stylových období	D – 7. – 9. ročník	VMEGS 1
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- Jednotlivé evropské hudební etapy zařadí do obecné historicko-kulturní roviny s využitím výtvarného umění, architektury, literatury	Hudba a umění v průběhu staletích	D – 7. – 9. ročník	MKV 1,2

Předmět: Hudební výchova a nauka **Ročník: 9**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- Reprodukuje intonačně správně slyšené tóny - Převede tóny z nezpěvné pozice do zpěvné - Vytleská rytmicky správně daný rytmus - Dodržuje základy hlasové hygieny - Podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, dvojhlase, trojhlase a v kánonu v různých tóninách - Rozpozná a identifikuje slyšenou píseň - Kultivovaně naslouchá projevu druhých	Sluchová analýza, hlasová analýza, hlasová hygiena, reprodukce slyšených písní, dvojhlas, rozhlas, kánon	ČZ – 8. ročník	
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách; Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- Pomocí rytmicko-melodických hudebních nástrojů doprovodí píseň - Pomocí notačního softwaru vytváří doprovody k písním, tvoří vlastní hudební motivy na dané texty - Pomocí notačního softwaru upraví jednohlasou skladbu do dvoj až tříhlasu	Úpravy písní pro nástrojovou hudbu, improvizace nástrojových doprovodů, úprava písní v notačním softwaru		OSV 5
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- Orientuje se v partituře - Vytvoří vlastní jednoduchou partituru	Vlastní tvorba jednoduché partitury		OSV 5

Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá určité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Popíše vznik hudby, vysvětlí rozdíl mezi artificiální a nonartificiální hudbou - Podle poslechu identifikuje základní hudební formy - Vyjmenuje základní charakteristické rysy jednotlivých hudebních období - Zařadí podle poslechu a charakteristických rysů skladbu do daného období - Popíše jednotlivé proudy vzniku české rockové hudby	Artificiální a nonartificiální hudba, hudební formy, proměny české hudby v průběhu staletí, divadla malých forem	DV – 7. – 9. ročník	VMEGS 1
Za řadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- Identifikuje a popíše charakteristické znaky a rysy jednotlivých stylových období českých dějin artificiální hudby, přiřadí k dílu autora a stručně popíše jeho životopis - K poslechovým ukázkám přiřadí správné názvy a autory - Vyjmenuje a popíše charakteristické hudební formy pro daná období	Česká hudba v průběhu staletí – vývoj a identifikace, čeští skladatelé jednotlivých stylových období, hudební formy	D – 7. – 9. ročník	
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- Jednotlivé české hudební etapy zařadí do obecné historicko-kulturní roviny s využitím výtvarného umění, architektury, literatury, politicko-historické situace	hudba jako umění v průběhu staletí	D – 7. – 9. ročník	MKV 1,2

Výtvarná výchova pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Tento předmět se učí jako samostatný předmět ve všech ročnících, když se prolíná skoro všemi ostatními předměty. Každou výtvarnou tvorbou člověk objevuje sám sebe a výtvarným dílem pomáhá učitel žákovi uvědomovat si své vnitřní pocity a pohnutky. Vede žáka k poznávání skutečnosti, která ho obklopuje, učí ho přes jeho výtvarné vyjádření vidět svět, tušit za jeho povrchem jiné, hlubší rozměry. Směřuje žáka ke zvládnutí technik malby, kresby a plastického vyjádření. Rozvíjí jeho výtvarné schopnosti, dovednosti a estetické vnímání skutečnosti.V tomto předmětu se žáci seznámí s různými druhy výtvarných technik. A umožní jim porozumět různým materiálům, možnostem těchto materiálů a nástrojů při uplatňování ve výtvarné práci.

Časová dotace

- v 1. - 2. ročníku 1 vyučovací hodina týdně ve třídě s rozšířenou HV
- v 1. - 2. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně ve třídě bez rozšířené HV
- ve 3. – 5. ročníku 1 vyučovací hodina týdně ve třídě s rozšířenou HV
- ve 3. – 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně ve třídě bez rozšířené HV

Místo realizace

- kmenové třídy
- mimo budovu školy – výstavní síň, muzeum

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 - sebepoznání, sebehodnocení, vnímání, zdravé a vyrovnané sebepojetí
OSV 5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality)
OSV 7 – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, otevřená a pozitivní komunikace

Multikulturní výchova

MKV 1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení
MKV 2 – uplatňování principu slušného chování

Environmentální výchova

EV 1 - kulturní krajina, lidské sídlo, město, vesnice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – samostatná práce, skupinové práce,
- beseda nad ilustracemi, uměleckým dílem

- návštěva výstav, muzea

Kompetence k učení

- žáci si záměrně osvojují a rozvíjejí dispozice k výtvarně estetickým o skutečnostem, samostatně pozorují a vnímají realitu a výtvarná díla (ilustrace), vizuálně a obrazně se vyjadřují

Kompetence k řešení problémů

- žáci tvořivě přistupují k řešení výtvarného problému, správně používají nástroje, materiály a vybavení

Kompetence komunikativní

- žáci si obohacují slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti, hodnotí na základě kritérií výtvarné dílo své i svých spolužáků, prezentují svá výtvarná díla a práce, vnímají vlastní pokrok

Kompetence sociální a personální

- žáci naslouchají, respektují názory a práci druhých spolužáků, organizují práci ve skupinách, stanoví si postup práce, vyberou vhodné pomůcky a materiály, zvolí vhodnou techniku

Kompetence občanské

- žáci ctí umění, tradice a kulturní hodnoty, vytvářejí si názor a postoj k výtvarným dílům

Kompetence pracovní

- žáci dodržují obecná pravidla bezpečnosti a hygieny práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova **Ročník: I.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	- Rozpozná základní druhy linie - Rozpozná základní barvy a jejich odstíny - Manipuluje s objekty – stavebnice	Linie rovná, křivá, silná, tenká, tlustá, barva – hry s barvou – míchání barev	ČJS	OSV 1, 5, 7 VMEGS 1
V tvorbě projevuje své životní zkušenosti, uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	- Kreslí měkkou tužkou, pastelkami, voskovými pastely - Modeluje z plastelíny - Experimentuje s vodovými barvami - Vytváří objekty ze stavebnice	Kresba, malba, modelování, práce se stavebnicí		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	- Ilustruje podle své fantazie nebo podle skutečnosti	Kresba, malba, modelování	ČJ ČJS	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	- Odlišuje kresbu od malby - Rozpozná práce ilustrátorů z knížek k výuce	Slabikář	ČJ	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- Diskutuje a je hodnotí hotové výtvarné práce svoje a svých spolužáků	Hodnocení a sebehodnocení	ČJ	

Předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- Využívá různé druhy linií - Rozlišuje tmavé a světlé barvy	Linie rovná, křivá, silná, tenká, tlustá barva – hry s barvou – míchání barev vytváření barevných odstínů	ČJS	OSV 1, 5, 7 VMEGS 1

V tvorbě projevuje své životní zkušenosti, uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	- Kreslí tuší, uhlem a suchými pastely - Modeluje z plastelíny, hlíny - Využívá poznatky o vodových barvách - Vytváří objekty z kartonu	Kresba, malba modelování, rozvržení plochy a prostoru	ČJS	
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	- Ilustruje podle literárních předloh - Zvládá zvolenou výtvarnou techniku	Výtvarné techniky – kresba, malba, koláž modelování	ČJ ČJS	
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	- Rozlišuje volnou malbu od ilustrace - Nachází rozdíly ve výtvarných dílech daných ilustrátorů	Ilustrátoři dětských knih, ukázky ilustrací návštěvy výstav	ČJ ČJS	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- Slovně zhodnotí svou výtvarnou práci - Zvládne práci během časového úseku	Hodnocení a sebehodnocení	ČJ	

Předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	- Využívá různé druhy linií rozlišuje studené a teplé barvy, jejich kombinace - Srovnává výtvarné prvky ve výtvarných dílech	Lineární kresba malba – využití poznatků o st. a tep. barvách, beseda nad výtvarnými díly	ČJS ČJ	OSV 1, 5, 7 MKV 2 VMEGS 1
V tvorbě projevuje své životní zkušenosti, uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	- Využívá práci s tuší k výtvarnému vyjádření, - Vhodně volí barevnou škálu při své práci - Vytváří tvary a objekty na základě proporcí - Využívá svůj cit pro výtvarný rytmus	Kresba, malba, rozvržení plochy a prostoru – výtvarný rytmus, strukturální kompozice, kontrast	ČJS	
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	- Ilustruje podle literárních předloh - Zvládá zvolenou výtvarnou techniku, kterou považuje za nejvhodnější k danému tématu - Využívá obrazně vizuální vyjádření na základě smyslových poznatků (zrak, sluch, hmat)	Výtvarné techniky – kresba, malba, koláž prostorová kompozice	ČJ ČJS	

Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.	- Rozpozná různé druhy výtvarných technik - Porovnává různé výtvarné techniky - Používá základní pojmy výtvarných technik	Návštěvy výstav orientuje se v dílech známých ilustrátorů vhodně volí barevné kombinace	ČJ ČJS	
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- Slovně zhodnotí svou výtvarnou práci - Projevuje zájem o výtvarné umění - Rozpozná různé způsoby uměleckého vyjádření – plastika, malba, kresba, fotografie - Zvládne práci během časového úseku	Hodnocení a sebehodnocení diskuze ve dvojicích a ve skupinách poznání jiného vnímání reality výtvarnými prostředky- lidová tvorba, keramika	ČJ ČJS	

Předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů(světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	- Vnímá barvy a využívá základní klasifikaci barev - Využívá světlostní a teplotní kontrast barev - Kombinuje barvy - Využívá základní znalosti o proporcích - Rozlišuje prvky vizuálně obrazného vyjádření	Barevný kruh – barvy základní a doplňkové, barevná škála, typy vizuálně obrazného vyjádření – hračka, plastika, comics, reklama, animovaný film	ČJS	OSV 1 5,7 VMEGS 1 MKV 2 EV 4
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	- Řadí prvky v tvarové a barevné kompozici - Řeší úlohy dekorativního charakteru (symetrické a asymetrické řešení) - Uplatňuje ve svých pracích teoretické poznatky z lineární kresby - Aplikuje různé výrazové možnosti - Projevuje smysl a cit pro prostorové formy - modelování	Uspořádání objektů do celků v ploše a prostoru- uspořádání na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení, linie, dekorativní kompozice, modelování	ČJS	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahů zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	- Vyjadřuje citový prožitek na základě hmatových, sluchových podnětů - Vyjadřuje vztah k živ. prostředí a krásám přírody - Vyjadřuje svůj vztah k reklamě	Vztahy zrakového vnímání a vnímání ostatními smysly, vyjádření podnětů pohybových, čichových, chuťových atd.smyslové vizuálně obrazné vyjádření – film, televize, reklama, elektronická média	ČJS	
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky(včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).	- Rozlišuje užitkovou, materiální a estetickou stránku předmětu - Aplikuje poznatky a dovednosti s výtvarnými prostředky - Používá vlastní fantazii při práci - Pracuje podle předlohy - Sebehodnotí vlastní výtvarnou činnost	Motivuje se vlastní fantazií, výtvarně zpracuje své pocity, emoce, prožitky	ČJ ČJS	

Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	- Nachází rozdíly ve výtvarném vyjádření - Chápe výtvarné vyjádření jiných - Spolupracuje ve skupině	Osobní postoj v komunikaci, utváření a zdůvodňování v rámci skupiny, ve které dítě pracuje, porovnání s vlastní interpretací		
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- Na základě svých poznatků rozpozná druhy výtvarného umění (galerie, výstavy) - Uvědomuje si různost výtvarného vyjádření	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření, komunikace – komunikace se spolužáky, v rámci skupiny, ve škole i mimo školu		

Předmět: Výtvarná výchova **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů(světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).	- Pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření - Experimentuje s nimi - Využívá proporční vztahy v ploše i prostoru	Jednoduché vztahy v rytmu a proměně v ploše a prostoru rozlišení a výběr vizuálně obrazného vyjádření – volná malba , kresba, comics, reklama	ČJS	OSV 1, 5, 7 VMEGS 1 MKV 2 EV 1
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	- Kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, plošném vyjádření linie a plochy - Modeluje v objemovém vyjádření - Uspořádává prvky v prostoru ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Uspořádání objektů na základě jejich výraznosti velikosti a vzájemného, postavení v ploše a prostoru, linie, modelování	ČJS	
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.	- Znázorňuje v grafických technikách proporce a pohyb lidské postavy - Uplatňuje vlastní osobnost a fantazii - Využívá výrazové možnosti písma a experimentuje s ním	Výtvarné techniky –malba a kresba lidské postavy, její pohyb	ČJS	
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahů zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	- Vhodně volí prostředky na základě smyslového vnímání, uplatňuje je v plošné , objemové i prostorové tvorbě - Reaguje na smyslové a myšlenkové podněty	Vyjádří vizuální podněty výtvarnými technikami	ČJS	

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků, svobodně volí a kombinuje prostředky(včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	- Využívá statické a dynamické vyjádření - Vyjadřuje dějový celek se vztahem k reálnému prostředí - Vybírá prostředky k výtvarnému vyjádření skutečnosti - Vyjadřuje své pocity a prožitky - V jednotlivých druzích umění spojuje obsah s projevem	Využití vlastní fantazie, reklama, tiskoviny, fotografie, moderní umění	ČJ ČJS	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	- Vnímá odlišnosti výtvarného projevu - Porovnává volnu výrazových prostředků - Parafrázuje umělecké dílo	Odlišně interpretuje vizuálně obrazné vyjádření ve vlastních pracích, ve skupině		
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	- Prožívá umělecká díla v různých polohách umělecké tvorby - Chápe odlišnosti uměleckého vyjadřování	Vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření		

Výtvarná výchova pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Samotný vyučovací předmět výtvarná výchova vychází obsahově ze vzdělávací oblasti UMĚNÍ A KULTURA v RVP ZV. Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova a souvisejících tématických okruhů průřezových témat RVP ZV. Výtvarná výchova se realizuje také v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata.

Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa, je neoddělitelnou součástí každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Je realizována prostřednictvím tvůrčích činností žáka. Žák při nich uplatňuje vlastní vnímání, myšlení, cítění, prožitky, představivost, fantazii a kreativitu. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční, ale i nově vznikající. Žáci se prakticky a teoreticky seznamují s různými výtvarnými technikami a prostředky, učí se základními výtvarnými prostředky ztvárnit konkrétní i abstraktní téma, orientují se v oblasti výtvarné kultury (malířství, sochařství,užité umění, architektura) a v dějinách výtvarné kultury.V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím linie, tvaru, barvy, gesta atp.

Žáci se vyjadřují k různým tématům a situacím. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názory a zároveň říci svůj názor na práci ostatních.

Ve všech formách výtvarného projevu se podporuje osobnost žáka a dává mu možnost individuálně se vyjádřit.

Časová dotace

- v 6. – 7. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně
- v 8. – 9. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

Vyučovací předmět výtvarná výchova využívá odbornou učebnu VV. Některé hodiny probíhají v kmenových třídách. Součástí realizace vzdělávacího obsahu jsou návštěvy výstav a práce v exteriéru.

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání
OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika
OSV 5 – kreativita – pružnost nápadů, originalita
OSV 6 – poznávání lidí – pozornost vůči odlišnostem

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy

Multikulturní výchova

MKV 1 – kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky
MKV 2 – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami

Environmentální výchova

EV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a kulturních památek

Mediální výchova

MV 1 – kritické čtení a vnímání sdělení – zábavné a reklamní sdělení
MV 6 – tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video
- beseda
- výstavy
- práce v exteriéru

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení se učí rozumět používaným termínům v oblasti výtvarné, při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby mohli dále využívat pro své vlastní učení, žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáži zpětně uvědomit problémy související s realizací, žák získává a zpracovává poznatky z dostupných informačních zdrojů (tiskoviny,internet), ale i návštěvou muzea, galérií

Kompetence k řešení problémů

- při zadání úkolu žák rozpozná výchovný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, žáci vyhledávají vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě jejich znaků a témat, na základě dostatečného množství estetických prožitků, si žáci uvědomují, že různí lidé vnímají stejnou věc různě, žáci samostatně zpracovávají a řeší problémy související s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit, tolerovat názor druhých, při výtvarné činnosti si žák osvojuje a používá odborný jazyk, žáci prezentují získané poznatky vhodnou formou

Kompetence sociální a personální

- žáci respektují pravidla při práci v týmu, dodržují je, žáci tvoří samostatně i v týmu, žáci se aktivně podílejí na vytváření estetického prostředí, při samostatné práci si žáci vytváří pozitivní představu o sobě samém, při výtvarné činnosti rozvíjejí svoji sebedůvěru

Kompetence občanské

- žáci respektují názor druhých, žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží, při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu, žáci se seznamují s významnými výtvarnými díly a jejich autory, chápou výhody dodržování pravidel bezpečnosti, hygieny, životního stylu

Kompetence pracovní

- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuální činnosti, při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla, žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarná výchova **Ročník:6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků , variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- Kreslí suchou a mokrou stopou - Rozlišuje barvy - Vyjmenuje základní druhy kresby a malby - Rozumí základním odborným termínům	Prvky vizuálně obrazného vyjádření (základní pojmy - tvar, plocha, barva, objem…) Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy Kresba - kombinované techniky Barvy základní, podvojné, doplňkové Individuální vnímání barev a tónů	M – 6. ročník OV – 6. ročník	OSV5
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- Na základě zrakových a sluchových prožitků znázorní barevnými plochami neobvyklé, dramatické přírodní procesy - Vyjádří jednoduché fantazijní představy - Vytvoří jednoduchý návrh	Záznamy emocí, prožitků, představ, vjemů, nálad, prožitků z hudby Zobrazování umělých a přírodních forem Příroda v pohybu Já a můj vnitřní svět Plastická tvorba Jednoduché zátiší		EV3
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika , fotografie, video, animace	- Používá jednoduché grafické techniky. - Vytvoří jednoduché kompozice v prostoru. - Své představy převede do objemových rozměrů	Tisk ze šablon, odkrývací technika Jednoduché kreslení - tvary, barvy Plastická a prostorová tvorba Kašírování Studie předmětů		MV6
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření , porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- Rozvrhne hlavní motivy na ploše - Řeší přiměřené úkoly v plošných - i prostorových pracích - Nakreslí jednoduchou postavu	Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění pro objekty, ilustrace textů, skulptury, comicsy, kresby, koláže, tělo – proporce, detaily, tvář – podoba, její varianty, líčení, masky, kombinované techniky – tisk, rozf. tuž, papírořez	ČJ – 6. ročník	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	- Užije prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, představ, osobních zkušeností - Zaznamená detaily předmětů.	Rozvíjení smyslové citlivosti, vztahy vizuálně obrazných prvků -(podobnost, kontrast, harmonie, rytmus), malba – temperové barvy, pastel, kresba – věci kolem nás, základy perspektivy		

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- Užívá dekorativních postupů - Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům - Vyjmenuje znaky lidového umění - Vytvoří elementární druhy písma, monogram	Písmo – psané, kreslené, stříhané,vytrhávané, experimentální a hravé činnosti s užitím písmaTématické práce, beseda – lidová architektura, užitková tvorba – batika, člověk a umění (pravěké a starověké umění)	ČJ – 6. ročník D – 6. ročník	VMEGS1 MKV2
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- Vyjmenuje druhy výtvarného umění - Porovnává a hodnotí obrazná vyjádření s pomocí učitele - Vyjádří svůj postoj k obrazným vyjádřením	Malířství – různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (figura, portrét, zátiší), sochařství – socha, plastika, sousoší, kresba v plenéru – dle skutečnosti, kritéria porovnávání obrazných vyjádření		
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- Obhájí výsledky své tvorby - Pozná a přiřadí ukázky prací výtvarných umělců minulosti i současnosti - Tvoří v týmu	Prezentace své práce Zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny Návštěva výstav, muzeí Výtvarné soutěže	D – 6. – 9. ročník	MV5

Předmět: výtvarná výchova **Ročník:7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- Použije správné rozvržení línie, tvaru, objemu v ploše - Kombinuje, seskupuje a řadí prvky - v ploše a prostoru	Prvky vizuálně obrazného vyjádření – objemy a tvary prvků v ploše Světlostní a barevné rozdíly v ploše Organismy a jejich proměny Přírodní děje Nástroje, předměty		OSV5
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- Při samostatné práci používá barvy, světla a stínu pro modelaci tvarů a vyjádření prostoru - Vytvoří jednodušší prostorové práce - s použitím tvarové, barevné a funkční nadsázky	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - skupinu postav, přírodní objekty Záznam smyslových zážitků, emocí, myšlenek		OSV2
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- S pomocí učitele vytvoří tisk z koláže, papírořez, linorit - Pracuje s dostupnými zobrazovacími prostředky – video, grafika PC, fotografie	Tisk z koláže, linorit, papírořez. Vertikální grafika Barevné vyjádření – sytost, tón, harmonie, kontrast – využití ve volné tvorbě i praktickém životě		OSV5

Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- Na základě vnímání a pozorování vytvoří v lineární podobě skupinu přírodních objektů a s pomocí učitele používá základy stínování - Správně užívá techniku malby,míchá a vrství barvy	Kompozice z geometrických a přírodních tvarů Dekorativní řešení plochy – návrh na plakát, reklama Základy stínování		OSV5
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	- Na základě kresby podle modelu nakreslí stojící postavu, postavu s náznakem pohybu - Na základě kresby podle modelu nakreslí lidskou hlavu, vyjádří odlišnosti tvaru obličeje, proporce obličeje, části obličeje - Rozlišuje velikost postav a objektů - v popředí a v pozadí	Postava a pohyb těla Umístění postavy v prostoru Obličej,proporce obličeje Plastika	ČZ - 8. ročník ČJ - 7 .ročník	
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	- Užívá dekorativní postupy. - Rozpozná realistické zobrazení předmětu, krajiny a postavy od výtvarné stylizace a nadsázky. - Pozná proměny umění ve vztahu - k historickému vývoji společnosti	Užitá grafika – styly a druhy písma Tématické práce Experimenty s reprodukcemi uměl.děl – hledání detailu, skládání,dotváření barvou		MV6 MKV2
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- Rozpozná díla malířská, sochařská a architektonická ve spojení s dějinami lidstva - Vyjmenuje hlavní architektonické znaky doby románské, gotické, renesanční	Práce s uměleckým dílem Interpretace slavných výtvarných děl Dějiny umění – doba románská, gotická, renesanční Vitráže, sgrafitto ,roláž	D – 7. ročník	
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- Obhájí výsledky své tvorby - Popíše své poznatky s ukázkami prací výtvarných umělců minulosti i současnosti	Různé formy prezentace, vytváření vlastního portfolia.Vytváření dokumentace akcí		MV1

Předmět: výtvarná výchova **Ročník:8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vybírá vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- Vytváří pomocí tvarů a barevných ploch obrazový celek - Uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	Kresebná práce Hra s linií Textury – jejich jednoduché vztahy - (podobnost, kontrast, rytmus) Záznamy smyslových zážitků, emocí, prchavých okamžiků		OSV5
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání vizuálních	- Vytváří obrazná vyjádření pomocí tvarové a barevné nadsázky,stylizace,písma	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových,sluchových,čichových		

zkušeností,získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- Nakreslí na základě pozorování skutečnosti části i celek dané architektury - Nakreslí podle modelu daný předmět	Modelace obličeje na základě hmat.vnímání, kresba podle modelu a její proměny, práce se světlem a barvou		
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Kreslí a maluje podle literární a filmové předlohy - Vytvoří svou představu o určité věci pomocí prostorových prací - Nakreslí objekt lineární perspektivou	Umělecká výtvarná tvorba –fotografie, film, animace Lineární perspektiva Prostorové práce + uspořádání na základě jejich výraznosti Vzájemné postavení objektů Jednoduché barevné kompozice na PC		MV6
Vybírá,kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření,porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- Kombinuje výtvarné prostředky,experimentuje s nimi - Dodržuje proporční zákonitosti postavy	Práce s netradičním materiálem – hlína, sádra, kompozice s přírodnin Modelace postavy pomocí světla a stínu Modelace lidské hlavy pomocí světla a stínu		
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	- Řeší úlohy dekorativního charakteru - Užívá techniku malby, míchá a nanáší barvy	Volná malba,malba suchým pastelem, kvaš Malba zátiší, malba v plenéru Tvary a barevné plochy Návrh na plakát, CD, reklama		MV4
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- Zaznamenává zajímavé detaily architektury pomocí technik jako např.kresba, frotáž, otisk, tupování - Porovnává vývoj umělecké tvorby v historických souvislostech - Vytvoří obraz krajiny, ve které žije	Technika frotáže, tupování, tisk Práce s uměleckým dílem - baroko, klasicismus, romantismus Práce s materiálem – vitráž, sgrafitto Tématické práce Kresba v plenéru – krajina	ČJ – 8. ročník D – 8. ročník	VMEGS1 MKV2
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- Uplatňuje osobitost a subjektivitu ve vlastní práci i v interpretaci tvorby ostatních - Výtvarně vyjádří své stanovisko k různým tématům	Odlišné interpretace obrazných vyjádření Interpretace slavných výtvarných děl, návštěvy výstav, muzeí Výchova ke vztahu ke kulturně historickému dědictví		VMEGS3 OSV5
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- Sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje - Hledá vhodnou formu pro prezentaci	Různé formy prezentace VOV Vytváření záznamu a dokumentace akcí		MV6

Předmět: výtvarná výchova **Ročník:9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vybírá,vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- Pro vyjádření vlastních představ vybírá vhodné prostředky, kombinuje je - Pojmenovává různé prvky VOV - Dodržuje proporční zákonitosti postavy - Kresbou vyjádří symboliku pohybů prstů, gest rukou.	Technika kresby – tužka, pero, rudka Uspořádání objektů do celku v ploše, objemu, prostoru Prostorové práce s figurativním námětem - tvarová a barevná stylizace Stopy člověka – otisk rukou (křída, tem.barvy) Postava – kresba, malba Myšlenky, představy	ČZ – 8. ročník	OSV5
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- Využívá znalostí o základních barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - Užívá VOV k zachycení zkušeností získaných pohybem,hmatem,sluchem.	Symbolika barev, mísení barev, působení barev Kontrast (barevný, světelný) Uplatnění subjektivity ve vlastním vyjádření Prostorové objekty – rozvíjení smyslové citlivosti Plastika – kašírovaný papír		
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích , k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Vytváří obrazná vyjádření pomocí tvarové a barevné stylizace - Užívá některé prostředky současného umění (PC,foto,video) - Vytvoří barevnou kompozici metodou PC grafika	Vektorová grafika Dekorativní kompozice – užití písma Reklama, návrhy obalů, plakáty,propagační materiály		MV6 MV7
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	- Zařazuje předměty do neobvyklých souvislostí a vytváří nové - Užívá VOV k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Tvorba na základě fantazie Dekorativní práce – dekorativní řešení plochy,pocity a nálady Tématické práce Experimenty s papírem, papírovou hmotou, ručním papírem	ČJ – 9. ročník	
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu	- Respektuje povahu materiálu, uplatňuje subjektivitu - Užívá perspektivních postupů - Zvládá zachycení okamžiku – skicování	Výtvarné práce v materiálu – koláže Prostorové vytváření – architektonické objekty Perspektiva –sbíhavá, úběžníková Práce v plenéru – krajina, objekty.		EV4

Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- Vyjmenuje kulturní památky svého regionu - Vyjmenuje významné osobnosti světového výtvarného umění minulosti i současnosti	Diskuze a besedy o současném výtvarném umění Umění 1.pol.20.st. a 2.pol. 20.st.(kubismus, surrealismus, impresionismus) OP-ART Vycházky, exkurze	D – 9. ročník	MKV2
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	- Dokáže vysvětlit rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, symbolické) - Svými pracemi se podílí na dotváření svého prostředí	Využívání encyklopedií, autobiografií, reprodukcí Umění, výtvarná tvorba ve fotografii, filmu, tiskovinách, reklamě Estetické aspekty živ.prostředí		EV3 MV5
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- Interpretuje svou práci i tvorbu ostatních - Své práce prezentuje, hodnotí, obhajuje - V týmu spoluvytváří koncepci výtvarného řešení prostorů školy	Veřejná prezentace Respektování záměru autora Instalace objektů Zaujímání osobního postoje Výstavy, soutěže		MKV2

Vzdělávací oblast: ***Člověk a zdraví***

Člověk a zdraví

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Člověk a zdraví vznikl integrací vzdělávacího obsahů Biologie člověka a části vzdělávacího obsahu Obecná biologie a genetika ze vzdělávacího oboru Přírodopis a části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah integrovaných témat se neodděluje a je žákům předáván v širších souvislostech. Žáci se učí v dané problematice hledat a poznávat vnitřní vazby a logické souvislosti a uplatňovat je v osobním životě.

Vyučovací předmět přináší základní poznatky o stavbě lidského těla a dědičnosti a klade si za cíl formovat a rozvíjet u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví i odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým.

Časová dotace

- v 8.ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně (1 hodina je čerpána ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 1 hodina ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví)

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna přírodopisu
- učebna PC

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje tělo, co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování
OSV 11 – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Multikulturní výchova

MKV 3 – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost

Mediální výchova

MV 1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel,
MV 5 – vliv médií na každodenní život

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – diskuse, výklad, skupinové vyučování, samostatná práce, PC, video
- beseda
- přednášky

Kompetence k učení

- žáci si vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, pracují samostatně i ve skupinách, plánují a organizují vlastní učení a eliminují překážky k učení; vyhledávají a třídí informace z různých spolehlivých informačních zdrojů s biologickou tématikou a na základě jejich pochopení je propojují do souvislostí, získané informace systematicky zpracovávají a efektivně využívají v procesu učení i v praktickém životě; pracují s obecně používanými znaky, symboly a termíny; samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají a vyvozují obecné závěry; samostatně vypracovávají referáty k učivu, zapojují se do soutěží a olympiád

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší problém samostatně nebo ve spolupráci se spolužáky, učitelem, rodiči; volí nejúčinnější postupy řešení; navrhují vlastní postupy řešení; prakticky ověřují správnost postupu řešení problému a ověřené postupy aplikují při řešení obdobných problémových situací; porovnávají odborné názory, mediální tvrzení a vlastní praktické zkušenosti o člověku a jeho zdraví k vyvozování optimálních praktických postupů, provádějí zkoušky a experimenty; diskutují o správnosti postupu řešení problému a dokáží obhájit svůj způsob řešení, činí uvážlivá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- žáci své názory a myšlenky vyjadřují v logickém sledu, vyjadřují se výstižně; přiměřeně využívají odborné termíny; vyjadřují se kultivovaně v ústním i písemném projevu v rámci obecně uznávaných norem slušného chování**;** naslouchají promluvám jiných lidí, vhodně na ně reagují, aktivně se zapojují do diskusí a konstruktivním způsobem argumentují a kritizují**;** rozumí různým typům textů a záznamů, orientují se v grafech, diagramech a schématech; reagují na běžně užívaná gesta a zvuky**;** využívají informační a komunikační technologie pro účinnou komunikaci, využívají vhodné počítačové programy pro zpracování různých typů materiálů

Kompetence sociální a personální

- žáci se ve spolupráci s učitelem podílejí na stanovování pravidel práce ve skupině, dohodnutá pravidla respektují; spoluvytváří bezpečné klima pro práci skupiny a spolupracují s ostatními na dosažení cíle; správně a vhodně argumentují, naslouchají názorům druhých a respektují je, vyjadřují své názory a postoje, poznávají potřebu vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka a jeho zdraví

Kompetence občanské

- žáci porovnávají svůj hodnotový žebříček se spolužáky, rozlišují negativní projevy chování, předvídají a uvědomují si důsledky svého chování; aktivně se podílí na vytváření zdravého prostředí a zdravém životním stylu; formulují a dodržují základní pravidla společenského chování, slušně oslovují učitele i sebe navzájem; znají a dodržují práva povinnosti související se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy, na modelových situacích prokazují praktické dovednosti ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích

Kompetence pracovní

- žáci správně a šetrně zacházejí s pracovními pomůckami a materiálem, dodržují pracovní postup a pravidla bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci; používají vhodné pomůcky k ochraně svého zdraví; dodržují termíny pro vyhotovení prací, hodnotí své výsledky podle kritérií; propojují teoretické znalosti s praktickými činnostmi

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Člověk a zdraví **Ročník: 8**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- Rozliší a charakterizuje druhy tkání - Pojmenuje části těla - Popíše stavbu jednotlivých částí lidského těla - Vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - Uspořádá orgány v orgánové soustavě	Od buňky k člověku Oporná a pohybová soustava Srdce a oběhová soustava Dýchací soustava Trávicí soustava Vylučovací soustava a kůže Nervová soustava a smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Reprodukční soustava	Př – 6. – 8. ročník CH – 8., 9. ročník F – 7., 8. ročník HV – 6., 7. ročník HVN – 7., 8. ročník	
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- Srovná člověka s ostatními savci a nalezne společné a odlišné znaky - Seřadí zástupce fylogenetického vývoje člověka podle charakteristických znaků - Vysvětlí příčiny a význam používání nástrojů a pochopení přírodních jevů pro vývoj člověka a vznik kultury	Člověk jako savec Původ a vývoj člověka Lidská plemena	D – 6. ročník PŘ – 8. ročník VV – 7., 9. ročník	MKV 3
Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- Objasní přenos genetické informace - Popíše průběh oplození - Porovná změny ve stavbě těla a v chování v jednotlivých obdobích ontogenetického vývoje - Objasní příčiny změn v období dospívání, srovná období dospívání u dívek a chlapců	Oplození Ontogenetický vývoj Puberta		
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- Vyjmenuje příčiny a příznaky běžných onemocnění - Rozliší onemocnění od vrozených vad - Vysvětlí zásady zdravého životního stylu - Uvede faktory negativně ovlivňující zdraví člověka	Orgánové soustavy Látková přeměna Výživa a zdraví Civilizační choroby	CH – 9. ročník	
Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- Popíše základní pravidla první pomoci - Předvede postup první pomoci v modelových situacích - Uvede postup pro kontrolu a obnovu základních životních funkcí	První pomoc Oběhová soustava Dýchací soustava Oporná a pohybová soustava Kůže	PV – 7. ročník F – 8. ročník	
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- Srovná pohlavní a nepohlavní rozmnožování podle počtu rodičovských jedinců, vlastností rodičovského a dceřiného organismu - Vysvětlí význam DNA pro přenos dědičné informace - Vlastními slovy definuje pojmy vloha (gen) a znak	Rozmnožování Tajemství genů Význam genetiky		

Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- Uvede příklady využití genetických metod z praktického života - Uvede faktory, které mohou způsobit změny genetické informace	Význam genetiky		
Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- Uvede a objasní zásady zdravého stravování - Vysvětlí zdravotní rizika spojená se složením stravy a tzv. rychlým občerstvením - Podle zásada zdravé výživy sestaví jídelníček - Zhodnotí jídelníček rodiny z hlediska zdravé výživy a navrhne případné změny	Trávicí soustava Látková přeměna Výživa a zdraví Poruchy příjmu potravy Civilizační choroby	CH – 9. ročník	MV 1
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- Vyjmenuje běžné civilizační choroby a vysvětlí nejvýznamnější příčiny jejich vzniku - Dodržuje zásady ochrany před infekčními chorobami - V denním režimu uplatňuje zásady duševní hygieny a aktivního odpočinku - Uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny a zásady ochrany zdraví při práci - Vysvětlí význam preventivní lékařské péče - Vyjmenuje instituce věnující se ochraně zdraví	Výživa a zdraví Ochrana zdraví před infekčními a civilizačními chorobami Preventivní lékařská péče	RV – 6. ročník	
Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	- Popíše příčiny tělesných a duševních změn v pubertě - Porovná rozdíly v průběhu puberty u chlapců a dívek - Vysvětlí negativa předčasného sexuálního života - Vysvětlí biologické a psychické předpoklady pro vznik trvalého citového vztahu - Na modelových situacích aplikuje zásady slušného chování	Puberta Vztahy mezi lidmi Zásady společenského chování	OSV – 6. ročník	OSV 2
V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	- Porovná rozdíly mezi zamilovaností, krátkodobou známostí a trvalým citovým vztahem - Uvede příklady možných rizik při výběru životního partnera (dědičné choroby, závislosti, …) - Vyjmenuje nejčastější nemoci přenášené pohlavním stykem a jejich příznaky - Uvede příklady metod ochrany před pohlavními nemocemi a nechtěným těhotenstvím - Zobecní postupy chování pro předcházení sexuálních útoků - Kriticky hodnotí pořady v médiích zobrazující vztahy mezi lidmi	Vztahy mezi lidmi Pohlavně přenosné nemoci a antikoncepce	OSV – 6. ročník	OSV 2

Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- Vysvětlí pojmy droga, závislost, abstinenční příznaky - Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholismem a užíváním jiných drog - Orientuje se v nabídce organizací poskytujících specializovanou pomoc při léčbě závislostí - Přesvědčivě argumentuje vůči spolužákům v souvislosti s odmítáním návykových látek - Na modelových situacích aplikuje zásady správného jednání v problematice šikany a týrání dětí	Návykové látky Gamblerství Centra specializované pomoci Ochrana před sociálně patologickými jevy	CH – 9. ročník OSV – 6. ročník	OSV 11 MV 1, 5

Rodinná výchova

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Rodinná výchova učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické, fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnost z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu a sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací předmět Výchova ke zdraví úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Časová dotace

V třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy v 6. a 7. ročníku 1 vyučovací hodina týdně
V třídách bez rozšířené výuky hudební výchovy v 6., 7. a 9. ročníku 1 vyučovací hodina týdně
V 8. ročníku se předmět výchova ke zdraví v časové dotaci 1 vyučovací hodiny stává součástí předmětu Člověk a zdraví

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna společenských věd
- učebna PC
- exkurze, přednášky, besedy mimo budovu školy

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 - druzí jako zdroj informací o mě, já jako zdroj informací o sobě, co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samé/mu, zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje učení
OSV 3 - organizace vlastního času, plánování učení a studia, cvičení sebekontroly,sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSV 4 - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dobrá organizace času, dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích
OSV 6 - vzájemné poznávání ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí
OSV 7 - péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů, vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
OSV 8 - řeč těla, zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, cvičení pozorování empatického a aktivního naslouchání, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, dialog, komunikace v různých situacích, efektivní strategie, pravda, lež a předstírání v komunikaci
OSV 9 - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
OSV 11 - analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, pomáhající a prosociální chování, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd., dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

VDO 2 - občan jako odpovědný člen společnosti

Multikulturní výchova

MKV 1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, ale i jako součást etnika
MKV 2 - důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích,uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti

Environmentální výchova

EV 4 - prostředí a zdraví

Mediální výchova

MV 1 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavných (bulvárních) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných
MV 2 - stav mediálního sdělení a sociální zkušenosti
MV 5 - role médií v každodenním životě jednotlivce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – práce ve skupinách, situační hry, modelové situace, diskuse, videoprogramy
- peer aktivisté
- besedy
- exkurze
- orientace v základních problémech a potřebách v oblasti zdravého životního stylu, rodinného života, rodičovství, osobního bezpečí
- osvojení odpovědného chování, rozhodování a komunikaci v situacích souvisejících s aktivním zdravím, partnerskými vztahy, rodinným životem
- rozpoznání a adekvátní jednání v konfliktních a krizových situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy, partnerstvím

Kompetence k učení

- žáci vybírají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vyhledávají a třídí informace, tím, že se orientují v základních problémech a potřebách v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, rodinného života, rodičovství a osobního bezpečí

Kompetence k řešení problémů

- žáci hledají podobnosti problému v reálném světě, aby si osvojili a postupně kultivovali odpovědné chování a rozhodování související s aktivním zdravím, partnerskými vztahy a rodinným životem

Kompetence komunikativní

- žáci vnímají i mimojazykové vyjadřování a sami tuto komunikaci využívají a rozvíjejí. Žáci trénují komunikaci s okolím, kdy si uvědomují, že vyslechnutí názorů druhých a vhodná reakce, může být přínosem

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí na modelových situacích respektovat pravidla vzájemného soužití, při řešení krizových situací poskytují pomoc i radu druhým. Uvědomují si odpovědnost za bezpečí své i druhých

Kompetence občanské

- žáci se aktivně podílí na zdravém životním stylu (sport, hygiena, správné stravovací návyky, ...) a zapojují se do kulturně a sportovně zaměřených školních a mimoškolních akcí. Upevňují si odpovědný přístup ke zdraví a založení vlastní rodiny

Kompetence pracovní

- žáci dodržují pravidla fair play ve sportu i mimo něj, při sportovních a ostatních aktivitách chrání zdraví své i druhých, uvědomují si potřebu dodržování hygieny nejen při tělesných aktivitách

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Rodinná výchova **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	– Uvede význam rolí v rodině – Objasní, v čem spočívá vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti – Uuvede faktory ovlivňující stabilitu rodiny – Přijímá, respektuje názory členů skupiny (komunity) – Praktikuje chování podporující dobré vztahy – Aktivně naslouchá názory jiných osob – Uplatňuje formy efektivní a asertivní komunikace – Vytváří pravidla soužití v prostředí určité komunity – Na příkladech vysvětlí pozitiva a negativa party – Navrhne opatření k eliminaci negativních jevů – Na příkladech situačních her, dialogů, uvede, jak lze řešit konflikty v komunitě (rodina, parta) – Zaujme vlastní postoj k uplatňování zdravého způsobu života	Prostředí komunity (rodina, škola, parta): - vztah k druhým lidem - přijímání názorů druhých Vztahy mezi lidmi	OV – 7. ročník	OSV 4 OSV 6 OSV 7
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků	– Popíše vlastní program péče o osobní zdraví v určitém časovém období – Napíše (nakreslí) recept na dlouhověkost a dokáže ho obhájit – Namaluje plakát (koláž z obrázků) na téma zdravý životní styl – Porovná rozdíly mezi zdravým a nezdravým životním stylem (plakát, koláž, báseň, slohová práce) – Aktivně se zapojí do situačních her zaměřených na tato témata (odpovědné chování v různých životních situacích, nevhodné chování dospělých, dětí, osobní příklad atd.)	Hodnota a podpora zdraví	ČZ – 8. ročník PV – 9. ročník	EV 4
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	– Vyjmenuje nejobvyklejší situace ohrožující zdraví a bezpečí člověka ve škole i jinde – Popíše vhodné postupy chování při konkrétních situacích ohrožujících zdraví a bezpečí člověka. – Na modelových situacích demonstruje postupy chování v ohrožujících situacích	Bezpečné prostředí a chování ve škole Ochrana zdraví při různých činnostech Ochrana člověka za mimořádných situací (živelní pohromy, terorismus)	ČZ – 8. ročník PV – 6. ročník	OSV 4 VDO 2

Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– Orientuje se v nabídce specializované pomoci – Samostatně vyhledá v případě potřeby pomoc – Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání dítěte – Uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek	Specializovaná pomoc Krizové situace	ČZ – 8. ročník OV – 7. ročník	

Předmět: Rodinná výchova – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	– Uvede význam rolí v rodině – Objasní, v čem spočívá vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti – Uvede faktory ovlivňující stabilitu rodiny – Přijímá, respektuje názory členů skupiny (komunity) – Praktikuje chování podporující dobré vztahy – Aktivně naslouchá názory jiných osob – Uplatňuje formy efektivní a asertivní komunikace – Vytváří pravidla soužití v prostředí určité komunity – Na příkladech vysvětlí pozitiva a negativa party – Navrhne opatření k eliminaci negativních jevů – Na příkladech situačních her, dialogů, uvede, jak lze řešit konflikty v komunitě (rodina, parta) – Zaujme vlastní postoj k uplatňování zdravého způsobu života	Prostředí komunity (rodina, škola, parta): - vztah k druhým lidem - přijímání názorů druhých Vztahy mezi lidmi	OV – 7. ročník	OSV 4 OSV 6 OSV 7
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	– Objasní pojem zdraví – Vysvětlí vztah mezi tělesným, duševním, sociálním zdraví – Uplatňuje zásady duševní a osobní hygieny – Orientuje se v biologických rytmech – Rozvrhne si optimálně svůj denní režim – Navrhne formy aktivního odpočinku – Vypracuje návrh propagující zdravý životní styl	Zdraví Duševní hygiena Tělesná hygiena Režim dne Odpovědné chování Základní lidské potřeby	ČZ – 8. ročník	OSV 3 OSV 4

Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků	– Popíše vlastní program péče o osobní zdraví v určitém časovém období – Napíše (nakreslí) recept na dlouhověkost a dokáže ho obhájit – Namaluje plakát (koláž z obrázků) na téma zdravý životní styl – Porovná rozdíly mezi zdravým a nezdravým životním stylem (plakát, koláž, báseň, slohová práce) – Aktivně se zapojí do situačních her zaměřených na tato témata (odpovědné chování v různých životních situacích, nevhodné chování dospělých, dětí, osobní příklad atd.)	Hodnota a podpora zdraví	ČZ – 8. ročník PV – 9. ročník	EV 4
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	– Vyjmenuje nejobvyklejší situace ohrožující zdraví a bezpečí člověka ve škole i jinde – Popíše vhodné postupy chování při konkrétních situacích ohrožujících zdraví a bezpečí člověka. – Na modelových situacích demonstruje postupy chování v ohrožujících situacích.	Bezpečné prostředí a chování ve škole Ochrana zdraví při různých činnostech Ochrana člověka za mimořádných situací (živelní pohromy, terorismus)	PV – 6. ročník OV – 7. ročník ČZ – 8. ročník	OSV 4 VDO 2
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– Orientuje se v nabídce specializované pomoci – Samostatně vyhledá v případě potřeby pomoc – Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání dítěte – Uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek	Specializovaná pomoc Krizové situace	OV – 7. ročník ČZ – 8. ročník	

Předmět: Rodinná výchova **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	– Vysvětlí význam dodržování přijatých pravidel soužití – Na příkladech správně rozliší příklady nepřiměřeného chování a porušování společenských norem – Popíše možné důsledky nedodržování společenských norem – V modelových situacích demonstruje pravidla kulturního chování – Porovná výhody a nedostatky kooperace a kompetice – V modelových situacích předvede zásady efektivní mezilidské komunikace – Zahraje scénku se správnou komunikací v různých situacích – Popíše zásady správného dialogu a předvede je na konkrétním příkladu	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek) Kooperace Komunikace	OV – 7. ročník	OSV 2 OSV 7 OSV 8 OSV 9 MV 1 MV 2

	– Vysvětlí pojem asertivita – Na příkladech správně rozliší asertivní a agresivní mezilidskou komunikaci			
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	– Objasní pojem zdraví – Vysvětlí vztah mezi tělesným, duševním, sociálním zdraví – Uplatňuje zásady duševní a osobní hygieny – Orientuje se v biologických rytmech – Rozvrhne si optimálně svůj denní režim – Navrhne formy aktivního odpočinku – Vypracuje návrh propagující zdravý životní styl – Objasní rizika nezdravého způsobu stravování – Definuje pojem závislost – Nachází argumenty proti nezdravému způsobu života – Uvede zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek – Uvede na příkladech vliv životních podmínek na tělesné, duševní zdraví – Diskutuje o poruchách příjmu potravy – Zdůvodní přínos pohybu pro zdraví – Vysvětlí hierarchii lidských potřeb – Diskutuje o základních lidských potřebách	Zdraví Duševní hygiena Výživa a zdraví Tělesná hygiena Režim dne Odpovědné chování Základní lidské potřeby	ČZ – 8. ročník	OSV 3 OSV 4 MV 1
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	– Dokáže si naplánovat režim dne respektující zdravý životní styl – Zdůvodní na konkrétním příkladu možnosti trávení volného času s přihlédnutím k aktivnímu odpočinku – Zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci – Sestaví si osobní pohybový režim – Vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím – Uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně – Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Režim dne (děti, dospívající) Pasivní, aktivní trávení volného času Pohybový režim Zdraví (psychické, sociální, fyzické), odpovědnost jedince za zdraví Osobní hygiena Základní lidské potřeby Podpora zdraví – prevence, intervence	ČZ – 8. ročník	OSV 2 EV 4

Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	– Porozumí sobě samému – Zvládá vlastní chování (sebekontrola) – Zvládá problémové situace – Vysvětlí tělesné a duševní změny v dospívání (rozdíly mezi chlapci a děvčaty) – Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – Chápe dobrý fyzický vzhled a duševní pohodu jako významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti – Zná programy na podporu ochrany zdraví, aktivně se do nich zapojuje	Sebepoznání Sebeovládání Dětství Dospívání Tělesné, duševní a společenské změny	ČZ – 8. ročník	OSV 2 OSV 3
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti	– Definuje stres a únavu – Objasní význam regenerace organismu a relaxace – Popíše několik relaxačních technik a objasní jejich dopad – Vyjmenuje základní sociální dovednosti a jejich atributy – Objasní potřebu sociálních dovedností pro regeneraci organismu a předcházení stresu – Demonstruje základní principy a znaky sociálních dovedností	Stres, Relaxace	ČZ – 8. ročník	OSV 3 OSV 4
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– Vyjádří názory, pocity a postoje k systému hodnot – Vysvětlí pojem droga, závislost, abstinenční příznaky – Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví	Pozitivní životní cíle a hodnoty Návykové látky:	OV, PŘ, VV	OSV 11 MV 1 MV 5

Předmět: Rodinná výchova – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	– Vysvětlí význam dodržování přijatých pravidel soužití – Na příkladech správně rozliší příklady nepřiměřeného chování a porušování společenských norem – Popíše možné důsledky nedodržování společenských norem – V modelových situacích demonstruje pravidla kulturního chování – Porovná výhody a nedostatky kooperace a kompetice – V modelových situacích předvede zásady efektivní mezilidské komunikace	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Kooperace Komunikace	OV – 7. ročník	OSV 2 OSV 7 OSV 8 OSV 9 MV 1 MV 2

	– Zahraje scénku se správnou komunikací v různých situacích – Popíše zásady správného dialogu a předvede je na konkrétním příkladu – Vysvětlí pojem asertivita – Na příkladech správně rozliší asertivní a agresivní mezilidskou komunikaci			
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví; dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	– Objasní rizika nezdravého způsobu stravování – Definuje pojem závislost – Nachází argumenty proti nezdravému způsobu života – Uvede zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek – Uvede na příkladech vliv životních podmínek na tělesné, duševní zdraví – Diskutuje o poruchách příjmu potravy – Zdůvodní přínos pohybu pro zdraví – Vysvětlí hierarchii lidských potřeb – Diskutuje o základních lidských potřebách	Zdraví Duševní hygiena Výživa a zdraví Tělesná hygiena Režim dne Odpovědné chování Základní lidské potřeby	ČZ – 8. ročník	OSV 3 OSV 4 MV 1
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	– Dokáže si naplánovat režim dne respektující zdravý životní styl – Zdůvodní na konkrétním příkladu možnosti trávení volného času s přihlédnutím k aktivnímu odpočinku – Zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci – Sestaví si osobní pohybový režim – Vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím – Uplatňuje hygienické zásady a návyky vztahující se k osobní a intimní hygieně – Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Režim dne Vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví Pohybový režim Osobní hygiena Základní lidské potřeby Podpora zdraví – prevence, intervence	ČZ – 8. ročník	OSV 2 EV 4
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	– Porozumí sobě samému – Zvládá vlastní chování (sebekontrola) – Zvládá problémové situace – Vysvětlí tělesné a duševní změny v dospívání (rozdíly mezi chlapci a děvčaty) – Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – Chápe dobrý fyzický vzhled a duševní pohodu jako významný předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti – Zná programy na podporu ochrany zdraví, aktivně se do nich zapojuje	Sebepoznání Sebeovládání Tělesné, duševní a společenské změny	ČZ – 8. ročník	OSV 2 OSV 3

Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti	– Definuje stres a únavu – Objasní význam regenerace organismu a relaxace – Popíše několik relaxačních technik a objasní jejich dopad – Vyjmenuje základní sociální dovednosti a jejich atributy – Objasní potřebu sociálních dovedností pro regeneraci organismu a předcházení stresu – Demonstruje základní principy a znaky sociálních dovedností	Stres, Relaxace	ČZ – 8. ročník	OSV 3 OSV 4
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– Vyjádří názory, pocity a postoje k systému hodnot – Vysvětlí pojem droga, závislost, abstinenční příznaky – Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví – Vysvětlí mechanismy rozvoje závislostí – Orientuje se v trestně – právní problematice zneužívání návykových látek – Vysvětlí zdravotní a sociální rizika gamblerství – Orientuje se v zákonech omezujících kouření tabákových výrobků – Kriticky posoudí reklamy na cigarety, alkohol	Návykové látky: Počítače, hazardní hry, gamblerství Vlivy reklamy	ČZ – 8. ročník	OSV 11 MV 1 MV 5
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	– Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost – Na modelových situacích popíše účinné způsoby chování při ohrožení osobního bezpečí – Vlastními slovy popíše, jak pozná manipulativní chování – Předvede způsoby komunikace, jak se bránit manipulaci – Na konkrétních příkladech rozliší bulvár od informativního zpravodajství – Kriticky zhodnotí a v praxi si ověří pravdivost reklamy na konkrétní výrobek	Manipulativní reklama a informace Bezpečné chování:	OV – 9. ročník	MV 1 MV 2

Předmět: Rodinná výchova **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	– Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Zásady společenského chování		OSV 3

Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti	– Definuje stres a únavu – Objasní význam regenerace organismu a relaxace – Popíše několik relaxačních technik a objasní jejich dopad – Vvyjmenuje základní sociální dovednosti a jejich atributy – Objasní potřebu sociálních dovedností pro regeneraci organismu a předcházení stresu – Demonstruje základní principy a znaky sociálních dovedností	Sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	ČZ – 8. ročník	OSV 2
Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– Vyjádří názory, pocity a postoje k systému hodnot – Vysvětlí pojem droga, závislost, abstinenční příznaky – Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví – Vysvětlí mechanismy rozvoje závislostí – Orientuje se v trestně – právní problematice zneužívání návykových látek – Vysvětlí zdravotní a sociální rizika gamblerství – Orientuje se v zákonech omezujících kouření tabákových výrobků – Kriticky posoudí reklamy na cigarety, alkohol – Orientuje se v nabídce specializované pomoci – Samostatně vyhledá v případě potřeby pomoc – Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání dítěte – Uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek	Pozitivní životní cíle a hodnoty Návykové látky: - zdravotní a sociální rizika - zneužívání návykových látek - odmítání návykových látek - závislost a léčba - návykové látky a zákon Počítače, hazardní hry, gamblerství Vlivy reklamy Specializovaná pomoc (linka důvěry, krizová centra apod.) Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání)	ČZ – 8. ročník	OSV 11 MV 1 MV 5
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	– Rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost – Na modelových situacích popíše účinné způsoby chování při ohrožení osobního bezpečí – Vlastními slovy popíše, jak pozná manipulativní chování – Předvede způsoby komunikace, jak se bránit manipulaci – Na konkrétních příkladech rozliší bulvár od informativního zpravodajství – Kriticky zhodnotí a v praxi si ověří pravdivost reklamy na konkrétní výrobek	Manipulativní reklama a informace: - reklamní vlivy a působení sekt Bezpečné chování: - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi	OV – 9. ročník	MV 1 MV 2

Tělesná výchova pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Obsahem předmětu je osvojení nových pohybových dovedností, kultivace pohybových projevů i správného držení těla a optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové. Cílem je vytvořit u žáků pozitivní vztah k pohybovým aktivitám jako základního prostředku dlouhodobého ovlivňování aktivního zdraví.

Časová dotace

- 1. – 5. ročník u tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy 2 hodiny týdně
- 1. – 2. ročník u tříd bez rozšířené výuky hudební výchovy 2 hodiny týdně
- 3. – 5. ročník u tříd bez rozšířené výuky hudební výchovy 3 hodiny týdně
- 2. – 3. ročník u všech tříd je 20 hodin vyčleněno pro lekce plavání vedené lektory z plavecké školy

Místo realizace

- tělocvična
- školní hřiště
- přírodní prostředí – les v okolí školy
- tělovýchovné chvilky ve třídě
- pohybově rekreační využití přestávek
- bazén

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – smyslové vnímání
OSV 2 – moje tělo
OSV 3 – sebeovládání, vůle, organizace vlastního času
OSV 4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli
OSV 5 – pružnost nápadů, originalita
OSV 6 – vzájemné poznávání se ve skupině,třídě
OSV 7 – chování podporující dobré vztahy
OSV 8 – řeč těla, zvuků, slov, předmětů
OSV 9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
OSV 10 – dovednosti pro rozhodování z hlediska různých typů problémů

Multikulturní výchova

MKV 1 – jedinečnost člověka a jeho zvláštnosti

Environmentální výchova

EV 3 – ochrana přírody při masových sportovních akcích

Mediální výchova

MV 5 – role médií ve sportu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- ukázky vyučujícího i žáků
- frontální i skupinová výuka
- soutěže

Kompetence k učení

- žáci se cíleně poznávají, hodnotí, vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, získané poznatky uplatňují při pohybu a vyvozují z nich závěry pro využití do budoucna

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší takové úkoly, které rozvíjejí jejich dovednosti a schopnosti, hledají řešení vzniklého problému, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí s ohledem na názor druhých

Kompetence komunikativní

- žáci s učitelem komunikují prostřednictvím všech složek komunikace, volí souvislé, stručné a kultivované formulace, vyjadřují své myšlenky a názory srozumitelně

Kompetence sociální a personální

- žáci svou cílenou snahou upevňují dobré mezilidské vztahy, spolupracují v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, hodnotí práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- žáci se snaží uplatňovat základy společenských norem, dodržují morální zásady, pomocí sebepoznávacích a sebezdokonalovacích aktivit si formují rysy osobnosti, přijímají odpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

- žáci propojují činnosti a jednání se zdravím a morálními postoji, pružně se přizpůsobují nové situaci, aplikují získané dovednosti a znalosti ve volném čase

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 1.ročník**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- Drží správně tělo při činnostech v TV, ve třídě (čtení, psaní, zvedání břemene) - Aktivně se účastní aktivit mimo vyučování	Pořadová cv., průpravná cv., rytmická gymnastika a tanec, kondiční cv., akrobacie, atletika	ČJ, M	OSV3
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- Provádí různá cvičení, která mají různé účinky, s pomocí učitele se o tom prakticky přesvědčuje - Provádí průpr. cv. pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - Zvládá základy techniky nízkého a polovysokého startu - Běhá na výkon 30-50m - Běhá v terénu až do 10 min. (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků - Běhá na trati 300m - Provádí průpr.cv. k nácviku rozběhu,odrazové síly a doskoku - Skáče do dálky z místa odrazem obounož - Skáče do dálky z rozběhu s libovolným místem odrazu - Provádí průpravná cv. k nácviku hodu míčkem - Hází míčkem z místa na vzdálenost, na cíl - Provádí průpr.cv. pro nácvik kotoulu vpřed, vzad - Provádí kotoul vpřed a skok prohnutě (i opakovaně) - Provádí kotoul vzad - Provádí průpr. cv. k nácviku stoje na lopatkách - Cvičí stoj na lopatkách s pádem do sedu přímého, do sedu skrčmo - Provádí průpr. cv. pro nácvik gymn. odrazu z trampolínky - Skáče prostým skokem odrazem snožmo z trampolínky - Skáče do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z tramp. - Jednoduchými, přiměřenými a známými pohyby vyjadřuje v prostoru svoji představivost, dynamiku hudební nebo zvukové předlohy - Jednoduchými pohyby vyjadřuje rytmus 2/4, 3/4, 4/4 taktu - Jednoduchými tanečními pohyby dotváří slova a melodii známé písně (přísunný krok, cval)	Kond.cv. s krátkým i dlouhým švihadlem, s lanem, plným míčem, lavičkami , cv. na žebřinách, s využitím bedny, šplh na tyči Rychlý a vytrvalý běh Skok daleký Hod míčkem Kotoul vpřed, vzad Stoj na lopatkách Přeskoky Rytmická gymn. a tanec	HV	OSV2 OSV1 OSV4 OSV8
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- Drží míč jednoruč a obouruč - Manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě i v pohybu - Přihrává rukou i nohou (vyvolenou i opačnou) - Rozlišuje kladné a záporné postoje k činnostem a chování spoluhráčů při hře	Sportovní hry, drobné hry v místnosti i v přírodě		OSV7 OSV9 OSV10

Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	- Řídí se zásadami organizace a bezpečnosti cvič.prostoru a ostatních prostor školy - Dodržuje zásady bezpečné přípravy a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - Podle svých možností ošetří drobná poranění, přivolá pomoc - Samostatně se převléká do cvičebního úboru, myje se - Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit	Pořadová cv., průpravná cv., rytmická gymnastika a tanec, kondiční cv., gymnastika, atletika, kond. cv., závodivá cvičení a hry	ČJS	OSV10
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- Řídí se základními pokyny, signály a gesty učitele spojené s osvojovanými činnostmi - Orientuje se v zákl.pojmech osvojovaných cviků a pojmenuje zákl. gymn. nářadí a náčiní - Používá zákl.pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, pojmenuje základní atletické disciplíny - Pojmenuje zákl.postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance - Používá zákl.pojmy označující používané náčiní, osvojované čin., části hřiště a nejznámější sportovní hry	Pořadová cv. Gymnastika, průpr. cv. Atletika Rytmická gymn. a tanec Sportovní hry	ČJ HV	

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 2.ročník**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- Drží správně tělo při činnostech v TV, ve třídě (čtení, psaní, zvedání břemene) - Aktivně se účastní aktivit mimo vyučování	Pořadová cv., průpravná cv., rytmická gymnastika a tanec, kondiční cv., akrobacie, atletika	ČJ, M	OSV3
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- Provádí různá cvičení, která mají různé účinky, s pomocí učitele se o tom prakticky přesvědčuje - Provádí průpr.cv. pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - Zvládá základy techniky nízkého a polovysokého startu - Běhá na výkon 30-50m - Běhá v terénu až do 10 min. (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků - Běhá na trati 600m - Provádí průpr.cv. k nácviku rozběhu,odrazové síly a doskoku - Skáče do dálky z rozběhu libovolným místem odrazu - Skáče do dálky z rozběhu s odrazem ve vymezeném pásmu - Provádí průpravná cv. k nácviku hodu míčkem - Hází míčkem z místa na vzdálenost, na cíl	Kond. cv. s krátkým i dlouhým švihadlem, s lanem, plným míčem, lavičkami , cv. na žebřinách, s využitím bedny, šplh na tyči Rychlý a vytrvalý běh Skok daleký Hod míčkem Kotoul vpřed, vzad Stoj na lopatkách Přeskoky Rytmická gymn. a tanec	HV	OSV2 OSV1 OSV4 OSV8

	- Provádí průp. cv. pro nácvik kotoulu vpřed, vzad - Provádí kotoul vpřed na zvýšené podložce (2-3 díly bedny nadél) - Provádí kotoul vzad (i opakovaně) do stoje rozkročného - Provádí průpr. cv. k nácviku stoje na lopatkách - Cvičí stoj na lopatkách s pádem do sedu přímého, do sedu skrčmo - Provádí průpr.cv. pro nácvik gymn. odrazu z trampolínky - Skáče prostým skokem odrazem snožmo z trampolínky - Skáče do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z tramp. - Jednoduchými, přiměřenými a známými pohyby vyjadřuje v prostoru svoji představivost, dynamiku hudební nebo zvukové předlohy - Jednoduchými pohyby vyjadřuje rytmus 2/4, 3/4, 4/4 taktu - Jednoduchými tanečními pohyby dotváří slova a melodii známé písně (přísunný krok, cval, poskočný krok)			
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- Drží míč jednoruč a obouruč - Manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě i v pohybu - Přihrává rukou i nohou (vyvolenou i opačnou) - Rozlišuje kladné a záporné postoje k činnostem a chování spoluhráčů při hře	Sportovní hry, drobné hry v místnosti i v přírodě		OSV7 OSV9 OSV10
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	- Řídí se zásadami organizace a bezpečnosti cvič.prostoru a ostatních prostor školy - Dodržuje zásady bezpečné přípravy a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - Podle svých možností ošetří drobná poranění, přivolá pomoc - Samostatně se převléká do cvičebního úboru, myje se - Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit	Pořadová cv., průpravná cv., rytmická gymnastika a tanec, kondiční cv., gymnastika, atletika, kond. cv., závodivá cvičení a hry	ČJS	OSV10
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- Řídí se základními pokyny, signály a gesty učitele spojené s osvojovanými činnostmi - Orientuje se v zákl.pojmech osvojovaných cviků a pojmenuje zákl. gymn. nářadí a náčiní - Používá zákl.pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, pojmenuje základní atletické disciplíny - Pojmenuje zákl .postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance - Používá zákl. pojmy označující používané náčiní, osvojované čin., části hřiště a nejznámější sportovní hry	Pořadová cv. Gymnastika, průpr.cv. Atletika Rytmická gymn. a tanec Sportovní hry	ČJ HV	

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 3.ročník**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- Drží správně tělo při činnostech v TV, ve třídě (čtení, psaní, zvedání břemene) - Aktivně se účastní aktivit mimo vyučování	Pořadová cv., průpravná cv., rytmická gymnastika a tanec, kondiční cv., akrobacie, atletika	ČJ, M	OSV3
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- Provádí různá cvičení, která mají různé účinky, s pomocí učitele se o tom prakticky přesvědčuje - Provádí průp. cv. pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti - Vybíhá z nízkého a polovysokého startu - Běhá na výkon do 60m - Běhá v terénu až do 15 min.(běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáků - Běhá na trati 800m - Provádí průpr .cv. k nácviku rozběhu,odrazové síly a doskoku - Skáče do dálky z rozběhu ve vymezeném 50cm širokém pásmu - Provádí průpr. cv. k nácviku hodu míčkem - Hází míčkem z chůze, z rozběhu na vzdálenost, na cíl - Provádí průpr. cv. pro zvládnutí kotoulu vpřed, vzad - Provádí kotoul vpřed opakovaně - Provádí kotoul vpřed na zvýšené podložce(3-4 díly bedny nadél) - Provádí kotoul vzad opakovaně - Provádí průpr.cv. pro zvládnutí stoje na rukou - Cvičí stoj na rukou s dopomocí - Procvičuje zákl. akrobatická cvičení ve vazbách - Provádí průpr. cv. pro nácvik gymn. odrazu z můstku, trampolínky - Skáče přes 2-4 díly bedny odrazem z trampolínky - Reaguje na domluvené signály změnou svalového napětí a uvolnění - Jednoduchými, přiměřenými a známými pohyby vyjadřuje v prostoru svoji představivost, dynamiku hudební nebo zvukové předlohy - Tančí lidové tance tanečním krokem v 2/4, 3/4 taktu (krok přísunný, poskočný)	Kond. cv. s krátkým i dlouhým švihadlem, s lanem, plným míčem, lavičkami, cv. na žebřinách, s využitím bedny, šplh na tyči Rychlý a vytrvalý běh Skok daleký Hod míčkem Kotoul vpřed, vzad Stoj na rukou Akrobacie Přeskoky Rytmická gymn. a tanec		OSV2
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- Přihrává míč jednoruč a obouruč (trčením, vrchní přihrávka) - Pohybuje se míčem a bez míče, zastavuje - Chytá míč jednoruč a obouruč, tlumí míč vnitřní stranou nohy - Vede míč driblinkem - Rozlišuje kladné a záporné postoje k činnostem a chování spoluhráčů při hře	Sportovní hry, drobné hry v místnosti i v přírodě		OSV7 OSV9 OSV10

Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	- Řídí se zásadami organizace a bezpečnosti cvič.prostoru a ostatních prostor školy - Dodržuje zásady bezpečné přípravy a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - Podle svých možností ošetří drobná poranění, přivolá pomoc - Udržuje osobní hygienu při různých pohybových aktivitách - Uvědomuje si možná nebezpečí a snaží se jim zabránit - Chová se ekologicky při TV a sportu	Pořadová cv., průpravná cv., rytmická gymnastika a tanec, kondiční cv., gymnastika, atletika, kond.cv., závodivá cvičení a hry	ČJS	OSV10 EV3
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- Řídí se základními pokyny, signály a gesty učitele spojené s osvojovanými činnostmi - Orientuje se v zákl.pojmech osvojovaných cviků a pojmenuje zákl. gymn. nářadí a náčiní - Používá zákl.pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, pojmenuje základní atletické disciplíny - Pojmenuje zákl.postoje, pohyby, kroky, konkrétní osvojované tance - Používá zákl.pojmy označující používané náčiní, osvojované čin., části hřiště a nejznámější sportovní hry	Pořadová cv. Gymnastika, průpr.cv. Atletika Rytmická gymn. a tanec Sportovní hry	ČJ HV	

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 4. ročník**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- Uvědomuje si, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic - Snaží se o aktivní každodenní pohyb minimálně 2 hodiny denně (částečně samostatně) - Cvičí s hudbou, protože má zdravotní a relaxační účinky - Trénuje vytrvalostní běh kvůli rozvoji zdatnosti, snaží se ho spontánně i uvědoměle řadit do pohyb. režimu (s pomocí učitele i rodičů)	Kondiční cvičení, průpravná cvičení, atletika, sportovní hry, pohybové hry Rytmická gymnastika a tanec Vytrvalostní běh na dráze i v terénu	ČJS HV	OSV1
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- Uvědomuje si různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (regenerace, kompenzace jednostr. zatížení, vyrovnávaní oslabení) - S pomocí učitele dokáže připravit organismus před pohyb.čin., uklidnit ho po zátěži - Dodržuje zásady správného držení těla v TV i při různorodých čin. (psaní, čtení, sledování výkladu, zvedání břemene atp.)	Průpr. cv., kond. cv. Průpr. cv., kond. cv. Kond. cv., gymnastika		OSV2 OSV4

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb.dovednosti	- Provádí kotoul vpřed i opakovaně, se skokem prohnutě s čelním roznožením, do stoje rozkročného, na zvýšené podložce (bedně nadél) - Provádí kotoul vzad i opakovaně, do stoje rozkročného - Provádí průpr. cv. k nácviku odrazu - Skáče přes kozu našíř odrazem z můstku, trampolínky roznožmo - Provádí průpr. cv. k nácviku stoje na rukou - Stojí na rukou - Provádí akrobatické kombinace zvládnutých prvků - Provádí průpr.běžecká cv. - Vybíhá z nízkého startu(i z bloků), z polovysokého startu - Běhá rychle na 60m - Vytrvale běhá na dráze do 1000m - Běhá v terénu až do 15 min. - Provádí průpr.cv. k nácviku rozběhu, odrazu a doskoku - Skáče do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna - Provádí průpr. cv. k nácviku hodu míčkem - Háže míčkem z rozběhu - Přihrává jednoruč a obouruč (vrchním obloukem, trčením) - Přihrává vnitřním nártem(po zemi, obloukem) - Pohybuje se s míčem a bez míče - Zastavuje a chytá míč jednoruč a obouruč - Tlumí míč vnitřní stranou nohy - Vede míč (driblinkem, nohou) - Střílí jednoruč a obouruč na koš - Střílí vnitřním nártem na branku(z místa i z pohybu)	Kotoul vpřed Kotoul vzad Přeskoky Stoj na rukou Gymn. sestavy Rychlý a vytrvalý běh Skok do dálky Hod míčkem Průpravné sportovní hry, vybíjená, minifotbal, minibasketbal		OSV5 OSV9
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- Řídí se zásadami organizace a bezpečnosti cvičebního prostoru, v šatnách, umývárnách - Dodržuje zásady bezpečné přípravy nářadí, náčiní, pomůcek - Ošetří i větší poranění, přivolá lékaře - Podle svých schopností zvládá základní záchranu a dopomoc při cvičení - Nosí vhodné oblečení a obutí s ohledem na prováděnou pohyb. aktivitu - Uvědomuje si možná nebezpečí při pohyb.čin. a snaží se jim zabránit - Chová se ekologicky při TV a sportu v přírodě	Pořad. cv., kond. cv., průpr. cv., gymnastika, atletika, rytm. gymn. a tanec, sport. hry, pohyb. hry, netradiční pohyb.činnosti	ČJS PŘ	OSV10 EV3
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- Sleduje kvalitu pohyb. čin. spolužáka a poradí, jak ji zlepšit - Přijímá hodnocení vlastního provedení pohyb. čin.	Pořad. cv., kond. cv., průpr. cv., gymnastika, atletika, rytm. gymn. a tanec, sport. hry, poyb. hry, netradiční pohyb. čin.		OSV6

Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- Uplatňuje zásady fair play ve hře - Řídí se základními rolemi a hráčskými funkcemi v družstvu (za pomocí učitele) - Hraje utkání podle pravidel - Orientuje se v organizaci utkání (losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání) - Respektuje zásady vzájemného chování při tanci	Sport. hry, pohyb. hry Rytm. gymn. a tanec		OSV7 OSV9 MKV1
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- Aktivně používá pojmy spojené s pohyb.čin., zákl. cvič.poloh paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí, náčiní, pomůcek - S pomocí učitele dovede seřadit osvojené zákl. cviky do ucelené sestavy - Přiřadí názvy některých zákl. lidových i umělých tanců, pojmenuje osvojované čin. i cvič. náčiní - Používá pojmy osvojovaných čin., zákl. označení a vybavení hřišť	Gymnastika, atletika Kond. cv. Rytm. gymn. a tanec Sport. hry	ČJ HV	
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- Samostatně vytváří pohyb.hry - Tvořivě zachází s pohyb.dovednostmi a vytváří vlastní pohyb. představy	Pohyb. hry, netradiční pohyb. čin Průpr. cv., kond. cv., rytm, gymn. a tanec		OSV5 OSV8
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- Zaznamená údaje o pohyb.výkonech a rozumí jim - Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, porovná s předchozími	Průp. cv., kond.cv. Atletika	M	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- Orientuje se v základních zdrojích inf. o TV a sportu (časopisy, knihy, rozhlas, internet, televize) - Vyhledá potřebné informace	Atletika, gymnastika	ČJ	MV5

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 5. ročník**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- Uvědomuje si, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů, plic - -Snaží se o aktivní každodenní pohyb minimálně 2 hodiny denně (částečně samostatně) - Cvičí s hudbou, protože má zdravotní a relaxační účinky - Trénuje vytrvalostní běh kvůli rozvoji zdatnosti, snaží se ho spontánně i uvědoměle řadit do pohyb. režimu (s pomocí učitele i rodičů)	Kondiční cvičení, průpravná cvičení, atletika, sportovní hry, pohybové hry Rytmická gymnastika a tanec Vytrvalostní běh na dráze i v terénu	PŘ HV	OSV3 OSV1

Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- Uvědomuje si různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu (regenerace, kompenzace jednostr. zatížení, vyrovnávaní oslabení) - -S pomocí učitele dokáže připravit organismus před pohyb.čin., uklidnit ho po zátěži - Dodržuje zásady správného držení těla v TV i při různorodých čin.(psaní, čtení, sledování výkladu, zvedání břemene atp.)	Průpr. cv., kond. cv. Průpr .cv., kond. cv. Kond. cv., gymnastika	PŘ ČJ M	OSV2 OSV4
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb.dovednosti	- Provádí kotoul vpřed i opakovaně, se skokem prohnutě s čelním roznožením, do stoje rozkročného, na zvýšené podložce (bedně nadél) - Provádí kotoul vzad i opakovaně, do stoje rozkročného - Provádí průpr.cv. k nácviku odrazu - Skáče přes kozu našíř odrazem z můstku, trampolínky roznožmo, skrčmo - Provádí průp. cv. k nácviku stoje na rukou - Stojí na rukou - Provádí akrobatické kombinace zvládnutých prvků - Provádí průpr. běžecká cv. - Vybíhá z nízkého startu (i z bloků), z polovysokého startu - Běhá rychle na 100m - Vytrvale běhá na dráze do 1000m - Běhá v terénu až do 15 min. - Provádí průpr. cv. k nácviku rozběhu, odrazu a doskoku - Skáče do dálky z rozběhu s odrazem z břevna - Provádí průpr.cv. pro nácvik odrazu - Skáče do výšky skokem střižným, skrčným - Provádí průpr. cv. k nácviku hodu míčkem - Hází míčkem z rozběhu - Přihrává jednoruč a obouruč (vrchním obloukem, trčením) - Přihrává vnitřním nártem (po zemi, obloukem - Zastaví a chytá míč jednoruč a obouruč - Vede míč (driblinkem, nohou) - Střílí jednoruč a obouruč na koš - Střílí vnitřním nártem na branku (z místa i z pohybu) - Udrží míč pod kontrolou družstva - Dopraví míč z obranné poloviny na útočnou a zakončí střelbou - Řeší situace jeden proti jednomu	Kotoul vpřed Kotoul vzad Přeskoky Stoj na rukou Gymn. sestavy Rychlý a vytrvalý běh Skok do dálky Skok do výšky Hod míčkem Průpravné sportovní hry, vybíjená, minifotbal, minibasketbal		OSV5 OSV9
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- Řídí se zásadami organizace a bezpečnosti cvičebního prostoru, v šatnách, umývárnách - Dodržuje zásady bezpečné přípravy nářadí, náčiní, pomůcek - Ošetří i větší poranění, přivolá lékaře - Podle svých schopností zvládá základní záchranu a dopomoc při cvičení	Pořad. cv., kond. cv., průpr. cv., gymnastika, atletika, rytm. gymn. a tanec, sport. hry, pohyb.hry, netradiční pohyb.činnosti	ČJS PŘ	OSV10 EV3

	- Nosí vhodné oblečení a obutí s ohledem na prováděnou pohyb. aktivitu - Uvědomuje si možná nebezpečí při pohyb. čin. a snaží se jim zabránit - Chová se ekologicky při TV a sportu v přírodě			
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- Sleduje kvalitu pohyb.čin. spolužáka a poradí, jak ji zlepšit - Přijímá hodnocení vlastního provedení pohyb.čin.	Pořad. cv., kond.cv., průpr.cv., gymnastika, atletika, rytm.gymn. a tanec, sport. hry, pohyb. hry, netradiční pohyb. čin.		OSV6
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- Uplatňuje zásady fair play ve hře - Řídí se základními rolemi a hráčskými funkcemi v družstvu (za pomocí učitele) - Hraje utkání podle pravidel - Orientuje se v organizaci utkání (losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání) - Respektuje zásady vzájemného chování při tanci	Sport. hry, pohyb.hry Rytm. gymn. a tanec		OSV7 OSV9 MKV1
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- Aktivně používá pojmy spojené s pohyb.čin., zákl. cvič.poloh paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí, náčiní, pomůcek - S pomocí učitele dovede seřadit osvojené zákl.cviky do ucelené sestavy - Přiřadí názvy některých zákl. lidových i umělých tanců, pojmenuje osvojované čin. i cvič. náčiní - Používá pojmy osvojovaných čin., zákl. označení a vybavení hřišť	Gymnastika, atletika Kond. cv. Rytm. gymn. a tanec Sport. hry	ČJ HV	
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	- Samostatně vytváří pohyb.hry, hledá varianty známých her - Pro pohyb. hru si vytváří nové náčiní(samostatně nebo s pomocí učitele) - Tvořivě zachází s pohyb.dovednostmi a vytváří vlastní pohyb. představy	Pohyb. hry, netradiční pohyb. čin Průpr. cv., kond. cv., rytm. gymn. a tanec	PV	OSV5 OSV8
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- Zaznamená údaje o pohyb.výkonech a rozumí jim - Změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, porovná s předchozími - Zaznamená výsledek utkání a pomáhá při rozhodování	Průpr. cv., kond. cv. Atletika	M	OSV10
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- Orientuje se v základních zdrojích inf. o TV a sportu (časopisy, knihy, rozhlas, internet, televize) - Vyhledá potřebné informace	Atletika, gymnastika	ČJ	MV5

Tělesná výchova pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávacích oblastí Člověk a zdraví. Je zaměřen na rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků.
Obsahem předmětu Tělesná výchova je cílený rozvoj pohybových dovedností, výchova ke zdravému životnímu stylu, předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snaha o jejich zařazení do každodenního života žáků

Směřuje k poznání vlastních pohybových schopností, možností a zájmů a také k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.
Postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Cílem je získání optimální zdatnosti a výkonnosti, která je důležitá pro zdraví a ochranu života. Tělesná výchova je natolik specifickým předmětem, že vyučující tělesné výchovy přizpůsobuje učivo i výstupy k výkonnosti žáků.

Časová dotace

- 6 – 9. ročník u tříd s rozšířenou výukou hudební výchovy 2 hodiny týdně
- 6 – 7. ročník u tříd bez rozšířené výuky hudební výchovy 3 hodiny týdně
- 8 – 9. ročník u tříd bez rozšířené výuky hudební výchovy 2 hodiny týdně

Místo realizace

- Tělocvična
- Školní hřiště
- Krytý bazén
- Přírodní prostředí – les v okolí školy, hory / celoročně
- Učebna vybavená audiovizuální technikou – prezentace

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV7 Psychohygiena (předcházení stresům)
OSV2 Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, psychika, ovlivňování tělesnou činností a sportem)
OSV3 Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle k provozování pohybové činnosti)
SV9 Kooperace a kompetice (zvládání situací soutěže, týmová spolupráce)
OSV5 Kreativita (pružnost nápadů, originalita)
OSV8 Komunikace (vyjednávaní, strategie)
OSV10 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti pro řešení problémů)

Mediální výchova

MV5 Fungování a vliv medií ve společnosti (role médií ve sportu-reportáže, hodnocení výkonů)

Environmentální výchova

EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích, vztah člověka k prostředí)

Multikulturní výchova

MKV1 Kulturní diferenciace (jedinečnost člověka, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky)

Výchova demokratického občana

VDO1 občanská společnost a škola (uplatňování demokratických principů, hodnot)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

Při vyučování tělesné výchovy jsou využívány následující formy výuky:

- Výklad
- Ukázky vyučujících i žáků
- Frontální i skupinová výuka
- Soutěže
- Lyžařské kurzy

Pro výuku je každá třída rozdělena na dvě skupiny podle pohlaví. Povinná tělesná výchova je doplňována výukou volitelných předmětů. Jedná se o sportovní hry.

Kompetence k učení

- žáci se cíleně poznávají, vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti, získané poznatky uplatňují při pohybu a vyvozují z nich závěry pro využití do budoucna.

Kompetence k řešení problémů

- žáci samostatně používají takové úkoly, které nejen rozvíjejí jejich dovednost ale i schopnost, hledá řešení vzniklého problému, vhodné způsoby je schopen aplikovat, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí s ohledem na názor druhých.

Kompetence komunikativní

- žáci s učitelem komunikují prostřednictvím všech složek komunikace, volí souvislé, stručné a kultivované formulace, vyjadřují své myšlenky a názory srozumitelně, v diskusích naslouchají druhým lidem.

Kompetence sociální a personální

- žáci svou cílenou snahou upevňují dobré mezilidské vztahy, spolupracují v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, hodnotí práci svou i ostatních, oceňují zkušenosti jiných.

Kompetence občanské

- žáci se snaží uplatňovat základy společenských norem, dodržují morální zásady, prostřednictvím kterých je schopen poskytnout účinnou pomoc, aktivně se zapojují do sebepoznávacích a sebezdokonalovacích aktivit, a to nejen v oblasti sportu, přijímají odpovědnost za své chování.

Kompetence pracovní

- žáci svou práci vykonávají v logickém sledu a v zájmu vlastního rozvoje, informace o sobě využijí při volbě svého profesního zaměření.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 6**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	- Vysvětlí význam pohybu - Dodržuje správné polohy při cvičení - Změří tepovou frekvenci - Předvede správné způsoby držení těla	Cvičení: Průpravná, koordinační, kompenzační,vyrovnávací, relaxační Měření tepové frekvence Rekreační a vrcholový sport	F-7. ročník	OSV3
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- Při zvyšování tělesné zdatnosti používá kondiční cvičení za pomocí učitele - Zlepšuje své výkony	Rozvoj tělesné zdatnosti Pohybové hry pro rušnou část (honičky, štafetové hry) cvičení rychlosti, vytrvalosti a síly		
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností za zatěžovanými svaly	- Samostatně se rozcvičí - Vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením	Strečink (protažení) Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí		
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu	- Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a drogou	Drogy a jiné škodliviny (látky zvyšující fyzickou kondici) Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek Pohybové aktivity Pohybové hry závody družstev		OSV3 OSV4
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech	- Zvládá podle svých předpokladů osvojené činnosti - Cvičí podle daného názvosloví - Vysvětlí význam sportovních her - Vysvětlí základní role při hře - Vysvětlí základní pravidla hry - Zvolí taktiku hry a za pomocí učitele ji dodržuje - Upraví doskočiště - Změří a zapíše výkony - Vydá povely na start - Zvládá základní estetické držení těla - Vysvětlí význam pobytu člověka v přírodě	Gymnastika Skoky Hrazda Kladina Kruhy Míčové hry Fotbal Florbal Atletika Doplňkové míčové hry Rytmické a kondiční činnosti Úpoly Turistika		OSV5 OSV9

Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- Dokáže pojmenovat základní tělocvičné pokyny - Spolupracuje při pohybových činnostech	Povely, gesta, signály komunikace v Tv.		OSV8
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- Vysvětlí rozdíly mezi pohybovou činností různých skupin lidí - Vyjmenuje základní pravidla fair-play	Žákovské soutěže Přehled olympijských her		OSV6 OSV7
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- Zvládá hru podle jednoduchých pravidel (práce v týmu)	Týmová hra podle platných pravidel		OSV10
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody turistické akce na úrovni školy spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- Seznamuje se s organizací jednoduchých soutěží - Pomáhá při organizaci hodin	Třídní a školní turnaje		OSV10

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 7**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	- Vyjmenuje základní cviky pro různé účely - Dovede samostatně používat cviky pro pohybovou činnost - Používá relaxační techniku za pomoci učitele	Cvičení dechová, kompenzační a cvičení pro správné držení těla		OSV2 OSV7
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- Vyjmenuje jednoduchá posilovací cvičení a dovede je předvést - Prokáže svou tělesnou zdatnost – testování	Vytrvalostní cvičení Kondiční cvičení Psychomotorické hry Testy zdatnosti Překážková dráha		
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – za zatěžovanými svaly	- Ovládá základní cviky při rozcvičení - Samostatně se rozcvičí před jednoduchou hrou	Cviky pro rozcvičení Strečink Průpravná, kondiční a koordinační cvičení		

Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu	- Vysvětlí zdravotní rizika spojená s alkoholem a kouřením - Vysvětlí pojem doping	Besedy na téma sport a návykové látky Doping ve sportu		MKV1 OSV2
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- Vyjmenuje pravidla hygieny - Zvládá bezpečnost pohybu v různém prostředí - Vysvětlí rozdílnost pohybu v různých klimatických podmínkách	Pohybové činnosti v lese, na hřišti a v přírodě První pomoc při TV v různém prostředí Lyžařský kurz	F-7.ročník	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech	- Vyjmenuje turistické značky - Určí světové strany - Vysvětlí důležitost připravenosti před cvičením - Používá základní bezpečnostní dopomoc při cvičení za dohledu učitele - Vyjmenuje základní pravidla zjednodušených sportovních her - Vysvětlí rozdíl mezi používaným nářadím a náčiním - Zvolí taktiku hry - Pomáhá při rozhodování - Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží - Vyjmenuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních - Používá vhodné sportovní odění a obutí - Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou	Turistika a pobyt v přírodě Gymnastika Míčové hry: Košíková Florbal Fotbal Volejbal Atletika Úpoly Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	F.7.ročník	EV4 OSV9 OSV1 OSV5 OSV9,

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 8**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	- Vysvětlí vhodnost používaných relaxačních technik - Zvolí vhodné pohybové aktivity	Relaxační techniky Kondiční sestavy		OSV4

Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- Vyhodnotí své výkony v testech - Sleduje svou pohybovou činnost v závislosti na výkonech - Vysvětlí důvodu svého zlepšení	Překážková dráha		
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – za zatěžovanými svaly	- Vysvětlí funkčnost svalů při zatěžovaných pohybových činnostech	Zátěžové testy		
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu	- Usiluje o zkvalitnění svého tělesného pohybu	Psychomotorické hry jako prvek podpory aktivního zdraví		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- Vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením - Vyjmenuje používané nářadí a náčiní	Dopomoc při cvičení Příprava nářadí a náčiní na danou hodinu První pomoc při Tv v různém prostředí		
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- Vysvětlí správné provedení osvojovaných pohybových dovedností	Míčové hry ve smíšených družstvech Pohybová činnost chlapců a dívek ve dvojicích		OSV8
Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- Orientuje se v odborných časopisech a na internetu	Pravidla míčových her		MV6
Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice	- Vysvětlí pravidla a organizaci pohybové hry - Komunikuje při tom se spolužáky a vyučujícím	Pravidla pohybových her		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech	- Používá základní rovnovážné postoje - Předvede stoj na rukou s výdrží - Zvládá střelbu na koš po dvojtaktu - Využívá při hře základní herní kombinace - Vyjmenuje základní herní činnosti v míčových hrách - Rozhoduje utkání na menším hřišti - Používá základní průpravná cvičení - Vysvětlí význam vytrvalostního běhu - Vyjmenuje jednotlivé atletické disciplíny - Vysvětlí význam běžecké abecedy - Vysvětlí pojem kruhový trénink - Zvládá základní principy zpevňování a uvolňování těla - Předvede šplh na tyči	Gymnastika Míčové hry: Košíková Florbal Fotbal Volejbal Atletika Úpoly Rytmické a kondiční činnosti s hudbou Turistika		OSV3 OSV10 OSV5

Předmět: Tělesná výchova **Ročník: 9**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	- Rozhoduje o vhodnosti regeneračních technik - Dokáže předcházet stresovým situacím	Protahovací cviky Kompenzační, relaxační a regenerační techniky Kondiční sestavy		OSV2
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- Vyhodnotí své výkony a zlepší svůj výkon	Překážková dráha s 5 stanovišti Zpracování výsledků		
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – za zatěžovanými svaly	- Dokáže zdůvodnit funkčnost svalů při zatěžovaných pohybových činností	Znalost jednotlivých svalů Zátěžové testy		
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu	- Usiluje o zkvalitnění svého tělesného pohybu	Psychohygiena jako prvek podpory aktivního zdraví	Rv-9.ročník	OSV4
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- Vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením	Bezpečnost v Tv		
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- Vyjmenuje desatero fair-play - Snaží se pod vedením učitele pomáhat slabším a zdravotně oslabeným jedincům	Kolektivní hry		MKV2 VDO1
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka a organizátora	- Komunikuje v roli hráče, rozhodčího diváka a organizátora	Pravidla her a sportů		
Sleduje určité prvky pohybové činnosti a výkony eviduje a vyhodnotí	- Využívá svou pohybovou činnost k posouzení zdatnosti	Běh na čas		

Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody turistické akce na úrovni školy spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- Zná organizaci tělovýchovné činnosti ve škole	Příprava sportoviště a jiné tělovýchovné akce Školní turnaje		EV3
Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- Vysvětlí ostatním spolužákům jak zpracovat výsledky - Vysvětlí postup vyhodnocení	Zpracování výsledků školního turnaje		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech	- Předvede sestavy v sadách jednotlivých cviků - Vyjmenuje pravidla her - Vysvětlí základní pojmy osvojovaných dovedností - Používá části hřiště určenou pro danou hru - Vysvětlí význam atletiky pro jiné sporty - Používá základní průpravná cvičení - Vysvětlí zásady bezpečnosti při sportu - Samostatně předvede krátkou aerobní sestavu - Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, vytrvalosti a rychlosti	Turistika a pobyt v přírodě Gymnastika Míčové hry: Košíková Florbal Fotbal Volejbal Atletika Úpoly Rytmické a kondiční činnosti s hudbou		OSV9 OSV5 OSV10 OSV5

Vzdělávací oblast: ***Člověk a svět práce***

Pracovní výchova pro I. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vyučovací předmět pracovní výchova je vyučován ve všech ročnících 1.stupně. Při praktických činnostech se žáci učí rozvíjet jemnou motoriku a manuální zručnost a organizovat pracovní prostředí, udržovat nářadí, náčiní v čistotě a pořádku. Učí se, co dělat, aby byla určitá pracovní činnost dostatečně bezpečná pro samotného žáka i pro jeho spolužáky, dodržuje hygienická pravidla, správné uchopení pracovního náčiní. Je nutné, aby si žáci uvědomovali význam práce.

Pracovní výchova je spojována s rozvojem poznání a řeči. Tento předmět je mezipředmětově využíván, žáci si v něm připravují drobné pomůcky, které potřebují k výuce v dalších předmětech.

Časová dotace

- v 1. – 5. ročníku, 1vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- kmenová třída
- dílny
- okolí školy

Rea1izace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování
OSV 5 – cvičení pro rozvoj kreativity
OSV 10 - rozhodování z hlediska různých typů problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – zvyky a tradice národů Evropy

Multikulturní výchova

MKV 2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, uplatňování principů slušného chování, tolerance, spolupráce

Enviromentální výchova

EV 4 -náš životní styl, zajišťování ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – práce ve dvojicích, skupinách, samostatná práce, soutěže
- beseda
- exkurze

Kompetence k učení

- žáci kombinují informace a postupy, používají obecně užívaných termínů, propojují získané poznatky, nalézají souvislosti v praxi, dokáží se přizpůsobit různým výukovým aktivitám, řeší úkoly přiměřené schopnostem, aktivně se zapojují do výuky

Kompetence řešení problémů

- žáci využívají vhodných pomůcek, nástrojů, provádí zkoušky, pokusy, zdůvodní nutnost dodržování zásad a pravidel pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Kompetence komunikativní

- žáci aktivně pracují ve skupinách, dvojici, týmu, vyjádří svůj názor, dokáží ho obhájit, spolupracují s ostatními, projevují se v rámci obecně uznávaných norem slušného chování

Kompetence sociální a personální

- žáci si uvědomují důsledky svého chování a jednání, posuzují odlišné kvality svých spolužáků, respektují pravidla práce v týmu, skupině, svou činností kladně ovlivňují kvalitu práce

Kompetence občanská

- žáci zodpovědně přistupují k plnění svých úkolů, popisují vlastními slovy vliv člověka na životní prostředí, aktivně se podílí na vytváření zdravého prostředí (péče o zeleň, estetická úprava prostředí

Kompetence pracovní

- žáci pojmenují materiály a pracovní nástroje, vlastními slovy charakterizují vlastnosti materiálů, správně a šetrně zacházejí s pracovními nástroji, pomůckami a materiálem, dodržují vymezená pravidla při práci, pokyny učitele, pracovní postupy, pracují podle návodu, dokončí započatou práci a zhodnotí ji, prokáží znalost zásad bezpečnosti práce, poskytují první pomoc, udržují pořádek a čistotu pracovního místa, popíší, pojmenují různé profese, aplikují získané dovednosti a znalosti ve volném čase, podílí se aktivně na školním dění, poznávají a objevují činnosti, ve kterých by mohli v budoucnu uspět

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní výchova **Ročník:1.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– Poznává různé materiály, přírodniny, modelovací hmotou, papír – Pozoruje vlastnosti těchto materiálů – Stříhá, vystřihuje papír – Lepí a skládá papír – Zkoumá vlastnosti plastelíny - přidávání, ubírání hmoty, hnětení – Modeluje plastelínou – Navštěvuje výstavu s dětskými pracemi – Zhodnotí výrobky své i spolužáků (čistota, stříhání)	Práce s papírem, s plastelínou, s přírodninami, s netradičním materiálem, skládání drobných předmětů	M	OSV 5
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	– Postupuje podle jednoduchých slovních návodů, předloh	Skládání podle předlohy, lepení podle předlohy, koláže		OSV 1
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	– Seznamuje se s typy stavebnic – Provádí jednoduché montáže a demontáže modelů ve dvojicích i samostatně – Sestavuje modely pod vedením učitele i podle své fantazie	Stavebnice plošné, prostorové, sestavování modelů		OSV 5
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	– Pozoruje změny v přírodě v různých ročních obdobích – Vlastními slovy popisuje změny v přírodě – Zakresluje změny do kalendáře přírody	Změny v přírodě v různých ročních obdobích	ČJS	
Pečuje o nenáročné květiny	– Rozlišuje vybrané pokojové rostliny – Otírá listy – Zalévá květiny	Pěstování a ošetřování pokojových rostlin	ČJS	
Chová se vhodně při stolování	– Nacvičuje základní pravidla slušného chování při jídle – Porovnává vhodné a nevhodné chování při jídle	Základní hygienické návyky při jídle, základní pravidla slušného chování při jídle	ČJS VV	MKV 2

Předmět: Pracovní výchova **Ročník:2**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– Správně zachází s jednoduchými nástroji a pomůckami (nůžky, lepidlo, aj.) – Pracuje s různými materiály – papír, přírodniny, modelovací hmotou – Sleduje vlastnosti materiálů – pružnost, lámavost, pevnost, aj. – Vytváří drobné dárky, výrobky – Nalepuje jednotlivé části výrobku – Stříhá, vystřihuje jednotlivé části – Překládá, skládá papír – Modeluje drobné předměty z různých materiálů – Navštěvuje výstavy dětských prací	Práce s různým tradičním i netradičním materiálem, s textilem, správné zacházení s nástroji, výroba dárků, pomůcek, výrobků		OSV 5
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	– Postupuje podle předlohy, návodu, osnovy – Obkresluje podle předlohy – Samostatně vytváří předlohu	Práce s návodem, náčrtkem, předlohou		OSV 1
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	– Sestavuje modely na základě obrázkového nebo slovního návodu – Provádí jednoduchou montáž a demontáž modelu – Vytváří modely na základě své fantazie – Porovnává modely své a spolužáků	Stavebnice plošné, prostorové.		OSV 5
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	– Pozoruje změny v přírodě v ročních obdobích – Zakresluje výsledky pozorování – Zasadí a zalévá semínka – Pozoruje růst rostliny – Zapisuje nebo zakresluje změny	Změny v přírodě, pěstování rostlin ze semen.	ČJS	
Pečuje o nenáročné květiny	– Pomáhá při přesazování rostlin – Pomáhá při množení rostlin – Otírá listy – Zalévá a kypří květiny	Pěstování a ošetřování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen.	ČJS	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	– Pomáhá připravit jednoduchou tabuli pro jednoduché stolování – Pomáhá vybrat vhodné potraviny pro jednoduché pohoštění	Jednoduchá příprava stolu, základní pravidla správného stolování, výběr potravin na jednoduché pohoštění	ČJS	
Chová se vhodně při stolování	– Chová se podle pravidel slušného chování při stolování – Uvede vhodné a nevhodné chování při jídle – Dodržuje hygienická pravidla při jídle	Základní pravidla slušného chování při jídle a stolování. Základní pravidla hygieny při jídle	ČJS	MKV 2

Předmět: Pracovní výchova **Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	– Vybírá správný materiál k dané činnosti – papír, textil, plastelína, keramická hlína, přírodniny, netradiční materiál – Vytváří drobná aranžmá (na stůl nebo do květináčů) – Modeluje drobné předměty z modelovací hmoty, keramické hlíny, plastelíny – Stříhá, vystřihuje papír, textil – Skládá, překládá papír – Pracuje s kartonem	Práce s různým materiálem - papír, modelovací hmota, keramická hlína, textil, karton, výroba dárků a předmětů, pomůcek, vytváření aranžmá	VV	OSV 5
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	– Odměřuje podle předlohy, návodu – Linkuje podle návodu – Stříhá podle přímky – Pracuje podle slovního návodu, předlohy	Odměřování, linkování, práce podle návodu, předlohy	M	OSV 1
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	– Vytváří originální montáž modelů – Demontuje modely – Sestavuje modely na základě jednoduchých předloh, návodů ve skupinách, dvojicích a samostatně	Stavebnice plošné, prostorové		OSV 5
Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	– Provádí pozorování v přírodě – Zakresluje výsledky pozorování – Zapisuje změny v pozorování – Pěstuje květiny ze semen – Zapisuje pozorování růstu – Množí květiny na základě poznaných jednoduchých postupů – Pěstuje rostliny z listu – Pěstuje rostlinu z řízku rostliny – Vyzkouší si správný a nesprávný postup při množení rostlin	Pěstování rostlin ze semen, změny v přírodě v ročních obdobích, množení rostlin	ČJS	
Pečuje o nenáročné květiny	– Otírá listy, kypří a zalévá květiny	Péče o pokojové rostliny		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	– Připraví jednoduchou tabuli pro rodinný stůl – Připraví talíře, sklenice, příbory, ubrousek – Uklidí pracovní místo	Tabule pro jednoduché stolování	ČJS VV	
Chová se vhodně při stolování	– Demonstruje na příkladech základní společenské chování – Dodržuje pravidla stolování – Dodržuje základní hygienická pravidla	Pravidla společenského chování, pravidla stolování, hygieny		MKV 2

Předmět: Pracovní výchova **Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	– Vybírá materiál dle vlastních zkušeností – přírodniny, papír, karton, modelovací hmoty, textil, plasty, netradiční materiály, aj. – Zkoumá vlastnosti nových materiálů – Volí přiměřené pracovní operace a postupy k zadaným činnostem – Vyrábí různé výrobky podle svých představ – Dodržuje pracovní postup při činnosti – Rozvrhne si práci podle času, náročnosti – Spolupracuje ve skupině, dvojici – Hodnotí výrobky své i spolužáků	Práce s tradičním i netradičním materiálem, vlna, sušené květiny, těstoviny, luštěniny, brambory, jednoduché pracovní činnosti – stříhání, lepení, skládání předmětů, vlastnosti materiálů	VV	OSV 5 EV 4
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	– Vytváří výrobky a dárky k různým výročím a svátkům – Využívá prvků lidových tradic pro zdobení – Poznává jednotlivá řemesla – Navštěvuje výstavy prací lidové tvořivosti	Prvky lidových tradic, řemesla, tradice a zvyky, výstavky prací	ČJS VV	VMEGS 1
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k použitému materiálu	– Vybírá vhodné pracovní nástroje, náčiní a pomůcky pro činnost podle svých dosavadních zkušeností – Volí nástroje, pomůcky a materiál podle jejich vlastností	Nástroje, náčiní, pomůcky pro určité činnosti, vlastnosti materiálů		
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	– Udržuje pořádek na pracovním místě – Organizuje si pracovní prostor – Používá pracovní oděv, ochranné pomůcky – Dodržuje zásady hygieny – Řídí se organizačními pokyny – Chová se tak, aby neohrožoval sebe ani své spolužáky – Vybírá si jednoduchý materiál z lékárničky – Vyzkouší si v modelových situací poskytnutí první pomoci – Ošetří drobné poranění – Přivolá pomoc	Pracovní oděv, ochranné pomůcky, poskytnutí první pomoci, vybavení lékárničky, zdravotní průprava		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	– Ukáže při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž – Sestavuje modely podle své fantazie samostatně, ve dvojicích, ve skupině – Zhodnotí práci svou i spolužáka	Práce se stavebnicemi – plošné, prostorové, jednoduché konstrukční		
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	– Staví podle slovního zadání – Sestavuje podle předlohy, jednoduchého náčrtu	Sestavování modelů na základě návodu, náčrtu, předlohy		

Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	– Vyjmenuje základní podmínky pro pěstování rostlin – Seznamuje se s hnojivy – Pěstuje rostlinu ze semene, listu, části rostliny – Zasadí a pozoruje rostlinu – Zapisuje výsledky pozorování – Zhodnotí výsledek svého pěstitelského pokusu	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa, osivo, pěstování rostlin ze semen	ČJS	
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	– Pečuje o rostliny celý rok – Zalévá, kypří, přesazuje, přihnojuje rostliny – Odstraňuje odumřelé části rostlin	Péče o pokojové i jiné rostliny		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	– Umývá si ruce po práci – Používá pracovní oděv – S nástroji zachází opatrně, aby nepřivodil poranění sobě ani spolužákům – Dodržuje organizační pokyny – Vyčistí řeznou ránu – Zalepí nebo obváže poraněnou část a přivolá pomoc	Zásady\ hygieny a bezpečnosti práce		OSV 10
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	– Poznává základní vybavení kuchyně – Přiřadí kuchyňské náčiní a nástroje k daným činnostem	Základní vybavení kuchyně	VV	
Připraví samostatné jednoduchý pokrm	– Vybere a zpracuje vhodné potraviny pro přípravu jednoduchého pokrmu – Připraví podle návodu jednoduchý pokrm – Obhájí si přípravu svého pokrmu	Příprava jednoduchého pokrmu	ČJ	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	– Upraví stůl pro každodenní stolování – Ukazuje v modelových situacích správné chování při stolování – Porovnává slušné a neslušné chování při stolování – Popisuje pravidla slušného chování při stolování a společenských akcích	Pravidla slušného chování při stolování a společenském vystupování, jednoduchá úprava stolu		MKV 2
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	– Umyje pracovní plochu – Udržuje v čistotě nástroje a náčiní, které používá – Rozvrhne si pracovní prostor – Udržuje své ruce v neustálé čistotě – Zachází s nástroji tak,aby nezranil sebe ani spolužáky – Ošetří drobné poranění, přivolá pomoc	Organizace na pracovním místě, čistota pracovního prostoru, poskytnutí první pomoci		OSV 10

Předmět: Pracovní výchova **Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	– Vybírá materiál dle vlastních zkušeností – přírodniny, papír, karton, modelovací hmoty, textil, plasty, netradiční materiály, aj. – Zkoumá vlastnosti nových materiálů – Volí přiměřené pracovní operace a postupy k zadaným činnostem – Vyrábí různé výrobky podle svých představ – Dodržuje pracovní postup při činnosti – Rozvrhne si práci podle času, náročnosti – Spolupracuje ve skupině, dvojici – Hodnotí svůj pracovní postup při činnostech, vyhledá chyby, obhájí svůj výrobek	Práce s tradičním i netradičním materiálem, vlna, sušené květiny, těstoviny, luštěniny, brambory, jednoduché pracovní činnosti – stříhání, lepení, skládání předmětů, vlastnosti materiálů	VV	OSV 5 EV 4
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	– Vytváří výrobky a dárky k různým výročím a svátkům – Využívá prvků lidových tradic pro zdobení – Porovnává řemesla a jejich význam pro společnost jednotlivá řemesla – Navštěvuje výstavy prací lidové tvořivosti	Prvky lidových tradic, řemesla, tradice a zvyky, výstavky prací	VV	VMEGS 1
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní vzhledem k použitému materiálu	– Přiřadí vhodné pracovní nástroje, náčiní a pomůcky pro činnost podle svých dosavadních zkušeností a správně je použije – Volí nástroje a pomůcky podle jejich vlastností a podle vlastností materiálu, se kterým pracuje	Nástroje, náčiní, pomůcky pro určité činnosti, vlastnosti materiálů		
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	– Vytvoří originální montáže modelů z konstrukční stavebnice – Složí jednoduché pohyblivé modely podle předlohy i své fantazie	Stavebnice plošné, prostorové i konstrukční		
Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	– Staví podle slovního zadání – Sestavuje podle předlohy, jednoduchého náčrtu	Sestavování modelů na základě návodu, náčrtu, předlohy		
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	– Pěstuje některé plodiny – hrách, fazole, ředkvičky – Upravuje půdu – Rozpozná semena, plody, plevel – Dostává informace o jedovatých rostlinách, drogách – Samostatně vede pěstitelské pokusy – Provádí samostatná pozorování	Jednoduché pěstitelské činnosti, množení rostlin, přesazování, kypření		
Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	– Přesazuje a přihnojuje rostliny – Odstraňuje odumřelé části rostlin	Péče o pokojové i jiné rostliny		

Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	– Vybírá a správně zachází s pomůckami a nástroji k pěstitelským činnostem – Očistí pracovní nástroje, náčiní, pomůcky – Uklidí nástroje, pomůcky	Nářadí, nástroje k pěstitelským činnostem		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	– Používá pracovní oděv – S nástroji zachází opatrně, aby nepřivodil poranění sobě ani spolužákům – Řídí se organizačními pokyny – Dodržuje zásady hygieny – Vyčistí ránu – Zalepí nebo obváže poraněnou část – Přivolá pomoc	Zásady hygieny a bezpečnosti práce		OSV 10
Orientuje se v základním vybavení kuchyně	– Orientuje se ve vybavení kuchyně – Obsluhuje jednoduché elektrické a plynové spotřebiče	Základní vybavení kuchyně, jednoduché elektrické a plynové spotřebiče	VV	
Připraví samostatné jednoduchý pokrm	– Vybere vhodné potraviny – Zpracuje dané potraviny – Připraví svůj jednoduchý pokrm – Zhodnotí svůj i spolužákův pokrm – Přichystá jednoduché pohoštění se svým připraveným pokrmem	Příprava jednoduchého pokrmu, přichystání drobného pohoštění	ČJ	
Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	– Chová se u stolu podle společenských norem – Předvádí správné stolování – Upraví stůl s pohoštěním	Pravidla slušného chování při stolování a společenském vystupování, jednoduchá úprava stolu		MKV 2
Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	– Čistí a uklízí použité nádobí, pomůcky a pracovní místo – K mytí používá čistící prostředky – Řídí se bezpečnostními zásadami a pokyny – Ošetří poraněného spolužáka, vyčistí mu ránu, zalepí, obváže a přivolá pomoc	Organizace na pracovním místě, čistota pracovního prostoru, poskytnutí první pomoci		OSV 10

Pracovní výchova pro II. stupeň

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Pracovní činnosti vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Obsah předmětu je určen chlapcům i dívkám ve všech rožnících druhého stupně. Tato oblast předkládá žákům ucelený pohled na techniku a to především v její praktické aplikaci. Vede žáka k tomu, aby si osvojil základní dovednosti v různých oborech technického charakteru a to v rozsahu se kterým se setká ve svém životě, aniž by byl v tomto oboru profesně speciálně orientován. Vychází z konkrétních životních situací a žáka na jejich řešení připravuje. Škola všemi dostupnými prostředky vytváří podmínky pro dobrovolnou tvůrčí spoluúčast žáka na upřesňování obsahu výuky.
V předmětu pracovní činnosti je důležité dosáhnout toho, aby žáci získali základní přehled o průmyslovém i celkově hospodářském charakteru regionu s nímž jsou identifikováni. Z tohoto pohledu doplňujeme obsah výuky o témata, která jsou aktuální.

Časová dotace

V 6. – 9. ročníku, 1 hodina týdně ve třídách s rozšířenou výukou hudební výchovy
V 6., 7. a 9. ročníku 1 hodina týdně a v 8. ročníku 2 hodiny týdně ve třídách bez rozšířené výuky hudební výchovy.

Rozčlenění tématických okruhů do ročníků

	6.ročník	7. ročník	8.ročník	9. ročník
pololetí	Práce s technickými materiály	Práce s technickými materiály	Svět práce	Provoz a údržba domácnosti Svět práce
pololetí			Využití digitálních technologií	Příprava pokrmů

Místo realizace

- školní dílna
- cvičná kuchyně
- kmenové třídy
- exkurze

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 – co o sobě vím a co ne, jak se promítá mé já v mém chování
OSV 3 – organizace vlastního času, plánování učení a studia
OSV 5 – tvořivost v mezilidských vztazích, cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost „dotahovat“ nápady do reality)
OSV 7 – chování podporující dobré vztahy

Environmentální výchova

EV 3 – vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti

Výchova demokratického občana

VDO 2 – občan jako odpovědný člen společnosti

Mediální výchova

MV 5 – role médií v každodenním životě jednotlivce

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, výklad, praktické předvedení činností, samostatná činnost žáků, diskuse za účelem výměny zkušeností žáků, reprodukce textu, PC, video
- exkurze
- beseda

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci poznávají používají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují výsledky výuky s praktickým životem, výsledky své práce žáci hodnotí z různých hledisek

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší problémové úlohy, na problémových úlohách z oblasti techniky rozvíjí svou tvořivost, hledají alternativy, optimálních postupy a řešení.

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují s učiteli i s ostatními žáky konstruktivním způsobem, zdůvodňují své názory, závěry a soudy vytvářejí na základě svých prožitků a zkušeností z práce, kreslí schémata

Kompetence sociální a personální

- žáci oddělují problémy od jednotlivých osob, podílí se na stanovení pravidel pro společnou práci, poskytují pomoc a radu druhým, předkládají své návrhy skupině, zodpovídají za plnění dílčích částí skupinových úkolů, hodnotí práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- žáci tolerují názory druhých, komunikují otevřeně o problémech, vyhledávají a nabízejí pomoc při práci, nacházejí rozdíly mezi zdravým a nezdravým prostředím, demonstrují správný postup ohlášení nehody

Kompetence pracovní

- žáci pojmenují a připravují si základní nářadí, materiál a pomůcky, charakterizují jejich vlastnosti, zacházejí s nimi podle zásad efektivity a ergonomie, pracují podle receptů a návodů, udržují hygienu s ohledem na bezpečnost práce, chrání své zdraví a zdraví spolužáků, vytvářejí náčrty, ovládají základní postupy práce s digitální technikou, plánují svůj pracovní čas a práci rozdělují

do dílčích kroků, prezentují svou práci, hledají nové postupy a řešení, poznávají činnosti, ve kterých mohou v budoucnu profesně uspět, seznamují se s ekonomickými problémy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Pracovní výchova **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- Definuje obecné zásady bezpečnosti v dílnách - Vlastními slovy vyjádří zásady bezpečnosti při práci s nářadím - Demonstruje bezpečný způsob práce s určeným nářadím	Bezpečnost práce, první pomoc		
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- Diskutuje o stanoveném pracovním postupu - Využije stanovený pracovní postup při konstrukci výrobku	Pracovní postupy		
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- Popíše zásady organizace pracovní činnosti - Předvede organizaci konkrétní pracovní činnosti	Pracovní postup	RV – 6., 9. ročník	OSV 3
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- Určí základní vlastnosti běžných technických materiálů a způsob jejich získávání - Vlastními slovy vyjádří vlastnosti běžných technických materiálů - Vyvodí z vlastností daných materiálů možnosti jejich opracování a použití - Provede základní pracovní operace s běžnými technickými materiály	Technické materiály (dřevo, plast, kovy) a výrobky z nich	CH – 8., 9. ročník F – 9. ročník	EV 3
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- Určí základní vlastnosti běžných materiálů - Vyjmenuje běžné druhy nářadí - Usuzuje na vlastnosti a možnosti použití daného nářadí - Přiřadí k pracovním operacím užití konkrétního běžného nářadí - Demonstruje práci s konkrétním nářadím na daném materiálu - Vyhledá řešení jednoduchých technických a konstrukčních problémových úloh	Problémové úlohy, pracovní nástroje, nářadí	OSV – 7. ročník	OSV 5 EV 3

Předmět: Pracovní výchova **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- Vyjmenuje zásady bezpečnosti při práci v dílnách - Vyjmenuje zásady první pomoci při běžných úrazech - Vlastními slovy formuluje zásady první pomoci při běžných úrazech - Na příkladech demonstruje poskytnutí první pomoci při daném úrazu	Bezpečnost práce, první pomoc	ČZ – 8. ročník	
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	- Vyjmenuje zásady zpracování technické dokumentace - Objasní zásady zpracování technické dokumentace - Využije technickou dokumentaci při konstrukci výrobku - Navrhne, zhotoví a využije technický náčrt	Technická dokumentace, technické kreslení		

Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	- Připraví pracovní postup pro realizaci výrobku - Při práci na výrobku využije a dodrží svůj pracovní postup, případné chyby v postupu odhalí a odstraní - Diskutuje o odchylkách z pracovního postupu	Pracovní postup		OSV 3
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- Navrhne užití vhodného materiálu pro konkrétní výrobek - Na daném výrobku určí správný sled pracovních operací	Technické materiály a výrobky z nich		EV 3
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- Určí vlastnosti a možnosti použití daného nářadí - Přiřadí k pracovním operacím užití konkrétního běžného nářadí - Objasní vhodnost užití konkrétního materiálu pro daný účel - Diskutuje o ekologických dopadech používání daných materiálů ve výrobě	Problémové úlohy, pracovní nástroje, nářadí		EV 3

Předmět: Pracovní výchova **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- Vyhledá vhodné pracovní profese s jejich náplní - Vlastními slovy vysvětlí náplň vybraných pracovních profesí - Na příkladech uvede pozitiva a negativa vybraných a zvláštnosti pracovních profesí	Pracovní profese	AJ – 8., 9. ročník	VDO 2
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- Vysvětlí možnosti vzdělávání po základní škole - Zformuluje své přednosti a možnosti jejich uplatnění - Odhadne své nedostatky, „nehodí však flintu do žita“ – zdravě je přijme a v rámci možností se je snaží eliminovat - Na příkladech vhodně aplikuje své dispozice do volby profesní přípravy k povolání	Sebepoznání, vzdělávání	OV – 6. ročník OSV – 6. ročník	OSV 2
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- Vyjmenuje možnosti získání informací o vzdělávání po ZŠ - Ilustruje postup při získávání informací o vzdělávání po ZŠ - Vyhledá a interpretuje informace související s výběrem konkrétního vzdělávání	Trh práce, vzdělávací systém v ČR		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- Definuje speciální zásady bezpečnosti a hygieny při práci s digitální technikou - Předvede aplikaci základních hygienických zásad při práci s digitální technikou - Vyjmenuje zásady první pomoci - Vlastními slovy formuluje zásady první pomoci na konkrétních úrazech - Na modelové situaci poskytuje první pomoc	Bezpečnost práce, požární ochrana, první pomoc		

Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	- Rozpozná důležité druhy digitální techniky - Vysvětlí funkce vybrané digitální techniky i některých komponentů - Demonstruje postup práce s danou digitální technikou - Předpoví možné problémy při práci s danou digitální technikou - Předvede odstranění obvyklých problémových situacích při práci s digitální technikou	Digitální technika a práce s ní		MV 5
Propojuje vzájemně některé digitální zařízení	- Definuje vlastnosti daných technologií sloužících k propojování digitálních zařízení - Přiřadí vhodnou technologii pro propojení daných digitálních zařízení - Předvede postup při propojování daných digitálních zařízení	Digitální technologie a jejich propojování		
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	- Popíše nabídku produktů vybraného mobilního operátora - Porovná nabídky mobilních operátorů - Vysvětlí význam jednotlivých důležitých funkcí mobilního telefonu - Demonstruje elementrární uživatelské funkce mobilních telefonů - Porovná různé mobilní telefony	Mobilní služby, mobilní telefony		
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	- Posoudí rizika poškození digitálních zařízení - Popíše postup údržby běžně užívaných digitálních zařízení - Demonstruje údržbu běžně užívaných digitálních zařízení	Údržba digitální techniky		

Předmět: Pracovní výchova **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	- Vyjmenuje možné příjmy a výdaje domácnosti - Vysvětlí základní funkce bankovních účtů, platebních karet, peněz - V modelové situaci sestaví rodinný rozpočet a posoudí optimálnost rozložení příjmů a výdajů - Na příkladech navrhne možný způsob hospodaření s penězi	Finance, rozpočet, banky, peníze	OV – 7. ročník	
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	- Vyjmenuje základní činnosti v domácnostech, definuje funkci návodu k obsluze - Vybere podstatné části návodu k obsluze obvykle používaných domácích spotřebičů - Odhaduje dopad nesprávného sledu pracovních operací v postupu při základních činnostech v domácnosti - Demonstruje pracovní postup pro konkrétní práci v domácnosti	Technika v domácnosti, návody k obsluze	F – 8. ročník	

Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	- Vysvětlí postup při zacházení s běžnými pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením v domácnosti - Demonstruje pracovní činnosti, především údržbu, v běžném domácím provozu - Zvolí pro konkrétní operace vhodné nástroje, nářadí a pomůcky	Domácí údržba, nástroje		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	- Definuje speciální zásady bezpečnosti a hygieny při práci v domácnosti - Předvede aplikaci základních hygienických zásad - Vyjmenuje zásady první pomoci při konkrétních úrazech v domácnosti - Vlastními slovy formuluje zásady první pomoci na konkrétních úrazech - Na modelové situaci poskytuje první pomoc	Bezpečnost práce, požární ochrana, první pomoc	ČZ – 8. ročník	
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- Vyjmenuje základní kuchyňské náčiní a spotřebiče a určí, jak a k čemu se užívají - Odhadne nebezpečí při používání konkrétního kuchyňského náčiní a spotřebičů - Demonstruje použití kuchyňského náčiní a běžných spotřebičů	Kuchyňské náčiní, spotřebiče v kuchyni	F – 8. ročník	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- Popíše základní zásady zdravé výživy - Podle postupu (receptu) připraví jednoduchý pokrm - Zařadí dané pokrmy podle jejich vlivu na zdravý životní styl	Zdravá výživa, příprava jednoduchých pokrmů	RV – 6., 9. ročník	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- Popíše hlavní principy stolování a společenského chování - Vlastními slovy vysvětlí význam společenského chování a jeho jednotlivých složek - Předvede společenské stolování s dodržením principů společenského chování - Demonstruje obsluhu u stolu	Společenské chování, zásady stolování	OV – 8. ročník	OSV 7
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- Vyjmenuje zásady hygieny při práci s jídlem - Popíše možná rizika (zdravotní, bezpečnostní) při přípravě jídla - Vysvětlí, jak bude postupovat v případě konkrétních úrazů - Předvede postup při poskytnutí první pomoci na modelovaných úrazech	Hygiena a bezpečnost práce, první pomoc při úrazech		
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- Vyjmenuje nejdůležitější zásady při prezentaci své osoby - Odhadne, jakou prezentaci očekávají zaměstnavatelé od uchazečů o práci - Na modelových situacích předvede svou schopnost reagovat na nečekané situace při vstupu na trh práce	Sebepojetí, sebeprezentace, tvořivost		OSV 2, 5

Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Osobnostní a sociální výchova je specifickým předmětem, kdy učivem nejsou jen faktické poznatky z okolního světa, ale je jím žák sám, jeho prožívání a chování, které si ověřuje v situacích modelujících praktický život. Žáci se zde poznávají po osobnostní stránce, nacházejí a pojmenovávají své vlastnosti, zdokonalují poznávací funkce, učí se seberegulaci a práci s vůlí, zaobírají se mezilidskými vztahy, komunikací i spoluprací.

V předmětu výrazně převažuje činnostní složka, faktické poznatky slouží jako podpora toho, co žáci sami naleznou a prodiskutují v interaktivních aktivitách.

Časová dotace

- v 6. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- učebna společenských věd
- kmenové třídy

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje psychika, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem
OSV 3 – vůle; organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSV 4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času
OSV 7 – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy
OSV 8 – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
OSV 9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
OSV 10 – dovednosti pro rozhodování z hlediska různých typů problémů

Multikulturní výchova

MKV 2 –význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinová i samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, video

Kompetence k učení

- žáci se cíleně poznávají, hodnotí, získané poznatky hodnotí, třídí a zpětnou vazbou začleňují do sebevýchovného procesu, efektivně pracují se svou pamětí, rozvíjí volní vlastnosti, propojují informace do souvislostí**,** rozkládají a spojují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci hledají podobnosti problému v reálném světě, rozebírají problémy a diskutují o nich, navrhují vlastní způsoby řešení

Kompetence komunikativní

- žáci argumentují, rozvíjí diskusi, kritizují, chválí, příhodnou gestikulací vyjadřují charakter obsahu sdělení, nechají jiného domluvit, v diskusi využívají myšlenky druhých, vytváří a dodržují pravidla vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- žáci se podílí na stanovení pravidel práce ve skupině, spolupracuje s ostatními na dosažení výsledku, cíle, vyjadřují své názory i postoje, plní smysluplné úkoly, které je baví

Kompetence občanské

- žáci debatují otevřeně o problémech, vyhledávají i nabízejí pomoc, aktivně se podílí na vytváření pozitivně působícího prostředí

Kompetence pracovní

- žáci pracují v týmu, dokončí a odevzdávají práci v dohodnutém termínu, poznávají a objevují činnosti, ve kterých by mohli v budoucnu uspět, hodnotí svou práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Osobnostní a sociální výchova **Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- Vyjmenuje své typické charakterové vlastnosti - Vysvětlí, jakým způsobem je specifické jeho prožívání i s ohledem na temperament - Vymezí specifika své paměti, pozornosti a smyslového vnímání - Vysvětlí možné rozdíly mezi sebepojetím a vnímáním prostřednictvím druhých, jejich příčiny - Popíše paralely sebepoznávacích aktivit a možnosti jejich využití v reálném životě	Sebepoznání – vlastnosti, temperament, charakter, paměť, smyslové vnímání, pozornost, sebepojetí x pojetí druhými	OV – 6. ročník	OSV 2, 3
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- Vysvětlí pojmy vůle, charakterové vlastnosti - Popíše na základě prožitku svou schopnost sebeovládání, její překážky - Popíše některé své osobní přednosti - Vysvětlí jak lze získávat a naopak ztrácet sebedůvěru	Vůle, charakter, sebeovládání, sebedůvěra	OV – 6. ročník	OSV 2, 3, 4
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	- Rozliší v komunikaci verbální, neverbální, skutkovou a materiální složku - Vysvětlí význam kvalitního naslouchání pro bezkonfliktní dorozumění se - Na příkladech předvede využití parametrů kvalitní komunikace (přesnost, pozitivnost, respekt, tvořivost, účelnost) - V různých modelových situacích užije při jednotlivých formách (řešení konfliktů, informování...) adekvátní prostředky - Předvede asertivní, pasivní i aktivní komunikaci - Popíše funkci pravdy a lži v komunikaci	Komunikace	OV ČZ – 8. ročník	OSV 7, 8, 10 MKV 2
Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- Vysvětlí výhody kompetice a spolupráce - Vyzkouší, jaký dopad může mít seberegulace v nesouhlasu, odstoupení od vlastního nápadu - Navazuje na druhé, rozvíjí vlastní linku myšlenky druhých - Plní různé kooperativní úkoly	Kompetice, kooperace	OV – 7. ročník	OSV 9

Volitelné předměty

Anglický jazyk – 2. cizí jazyk

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v předmětu Anglický jazyk jako druhý cizí jazyk si klade za cíl vytvářet základy pro další studium cizího jazyka a připravovat žáky k praktickému užívání jazyka.

Žáci získávají základní zkušenosti, vědomosti a schopnosti, které jsou předpokladem k dalšímu úspěšnému rozvoji komunikace v cizím jazyce. Učí se jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života, postupně si osvojují základní postupy potřebné k efektivnímu studiu jazyka a rozšiřují si všeobecný kulturní přehled.

Časová dotace

- v 8. – 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- jazyková učebna
- kmenová třída
- počítačová učebna

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení studium)
OSV 2 – sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo)
OSV 8 – komunikace (komunikace v různých situacích)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a ke světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

MKV 4 – multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam a užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- kombinace frontální výuky s prací ve dvojících, trojicích, skupinové vyučování, samostatná práce
- pozorování, poslech, imitace, tvořivé činnosti, hry, reprodukce scének, práce s autentickými materiály a informačními zdroji

Kompetence k učení

- žáci poznávají důležitost komunikovat v cizím jazyce jak pro další studium tak v praktickém životě, naslouchají a čtou s porozuměním, reprodukují slyšené a čtené, pracují s textem,

vyhledávají a třídí informace, pracují s vícero informačními zdroji (učebnice, pracovní sešit, slovníky, příručky, encyklopedie, gramatické tabule, časopisy, internet, výukové programy, video, CD, DVD aj.), navazují na učivo z předešlých ročníků, aplikují naučená gramatická pravidla a vzájemně je propojují, obohacují slovní zásobu, posuzují vlastní učení (např. pomocí „Progress Diary“ nebo „Portfolia“), aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci volí vhodné postupy řešení problému, hledají chyby a způsoby odstranění (např. opsat jinými slovy to, co chtějí vyjádřit, chybí-li slovní zásoba), požádají o pomoc, využívají znalostí z jiných oborů, analyzují přečtené texty, porovnávají jevy, zjišťují shody a odlišnosti, třídí podle hledisek do kategorií

Kompetence komunikativní

- žáci využívají v komunikaci všech smyslů (sluch, zrak, hmat, řeč, …), reprodukují text a slyšené slovo (shrnou, uspořádají, předvedou, učí se zpaměti a tvoří vlastní text), kladou otázky a odpovídají na ně, zapojují se do rozhovoru, zahájí a ukončí dialog, jejich promluva je souvislá a kultivovaná, má logický sled a adekvátní slovní zásobu, doprovází slova vhodnými gesty, mluví a píší spisovně, formulují vlastní myšlenky, píší v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci se v cizím jazyce představí, popovídají o sobě, svých zájmech, vlastnostech, pracují samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, střídají role, podílí se na stanovení pravidel práce ve skupině a jejich respektování, efektivně spolupracují, přednesou v cizím jazyce krátký projev před spolužáky (prezentují svou práci)

Kompetence občanské

- žáci respektují kulturní dědictví a tradice jiných národů, rozlišují zdravý životní styl, v cizím jazyce pracují s tématy zdraví, nemoc, úrazy, volí vhodný pozdrav a rozloučení s dospělým i mezi sebou navzájem, vhodně oslovují

Kompetence pracovní

- žáci plní své povinnosti (příprava na výuku, nošení pomůcek, plnění zadaných úkolů a prací, vč. odevzdávání v dohodnutém termínu), dodržují pořádek a stanovená pravidla (ŘŠ, v odborné učebně, při poslechové práci aj.), používají vhodné pomůcky (slovníky, počítač aj.), v cizím jazyce pojmenovávají různé profese a vyjadřují se, co je baví a proč

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk – 2. cizí jazyk **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- Zopakuje slovo/větu s co nejpřesnější výslovností, intonací a vázáním po učiteli/nahrávce - Vysloví a přečte známé slovo/větu se správnou výslovností, intonací a přízvukem - Předvede správné postavení mluvidel při tvoření různých fonémů - Najde ve slově hlavní přízvuk (i ve fonetickém přepisu) - Rozliší větu oznamovací od otázky - Odhadne výslovnost nového slova	Souhlásky, samohlásky, dvojhlásky, koncovky, sykavky, tichá písmena, přídech, přízvuk, délka, silné a slabé formy, intonace		MKV 4
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- Přečte a napíše slovo/frázi zpaměti - Přiřadí správný český výraz k anglickému a naopak - Přeloží slova/věty/fráze - Rozdělí slova do skupin podle jejich významů - Vybere a doplní vhodný chybějící výraz do věty	Domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, tradice a zvyky, svátky, důl. zeměpisné údaje		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	- Zopakuje jednoduchý pokyn po učiteli (nahrávce) - Přeloží pokyn - Odhadne význam pokynu i bez předchozí znalosti nových slov - Navrhne vhodnou odpověď/reakci na pokyn - Najde významové rozdíly mezi různými pokyny a reakcemi na ně - Sestaví do dvojice pokyn a reakci na něj - Dá pokyn spolužákům a zareaguje na pokyny spolužáků	Slovní zásoba a fráze z tem. celků, základní gramatické struktury		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	- Přečte text tichým čtením s porozuměním i způsobem skenování textu - Najde v textu známá/klíčová slova a fráze a určí jejich význam - Odhadne význam slov/vět bez předchozí znalosti nových slov - Přeloží text - Převypráví text svými slovy (v mateřském jazyce) - Odpoví na návodné otázky k textu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé či na základě textu nevíme a zdůvodní svou odpověď - Porovná obsah jednotlivých odstavců	Domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, tradice a zvyky, svátky, důl. zeměpisné údaje, synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, gramatika		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2

Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- Předříká zpaměti abecedu - Rozliší písmena graficky i foneticky - Orientuje se v jednotlivých částech učebnice, pracovního sešitu a dvojjazyčného slovníku - Vyhledá a přepíše potřebné slovo - Rozliší fonetické symboly na základě poslechu a přečte je správně - Vysloví a přečte slovo foneticky správně podle daného přepisu - Určí význam slovníkových zkratek	Překlady textů		MKV 4
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	- Vytvoří vlastní větu - Přeloží údaje z formuláře - K údajům správně vyplní své osobní údaje - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině)	Adresa, pozdrav, dopis, omluva, žádost, gramatika		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- Roztřídí informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Najde v textu klíčová slova a důležité informace - Popíše text/obrázek/poslechovou osnovu jednoduchými větami - Převypráví text podle obrázků - Opíše informace vlastními slovy - Shrne odstavec/text v anglickém jazyce - Představí vlastní text ústně nebo písemně	Domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, tradice a zvyky, svátky, důl. zeměpisné údaje		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- Najde princip uspořádání slov ve větě - Uspořádá slova ve větě podle správného slovosledu - Rozliší kladnou větu, zápornou větu, otázku a pokyn - Převede větu kladnou do otázky a záporu a naopak - Píše velká písmena na začátku věty a u anglických slov, která to vyžadují - Použije základní interpunkci - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině)	Adresa, pozdrav, dopis, omluva, žádost, gramatika		MKV 4
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- Zapojí se do jednoduché konverzace - Použije pravidla jednoduché komunikace v běžných situacích - Použije správnou formu pozdravu (v ústní podobě) - Doptá se, pokud nerozumí kladené otázce - Položí otázku, odpoví na otázky obsahově i gramaticky správně (kladně/záporně, na „Wh“ otázky)	Pozdrav, poděkování, představování, situační rozhovory odpovídající tem. celkům		OSV 1 OSV 8 MKV 4

Předmět: Anglický jazyk – 2. cizí jazyk **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- Zopakuje slovo/větu s co nejpřesnější výslovností, intonací a vázáním po učiteli/nahrávce - Vysloví a přečte známé slovo/větu se správnou výslovností, intonací a přízvukem - Předvede správné postavení mluvidel při tvoření různých fonémů - Najde ve slově hlavní přízvuk (i ve fonetickém přepisu) - Rozliší větu oznamovací od otázky - Odhadne výslovnost nového slova	Souhlásky, samohlásky, dvojhlásky, koncovky, sykavky, tichá písmena, délka, silné a slabé formy, intonace		MKV 4
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- Přečte a napíše slovo/frázi zpaměti - Přiřadí správný český výraz k anglickému a naopak - Přeloží slova/věty/fráze - Rozdělí slova do skupin podle jejich významů - Vybere a doplní vhodný chybějící výraz do věty	Příroda a počasí, volný čas a zájmová činnost, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	- Zopakuje jednoduchý pokyn po učiteli (nahrávce) - Přeloží pokyn - Odhadne význam pokynu i bez předchozí znalosti nových slov - Navrhne vhodnou odpověď/reakci na pokyn - Najde významové rozdíly mezi různými pokyny a reakcemi na ně - Sestaví do dvojice pokyn a reakci na něj - Dá pokyn spolužákům a zareaguje na pokyny spolužáků	Slovní zásoba a fráze z tem. celků		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	- Přečte text tichým čtením s porozuměním i způsobem skenování textu - Najde v textu známá/klíčová slova a fráze a určí jejich význam - Odhadne význam slov/vět bez předchozí znalosti nových slov - Přeloží text - Převypráví text svými slovy (v mateřském jazyce) - Odpoví na návodné otázky k textu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé či na základě textu nevíme a zdůvodní svou odpověď - Porovná obsah jednotlivých odstavců - Vyhledá požadovanou informaci v textu, přestože nemusí rozumět každému slovu	Příroda a počasí, volný čas a zájmová činnost, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje, slovní zásoba a tvoření slov: synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, gramatika		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- Vyhledá a přepíše potřebné slovo - Vysloví a přečte slovo foneticky správně podle daného přepisu	Překlady textů		MKV 4
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	- Vytvoří vlastní větu - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině)	Blahopřání, dopis, žádost, gramatika		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2

Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- Roztřídí informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Najde v textu klíčová slova a důležité informace - Převypráví text bez obrázkové opory - Opíše informace vlastními slovy - Shrne odstavec/text v anglickém jazyce - Představí vlastní text ústně nebo písemně - Porovná reprodukce ostatních žáků	Příroda a počasí, volný čas a zájmová činnost, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- Uspořádá slova ve větě podle správného slovosledu - Rozliší kladnou větu, zápornou větu, otázku a pokyn - Převede větu kladnou do otázky a záporu a naopak - Píše velká písmena na začátku věty a u anglických slov, která to vyžadují - Použije základní interpunkci - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině)	Blahopřání, dopis, žádost, gramatika		MKV 4
Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- Zapojí se do jednoduché konverzace - Použije pravidla jednoduché komunikace v běžných situacích - Použije správnou formu pozdravu (v ústní podobě) - Doptá se, pokud nerozumí kladené otázce - Položí otázku, odpoví na otázky obsahově i gramaticky správně (kladně/záporně, na „Wh“ otázky)	Situační rozhovory odpovídající tem. celkům		OSV 1 OSV 8 MKV 4

Německý jazyk – 2. cizí jazyk

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk jako druhý cizí jazyk si klade za cíl vytvářet základy pro další studium cizího jazyka, připravovat žáky k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Žáci získávají základní vědomosti a schopnosti, které jsou předpoklady k dalšímu úspěšnému rozvoji komunikace v cizím jazyce. Seznamují se s základními konverzačními situacemi a tématy (rodina, škola, bydlení, představování se, nakupování, oblečení, reálie německy mluvících zemí aj.). Žáci si postupně osvojují základní postupy potřebné k efektivnímu studiu jazyka a rozšíří si všeobecný kulturní přehled.

Časová dotace

- v 8. - 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna cizích jazyků
- kmenové třídy
- učebna PC

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

*OSV*1 - rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení studium)
OSV2 - sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo)
OSV8 - komunikace (komunikace v různých situacích)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

*VMEGS*1 - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a ke světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

*MKV*4 - Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam a užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – kombinace frontální výuky s prací ve dvojících, trojicích, skupinové vyučování, samostatná práce, pozorování, poslech, imitace, tvořivé činnosti, hry, reprodukce scének, práce s autentickými materiály, informační zdroje
  (učebnice, pracovní sešity, encyklopedie, gramatické tabule, CD, DVD, výukové programy)
- výuka probíhá ve skupinách s max.počtem 24 žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k uvědomování si důležitosti komunikovat v cizím jazyce jak pro další studium tak v praktickém životě, naslouchají a čtou s porozuměním, reprodukují slyšené a čtené, pracují s textem, vyhledávají a třídí informace, pracují s vícero informačními zdroji (učebnice, pracovní sešit, slovníky, příručky, encyklopedie, gramatické tabule, časopisy, internet, výukové programy, video, CD, DVD aj.), naváží na učivo z předešlých ročníků, aplikují naučená gramatická pravidla a vzájemně je propojují, obohacují si svou slovní zásobu, aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni ke zvolení vhodných postupů řešení problému, k hledání chyby a způsobů odstranění (např. naučit se opsat jinými slovy to, co chce vyjádřit, chybí-li slovní zásoba), dokáží požádat o pomoc, využívají znalostí z jiných oborů, analyzují přečtené texty, porovnávají jevy, zjistí shody a odlišnosti, třídí podle hledisek do kategorií

Kompetence komunikativní

- žáci využívají v komunikaci všech smyslů (sluch, zrak, hmat, řeč, …), reprodukují text a slyšené slovo (shrnou, uspořádají, předvedou, učí se zpaměti a tvoří vlastní text), kladou otázky a odpovídají na ně, zapojují se do rozhovoru, zahájí a ukončí dialog, jejich promluva je souvislá a kultivovaná, má logický sled a adekvátní slovní zásobu, doprovází slova vhodnými gesty, mluví a píší spisovně, formulují vlastní myšlenky, píší v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci se v cizím jazyce představí, povídají o sobě, svých zájmech, vlastnostech, pracují samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, střídají role, podílí se na stanovení pravidel práce ve skupině a jejich respektování, efektivně spolupracují, přednesou v cizím jazyce krátký projev před spolužáky (prezentují svou práci)

Kompetence občanské

- žáci respektují kulturní dědictví a tradice jiných národů, v cizím jazyce pracují s tématy zdraví, nemoc, úrazy, volí vhodný pozdrav a rozloučení s dospělým i mezi sebou navzájem, vhodně oslovují

Kompetence pracovní

- žáci zodpovědné plní své povinností (skrze přípravu na výuku, nošení pomůcek, plnění zadaných úkolů a prací, vč. odevzdávání v dohodnutém termínu),dodržují pořádek a stanovená pravidla (ŘŠ, v odborné učebně, při poslechové práci aj.), používají vhodné pomůcky (slovníky, počítač aj.), v cizím jazyce pojmenují různé profese a vyjádří se, co je baví a proč

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk – 2. cizí jazyk **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- Naslouchá novému slovu/větě a opakuje s co nejpřesnější výslovností, intonací a vázáním po učiteli/nahrávce - Reprodukuje, sám vyslovuje a čte známé slovo/větu se správnou výslovností, intonací a přízvukem - Seznámí se s pravidly výslovnosti všech samohlásek a souhlásek v různých kolokacích - Rozezná ve slově hlavní přízvuk (i ve fonetickém přepisu) - Sluchově rozliší větu oznamovací od otázky - Odhadne výslovnost nového slova - Porovná své čtení s normou (učitelem) - Rozvine plynulé čtení dostatečným procvičováním při domácí přípravě	Krátké a dlouhé samohlásky, souhlásky na začátku, uprostřed a na konci slova, zdvojené samohlásky, slovní přízvuk, složená slova, větná intonace		MKV 4
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- Slovo/frázi čte a píše správně - Přiřadí správný český výraz k německému a naopak - Překládá slova/věty/fráze - Kreslí a předvádí slovo/význam věty pantomimicky - Rozdělí slova do skupin podle jejich významů - Vybere, doplní vhodný chybějící výraz do věty - Pravidelně si opakuje slovní zásobu a fráze	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	- Naslouchá jednoduchému pokynu a reprodukuje po učiteli (nahrávce) - Určí význam jednotlivých slov v pokynu a překládá jej - Odhadne význam pokynu i bez předchozí znalosti nových slov - Navrhne vhodnou odpověď/reakci na pokyn v modelové situaci - Najde významové rozdíly mezi různými pokyny a reakcemi na ně - Sestaví do dvojice pokyn a reakci na něj a porovná s naučenými	Slovní zásoba a fráze z tematických celků, rozkazovací způsob, základní instrukce a pokyny		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	- Přečte text tichým čtením s porozuměním i způsobem skenování textu - Rozezná v textu známá/klíčová slova a fráze a určuje jejich význam - Odhadne význam slov/vět bez předchozí znalosti nových slov - Přeloží text - Převypráví text svými slovy (v mateřském jazyce) - Odpoví na otázky k textu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé, zdůvodňuje svou odpověď - Určí obsahovou chybu ve cvičení vztahujícím se k textu	Tematické okruhy konverzačních témat, slovní zásoba a tvoření slov, synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, práce s autentickými texty		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2

Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- Naslouchá, vyslovuje, přeříkává abecedu - Rozliší písmena graficky i foneticky - Orientuje se v jednotlivých částech učebnice, pracovního sešitu a dvojjazyčného slovníku - Vyhledá potřebné slovo, prověřuje jeho správnost (s učitelem) a přepisuje - Používá fonetické symboly - Rozliší fonetické symboly na základě poslechu a přečte je správně - Přiřadí fonetický přepis symbolu/slova k jeho grafické podobě a naopak - Vysloví a přečte slovo foneticky správně podle daného přepisu - Rozliší slovníkové zkratky a jejich význam	Překlady textů, německá abeceda, hláskování, autentické texty, poslechové činnosti, videonahrávky		MKV 4
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	– Použije naučenou slovní zásobu a fráze – Na základě poznaných pravidel slovosledu tvoří vlastní větu - Pojmenuje a přeloží údaje z formuláře - K údajům správně vyplní své osobní údaje - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině)	Jednoduchá sdělení: adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost, informace, inzerát, dopis, oznamovací věta – postavení sloves ve větě, tázací věty: zjišťovací, doplňovací		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- Roztřídí informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Vybere z textu klíčová slova a důležité informace - Popíše text/obrázek/poslechovou osnovu jednoduchými větami - Převypráví text podle obrázků - Převypráví text bez obrázkové opory – Opíše informace vlastními slovy – Shrne odstavec/text v cizím jazyce - Prezentuje vlastní text ústně nebo písemně	Tematické okruhy konverzačních témat a autentické texty německé literatury		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- Využije správně princip uspořádání slov ve větě - Uspořádá slova ve větě podle správného slovosledu - Rozliší kladnou větu, zápornou větu, otázku a pokyn - Převede větu kladnou do otázky a záporu a naopak - Použije základní interpunkci - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině) - Dodrží pravidla psaní velkých písmen u všech podstatných jmen na jakékoli pozici ve větě - Při tvorbě věty aplikuje správně gramatická pravidla	Slovesa „haben“ a „sein“, časování pravidelných sloves v přítomném čase, modální slovesa, slovesa s odlučitelnou předponou v přítomném čase, skloňování podstatných jmen se členem určitýma neurčitým, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, časové předložky, řadové číslovky, negace, vykání		MKV 4

Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- Pravidelně opakuje slovní zásobu a fráze a používá je v konverzaci - Naslouchá jednoduché konverzaci a zapojí se - Aplikuje pravidla jednoduché komunikace v běžných situacích - Použije správnou formu pozdravu (v ústní podobě) - Doptá se, pokud nerozumí kladené otázce - Vytvoří otázku, odpoví na otázky obsahově i gramaticky správně (kladně/záporně, na „W“ otázky)	Pozdrav, poděkování, představování, žádost o pomoc, informaci, inzerát, blahopřání, přání, telefonát, vyjádřit svůj názor, situační rozhovory odpovídající tematickým celkům		OSV 1 OSV 8 MKV 4

Předmět: Německý jazyk – 2. cizí jazyk **Ročník:9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- Naslouchá novému slovu/větě a opakuje s co nejpřesnější výslovností, intonací a vázáním po učiteli/nahrávce - Reprodukuje, sám vysloví a čte známé slovo/větu se správnou výslovností, intonací a přízvukem - Seznámí se s pravidly výslovnosti všech samohlásek a souhlásek v různých kolokacích - Demonstruje správné postavení mluvidel při tvoření různých fonémů - Rozezná ve slově hlavní přízvuk (i ve fonetickém přepisu) - Sluchově rozliší větu oznamovací od otázky - Odhadne výslovnost nového slova - Porovná své čtení s normou (učitelem) - Rozvine plynulé čtení dostatečným procvičováním při domácí přípravě	Souhlásky, samohlásky, zdvojené samohlásky, přízvuk slovní a větný, Ich- Laut, Ach – Laut, neznělé hlásky, koncovky, neznělé koncovky, větná intonace		MKV 4
Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	- Slovo/frázi přečte i píše správně - Přeloží slova/věty/fráze - Rozdělí slova do skupin podle jejich významů - Vybere, doplní vhodný chybějící výraz do věty - Pravidelně si opakuje slovní zásobu a fráze	Tematické okruhy konverzačních témat a autentické texty německé literatury		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	- Naslouchá jednoduchému pokynu a reprodukuje po učiteli (nahrávce) - Určí význam jednotlivých slov v pokynu a překládá jej - Odhadne význam pokynu i bez předchozí znalostí nových slov - Kreslí/předvádí význam pokynu pantomimicky - Navrhne vhodnou odpověď/reakci na pokyn v modelové situaci - Určí významové rozdíly mezi různými pokyny a reakcemi na ně - Sestaví do dvojice pokyn a reakci na něj a porovná s naučenými - Dává pokyny spolužákům a reaguje na pokyny spolužáků	Slovní zásoba a fráze z tematických celků a autentické texty německé literatury		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2

Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	- Přečte text tichým čtením s porozuměním i způsobem skenování textu - Rozezná v textu známá/klíčová slova a fráze a určí jejich význam - Odhadne význam slov/vět bez předchozí znalosti nových slov - Překládá text - Převypráví text svými slovy (v mateřském jazyce) - Pro přesné pochopení najde významy neznámých slov ve slovníku - Odpovídá na otázky k textu - Rozhodne o větách k textu, zda jsou pravdivé, nepravdivé, zdůvodňuje svou odpověď - Určí obsahovou chybu ve cvičení vztahujícím se k textu - Porovná obsah jednotlivých odstavců – Vyhledá požadovanou informaci v textu, přestože nemusí rozumět každému slovu	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů, slovní zásoba a tvoření slov, synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, autentické texty, věty oznamovací a tázací, podřadicí a souřadicí spojky, bezspojkové věty		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	- Vyhledá potřebné slovo - Vysloví a čte slovo foneticky správně podle daného přepisu - Rozliší slovníkové zkratky a jejich význam	Překlady autentických textů německé literatury a textů konverzačních témat		MKV 4
Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	– Používá naučenou slovní zásobu a fráze na základě poznaných pravidel slovosledu tvoří vlastní větu - Pojmenuje a přeloží údaje z formuláře - K údajům správně vyplní své osobní údaje - Dodrží formu psaní neformálního dopisu a pohledu (příteli, rodině)	Jednoduchá sdělení: adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost, výzvy, pozvání, vyjádření spokojenosti, vyplnění formuláře, pohlednice, dopis, zážitky, reklama, charakteristika		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	- Třídí informace z textu (postavy, místa, čas, myšlenky/průběh) - Vybere z textu klíčová slova a důležité informace - Převypráví text bez obrázkové opory - Zkontroluje gramatickou správnost vět (na základě osvojených pravidel, podle předlohy) – Opíše informace vlastními slovy – Shrne odstavec/text v cizím jazyce - Prezentuje vlastní text ústně nebo písemně	Tematické okruhy konverzačních témat a autentické texty německé literatury		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- Určí správně princip uspořádání slov ve větě - Uspořádá slova ve větě podle správného slovosledu - Rozliší kladnou větu, zápornou větu, otázku a pokyn - Převede větu kladnou do otázky a záporu a naopak - Zkontroluje/srovná správné psaní s normou - Použije základní interpunkci - Při tvorbě věty aplikuje správně již naučená gramatická pravidla a nová gramatická pravidla	Nepravidelná slovesa v přítomném čase, slovesa s neodlučitelnou předponou, modální slovesa, perfectum důležitých sloves, zvratná slovesa, skloňování podstatných jmen, skloňování osobních zájmen, skloňování a stupňování přídavných jmen – bez členu, předložky, příslovce místa a času, rozkazovací způsob , slovesné vazby		MKV 4

Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	- Pravidelně opakuje slovní zásobu a fráze a používá je v konverzaci - Naslouchá jednoduché konverzaci a zapojí se - Aplikuje pravidla jednoduché komunikace v běžných situacích - Použije správnou formu pozdravu (v ústní podobě) - Doptá se, pokud nerozumí kladené otázce - Klade otázku, odpovídá na otázky obsahově i gramaticky správně (kladně/záporně, na „W“ otázky)	Pozdrav, poděkování, představování, situační rozhovory odpovídající tematickým celkům		OSV 1 OSV 8 MKV 4

Osobnostní a sociální výchova II

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Osobnostní a sociální výchova - volitelná navazuje na osobnostní a sociální výchovu v 6. ročníku, avšak svou volitelností apeluje zejména na ty, kteří by se po této stránce chtěli rozvíjet ještě výrazněji. Jedná se opět o specifický předmět, kdy učivem nejsou jen faktické poznatky z okolního světa, ale je jím žák sám, jeho prožívání a chování, které si ověřuje v situacích modelujících praktický život. Žáci se zde poznávají po osobnostní stránce, zároveň však zasazují svou osobnost do korelace s ostatními lidmi a jejich poznáním, zaobírají se kreativitou a jejím možným rozvojem, složitostí rozhodování v různých situacích a hodnotami.

V předmětu výrazně převažuje činnostní složka, faktické poznatky slouží jako podpora toho, co žáci sami naleznou a prodiskutují v interaktivních aktivitách.

Časová dotace

- v 7. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- učebna společenských věd
- kmenové třídy

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
OSV 6 – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
OSV 7 – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého
OSV 10 – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích
OSV 11 – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinová i samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, video

Kompetence k učení

- žáci se cíleně poznávají, hodnotí, získané poznatky hodnotí, třídí a zpětnou vazbou začleňují do sebevýchovného procesu, efektivně pracují se svou pamětí, rozvíjí volní vlastnosti, propojují informace do souvislostí**,** rozkládají a spojují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci hledají podobnosti problému v reálném světě, rozebírají problémy a diskutují o nich, navrhují vlastní způsoby řešení

Kompetence komunikativní

- žáci argumentují, rozvíjí diskusi, kritizují, chválí, příhodnou gestikulací vyjadřují charakter obsahu sdělení, nechají jiného domluvit, v diskusi využívají myšlenky druhých, vytváří a dodržují pravidla vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- žáci se podílí na stanovení pravidel práce ve skupině, spolupracuje s ostatními na dosažení výsledku, cíle, vyjadřují své názory i postoje, plní smysluplné úkoly, které je baví

Kompetence občanské

- žáci debatují otevřeně o problémech, vyhledávají i nabízejí pomoc, aktivně se podílí na vytváření pozitivně působícího prostředí

Kompetence pracovní

- žáci pracují v týmu, dokončí a odevzdávají práci v dohodnutém termínu, poznávají a objevují činnosti, ve kterých by mohli v budoucnu uspět, hodnotí svou práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Osobnostní a sociální výchova II **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozvíjí základní rysy své kreativity	- Definuje kreativitu a možnosti jejího rozvíjení - Odhadne možnosti dopadu kreativity na kvalitu života - Vyzkouší na modelových situacích možnosti rozvoje kreativity - Najde principy kreativity	Kreativita	PV – 6. ročník	OSV 5
Uvědomuje si hodnotu různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů	- Vyjmenuje, co lze na lidech poznávat - Vyzkouší poznávání spolužáků z různých úhlů pohledu - Vyhledá pozitiva možné různosti lidí	Poznávání lidí		OSV 6
Pečuje o dobré mezilidské vztahy, dokáže se na svět dívat očima druhého	- Vysvětlí, jak vypadají dobré mezilidské vztahy - Objasní, co může dobré vztahy ohrožovat - Vyzkouší možnosti péče o dobré vztahy - Najde principy, na nichž dobré mezilidské vztahy spočívají	Mezilidské vztahy		OSV 7
V životních situacích využívá dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí	- Vymezí problém, pojmenuje jej popisným jazykem - Vyhledá různé možnosti řešení problémů v modelových situacích - Vyvodí z modelových situací obecné závěry pro řešení problémů	Řešení problémů, rozhodovací dovednosti		OSV 10
Uvědomuje si mravní rozměry různých způsobů lidského chování	- Vysvětlí pojem „hodnota“ a sestaví svůj žebříček hodnot - Rozhodne se v hodnotově „problémových“ situacích - Vyvodí závěry, kdy je chování hodnotné	Hodnotová orientace		OSV 11

Psaní na PC a tvorba prezentací

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Psaní na PC a tvorba prezentací je volitelný předmět, který mají žáci možnost si vybrat z nabídky několika různorodě zaměřených předmětů.

Jeho náplní je žáky naučit vytvářet prezentace s použitím nejrůznějších doplňkových prvků tak, abychom mohli mluvit o jejich multimediální formě. Naučí se zde vytvářet rovněž návrhy prezentací pro fiktivní, ale i skuteční firmy. Vytvořením prezentace ke školní akci předvedou žáci své dovednosti, které mohou zveřejnit i na webových stránkách školy.

V části psaní na počítači se žáci při výuce desetiprstové hmatové metody naučí správným návykům, které mohou využít nejen na ZŠ, ale také doma při plnění úkolů. Ve vyučování se žáci nevěnují je psaní, ale také testům rychlosti a přesnosti. Na střední škole pak během krátké doby zjistí, že tento volitelný předmět ze základní školy jim ušetří mnoho času.

Své dovednosti mohou žáci prezentovat v nejrůznějších soutěžích (např. v psaní na počítačové klávesnici).

Časová dotace

- v 7. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna PC
- kmenové třídy

Realizace průřezových témat

Mediální výchova

MV6 – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – individuální a skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, soutěže
- práce v terénu (použití digitálního fotoaparátu)

Kompetence k řešení problémů

- žák najde a pojmenuje problém; navrhne způsoby a možnosti řešení problému; řeší problém na základě logického úsudku a předchozích znalostí; najde chybu a hledá způsoby k jejímu odstranění; dokáže požádat o pomoc; provede rozbor získaných informací a navrhne řešení problému; vyhledává konkrétní informace (z internetu, knih, časopisů; nabyté vědomosti a dovednosti si prakticky ověřuje na soutěžích, olympiádách a dalších akcích

Kompetence k učení

- vyhledává informace z různých zdrojů najde zdroje informací, porovnává zdroje; pracuje: samostatně, ve skupinách; řeší úkoly přiměřené schopnostem, účastní se soutěží, prezentuje své výsledky; používá teoretické poznatky na praktických příkladech; aplikuje naučená pravidla a vzájemně je propojuje; systematicky zpracovává, třídí a ukládá získané informace; prakticky si osvojí práci podle návodu; kombinuje informace z různých zdrojů; hodnotí svůj výkon; organizuje

si svůj pracovní čas a podmínky k učení; snaží se zlepšovat výsledky své práce a navrhuje způsob jak

Kompetence pracovní

- prokáže znalost zásad bezpečnosti práce; zachází šetrně se svěřenými pomůckami; dodržuje pokyny učitele, řády učeben, řád školy; udržuje pořádek a čistotu pracovního místa; propojuje teorii s praxí; navrhuje nové postupy práce; poznává a objevuje činnosti, ve kterých by mohl v budoucnu uspět; vytváří prezentace ke školním akcím; navrhne prezentaci fiktivní firmy; hodnotí své předpoklady a reálné možnosti k dalšímu studiu

Kompetence komunikativní

- píše v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci; vybírá vhodnou grafickou úpravu; opíše text, píše podle diktátu; pracuje s výukovými programy podle pokynů učitele, ale i samostatně; ovládá audiovizuální a komunikační techniku na uživatelské úrovni; vyhledává webové stránky, zřídí si e-mail; pro svou práci využívá vhodné počítačové programy; využívá datové nosiče; komunikuje prostřednictvím e-mailu a jiných komunikátorů

Kompetence občanská

- zodpovědně přistupuje k plnění svých úkolů; vhodnou formou prosazuje své názory; toleruje názory druhých; vyhledá a nabídne pomoc; rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe i jiné; uvědomuje si důsledky svého chování a jednání; aktivně se zapojuje do výuky

Kompetence sociální a personální

- respektuje pravidla; obhajuje svůj názor, respektuje názor jiných; poskytne pomoc i radu druhým; spolupracuje s ostatními na dosažení výsledku, cíle; podpoří názor méně oblíbeného člena skupiny; hledá možnosti řešení – využívá dostupné zdroje informací – sešit, kniha, PC, opakuje činnost, která mu nejde; plní úkoly přiměřené svému věku, schopnostem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Psaní na PC a tvorba prezentací **Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- Uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje - Udržuje počítač i příslušenství (i pracovní místo) v čistotě - Uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - Vyjmenuje rizika spojená s prací na počítači - Navrhne způsoby prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik		
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- Odešle obrázek a jiný dokument jako přílohu svého emailu - Komunikuje prostřednictvím chatu, icq, skype	Internet		
Používá informace z různých informačních zdrojů	- Uvede různé příklady informačních zdrojů - Při samostatné práci použije ke zpracování informace z různých informačních zdrojů - V samostatné práci uvede informační zdroje, ze kterých čerpal	Informační zdroje		
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě	- Pro zpracování samostatné práce vyhledá potřebné informace na internetu - Informace zpracuje v prezentačním programu s použitím estetických a typografických pravidel, doplní vhodnými obrázky - Prezentaci své práce doplní vhodnou hudbou	Tvorba prezentací – samost. práce		MV 6
Ovládá práci s programem pro tvorbu prezentací	- Vybere vhodný program pro tvorbu prezentace - Spustí prezentační program a prohlédne si již vytvořenou prezentace - Před vytvořením vlastní prezentace si zvolí rozvržení textu (případně obrázků) na snímku - Použije šablonu snímku - Vytvoří si vlastní vzhled snímku - V prezentaci používá úpravy textu a písma - Vloží do prezentace obrázek, zvuk, animaci, graf, tabulku a jiné prvky z nabídky Vložit - Nastaví pozadí snímku - Nastaví přechod snímků (případně časování) - Vloží do prezentace tlačítka akcí - Aktivně používá nabídku Formát a Prezentace - Prezentaci uloží (na datové médium i do počítače), odešle ji e-mailem - Vytiskne vytvořenou prezentaci	Tvorba prezentací (MS PowerPoint)		

Ovládá psaní na počítačové klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou	- Správně rozloží na klávesnici prsty pro psaní všemi deseti - Dodržuje správné držení těla a rukou při psaní na klávesnici - Zadání jednotlivých cvičení čte pozorně (např. rozlišuje mezi opište a opisujte) - Ve vhodném programu ovládá postupně psaní písmen prsty k tomu určenými (desetiprstová metoda) - Formou her procvičuje správné psaní - Při psaní textu používá správně desetiprstovou metodu - Ve vyučování se zúčastňuje testů rychlosti a přesnosti	Program ZAV (ATF), ZAV hry, testy rychlosti a přesnosti		

Tabulkové a grafické editory

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Tabulkové a grafické editory patří k volitelným předmětům. Tento předmět si podle svého zájmu žáci vybírají z nabídky několika různě zaměřených předmětů.

V předmětu Tabulkové a grafické editory se žáci podrobněji seznámí s funkcemi a možnostmi grafických a textových editorů. Naučí se rovněž jejich funkce propojovat. Využijí při tom znalosti nabyté z předchozího vzdělání v nižších ročnících v povinném předmětu Informatika.

Tento předmět má žákům ucelit získání základní počítačové gramotnosti. Znalosti získané při práci s textovými a grafickými editory žáci využijí ve svém dalším vzdělávání.

Časová dotace

- v 8. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna PC
- kmenové třídy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – individuální a skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, soutěže
- práce v terénu (použití digitálního fotoaparátu)

Kompetence k řešení problémů

- žák najde a pojmenuje problém; hledá podobnosti problému v reálném světě; navrhne způsoby a možnosti řešení problému; řeší problém na základě logického úsudku a předchozích znalostí; najde chybu a hledá způsoby k jejímu odstranění, dokáže požádat o pomoc; porovnává shodné a odlišné znaky grafu a odpovídajícího textu; provede rozbor získaných informací a navrhne řešení problému; napíše vzorec, nakreslí schéma, vytvoří tabulku, sestrojí graf

Kompetence k učení

- vyhledává informace z různých zdrojů - najde zdroje informací, porovnává zdroje; pracuje: samostatně, ve skupinách; řeší úkoly přiměřené schopnostem, účastní se soutěží, prezentuje své výsledky; používá teoretické poznatky na praktických příkladech; systematicky zpracovává a ukládá získané informace; prakticky si osvojí práci podle návodu; propojuje informace do souvislostí

Kompetence pracovní

- prokáže znalost zásad bezpečnosti práce; zachází šetrně se svěřenými pomůckami; dodržuje pokyny učitele, řády učeben, řád školy; udržuje pořádek a čistotu pracovního místa; propojuje teorii s praxí;

Kompetence komunikativní

- orientuje se v grafech, diagramech; pracuje s výukovými programy podle pokynů učitele, ale i samostatně; vyhledává webové stránky, zřídí si e-mail; pro svou práci využívá vhodné počítačové programy; využívá datové nosiče; komunikuje prostřednictvím e-mailu

Kompetence občanská

- zodpovědně přistupuje k plnění svých úkolů; vhodnou formou prosazuje své názory; toleruje názory druhých; vyhledá a nabídne pomoc; rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe i jiné; uvědomuje si důsledky svého chování a jednání; aktivně se zapojuje do výuky

Kompetence sociální a personální

- respektuje pravidla; obhajuje svůj názor, respektuje názor jiných; poskytne pomoc i radu druhým; spolupracuje s ostatními na dosažení výsledku, cíle; podpoří názor méně oblíbeného člena skupiny; hledá možnosti řešení – využívá dostupné zdroje informací – sešit, kniha, PC, opakuje činnost, která mu nejde; plní úkoly přiměřené svému věku, schopnostem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Tabulkové a grafické editory **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- Ukáže a správně pojmenuje základní části počítače, přídavná vstupní a výstupní zařízení počítače, popíše jejich funkci - Vysvětlí pojmy základní deska, pevný disk, paměť RAM/ROM - Vysvětlí funkci těchto částí počítače - Uvede jednotky používané k měření objemu dat nebo místa na disku - Vysvětlí pojmy HW a SW - Určí formáty souborů podle přípony	Popis počítače, Vstupní a výstupní zařízení		
Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady	- Uvede základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem, aktivně je dodržuje - Udržuje počítač i příslušenství (i pracovní místo) v čistotě - Uvede, jak postupovat, či na koho se obrátit v případě závady počítače - Vyjmenuje rizika spojená s prací na počítači - Navrhne způsoby prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Bezpečnost a hygiena práce, prevence zdravotních rizik		
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- Vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, copyright, informační etiketa - Uvědomuje si ochranu osobních dat na internetu - Zajímá etický přístup k nevhodným obsahům na internetu	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví		
Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	- Odešle obrázek a jiný dokument jako přílohu svého emailu - Komunikuje prostřednictvím chatu, icq, skype	Internet		
Ovládá práci s grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	- Vysvětlí rozdíly mezi typy grafických editorů (bitmapové a vektorové grafické editory) - V grafickém programu vytvoří obrázek - Obrázek upraví, uloží a vytiskne (vektorová vs. bitmapová grafika) - Vysvětlí, k čemu se užívá tabulkový editor, jaké informace zpracovává a uvede příklad tabulkového editoru - Vysvětlí základní pojmy: buňka, list, typy dat, řádek, sloupec - Předvede základní operace s buňkami (vyplňování, editace, způsoby zarovnání, sloučení) - Vytvoří jednoduchý vzorec a s jeho pomocí zpracuje číselná data (suma, průměr, další vzorce) - Vytvoří jednoduchou tabulku - Vloží obrázek k tabulce - Danou tabulku prezentuje v podobě grafu	Grafický editor (část MS Word – prvky pro kreslení, ACDsee, Irfan View, Malování) Tabulkový editor (MS Excel)		

Internet a tvorba webových stránek

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Internet je volitelný předmět, který mají žáci možnost si vybrat z nabídky několika různorodě zaměřených předmětů.

Jeho náplní je žáky seznámit s celosvětovou informační sítí Internet. Žáci si prakticky vyzkouší jeho využití. Naučí se, jak správně informace na Internetu najít a jak je zpracovat. Žáci se rovněž učí, jak správně zabezpečit počítač i data uložené v něm před možným poškozením či ztrátou. Žáci si sami pomocí příslušného programu vyzkouší vytvoření vlastních webových stránek, s tématikou podle zadání vyučujícího, a zveřejní své vytvořené webové stránky v celosvětové informační síti Internet.

Poznatky z tohoto předmětu žáci využijí ve svém dalším vzdělávání, ale i v budoucím životě.

Časová dotace

- v 9. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna PC
- kmenové třídy

Realizace průřezových témat

Mediální výchova

MV 2 – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce
MV 6 – technologické možnosti a jejich omezení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – individuální a skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, soutěže,
- práce v terénu (použití digitálního fotoaparátu)

Kompetence k řešení problémů

- žák najde a pojmenuje problém; hledá podobnosti problému v reálném světě; navrhne způsoby a možnosti řešení problému; řeší problém na základě logického úsudku a předchozích znalostí; najde chybu a hledá způsoby k jejímu odstranění; dokáže požádat o pomoc; provede rozbor získaných informací a navrhne řešení problému; vyjmenuje běžné zdroje informací; vyhledává konkrétní informace (z internetu, knih, časopisů …); ověřuje daná fakta a jejich pravdivost; nabyté vědomosti a dovednosti si prakticky ověřuje v soutěžích, olympiádách a dalších akcích

Kompetence k učení

- vyhledává informace z různých zdrojů najde zdroje informací, porovnává zdroje; pracuje: samostatně, ve skupinách; řeší úkoly přiměřené schopnostem, účastní se soutěží, prezentuje své výsledky; používá teoretické poznatky na praktických příkladech; systematicky zpracovává, třídí a ukládá získané informace; prakticky si osvojí práci podle návodu; kombinuje informace z různých zdrojů; propojuje informace do souvislostí

Kompetence pracovní

- prokáže znalost zásad bezpečnosti práce; zachází šetrně se svěřenými pomůckami; dodržuje pokyny učitele, řády učeben, řád školy; udržuje pořádek a čistotu pracovního místa; propojuje teorii s praxí; navrhuje nové postupy práce; poznává a objevuje činnosti, ve kterých by mohl v budoucnu uspět; vytváří stránky ke školním akcím; navrhne stránky fiktivní firmy

Kompetence komunikativní

- píše v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci; vybírá vhodnou grafickou úpravu; pracuje s výukovými programy podle pokynů učitele, ale i samostatně; ovládá audiovizuální a komunikační techniku na uživatelské úrovni; vyhledává webové stránky, zřídí si e-mail; pro svou práci využívá vhodné počítačové programy; využívá datové nosiče; komunikuje prostřednictvím e-mailu a jiných komunikátorů

Kompetence občanská

- zodpovědně přistupuje k plnění svých úkolů; vhodnou formou prosazuje své názory; toleruje názory druhých; vyhledá a nabídne pomoc; rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe i jiné; uvědomuje si důsledky svého chování a jednání; aktivně se zapojuje do výuky

Kompetence sociální a personální

- respektuje pravidla; obhajuje svůj názor, respektuje názor jiných; poskytne pomoc i radu druhým; spolupracuje s ostatními na dosažení výsledku, cíle; podpoří názor méně oblíbeného člena skupiny; hledá možnosti řešení – využívá dostupné zdroje informací – sešit, kniha, PC, opakuje činnost, která mu nejde; plní úkoly přiměřené svému věku, schopnostem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Internet a tvorba webových stránek **Ročník: 9**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Pracuje s antivirovým programem	- Vysvětlí, co je počítačový virus; co může virus způsobit a jak se lze proti němu účinně bránit - Vyjmenuje alespoň 3 antivirové programy - Spustí antivirový program a ověří, zda není počítač nakažen virem - Vysvětlí, co je spyware - Jmenuje alespoň 1 program na vyhledání spyware v počítači - Spustí spywarový program a ověří, zda se do počítače dostal nějaký spyware	Viry a antiviry, spyware		
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	- Vysvětlí základní informační pojmy - Uvede, kde se dají informace získat (informační zdroje) - Odliší spolehlivé a nespolehlivé zdroje - Vysvětlí pojmy internet, www, LAN, WAN - Objasní způsob přenosu informací v celosvětové síti, vyhledá informační zdroj podle adresy - Formuluje a zapíše požadavek na vyhledání dané informace v internetovém prohlížeči - Informaci uloží a vytiskne - Aktivně používá internetový prohlížeč - Komunikuje prostřednictvím e-mailu a jiných komunikátorů - Prostřednictvím e-mailu odesílá své práce jako přílohu	Věrohodnost informací, informační zdroje		MV 2
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	- Vysvětlí pojmy: softwarové pirátství, copyright, informační etiketa - Uvědomuje si ochranu osobních dat na internetu - Zaujímá etický přístup k nevhodným obsahům na internetu	Ochrana práv k duševnímu vlastnictví		
Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	- Uvede různé příklady informačních zdrojů - Vyhodnotí vztahy mezi údaji - Zhodnotí informace z hlediska jejich závažnosti - Při samostatné práci použije ke zpracování informace z různých informačních zdrojů - Samostatnou práci zpracuje formou webových stránek - V samostatné práci uvede informační zdroje, ze kterých čerpal	Práce s daty, internet; Samostatná práce		
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v multimediální formě	- Vytvoří vlastní prezentaci (html) na zadané téma - Informace k samostatné práci zpracuje formou webových stránek - Svou práci umístí na internetu	Tvorba webových stránek a jejich umístění na internet		

Orientuje se v problematice počítačových sítí na uživatelské úrovni	- Vyjmenuje druhy zapojení počítačů do sítě - Sručně charakterizuje funkci daného zapojení a nakreslí obrázek zapojení	Počítačové sítě		MV 6

Výtvarné techniky

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět výtvarné techniky svým pojetím navazuje na dílčí výstupy vzdělávací oblasti UMĚNÍ a KULTURA na 2. stupni.Rozvíjí pracovní, estetické, kreativní vlastnosti a schopnosti žáků.Podstatnou část předmětu tvoří individuální výtvarná tvorba realizována tradičními výtvarnými technikami (kresba, malba,prostorové práce), ale také prostřednictvím netradičních výtvarných technik(keramika, počítačová grafika),či jiných způsobů prezentace vlastních výtvarných myšlenek.
Nedílnou součástí předmětu bude návštěva aktuálních výstav a sledování uměleckého dění.Obsah se přizpůsobuje technickým a materiálovým možnostem školy a požadavkům žáků.

Časová dotace

- v 8. – 9. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna výtvarné výchovy
- učebna keramiky
- učebna PC
- výstavy

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 – já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, moje psychika, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem
OSV 3 – vůle; organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
OSV 4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času
OSV 6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
OSV 8 – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích
OSV 9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
OSV 10 – dovednosti pro rozhodování z hlediska různých typů problémů
OSV 11 – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

VDO 1 – škola jako model otevřeného partnerství
VDO 2 – občan jako odpovědný člen společnosti, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, základní principy a hodnoty demokratického politického systému, principy soužití s minoritami
VDO 3 – volební systémy a demokratické volby a politika, obec jako základní jednotka samosprávy státu
VDO 4 – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie, význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 2 – naše vlast a Evropa, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly
VMEGS 3 – Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování, čtyři svobody a jejich dopad na život jedince, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Multikulturní výchova

MKV 2 – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami, uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, lidská solidarita,
MKV 3 – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
MKV 4 – multikulturalita současného světa, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem
MKV 5 – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, otázka lidských práv, základní dokumenty

Environmentální výchova

EV 2 – voda, ovzduší, půda, energie
EV 3 – vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí
EV 4 – naše obec, náš životní styl, ekologický problém

Mediální výchova

MV 1 – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel,
MV 2 – rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem
MV 4 – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení
MV 5 – faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, sokratovský rozhovor reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, PC, video
- beseda
- dotazníky – interwiev

Kompetence k učení

- žáci se cíleně poznávají, hodnotí, vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti, získané poznatky hodnotí, třídí a zpětnou vazbou začleňují do sebevýchovného procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší takové úkoly, které rozvíjejí jejich tvořivost a ne vždy mají jediné řešení, pak vybírají vhodné informace, dále s nimi pracují hledají řešení, hájí svá rozhodnutí s ohledem na názor druhých

Kompetence komunikativní

- žáci při poskytnutí dostatečného prostoru učitelem komunikují s ohledem na složky komunikace a její zvláštnosti, formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně, v diskusích naslouchají druhým lidem, vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

- žáci svou cílenou snahou upevňují dobré mezilidské vztahy, spolupracují v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají, hodnotí práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- žáci vyhledávají informace vztahující se k základům legislativy, dodržují obecné morální zásady, respektují názory ostatních, pomocí sebepoznávacích a sebezdokonalovacích aktivit si formují rysy osobnosti, přijímají odpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

- žáci si plánují svou práci, vykonávají ji v logickém sledu, informace o sobě využijí při zodpovědné volbě povolání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Výtvarné techniky **Ročník: 8. a 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- Rozlišuje prvky vizuálně obrazných vyjádření - Kombinuje kreslířské a malířské techniky	Umělecká tvorba Kresba, malba, figurativní i abstraktní výtvarný projev		OSV 1, 3, EV 4
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- Kombinuje různé materiály - Vytváří barevné kompozice metodou PC grafiky - Tvaruje papír, plech, drát - Modeluje kašírováním - Z hlíny vytváří plát, plošně nebo plasticky ho tvaruje - Vytváří jednoduché plastiky	Umělecká tvorba Keramika, prostorové práce, kašírování, koláže, plastiky, počítačová grafika		OSV 10 VDO 1
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- Své práce prezentuje, hodnotí - Podílí se na estetizaci prostředí školy - Popíše památky regionu	Vlastní umělecká tvorba Dějiny výtvarného umění		EV 4 MKV 2

Míčové hry

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Míčové hry se vyučuje jako volitelný předmět. Vzdělávání je zaměřeno na posilování fyzické zdatnosti, poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Cílem je zvládnutí techniky a taktiky, rozvoj morálních vlastností a získání praktických a teoretických znalostí v oblasti míčových her. Obsah učiva tvoří tělesná, technická, a taktická příprava žáka.

Časová dotace

- v 7. – 9. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- tělocvična
- školní hřiště

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 – zdravé a vyrovnané sebepojetí
OSV 3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle
OSV 7 – chování podporující dobré vztahy
OSV 10 – dovednosti pro rozhodování z hlediska různých typů problémů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- výklad
- ukázky vyučujících i žáků
- soutěže
- sportovní turnaje

Kompetence k učení

- žáci získávají poznatky o tělesné fyziologii, rozvíjí své pohybové schopnosti podle svých předpokladů, poznávají smysl svých sportovních aktivit

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozvíjejí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály, získávají informace o vhodné sportovní výzbroji, výstroji, o zásadách hygieny při a po cvičení

Kompetence komunikativní

- žáci používají jasné a stručné vyjadřování v herních situacích, využívají dostupné prostředky komunikace (internet, televize, knihy) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině, respektují pravidla soutěží, her, spolupracují při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny, družstva, při sportovních činnostech vstupují do rolí (kapitán, rozhodčí, časoměřič, komentátor)

Kompetence občanské

- žáci si stanovují krátkodobé a dlouhodobé cíle v rámci získávání pohybových dovedností, aktivně se zapojují do sportovních akcí školy, města

Kompetence pracovní

- žáci dodržují zásady bezpečnosti při pohybové činnosti, bezpečně a šetrně zacházejí s náčiním a nářadím

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Míčové hry **Ročník: 7. – 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program	- Zvládne v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - Aplikuje naučené dovednosti ve hře - Používá při cvičení vhodné náčiní - Vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti	Průpravná kondiční a koordinační cvičení Pohybové hry Průpravné míčové hry		OSV 2, 3, 7, 10
Žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- Vyjmenuje základní pravidla míčových her (košíková, odbíjená, sálová kopaná, florbal) - Používá základní pojmy označující náčiní, části hřiště - Zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci učitele) - Dovede zaznamenat výsledek utkání - Za pomoci učitele rozhoduje utkání	Míčové hry Košíková, odbíjená, sálová kopaná, florbal Základní herní činnosti jednotlivce, základy herních systémů, jednoduché herní kombinace		

Sportovní hry

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět Sportovní hry se vyučuje jako volitelný předmět. Vzdělávání je zaměřeno na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže žáků, na posilování fyzické zdatnosti a volních vlastností žáků. Cílem je vybavit žáky dovednostmi a znalostmi potřebnými pro vlastní tělesný rozvoj. Důraz se klade na to, aby žáci získali kladný vztah k pohybovým a sportovním aktivitám.

Časová dotace

- v 8. – 9. ročníku, 2 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- tělocvična
- školní hřiště
- krytý bazén
- přírodní prostředí – okolí školy, hory

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 2 – zdravé a vyrovnané sebepojetí
OSV 3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle
OSV 5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita)
OSV 7 – chování podporující dobré vztahy
OSV 8 – komunikace v různých situacích
OSV 10 – dovednosti pro rozhodování z hlediska různých typů problémů

Environmentální výchova

EV 3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

Při vyučování sportovních her jsou využívány následující formy výuky:

- výklad
- ukázky vyučujících i žáků
- soutěže
- sportovní turnaje
- vycházky

Kompetence k učení

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit, užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího

Kompetence k řešení problémů

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů, uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí, jsou schopni ji obhájit

Kompetence komunikativní

- žáci si osvojí kultivovaný ústní projev, komunikují na odpovídající úrovni, zapojují se do diskuse

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru

Kompetence občanské

- žáci vyhledávají informace vztahující se k základům legislativy, dodržují obecné morální zásady, respektují názory ostatních, pomocí sebepoznávacích a sebezdokonalovacích aktivit si formují rysy osobnosti, přijímají odpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

- žáci respektují názory ostatních, formují volné a charakterové vlastnosti, aktivně se zapojují do sportovních aktivit, zodpovědně se rozhodují

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Sportovní hry **Ročník: 8. – 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech	- Používá správnou terminologii - Osvojované pohybové dovednosti aplikuje ve hře - Zlepšuje individuální techniku jednotlivých herních činností - Dodržuje pravidla fair play - Při hrách se řídí platnými pravidly - Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech - Podle svých předpokladů zlepšuje výkony a techniku v testových disciplínách (běh, skok, hod) - Uplatňuje cvičení pro korekci svého oslabení za pomoci učitele - Zvládá přesun a pohyb v terénu - Prakticky si osvojí techniku běhu na lyžích	Sportovní hry Vybíjená – různé varianty Pohybové hry s míčem, ringo - nácvik házení a chytání kroužku Košíková – herní činnosti jednotlivce Florbal – základní pravidla, řízená hra Volejbal – základní herní činnosti Fotbal Atletika – rozvíjení základních atletických činností Turistika Kondiční cvičení Cvičení pro korekci oslabení Běh na lyžích		OSV 2, 3, 5, 7, 8, 10 EV3
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit	- Seznamuje se s organizací jednoduchých soutěží, pomáhá při organizaci hodin - Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků	Sportovní hry Atletika		

Hudba a počítače

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět hudba a počítače svým pojetím navazuje na dílčí výstupy vzdělávacích oblastí Umění a kultura pro II. stupeň. Je zaměřen na práci s notačním softwarem a vlastní tvorbu žáků, kterou si rozvíjí získané dovednosti a vědomosti z této vzdělávací oblasti. Předmět Hudba a počítače směřuje žáky k aktivnímu vnímání hudby a jejího využívání jako prostředku komunikace a seberealizace. Podstatnou část předmětu tvoří samostatná práce žáků s prezentací jejich výsledků.

Časová dotace

- v 7. – 9. ročníku, 1 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna PC
- specializovaná učebna hudební výchovy

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality, tvořivost v mezilidských vztazích

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, výklad, samostatná práce, práce s notačním softwarem, projektové vyučování
- realizace vlastní tvorby

Kompetence k učení

- žáci aplikují poznatky a dovednosti, propojují získané informace s praktickou hudební činností, vysvětlí význam hudebních termínů a symbolů, získané poznatky aplikují ve vlastní tvorbě, pracují s notovým zápisem, hodnotí svůj výkon

Kompetence k řešení problémů

- žáci vyhledávají, shromažďují, třídí a porovnávají získané informace, využívají vlastních hudebních zkušeností, rozvíjí svou hudební představivost a tvořivost

Kompetence komunikativní

- žáci využívají hudebně výrazových prostředků, které aplikuje v praxi, pracují s notačním softwarem, využívají datové nosiče, projevují se v rámci obecně uznávaných norem slušného chování, v diskusích naslouchají druhým lidem, vhodně na ně reagují

Kompetence sociální a personální

- žáci spoluutvářejí bezpečné prostředí a klima ve velké skupině, posilují svou sebedůvěru a rozvíjí svou samostatnost, spolupracují s ostatními na dosažení vytyčeného cíle, vzájemně si naslouchají, hodnotí práci svou i ostatních

Kompetence občanské

- žáci zodpovědně přistupují k plnění svých povinností, aktivně se zapojují do výuky, respektují kulturní dědictví jiných národů, respektují pracovní tempo ostatních, přijímají odpovědnost za své chování

Kompetence pracovní

- žáci si organizují svůj pracovní prostor i čas, propojují teorii s praxí, tvoří jednoduché doprovody s využitím notačního softwaru, dokončují a odevzdávají práci v dohodnutém termínu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Hudba a počítače **Ročník: 7 – 9**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Popíše a předvede základní operace s notačním softwarem - Pomocí notačního softwaru vytváří doprovody k daným písním - Pomocí notačního softwaru upraví jednohlasou skladbu do dvoj až tříhlasu - Skladbu zmoduluje do dané tóniny	Úpravy písní pro nástrojovou hudbu, improvizace nástrojových doprovodů, úprava písní v notačním softwaru		OSV 5
Orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	- Přepíše daný notový materiál pomocí notačního softwaru - Vytvoří vlastní jednoduchou partituru - Vytvoří výtah z partitury - Přiřadí jednotlivé zvuky k nástrojům - Exportuje a importuje danou skladbu v MIDI soubory	Vlastní tvorba jednoduché partitury		OSV 5

Dramatická výchova

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět dramatická výchova je zaměřen především na osobnostní a sociální rozvoj jednotlivce prostřednictvím prvků a postupů dramatického umění. Dramatická výchova je založena na mezilidských vztazích, pracuje se situacemi a následnými hrami, ve kterých se řeší modelové problémy. Vychází především z vlastních zkušeností, zážitků a prožitků žáka.

Cílem dramatické výchovy je vychovat tvořivou a vnímavou osobnost. Je nedílnou součástí moderní školy.

Časová dotace

- v 7. – 9. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- sálek školy
- učebna společenských věd

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

OSV 5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

OSV 6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech

OSV 8 – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, komunikace v různých situacích

OSV 9 – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci

OSV 11 – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – samostatná práce, skupinové vyučování, práce v týmu, průpravné hry a cvičení, hra v situaci, hra v roli, rozhovory a diskuze, představení

Kompetence k učení

- žáci se cíleně poznávají, hodnotí, vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro učení, propojují získané poznatky , nalézají souvislosti, získané poznatky hodnotí, třídí

Kompetence k řešení problémů

- žáci naleznou a pojmenují problém, rozeberou a diskutují o problému, kladou otázky osvětlující podstatu problému, řeší problém na základě logického úsudku a předchozích znalostí, využívají vhodných pomůcek, nástrojů, podílí se na všech fázích zpracování problémové situace (plánování, realizace, hodnocení)

Kompetence komunikativní

- žáci porovnávají, třídí a naleznou rozdíly v textech, obhájí text, argumentují, rozvíjí diskusi, kritizují a pochválí, naučí se zpaměti text, správně intonují a dodržují rytmus řeči, vhodnou gestikulací vyjadřují charakter textu, zhodnotí umělecký dojem přednesu, prezentace, projevu, na základě vlastních zážitků vytvoří vlastní projev

Kompetence sociální a personální

- žáci popovídají o sobě, svých zájmech, vlastnostech – přispívají k budování důvěry ve skupině, týmu, spoluutváří bezpečné prostředí a klima v různě velkých skupinách, oddělují problém od jednotlivých osob, respektují názor jiných, definují role ve skupině, vysvětlí funkci role, identifikují se s rolí ve skupině, uvedou příklad rolí z praxe, dramatizují roli, obhájí svou pozici ve skupině, předvedou pravidlo dramatizací, plní úkoly přiměřené svému věku, schopnostem

Kompetence občanská

- žáci zodpovědně přistupují k plnění svých úkolů, uvědomují si důsledky svého chování a jednání, vyvodí obecné závěry z modelové krizové situace,

Kompetence pracovní

- žáci naplánují práci do jednotlivých kroků, s pomocí učitele naplánují dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu, pružně se přizpůsobí nové situaci a prostředí, z výsledků své činnosti vyvozují logické závěry

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Dramatická výchova **Ročník: 7. – 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	- Kultivuje svůj mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla - Rozvíjí rytmické cítění, využije rytmu a dynamiky v pohybu a řeči	Dech, hlas, mluva, pohyb, verbální i neverbální komunikace prostřednictvím her		OSV1, 8
Propojuje somatické dovednosti při verbálním i neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe i druhých	- Propojuje somatické dovednosti při slovním i mimoslovním vyjadřování - Při práci ve skupině dokáže převzít roli - Zformuluje svůj názor a podpoří ho věcnými argumenty - Poskytne prostor názorům druhých a respektuje je	Komunikace, kooperace, sociálně komunikační dovednosti		OSV6, 9
Rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	- Jedná v improvizacích a etudách s vědomím celkového tvaru a jeho proporcí - Příjme různé role a přirozeně v nich jedná - Cíleně využije rekvizitu	Herní dovednosti		
Prozkoumává témata z více úhlů a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou	- Nabídne vlastní námět - Pojmenuje hlavní a vedlejší témata - Rozpozná motivy lidského jednání a uvědomí si příčiny konfliktu - Najde témata konkrétní situace a zvolí je z hlediska dramatického potenciálu - Pojmenuje analogie životních situacích - Určí vztah mezi reálnou a fiktivní situací	Námět, téma, postava, situace,příběh, kompozice		OSV5
Přistupuje k dramatické tvorbě a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku	- Vypracuje pod vedením učitele náročnější etudu - Aktivně se podílí na tvorbě scénáře - Pracuje s jednoduchou scénografií - Podílí si na výrobě kostýmů, scény - Pracuje s dramatickým textem - Využije dramatickou situaci - Zhodnotí jednotlivé složky divadelního představení	Proces inscenační tvorby, prezentace výsledného tvaru		OSV11
Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla	- Charakterizuje etapy a typy divadla - Charakterizuje jednotlivé prvky dramatu - Pojmenuje jednotlivé prvky dramatu - Popíše zhlednutou divadelní formu a stručně převypráví děj	Divadlo jako syntetický druh umění, základní divadelní žánry a druhy, dramatické umění v proměnách času	HV, HVN – 9. ročník	

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků vycházejí ze Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a z Vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a jsou nedílnou součástí školního řádu.

Cíle základního vzdělávání (Školský zákon § 44)

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Zásady pro hodnocení a klasifikaci (§14 vyhlášky č. 48/2005 Sb.)

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- Jednoznačné
- Srozumitelné
- Srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- Věcné
- Všestranné

Způsoby hodnocení

1) Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.
2) Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
3) Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na pozitivní vyjádření a následně upozorníme na nedostatky
4) Stanovím srozumitelný cíl vzdělávání, kritéria hodnocení a seznámíme s nimi žáka
5) Využíváme práce s chybou a motivujeme žáka k jejímu odstranění
6) Respektujeme individuální předpoklady a pokroky žáka
7) Hodnotíme žákovy pokroky
8) Vedeme žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení
9) Vytváříme společná kritéria hodnocení
10) Do známky nezahrnujeme žákovo chování
11) Čtvrtletní práce se píší v předem oznámených termínech. V jednom dni je možné psát pouze jednu čtvrtletní práci
12) Známka není aritmetickým průměrem
13) Žák je na vysvědčení hodnocen pětistupňovou klasifikační stupnicí
14) Žák může být na vysvědčení hodnocen slovně pouze na základě písemné žádosti podané pro daný školní rok do 30. 11. Žádost schvaluje ředitelka školy
15) Důvody pro použití slovního hodnocení musí být doloženy vyjádřením PPP nebo SPC.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1) Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení. Je to jedna z výchovných metod.
2) Žáci jsou navykáni na situaci, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s nímž bude vnější hodnocení konfrontováno. Žák si tak porovná svůj pohled na sebe sama, na své výkony s pohledy pedagogů a ostatních spolužáků.

3) Sebehodnocení žáka s argumentací zpravidla předchází hodnocení pedagogem s argumentací.
4) Pedagog vede žáka v dovednostech hodnotit sám sebe ve smyslu zdravého sociálního a psychického rozvoje.
5) Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
6) Žák má právo na své sebehodnocení.

Kritéria hodnocení

Stupně hodnocení v případě použití klasifikace

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
5 – nedostatečný

Hodnocení a klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při hodnocení výsledků vzdělávání se posuzuje zejména:
- úroveň dosažených výsledků vzdělávání
- píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení, kvalita a rozsah
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů
- schopnost nalézt, třídit a interpretovat informace
- kvalita myšlení, především jeho samostatnost, tvořivost a originalita
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia
- osvojení dovednosti účinně spolupracovat

Orientační hodnotící stupnice

100-90%	prakticky bez chyby, chybuje výjimečně	vynikající, příkladný, výborný	1
89-70%	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
69-40%	pozitivní a negativní v rovnováze	dobrý, průměrný	3
39-15%	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
pod 15%	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje vědomosti a osvojené dovednosti. Uvádí logické souvislosti. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, pravidla, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi. Smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní, písemný a grafický projev je bezchybný, esteticky působivý, přesný a výstižný. Účinně se zapojuje do diskuse. Při práci ve skupině přijímá danou roli. Samostatně studuje vhodné texty, řeší problémy a obhajuje svá rozhodnutí. Zadané úkoly a práci odevzdává v termínu v požadovaném rozsahu a kvalitě.

Ve výchovných a pracovních činnostech je velmi aktivní, pracuje tvořivě a samostatně. Při praktických činnostech samostatně a správně používá pomůcky, nástroje a přístroje. Osvojené poznatky, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje vědomosti a osvojené dovednosti. V jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, pravidla, definice a zákonitosti v podstatě uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi. S menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní, písemný a grafický projev je esteticky působivý, mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Zapojuje se do diskuse. Při práci ve skupině přijímá s pomocí danou roli. S menší pomocí studuje vhodné texty, řeší problémy a obhajuje svá rozhodnutí. Zadané úkoly a práci odevzdává v termínu v požadovaném rozsahu s drobnými nedostatky.

Žák je ve výchovných a pracovních činnostech aktivní, převážně samostatný a tvořivý. Při praktických činnostech správně používá pomůcky, nástroje a přístroje. Osvojené poznatky, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování vědomostí a osvojovaných dovedností dopouští chyb. Jeho myšlení je málo tvořivé, s problémy uvádí logické souvislosti. V ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů, pravidel, definic a zákonitostí se vyskytují závežné chyby. S většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní, písemný a grafický projev bývá esteticky působivý, má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Částečně se zapojuje do diskuse. Při práci ve skupině přijímá s pomocí učitele danou roli. Studuje vhodné texty a řeší problémy podle návodu učitele a s jeho pomocí obhajuje svá rozhodnutí. Zadané úkoly a práci v požadovaném rozsahu odevzdává v termínu s nedostatky.

Žák při výchovných a pracovních činnostech vykazuje menší míru aktivity, samostatnosti a tvořivosti. Při praktických činnostech používá pomůcky, nástroje a přístroje. Osvojené poznatky, dovednosti a návyky aplikuje s pomocí učitele tvořivě.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák se v uplatňování vědomostí a osvojených dovedností dopouští závažných chyb. Jeho myšlení není tvořivé, se závažnými chybami uvádí logické souvislosti. Osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, pravidel, definic a zákonitostí není ucelené, přesné a úplné. Chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní, písemný a grafický projev nemá estetickou hodnotu, má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Málo se zapojuje do diskuse. Při práci ve skupině není samostatný. Nezvládá samostatné studium vhodných textů, problémy řeší jen s pomocí učitele. Zadané úkoly a práci odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky.

Žák je ve výchovných a pracovních činnostech nesamostatný málo aktivní a tvořivý. Při praktických činnostech je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje. Poznatky, dovednosti a návyky aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák se v uplatňování vědomostí a osvojených dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení. Žák si požadované poznatky, fakta, pojmy, pravidla, definice a

zákonitosti neosvojil. Nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní, písemný a grafický projev nemá estetickou hodnotu, má zásadní nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Nezapojuje se do diskuse. Při práci ve skupině není samostatný, nepřijímá danou roli. Nezvládá samostatné studium vhodných textů ani s pomocí učitele nezvládá řešení problémů. Zadané úkoly a práci odevzdává se zpožděním, se závažnými nedostatky.

Žák je ve výchovných a pracovních činnostech nesamostatný. Při praktických činnostech se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje. Minimální poznatky, dovednosti a návyky nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a výchovná opatření

Stupeň 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Ojediněle se dopouští méně závažných přestupků. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 – uspokojivé

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí hrubého přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele nebo důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování, dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

O udělení 2. nebo 3. stupně z chování rozhoduje ředitel školy na základě projednání v pedagogické radě, a to na základě návrhu třídního učitele. Třídní učitel je povinen předjednat před pedagogickou radou návrh na snížení známky z chování s ostatními pedagogickými pracovníky, kteří daného žáka učí.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit opatření předcházející snížení známky z chování:

Napomenutí třídního učitele

Uděluje třídní učitel(ka) za přestupky proti školnímu řádu, a to v oblasti nepřipravenosti na vyučování a bezpečnosti a ochrany zdraví. O udělení napomenutí jsou informováni zákonní zástupci písemně. Zápis je proveden prostřednictvím třídního učitele v katalogovém listu žáka.

Důtka třídního učitele

Uděluje třídní učitel(ka) za opakované výše uvedené přestupky proti školnímu řádu, nevhodné chování, ohrožování svého zdraví nebo zdraví spolužáků a neomluvenou absenci. O udělení třídní důtky jsou informováni zákonní zástupci písemně. Zápis je proveden prostřednictvím třídního učitele v katalogovém listu žáka.

Důtka ředitele školy

Důtku ředitelky školy lze udělit po projednání na pedagogické radě. Uděluje se za slovní a fyzické útoky, neomluvenou absenci, záměrné poškození školního majetku, opětovné neplnění školních povinností, opětovné nerespektování pravidel školního řádu a tím ohrožování bezpečnosti a zdraví svého, případně svých spolužáků. O udělení ředitelské důtky jsou informováni zákonní zástupci písemně. Zápis je proveden prostřednictvím třídního učitele v katalogovém listu žáka.

Hrubé a úmyslné slovní a fyzické útoky žáka vůči pedagogům nebo pracovníkům školy se vždy považují za závažný přestupek.

Pochvaly

1) Drobné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení a zaznamená je do žákovské knížky.
2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající svědomitou úspěšnou práci na konci každého klasifikačního období.
3) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci.
4) Udělení pochvaly třídního učitele se zaznamenává do dokumentace školy.
5) Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamenává do dokumentace školy a na vysvědčení za pololetí, v němž byla udělena.

Zásady pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření

Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména:

- K závažnosti přestupku.
- K četnosti a opakování přestupku.
- K hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky.
- K tomu, zda v předchozím klasifikačním období již žákovi bylo uděleno některé z opatření na posílení kázně nebo zda mu byla snížena známka z chování.
- K charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka.
- Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
- Třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky s chování.
- Učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

Celkové hodnocení prospěchu

Celkový prospěch žáka na konci prvního a druhého pololetí:

prospěl s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném i volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z povinných a volitelných předmětů nepřesáhne hodnotu 1,5 a jeho chování je velmi dobré.

prospěl

Žák prospěl, není-li v žádném povinném i volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“.

neprospěl

Žák neprospěl, je-li v některém povinném nebo volitelném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm „nedostatečný“ nebo není-li z něho hodnocen na konci 2. pololetí.

nehodnocen

Není-li možné žáka hodnotit z některého povinného nebo volitelného předmětu na konci 1. pololetí.

Celkové hodnocení v zájmových útvarech

V kroužcích může být využito toto celkové hodnocení:

pracoval úspěšně

pracoval

Postup do vyššího ročníku

Postup do vyššího ročníku se řídí §52 Zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání.

Zásady a kritéria pro používání slovního hodnocení

1) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterou dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

2) Slovní hodnocení vychází:
   - z hodnocení výsledků ústního i písemného projevu
   - z pracovního tempa
   - ze schopnosti samostatně pracovat
   - ze schopnosti soustředit se

3) Do slovního hodnocení jednotlivých předmětů se nesmí promítnout hodnocení chování žáka

4) Ve slovním hodnocení se učitel vyjadřuje k těmto oblastem:
   - osvojení znalostí základního učiva
   - úroveň dovedností a schopnost aplikovat získané poznatky
   - přístup žáka k předmětu (zájem, snaha, úsilí)
   - úroveň přípravy žáka (příprava žáka na vyučování, domácí úkoly)

Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými vývojovými poruchami učení

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě ve zkrácené formě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Jde např. o hlasité čtení před celou třídou nebo přemíru psaní (přepisování) u dysgrafiků. Jindy učitel posuzuje výkon, který dítě podalo v daném časovém limitu, a to co nestačilo, učitel nehodnotí, např. v diktátu nebo pětiminutovce.

U žáků s vývojovou poruchou je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

U dětí, u kterých je diagnostikována vývojová porucha učení, může být se souhlasem zákonného zástupce použito slovního hodnocení.

Hodnocení vzdělávání dětí, žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků mimořádně nadaných se uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření, která jsou odlišná nebo jsou poskytována nad rámec individuálních pedagogických a organizačních opatření spojených se vzděláváním žáků stejného věku.

Podpůrnými opatřeními se rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, didaktických materiálů, poskytování pedagogicko-psychologickch služeb, nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující vzdělávací potřeby těchto žáků.

Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení se vydává na základě §16 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Komisionální a opravné zkoušky

Organizaci komisionálních zkoušek řeší tato legislativa:

- Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání § 52 a § 53
- Vyhláška č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky § 22 a § 23

Autoevaluace školy

Oblasti a podoblasti

Oblast		Podoblast
1. Podmínky ke vzdělávání	**1.1**	Lidské zdroje
	1.2	Materiální zdroje
	1.3	Finanční zdroje
2. Průběh vzdělávání	**2.1**	Charakteristika učících se
	2.2	Organizace vzdělávacího procesu školy
	2.3	Vzdělávací proces
	2.4	Učení se žáků
3. Kultura školy	**3.1**	Podpora školy žákům
	3.2	Spolupráce s rodiči
	3.3	Vzájemné vztahy
	3.4	Výchovné poradenství
	3.5	Image školy
	3.6	Vztahy s regionem a okolím
4. Řízení školy	**4.1**	Koncepce rozvoje
	4.2	Plánování
	4.3	Organizace školy
	4.4	Vedení lidí
	4.5	Kontrola
	4.6	Vlastní hodnocení školy
5. Výsledky vzdělávání	**5.1**	Zjišťování výsledků vzdělávání
	5.2	Hodnocení výsledků vzdělávání
	5.3	Další výsledky vzdělávání
6. Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	**6.1**	Celkové hodnocení využívání lidských zdrojů
	6.2	Celkové hodnocení využívání materiálních zdrojů
	6.3	Celkové hodnocení využívání finančních zdrojů

Kritéria

Kritéria k hodnocení ukazatelů

Hodnocení	Body	Slovní vyjádření
Velmi dobrá	**4**	Kvalitně, velmi dobře, často
Dobrá	**3**	Někdy – méně často, méně kvalitně, dobře
Vyhovující	**2**	Zřídka, málo kvalitně, ještě vyhovující
Nevyhovující	**1**	Vůbec, nekvalitně, nevyhovující
Nehodnoceno	**X**	Stav tohoto ukazatele na škole není možno hodnotit, ukazatel není relevantní.

Kritéria k hodnocení podoblastí

Hodnocení	Body	Slovní vyjádření
Velmi dobrá	**4**	Úroveň alespoň 60 % ukazatelů v dané podoblasti je velmi dobrá, úroveň max. 30 % je dobrá.
Dobrá	**3**	Úroveň alespoň 60 % ukazatelů v dané podoblasti je dobrá, úroveň max. 30 % je vyhovující.
Vyhovující	**2**	Úroveň alespoň 60 % ukazatelů v dané podoblasti je vyhovující, úroveň max. 30 % je nevyhovující.
Nevyhovující	**1**	Úroveň alespoň 60 % ukazatelů v dané podoblasti je nevyhovující.
Nehodnoceno	**X**	Podoblast nebyla hodnocena.

Časové rozvržení evaluační činnosti

Hodnocení všech oblastí bude prováděno ve dvouletých intervalech. Četnost hodnocení jednotlivých podoblastí bude upravena podle aktuálních potřeb školy.

Nástroje

Oblasti	Nástroje
1. Podmínky ke vzdělávání	Osobní spisy pracovníků, kritéria pro přidělování nenárokových složek platu, plán DVPP, výroční zpráva školy, místní seznamy, operativní evidence, smlouvy o pronájmu TV, výroční zpráva o hospodaření, závěry z finančních kontrol, výroční zpráva SRPŠ, dotazníková šetření
2. Průběh vzdělávání	Přehledy o vzdělávacích výsledcích žáků, kontrolní písemné práce a jejich vyhodnocování v rámci metodického sdružení, standardizované testy žáků, individuální vzdělávací plány, záznamy o kroužcích, úspěšnost v soutěžích, třídní schůzky, informační dny, rozvrhy hodin, vnitřní organizační směrnice – školní řád, zápisy z pedagogických rad, týdenní a měsíční plány, hospitační záznamy, třídnické hodiny, schůzky MS a PK, výsledky dotazníkových šetření, hospitační záznamy, pozorování
3. Kultura školy	Výroční zpráva, katalogové listy, zápisy z jednání s rodiči, zápisy z jednání školské rady, výsledky dotazníkového šetření, zpráva metodika prevence, měsíční výkazy práce speciálního pedagoga, plán MPP, zpráva výchovného poradce, školní kronika, finanční podpora zřizovatele na významné akce naší školy, plán spolupráce s MŠ, účast na akcích pořádaných jinými školami
4. Řízení školy	Plán koncepce, celoroční plán práce, výroční zpráva, stabilita učitelského sboru, dodržování limitovaných příslibů, písemné pověření odpovědnosti, zápisy ze schůzek metodických sdružení, hospitační záznamy, plán DVPP, pověření pro uvádějící učitele, písemné pověření bezpečnostního technika a požárního preventisty, závěry z finančních kontrol, zpráva o hospodaření, plán ozdravných opatření, analýza vyhledávání a hodnocení rizik, zprávy z kontrol BOZP
5. Výsledky vzdělávání	Kontrolní srovnávací prověrky, standardizované testy žáků, přehledy prospěchu, přehled výsledků kontrolních prací, zpráva výchovného poradce, výroční zpráva, dotazníková šetření
6. Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Osobní spisy, výroční zpráva, rozvrhy učeben, doplňková činnost, pronájmy, záznamy z hospitací, výroční zpráva o hospodaření, zprávy z revizních kontrol

Dodatky

Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 1

S účinností od 1. září 2010 se ruší v kapitole „Hodnocení žáků a autoevaluace školy“ tabulka pod nadpisem „Orientační hodnotící stupnice“ a nahrazuje se touto tabulkou.

100-90%	prakticky bez chyby, chybuje výjimečně	vynikající, příkladný, výborný	1
89-70%	převládají pozitivní zjištění, dílčí chyby	velmi dobrý, nadprůměrný, chvalitebný	2
69-50%	pozitivní a negativní v rovnováze	dobrý, průměrný	3
49-25%	převaha negativních zjištění, výrazné chyby	podprůměrný, citelně slabá místa, dostatečný	4
pod 25%	zásadní nedostatky	nevyhovující stav, nedostatečný	5

Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 2

S účinností od 1. září 2012 se pro nově nastupující ročníky v tomto roce a příštích letech ruší „Učební plán pro I. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy“ a „Učební plán pro I. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy“ a nahrazuje se „Učebním plánem pro I. stupeň“

Učební plán pro I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**ČJ**	8	8	9	7	7	**33+6**
	Anglický jazyk	**AJ**	1	1	3	3	3	**9+2**
Matematika a její aplikace	Matematika	**M**	4	5	4	5	5	**20+3**
Informační technologie	Informatika	**INF**	0	0	0	1	1	**1+1**
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	**ČJS**	2	2	3	3	3	**12+1**
Umění a kultura	Hudební výchova	**HV**	2	2	1	1	1	**7**
	Výtvarná výchova	**VV**	1	1	1	1	1	**5**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	**PV**	1	1	1	1	1	**5**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**TV**	2	2	3	3	3	**10+3**
Součet hodin v ročníku			**21**	**22**	**25**	**25**	**25**	**118**
Disponibilní hodiny								**16**

Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 3

S účinností od 1. září 2012 se upravuje v kapitole „Pravidla pro hodnocení žáků“ „Celkové hodnocení v zájmových útvarech“ a „Výstupní hodnocení“.

Nově se celkové hodnocení žáků v zájmových útvarech neprovádí.

Výstupní hodnocení se neprovádí.

Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 4

S účinností od 1. září 2012 se pro nově nastupující ročníky v tomto roce a příštích letech přidává předmět Anglický jazyk do 1. a 2. ročníku.

Anglický jazyk pro I. stupeň (1.- 2. roč.)

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v nepovinném předmětu Anglický jazyk je zaměřeno na poslech a porozumění anglickému jazyku. Mluvení je založeno na reprodukci slyšeného.

Žáci se seznamují s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými každodenními frázemi.

Časová dotace

- v 1. a 2. ročníku, 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- jazyková učebna
- kmenová třída

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV 1 – rozvoj schopností poznávání (práce s hlavolamy, hádanky, vybarvování obrázků, vystřihování a správné zařazování obrázků, tvora obrázkového slovníčku)
OSV 8 – komunikace (komunikace pomocí předmětů – tvorba přání k narozeninám, k vánocům, velikonocům; řeč těla, zvuků)
MKV 1 – kulturní diference (povídání si o jedinečnosti každého člověka a o jeho individuálních zvláštnostech)
MKV 2 – lidské vztahy(povídání si o právu všech lidí žít společně a vzájemně se tolerovat)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- pozorování, poslech, video, dramatizace, tvořivé činnosti, hry, reprodukce říkanek, písniček aj.
- výuka propojena s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou a dramatickou výchovou (hraní rolí, dramatická improvizace atp.)
- frontální výuka, práce ve dvojicích a ve skupinkách

Kompetence k učení

- žák poznává pomocí obrázkových karet nebo plakátu cíl hodiny, upevňuje znalosti pomocí říkanek a písniček, plní úkoly v podobě skládaček a vybarvování obrázků, vytváří si svůj vlastní obrázkový slovník

Kompetence k řešení problémů

- žák reaguje na běžné pokyny a řeší činnosti každodenního života, odvozuje slova pomocí obrázků a zvukových efektů, samostatně nebo ve skupině řeší hádanky a skládačky, dramatizuje krátké příběhy

Kompetence komunikativní

- žák komunikuje nejdřív pomocí pantomimy a postupně pomocí nejpoužívanějších slov a jednoduchých výrazů, zpívá písničky, řeší úkoly po domluvě se svými spolužáky (v českém jazyce), při práci ve dvojicích či skupinách respektuje názory jiných

Kompetence sociální a personální

- žák se prostřednictvím dramatizace příběhů různých lidí a zvířátek vciťuje do rolí jiných, prezentuje před spolužáky svou práci

Kompetence občanská

- žák hraje společenské hry a respektuje daná pravidla, seznamuje se s kulturními tradicemi v jiných zemích (VB) prostřednictvím písní a her, snaží se seberealizovat pomocí osvojené slovní zásoby

Kompetence pracovní

- žák dodržuje daná pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem, plní své povinnosti a snaží se systematicky pracovat na zadaných úkolech, zvládá střídání různých forem činností a způsobů práce; řeší úkoly s časovým omezením, což ho vede k vhodnému rozvržení dílčích činností

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- rozumí základním pokynům učitele - stručně pozdraví - představí se - zeptá se na jméno spolužáka - přidá se ke zpěvu písniček	Come in. Sing the song Listen. Sit down. Close. Open. I´m (name). What´s your name? Good morning! Goodbye! What is it? How old are you?	HV	OSV1
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- rozpozná a pojmenuje školní potřeby, hračky, části oblečení, barvy - počítá do deseti - zeptá se na počet - přičte jednu k číslu - rozpozná a pojmenuje, oblečení, hračky, oblečení	School things Toys Colours Clothes What´s this? This is my (bag). There´s a (book). Yes. No. Numbers/How many (pencils)? Here´s a (doll).	VV ČJS	OSV1 MKV1
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- sleduje jednoduché příběhy a porozumí jim	My family/Who is it? It´s mum (me). Tvary-circle, square, triangle Dressing up Put on, také off Where´s my …?	ČJS	MKV2

Předmět: Anglický jazyk **Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- rozumí základním pokynům učitele - stručně pozdraví - představí se - zeptá se na jméno spolužáka - přidá se ke zpěvu písniček - zapojí se do her a činností	Come in. Sit down. Close. Open. What ´s colour is it? Sing the song. Listen. I´m (name). What´s your name? Good morning! Goodbye! Are you happy? Can you …?	HV	OSV1
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- rozpozná a pojmenuje oblečení, předměty související s oslavou narozenin, předměty a činnosti v koupelně, zvířata - užívá množné číslo podstatných jmen ve spojení s číslovkami a barvou - ptá se na předmět - ptá se na věci - sčítá pamětně - použije otázku Can you …? - hovoří o každodenních činnostech v koupelně, popíše teplotu - položí otázku Do you like …? - řekne kde žijí zvířata - používá předložky in, on	Clothes Bathtime Animal Happy birthday! This is my favourite (T-shirt). Is it a (bike)? I´ve got a (present). Jump! Dance! Shake! Clap! Can you … ? I wash my …	VV ČJS	OSV1 MKV
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- sleduje jednoduché příběhy a porozumí jim - přidá se ke zpěvu písniček	How old are you? Dress up. Put on, take off Where´s my …? Is it …?		MKV2

č.j. ZŠŽÁK/291/2013 Dodatek školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání č. 5

Část I.

S účinností od 1. září 2013 se škrtají strany 271-283 (kapitoly „Anglický jazyk – 2. cizí jazyk“ a „Německý jazyk – 2. cizí jazyk“) a zároveň strany 64-73 (kapitola „Německý jazyk pro II. stupeň“). Namísto nich se do vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ vkládá následující:

Německý jazyk – další cizí jazyk

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v předmětu Německý jazyk jako další cizí jazyk si klade za cíl vytvářet základy pro další studium cizího jazyka, připravovat žáky k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Německý jazyk je nabízen v rámci dalšího cizího jazyka jako alternativa k jazyku ruskému. Po absolvování předmětu bude dosaženo úrovně A1 dle SERR.

Žáci získávají základní vědomosti a schopnosti, které jsou předpoklady k dalšímu úspěšnému rozvoji komunikace v cizím jazyce. Seznamují se základními konverzačními situacemi a tématy (rodina, škola, bydlení, představování se, nakupování, oblečení, reálie německy mluvících zemí aj.). Žáci si postupně osvojují základní postupy potřebné k efektivnímu studiu jazyka a rozšíří si všeobecný kulturní přehled.

Časová dotace

- v 8. - 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna cizích jazyků
- kmenové třídy
- učebna PC, interaktivní tabule

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

*OSV*1 - rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení studium)
OSV2 - sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo)
OSV8 - komunikace (komunikace v různých situacích)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

*VMEGS*1 - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a ke světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

*MKV*4 - Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam a užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Environmentální výchova

*EV*3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – kombinace frontální výuky s prací ve dvojících, trojicích, skupinové vyučování, samostatná práce, pozorování, poslech, imitace, tvořivé činnosti, hry, reprodukce scének, práce s autentickými materiály, informační zdroje (učebnice, pracovní sešity, encyklopedie, gramatické tabule, CD, DVD, výukové programy)
- výuka probíhá ve skupinách s max.počtem 24 žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k uvědomování si důležitosti komunikovat v cizím jazyce jak pro další studium tak v praktickém životě, naslouchají a čtou s porozuměním, reprodukují slyšené a čtené, pracují s textem, vyhledávají a třídí informace, pracují s vícero informačními zdroji (učebnice, pracovní sešit, slovníky, příručky, encyklopedie, gramatické tabule, časopisy, internet, výukové programy, video, CD, DVD aj.), naváží na učivo z předešlých ročníků, aplikují naučená gramatická pravidla a vzájemně je propojují, obohacují si svou slovní zásobu, aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni ke zvolení vhodných postupů řešení problému, k hledání chyby a způsobů odstranění (např. naučit se opsat jinými slovy to, co chce vyjádřit, chybí-li slovní zásoba), dokáží požádat o pomoc, využívají znalostí z jiných oborů, analyzují přečtené texty, porovnávají jevy, zjistí shody a odlišnosti, třídí podle hledisek do kategorií

Kompetence komunikativní

- žáci využívají v komunikaci všech smyslů (sluch, zrak, hmat, řeč, …), reprodukují text a slyšené slovo (shrnou, uspořádají, předvedou, učí se zpaměti a tvoří vlastní text), kladou otázky a odpovídají na ně, zapojují se do rozhovoru, zahájí a ukončí dialog, jejich promluva je souvislá a kultivovaná, má logický sled a adekvátní slovní zásobu, doprovází slova vhodnými gesty, mluví a píší spisovně, formulují vlastní myšlenky, píší v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci se v cizím jazyce představí, povídají o sobě, svých zájmech, vlastnostech, pracují samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, střídají role, podílí se na stanovení pravidel práce ve skupině a jejich respektování, efektivně spolupracují, přednesou v cizím jazyce krátký projev před spolužáky (prezentují svou práci)

Kompetence občanské

- žáci respektují kulturní dědictví a tradice jiných národů, v cizím jazyce pracují s tématy zdraví, nemoc, úrazy, volí vhodný pozdrav a rozloučení s dospělým i mezi sebou navzájem, vhodně oslovují

Kompetence pracovní

- žáci zodpovědné plní své povinností (skrze přípravu na výuku, nošení pomůcek, plnění zadaných úkolů a prací, vč. odevzdávání v dohodnutém termínu), dodržují pořádek a stanovená pravidla (ŘŠ, v odborné učebně, při poslechové práci aj.), používají vhodné pomůcky (slovníky, počítač aj.), v cizím jazyce pojmenují různé profese a vyjádří se, co je baví a proč

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk **Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- Sluchově rozliší, na které slabice je hlavní přízvuk - Naslouchá jednoduchému pokynu a reprodukuje po učiteli (nahrávce) - Naslouchá novému slovu/větě a opakuje s co nejpřesnější výslovností - Sluchově rozliší oznamovací větu od otázky a naopak - Určí význam jednotlivých slov v pokynu a překládá je - Sestaví do dvojice pokyn a reakci na něj a porovná s naučenými - Najde významové rozdíly mezi jednotlivými pokyny a reakcemi na ně	Slovní zásoba a fráze z tematických celků, rozkazovací způsob, základní instrukce a pokyny		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- Najde v textu klíčová slova a fráze - Překládá klíčová slova a fráze - Přiřadí správný německý výraz k českému ekvivalentu a naopak - Roztřídí informace podle poslechu - Rozdělí slova podle významu - Na základě slyšeného textu doplní chybějící slova	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- Vyhledá potřebné slovo, prověřuje jeho správnost a přepisuje je jej - Překládá slova/věty/fráze - Roztřídí informace z textu (postavy, místa, čas) - Vyhledá požadovanou informaci, ačkoli nerozumí všem slovům v promluvě - Roztřídí slova/fráze do skupin	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů		
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- Aplikuje pravidla výslovností všech samohlásek a souhlásek v různých kolokacích - Váže slova ve větě - Aplikuje naučená gramatická pravidla při tvorbě věty - Rozliší, na které slabice je přízvuk - Vyjádří souhlas/nesouhlas - Rozliší kladnou a zápornou větu, otázku a pokyn - Použije správnou formu pozdravu - Zahájí/zakončí jednoduchý rozhovor	Pozdrav, poděkování, představování, žádost o pomoc, informaci, inzerát, blahopřání, přání, telefonát, vyjádřit svůj názor, časové údaje, program týdne, domluvit si místo setkání, objednat si v kavárně, formulace vlastních návrhů, gramatická pravidla pro tvorbu vět		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Sdělí jednoduchým způsobem základní	- Aplikuje pravidla výslovností všech samohlásek a souhlásek	Jednoduchá sdělení: adresa, omluva,		VMEGS 1

informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	v různých kolokacích včetně délek, tichých písmen, přízvučných a nepřízvučných koncovek - Vysloví správně nová slova na základě poznaných pravidel a souvislostí - Aplikuje naučené pravidla v praktických činnostech - Diskutuje o otázkách k textu - využije naučené fráze - Převypráví text podle obrázků - Sestaví větu se správným slovosledem - Vytvoří plynulý text - Obmění větu za použití synonym - Popíše obrázek - Pravidelně opakuje slovní zásobu	žádost, informace, inzerát, vyjádření vlastního názoru, zájmy, představení se, popis osoby, popis osoby, přijmout a odmítnout setkání, lokační a časové údaje, týdenní program, jídlo, měsíce, postavení sloves ve větách oznamovacích a tázacích		OSV 1 OSV 2
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Aplikuje pravidla výslovnosti - Sestaví jednoduché věty - Klade otázky a vytvoří odpovědi - Rozliší otázky - Reaguje na tok hovoru zapojením se - Odpovídá na otázky k textu - Vybere klíčová slova, roztřídí je do skupin - Využije získaných informací k tvorbě odpovědí - Doptá se v cizím jazyce, pokud nerozumí - Převede kladnou větu na zápornou a naopak	Tematický okruhy základních konverzačních témat – představení se, rodina, škola, dny v týdnu měsíce, popis vzhledu člověka, lidské tělo, datové a lokační údaje, příroda, zvířata, týdenní program, koníčky, oblečení, reálie jazykových oblastí, tvoření otázek – zjišťovací a doplňující, odpovědi		VMEGS 1 OSV 2 OSV 8 EV 3
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- Přečte text způsobem skenování - Najde klíčová slova/fráze a přeloží je - Orientuje se v jednotlivých částech učebnice a pracovního sešitu - Navrhne vhodnou odpověď/reakci na pokyn v modelové situaci - Přiřadí správný český výraz k německému ekvivalentu - dává pokyny spolužákům a přijímá pokyny spolužáků	Slovní zásoba a fráze z tematických celků, rozkazovací způsob, základní instrukce a pokyny		MKV 4
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- Přečte větu se správnou výslovností a přízvukem - Přeloží myšlenku volně, ne slovo od slova - Roztřídí jednotlivé informace v textu - Vyhledá požadovanou informaci - Rozezná v textu klíčová slova a fráze, zařadí je do skupin - Určí obsahovou chybu v textu - Určí pravdu/nepravdu - Pro přesné pochopení najde významy slov ve slovníku - Používá naučenou slovní zásobu	Tematické okruhy jednotlivých konverzačních témat		MKV 4 OSV 1 OSV 2

Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	- Vyhledá požadovanou informaci - Najde klíčová slova a fráze, roztřídí informace do skupin - Přeloží text - Shrne odstavec v cizím jazyce - Na základě získaných informací rozhodne o větách, zda jsou pravdivé či nepravdivé - vybere, doplní vhodný chybějící výraz do věty - Převypráví text vlastními slovy na základě obrázkové opory - Porovná obsahy jednotlivých odstavců	Tematické okruhy jednotlivých konverzačních témat, autentické materiály cizojazyčné literatury	ČJ – 6. ročník Z – 8. ročník	MKV 4
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- Vyhledá potřebné slovo - Rozliší slovníkové zkratky - Použije vhodnou slovní zásobu - Pojmenuje a přeloží údaje z formuláře - K údajům doplní správně své údaje - Dodrží pravidla psaní velkých písmen	Osobní údaje, rodina, škola, zájmy a koníčky	RV – 6. ročník	OSV 2 OSV 8
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Vyhledá potřebná slova ve slovníku - Zpětně kontroluje různé překlady hledaného slova - Vyhledá příkladovou větu - Sestaví větu - Využije naučených gramatických pravidel v praxi - Použije naučenou slovní zásobu - Použije základní interpunkci - Roztřídí věty do odstavců - Rozvine jednoduchou větu	Tematické okruhy konverzačních témat, osobní zájmena, přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves, přivlastňovací zájmena, určitý a neurčitý člen, základní číslovky, tázací zájmena, větný zápor nicht/kein, akusativ ve větě, způsobová slovesa, řadové číslovky, předložky s časovými údaji, slovesa s odlučitelnou předponou		MKV 4 OSV 1 OSV 2 OSV 8
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- Vyjádří se přirozeně - Opíše informace vlastními slovy - Dodrží formu psaní neformálního dopisu či sdělení - Dodrží pravidla psaní velkých písmen u podstatných jmen na jakékoli pozici ve větě - Zvolí vhodnou slovní zásobu	Tematické okruhy konverzačních témat – dopis, pohlednice, blahopřání, pozvánka, kalendář akcí, vyjednání schůzky		OSV 1 OSV 2 OSV 8

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Německý jazyk – další cizí jazyk **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- Na základě získaných informací a osvojené slovní zásoby správně určí téma promluvy a konverzace - Rozdělí slova do skupin - Kreslí/předvádí pokyn pantomimicky - Odhadne význam pokynu i bez předchozích znalostí nových slov - Vysvětlí smysl pokynu vlastními slovy - Překládá slova/věty - Rozdělí slova do skupin - Zadává pokyn spolužákům a reaguje na pokyny spolužáků	Slovní zásoba a fráze z tematických celků, rozkazovací způsob, základní instrukce a pokyny		VMEGS 1 OSV 1 OSV 2
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- Porovná své čtení s normou - Vytvoří stručný český výtah slyšeného německého textu - Překládá slyšený text - Najde klíčová slova/fráze v textu - Na základě slyšeného textu doplní chybějící slova v textu - Vyhledá informaci v textu - Roztřídí informace na základě slyšeného textu - Na základě informací rozhodne o větách, zda jsou pravdivé či nepravdivé a na základě textu zdůvodňuje svou odpověď - Určí obsahovou chybu ve cvičení vztahujícímu se ke slyšenému textu - Určí gramatický čas	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů		OSV 1 OSV 2 VMEGS 1
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- Zachytí v promluvě klíčová slova a fráze a aplikuje je v praxi - Určí použitý gramatický čas - Orientuje s v toku slyšného textu a reaguje na něj - Najde klíčová slova v promluvě - Odpoví na otázky k textu - Vyhledá požadovanou informaci, ačkoli nerozumí všem slovům v promluvě - Vyhledá potřebné slovo, prověřuje jeho správnost a přepisuje jej - Slyšenou frázi opakuje podle poslechu - Navrhne vhodnou odpověď na otázky ke slyšenému textu	Tematické okruhy konverzačních témat a rozhovorů		VMEGS 1 MKV 4 OSV 8
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- Aplikuje pravidla správné výslovnosti - Započne a zakončí rozhovor	Adresa, charakteristika osob, popis bydlení, zařízení, popis regionu,		MKV 4 OSV 1

	- Spojí jednoduché věty v souvětí a naopak - Zvolí vhodné výrazy pro vyjádření vlastního názoru - Opíše získané informace vlastními slovy - Použije vhodnou slovní zásobu - Reaguje na tok hovoru zapojením se - Vytvoří vlastní rozhovor - Naslouchá konverzaci a zapojí se	zážitky, schopnosti, vyjádření vlastního názoru, zdůvodňování, nakupování, popis cesty, výletu, zdraví, popis lidského těla, nemoci, vlastnosti		OSV 2
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- Aplikuje pravidla výslovnosti - Rozdělí slova do skupin - Vysloví správně nová slova a fráze - Váže slova ve větách - Zvolí vhodné výrazy pro vyjádření svého názoru, vlastní zkušenosti - Využije získaných gramatických pravidel při tvorbě vlastní věty, souvětí - Vyjádří se přirozeně - Obmění větu za použití synonym - Převypráví text bez obrázkové opory - Použije vhodnou slovní zásobu - Shrne odstavec - Naváže na text volným pokračováním	Tematické okruhy jednotlivých konverzačních témat – bydlení, cestování, zdraví, sport, zájmy, jídlo, vlastnosti, charakteristika osob, nakupování, dopravní prostředky, povolání, roční období, počasí, příroda, koníčky, reálie příslušných jazykových oblastí	Z – 8. ročník	VMEGS 1 MKV 4 OSV 8 EV 3
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Aplikuje pravidla výslovnosti - Využije získaných gramatických pravidel při sestavení vět v cizím jazyce - Klade otázky k textu a odpoví na ně - Doptá se v cizím jazyce, pokud nerozumí dané informaci - Odpoví na otázky obsahově a gramaticky správně - Doplní informace - Odpoví na otázky k obrázku - Opíše získanou informaci vlastními slovy	Tematický okruhy základních konverzačních témat		VMEGS 1 OSV 2 OSV 8
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- Přečte větu se správnou výslovností a přízvukem - Přečte text tichým čtením s porozuměním i způsobem skenování - Přeloží myšlenku volně, ne slovo od slova - Roztřídí jednotlivé informace v textu - Přeloží text - Vyhledá požadovanou informaci - Určí obsahovou chybu v textu - Pro přesné pochopení najde významy slov ve slovníku	Tematické okruhy jednotlivých konverzačních témat		MKV 4 OSV 1 OSV 2

	- Porovná obsah jednotlivých odstavců - Používá naučenou slovní zásobu			
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci	- Přečte větu se správnou výslovností a přízvukem - Roztřídí jednotlivé informace v textu – postavy, místa, čas, vlastnosti - Rozdělí informace do skupin - Vybere z textu klíčová slova a fráze a aplikuje je v praxi - Překládá slova/věty/fráze - Doplní chybějící text - Orientuje se v jednotlivých částech textu - Překládá myšlenku textu volně - Převypráví text vlastními slovy - Najde chyby v textu	Tematické okruhy jednotlivých konverzačních témat, autentické materiály cizojazyčné literatury		MKV 4
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- Vyhledá potřebná slova ve slovníku - Zpětně kontroluje různé překlady hledaného slova - Vyhledá příkladovou větu - Sestaví větu - Využije naučených gramatických pravidel v praxi - Použije naučenou slovní zásobu - Použije základní interpunkci - Roztřídí věty do odstavců - Rozvine jednoduchou větu - Naváže na text vlastními slovy - Vyjádří myšlenku jinými slovy - Zvolí vhodný gramatický čas	Tematické okruhy konverzačních témat, způsobová slovesa, předložky, přivlastňovací zájmena, příslovce místa, slovesa s neodlučitelnou předponou, vedlejší věty, dativ a akusativ osobních a přivlastňovacích zájmen, perfektum, präteritum, zvratná slovesa, vedlejší věty, přídavná jména vazba es gibt		MKV 4 OSV 1 OSV 2 OSV 8
Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- Vyjádří se přirozeně - Opíše informace vlastními slovy - Dodrží formu psaní neformálního dopisu či sdělení - Dodrží pravidla psaní velkých písmen u podstatných jmen na jakékoli pozici ve větě - Zvolí vhodnou slovní zásobu	Tematické okruhy konverzačních témat – popis cesty, deník, popis vlastního pokoje, popis zážitků z cestování, článek do novin		MKV 4 OSV 8

Ruský jazyk – další cizí jazyk

Charakteristika

Vzdělávací oblast předmětu

Předmět ruský jazyk rozvíjí schopnosti žáka komunikovat v tomto jazyce. Učí ho základním frázím a slovní zásobě, aby tak zvládl běžné jazykové situace. Dává žákům možnost naučit se komunikovat s lidmi v tomto jazyce v rámci integrované Evropy a světa.

Žák se rovněž seznamuje s kulturou rusky mluvících zemí. Poznává odlišnosti ve způsobu života lidí v těchto zemích i odlišné kulturní tradice. Získává poznatky z různých zdrojů, využívá příbuznosti slovanských jazyků. Pomáhá překonávat jazykové bariéry a přispívá k větší úspěšnosti jednotlivců ve studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Význam výuky ruského jazyka stoupá v souvislosti s rychlým ekonomickým rozvojem Ruské federace a s rozvojem naší vzájemné ekonomické spolupráce.

Ruský jazyk je nabízen v rámci dalšího cizího jazyka jako alternativa k jazyku německému. Po absolvování předmětu bude dosaženo úrovně A1 dle SERR.

Časová dotace

- v 8. a 9. ročníku, 3 vyučovací hodiny týdně

Místo realizace

- učebna cizích jazyků
- kmenové třídy
- učebna PC, interaktivní tabule

Realizace průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

*OSV*1 - rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení studium)
OSV2 - sebepoznání a sebepojetí (já jako zdroj informací o sobě; moje tělo)
OSV8 - komunikace (komunikace v různých situacích)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

*VMEGS*1 - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a ke světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)

Multikulturní výchova

*MKV*4 - Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; význam a užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání)

Environmentální výchova

*EV*3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – kombinace frontální výuky s prací ve dvojících, trojicích, skupinové vyučování, samostatná práce, pozorování, poslech, imitace, tvořivé činnosti, hry, reprodukce scének, práce s autentickými materiály, informační zdroje (učebnice, pracovní sešity, encyklopedie, gramatické tabule, CD, DVD, výukové programy)
- výuka probíhá ve skupinách s max. počtem 24 žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k uvědomování si důležitosti komunikovat v cizím jazyce jak pro další studium tak v praktickém životě, naslouchají a čtou s porozuměním, reprodukují slyšené a čtené, pracují s textem, vyhledávají a třídí informace, pracují s vícero informačními zdroji (učebnice, pracovní sešit, slovníky, příručky, encyklopedie, gramatické tabule, časopisy, internet, výukové programy, video, CD, DVD aj.), naváží na učivo z předešlých ročníků, aplikují naučená gramatická pravidla a vzájemně je propojují, obohacují si svou slovní zásobu, aktivně se zapojují do výuky

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni ke zvolení vhodných postupů řešení problému, k hledání chyby a způsobů odstranění (např. naučit se opsat jinými slovy to, co chce vyjádřit, chybí-li slovní zásoba), dokáží požádat o pomoc, využívají znalostí z jiných oborů, analyzují přečtené texty, porovnávají jevy, zjistí shody a odlišnosti, třídí podle hledisek do kategorií

Kompetence komunikativní

- žáci využívají v komunikaci všech smyslů (sluch, zrak, hmat, řeč, …), reprodukují text a slyšené slovo (shrnou, uspořádají, předvedou, učí se zpaměti a tvoří vlastní text), kladou otázky a odpovídají na ně, zapojují se do rozhovoru, zahájí a ukončí dialog, jejich promluva je souvislá a kultivovaná, má logický sled a adekvátní slovní zásobu, doprovází slova vhodnými gesty, mluví a píší spisovně, formulují vlastní myšlenky, píší v rámci obecně uznávaných norem pro písemnou komunikaci

Kompetence sociální a personální

- žáci se v cizím jazyce představí, povídají o sobě, svých zájmech, vlastnostech, pracují samostatně, ve dvojicích a ve skupinách, střídají role, podílí se na stanovení pravidel práce ve skupině a jejich respektování, efektivně spolupracují, přednesou v cizím jazyce krátký projev před spolužáky (prezentují svou práci)

Kompetence občanské

- žáci respektují kulturní dědictví a tradice jiných národů, v cizím jazyce pracují s tématy zdraví, nemoc, úrazy, volí vhodný pozdrav a rozloučení s dospělým i mezi sebou navzájem, vhodně oslovují

Kompetence pracovní

- žáci zodpovědné plní své povinností (skrze přípravu na výuku, nošení pomůcek, plnění zadaných úkolů a prací, vč. odevzdávání v dohodnutém termínu), dodržují pořádek a stanovená pravidla (ŘŠ, v odborné učebně, při poslechové práci aj.), používají vhodné pomůcky (slovníky, počítač aj.), v cizím jazyce pojmenují různé profese a vyjádří se, co je baví a proč

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Předmět: Ruský jazyk – další cizí jazyk **Ročník:8.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	- porovnává ruskou výslovnost a českou - správně splní jednoduché pokyny a přiměřeně na ně reaguje - odhadne význam pokynů - naslouchá jednoduchému pokynu a reprodukuje jej	Základní poučení o přízvuku Nácvik výslovnosti	D – 7. ročník Z – 8. ročník	VMEGS 1 MKV 4
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- rozumí jednoduchým pokynům ve větách - sluchově rozliší větu oznamovací od otázky nebo příkazu - porovnává intonaci tázacích a oznamovacích vět - rozliší přízvučné a nepřízvučné slabiky - reaguje na známé výrazy z každodenního života, jednoduchá sdělení, fráze - rozliší větu oznamovací od otázky či příkazu - rozdělí slova podle významu	Intonace tázacích a oznamovacích vět Rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik Číslovky 1 - 100 Osobní zájmena	ČJ – 8. ročník	MKV 4 OSV 1
Zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- reprodukuje obsah a smysl jednoduchého textu - zapojí se do základní konverzace	Pozdravy při setkání a při loučení Intonace tázacích a oznamovacích vět Časování sloves Číslovky 1 - 20		MKV 4 OSV 8
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- představí se - zformuluje otázku, jak a kdo se jmenuje - odpoví na jednoduché otázky týkající se přiměřeného jednoduchého textu - reprodukuje obsah a smysl jednoduchého textu - váže slova ve větě a sestaví větu se správným slovosledem - spojí jednoduché věty v souvětí	Tematické okruhy konverzačních témat Představování, dotazy a odpovědi Nepřízvučné „e“ Pohyblivý přízvuk sloves		MKV 4
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- má základní návyky správné výslovnosti a intonace - uvědomuje si vliv přízvuku na výslovnost - použije vhodnou slovní zásobu - zahájí/zakončí rozhovor	Situační rozhovory – simulace situací Dotazy a odpovědi – jak se co řekne rusky Nepřízvučné „o, a“		MKV 4 VMEGS 1
Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- používá abecední slovník učebnice - rozliší grafickou a mluvenou podobu slova - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	Poučení o přízvuku Výslovnost ruských měkkých souhlásek Pohyblivý přízvuk a intonace		MKV 4 VMEGS 1
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- orientuje se v jednotlivých částech učebnice - přečte větu se správnou výslovností a přízvukem - rozezná v textu známá/klíčová slova	Spojení číslovek – čas a datum Časování sloves Nepřízvučné „o, a, e“		MKV 4 OSV 1

	- vyhledá potřebné slovo - čte nahlas a vyslovuje foneticky správně text - v textu vyhledává odpověď na otázku	Výslovnost tvrdého l a měkkého ľ		
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	- seznámí se s azbukou - píše daná písmena a slova - sestaví větu se správným slovosledem - použije základní interpunkci - přiměřeně zvládne písemnou formu azbuky - používá abecední slovník učebnice - vyhledává potřebná slova - pojmenuje a přeloží údaje z formuláře - k údajům správně vyplní své osobní údaje - roztřídí informace z textu	Pořadí písmen azbuky Souhrnné opakování azbuky Funkce jotovaných písmen Osobní údaje, zájmy a koníčky 1. pád podstatných jmen v oslovení Psaní „ne“ u sloves Dotazy a odpovědi o rodině Přivlastňovací zájmena	ČJ – 7. ročník	MKV 4
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- vyhledává příkladovou větu - rozvede jednoduchou větu - spojí jednoduché věty	I. a II. časování sloves		MKV 4

Předmět: Ruský jazyk – další cizí jazyk **Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- aplikuje naučená pravidla v praktických činnostech - vysvětlí smysl textu z poslechu - na základě získaných informací a osvojené slovní zásoby správně určí téma promluvy a konverzace - překládá věty a slyšený text - reaguje na známé výrazy z běžného života a základní fráze - přiřazuje správně ruský výraz k českému a naopak - roztřídí informace z textu – postavy, místo, čas	Skloňování osobních zájmen Minulý čas Vykání Skloňování podstatných jmen Časování sloves Vazby s předložkami Věty se spojkou „protože“		MKV 4 OSV 1 OSV 2
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má vizuální oporu	- rozdělí slova podle významu - roztřídí informace na základě poslechu - na základě slyšeného textu doplní chybějící slova	Podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4 Časování sloves v přítomném čase	ČJ – 8. ročník	MKV 4 OSV 1
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- aplikuje naučená gramatická pravidla při tvorbě vlastní věty - popíše informace vlastními slovy - zapojí se do jednoduché konverzace	Dotazy a odpovědi při telefonování		MKV 4 VMEGS 1 OSV 8

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- aplikuje pravidla výslovnosti všech samohlásek a souhlásek - rozlišuje přízvuk - aplikuje gramatická pravidla při tvorbě vlastní věty - zvolí vhodné výrazy pro vyjadřování svého názoru - odpovídá na jednoduché otázky týkající se přiměřeného jednoduchého textu - sdělí ústně základní údaje o sobě, své rodině, škole, volném čase – své zájmy - vytvoří plynulý text - naváže na text volným pokračováním	Výslovnost „č“ a „šč“ Výslovnost předložkových spojení Pohyblivý přízvuk u sloves Pohyblivý přízvuk podstatných jmen středního rodu Výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek	Z – 9. ročník	MKV 4 OSV 8 EV 3
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- používá abecední slovník učebnice - překládá text, vyhledává potřebná slova - vysvětlí smysl textu - využije naučené fráze k textu - čte text tichým čtením s porozuměním - rozeznává v textu známá klíčová slova - porovnává obsah jednotlivých odstavců	Intonace různých typů otázek a odpovědí Vyjádření dojmů Výslovnost zakončení zvratných sloves Intonace zvolacích vět Porovnávání intonace oznamovacích a tázacích vět		MKV 4 OSV 2 OSV 1
Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, hledá v něm požadovanou informaci	- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - vyhledává požadovanou informaci v textu - překládá volně - navrhne překlad věty s novým neznámým slovem - doplní chybějící výraz do věty - pro přesné pochopení najde významy slov ve slovníku	Intonace různých typů otázek a odpovědí Vyjádření dojmů	D – 9. ročník	MKV 4 OSV 2 OSV 1
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- roztřídí věty do odstavců - popíše obrázek - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - zvolí vhodné výrazy pro vyjádření svého názoru - vytvoří vlastní souvislý text - použije základní interpunkci a zvolí vhodný gramatický čas	Časování zvratných sloves v přítomném čase		MKV 4 OSV 2 VMEGS 1

Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvolí vhodnou slovní zásobu - vyjádří se přirozeně - při tvorbě věty aplikuje gramatická pravidla - vyhledává požadované informace ve slovníku - popíše informace vlastními slovy - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napíše krátký dopis - napíše krátké vyprávění - vytvoří jednoduchý popis	Datum a letopočet Psaní dat v dopise Pravopis jmen příslušníků národů Psaní adresy Řadové číslovky – vyjádření data Odpověď na seznamovací inzerát		MKV 4 OSV 1 OSV 2 EV 3

Část II.

S účinností od 1. září 2013 škrtají oba Učební plány pro II. stupeň a nahrazují se těmito učebními plány

Učební plán pro II. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**ČJ**	4	4	4	4	**15+1**
	Cizí jazyk	**AJ**	3	3	3	3	**12**
	Další cizí jazyk	**NJ, RJ**	0	0	3	0	**0+3**
Matematika a její aplikace	Matematika	**M**	4	4	4	4	**15+1**
Informační technologie	Informatika	**INF +**	1	0	0	0	**1**
Člověk a společnost	Dějepis	**D**	2	2	1	3	**11+1**
	Občanská výchova	**OV**	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	**F**	1	2	2	1	**21+2**
	Chemie	**CH**	0	0	2	2	
	Přírodopis	**PŘ**	2	2	1	1	
	Zeměpis	**Z**	2	2	1	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	**PV**	1	1	1	1	**3+1**
Umění a kultura	Hudební výchova a nauka	**HVN**	3	3	3	3	**10+8**
	Výtvarná výchova	**VV**	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**TV**	2	2	2	2	**10**
	Rodinná výchova	**RV**	1	1	0	0	
	Člověk a zdraví	**ČZ**	0	0	2	0	**0+2**
	Osobnostní a sociální výchova	**OSV**	1	0	0	0	**0+1**
Součet hodin v ročníku			**30**	**30**	**31**	**31**	**122**
Disponibilní hodiny	volitelné předměty		0	1	0	3	**4**
	celkem						**24**

Učební plán pro II. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	5	4	4	4	15+2
	Cizí jazyk	AJ	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	NJ, RJ	0	0	3	0	0+3
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	4	4	15+1
Informační technologie	Informatika	INF	1	1	1	0	1+2
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	1	3	11+2
	Občanská výchova	OV	1	1	1	2	
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	2	2	1	21+2
	Chemie	CH	0	0	2	2	
	Přírodopis	PŘ	2	2	1	1	
	Zeměpis	Z	2	2	1	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	1	2	1	3+2
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	3	3	2	2	10+3
	Rodinná výchova	RV	1	1	0	1	
	Člověk a zdraví	ČZ	0	0	2	0	0+2
	Osobnostní a sociální výchova	OSV	1	0	0	0	0+1
Součet hodin v ročníku			30	30	31	31	122
Disponibilní hodiny	volitelné předměty		0	1	0	3	4
	celkem						24

Část III.

S účinností od 1. září 2013 se u všech volitelných předmětů s časovou dotací 2 hodiny týdně mění tato dotace na 1 hodinu týdně. V 9. ročníku se mění ve volitelném předmětu Sportovní hry časová dotace ze dvou na tři hodiny týdně.

S účinností od 1. září 2014 se u všech volitelných předmětů mění časová dotace na 1 hodinu týdně.

Část IV.
S účinností od 1. září 2013 se dle tohoto školního vzdělávacího programu vyučuje ve 2. – 5. ročnících na prvním stupni a 7. – 9. ročnících na druhém stupni.

S účinností od 1. září 2014 se dle tohoto školního vzdělávacího programu vyučuje ve 3. – 5. ročnících na prvním stupni a 8. – 9. ročnících na druhém stupni.

S účinností od 1. září 2015 se dle tohoto školního vzdělávacího programu vyučuje ve 4. – 5. ročnících na prvním stupni a 9. ročnících na druhém stupni.

S účinností od 1. září 2016 se dle tohoto školního vzdělávacího programu vyučuje ve 5. ročnících na prvním stupni.

Pro ostatní ročníky bude využíván školní vzdělávací program č.j.: ZŠŽAK/290/2013

Část V.

S účinností od 1. září 2014 škrtá II. část tohoto dodatku a nahrazuje následujícím.

Učební plán pro II. stupeň – třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	4	4	4	4	15+1
	Cizí jazyk	AJ	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	NJ, RJ	0	0	3	3	0+6
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	4	4	15+1
Informační technologie	Informatika	INF +	1	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	1	3	11+1
	Občanská výchova	OV	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	2	2	1	21+2
	Chemie	CH	0	0	2	2	
	Přírodopis	PŘ	2	2	1	1	
	Zeměpis	Z	2	2	1	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	1	1	1	3+1
Umění a kultura	Hudební výchova a nauka	HVN	3	3	3	3	10+8
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	10
	Rodinná výchova	RV	1	1	0	0	
	Člověk a zdraví	ČZ	0	0	2	0	0+2
	Osobnostní a sociální výchova	OSV	1	0	0	0	0+1
Součet hodin v ročníku			30	30	31	31	122
Disponibilní hodiny	volitelné předměty		0	1	0	0	1
	celkem						24

Učební plán pro II. stupeň – třídy bez rozšířené výuky hudební výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Součet vyučovacích hodin
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	5	4	4	4	15+2
	Cizí jazyk	AJ	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	NJ, RJ	0	0	3	3	0+6
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	4	4	15+1
Informační technologie	Informatika	INF	1	1	1	0	1+2
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	1	3	11+2
	Občanská výchova	OV	1	1	1	2	
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	2	2	1	21+2
	Chemie	CH	0	0	2	2	
	Přírodopis	PŘ	2	2	1	1	
	Zeměpis	Z	2	2	1	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	1	1	2	1	3+2
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	VV	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	3	3	2	2	10+3
	Rodinná výchova	RV	1	1	0	1	
	Člověk a zdraví	ČZ	0	0	2	0	0+2
	Osobnostní a sociální výchova	OSV	1	0	0	0	0+1
Součet hodin v ročníku			30	30	31	31	122
Disponibilní hodiny	volitelné předměty		0	1	0	0	1
	celkem						24